

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 7 (липень)

Київ 2023

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядники: Л. Литвинова, З. Пономаренко. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpir@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	58
Інтелектуальна власність в Україні	64
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	68
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	101
Законодавство з інтелектуальної власності.....	113
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	135
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	161
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	182

Інтелектуальна власність за кордоном

«...У 2020 році загальна вартість контрафактної продукції, що продається у всьому світі, перевищила 1,8 трильйона доларів...»

За даними MarkMonitor, зараз 47% брендів втрачають продажі через підробку. З них кожен третій повідомив про падіння доходу на 10% і більше. Дослідження MarkMonitor також показало, що 58% опитаних компаній бачать лише погіршення ситуації протягом наступних п'яти років, оскільки фальсифікатори стають все більш витонченими, а криза вартості життя переконує більше споживачів шукати дешевші варіанти.

Однак MarkMonitor також виявив, що падіння доходів від продажів, яке мають гарантувати виробники одягу, є не лише результатом навмисних покупок підробок. Те саме дослідження показало, що 45% споживачів у Великобританії, США, Франції, Німеччині та Італії дедалі більше стурбовані тим, що вони ненавмисно купують підробку...

За даними Incorго, збільшення кількості підроблених товарів в Інтернеті підриває довіру клієнтів. Вони виявили, що 66% споживачів були обдурені після ненавмисної покупки підроблених товарів, і це не дозволить їм знову купувати щось цього бренду. Крім того, 34% опитаних споживачів сказали, що вони навіть не купували б на власному веб-сайті бренду, якби бренд раніше був чутливий до підробок в інших місцях в Інтернеті.

Дослідження MarkMonitor підтверджують висновки Incorго. Фактично, це, мабуть, ще більше акцентує увагу на впливі підробок на довіру клієнтів. Їхнє дослідження показало, що коли клієнт дізнався, що купив підробку в Інтернеті:

- 22% сказали, що їхній досвід зіпсував їх уявлення про бренд
- 26% з них взагалі перестали купувати бренд
- 27% застерігали свою родину та друзів від бренду 22% сказали, що їхній досвід зіпсував їх уявлення про бренд

Оприлюднивши ці цифри, стає очевидним, з яким фінансовим і репутаційним ризиком стикаються власники брендів, якщо вони не почнуть вживати більш активних заходів для захисту своїх брендів в Інтернеті...»
(Edwina FitzHugh, Lindsey Annable. How does counterfeiting affect brands? // Potter Clarkson LLP (<https://www.potterclarkson.com/insights/how-does-counterfeiting-affect-brands/>). 06.07.2023).

***

«Захист торгових марок для кольорів має значну цінність, оскільки кольори стали важливими маркетинговими інструментами для брендів.

...багато знакових брендів успішно асоціюють себе з певним відтінком, сприяючи негайному визнанню в очах споживачів. Від культового синього від Tiffany & Co. до яскравого червоного від Christian Louboutin, ці кольори стали синонімами компаній, які вони представляють. Хоча визнається, що лише колір

може бути предметом торгової марки, отримати реєстрацію торгової марки для кольору складніше, ніж для більш типових словесних марок або логотипів...

Найвідомішим прикладом одноколірної марки в галузі є відомий взуттєвий бренд Christian Louboutin, який використовує виразний червоний колір на підшвах свого взуття з 1992 року. Louboutin подав заявку на торговельну марку в 2008 році для червоної зовнішньої частини взуття. елемент дизайну підшви на своєму взутті, який був схвалений USPTO. У 2011 році Louboutin подав позов проти Yves Saint Laurent (YSL), стверджуючи, що YSL порушив його товарний знак червоної підшви, продавши монохромне червоне взуття, яке також включало червону підшву. Окружний суд спочатку відхилив позов Louboutin, заявивши, що колір сам по собі не може бути торговою маркою. YSL подала зустрічний позов, вимагаючи визнати недійсною марку червоної підшви Louboutin та реєстрацію на тій підставі, що червоний колір, який використовувався, не був відмітним, а був просто декоративним і функціональним і вже давно використовувався на зовнішніх підшвах багатьма іншими брендами. Другий округ знайшов помилку в рішенні окружного суду та постановив, що знак червоної підшви був дійсним і підлягав судовому виконанню товарним знаком, де червона підшва контрастувала з верхньою частиною взуття, оскільки червона підшва набула відмітності — вторинного значення. Зокрема, другий окружний суд визнав, що Louboutin витримав тест на відмітність, так що колір став символом бренду — торговою маркою. Ці докази включали витрати дизайнера на рекламу, висвітлення в засобах масової інформації та успіх продажів протягом 20 років використання та сприяли всебітньому визнанню, оскільки червона підшва вискочила на відміну від кольору верхньої частини взуття. Проте суд встановив, що оскільки торговельна марка Louboutin була обмежена використанням, у якому червона зовнішня підшва контрастує з кольором решти взуття, і Louboutin прагнув заборонити YSL використовувати червону підшву як частину монохромного червоного взуття, Відмова окружного суду у судовій забороні проти YSL підтверджується...

Однак для багатьох компаній колір не є достатньо сильним індикатором джерела для отримання захисту торгової марки. Примітним прикладом є спроба General Mills зареєструвати торгову марку для жовтого кольору коробки, в яку з 1940-х років упаковували пластівці Cheerios. Судова та апеляційна рада щодо торгових марок (ТТАВ) відхилила заявку, мотивуючи це тим, що компанія General Mills не змогла довести, що споживачі ототожнюють жовтий колір із брендом. ТТАВ також зазначив, що той факт, що інші компанії також використовують жовті коробки для пластівців, вказує на те, що жовтий колір служить «привабливим орнаментом, який зазвичай зазвичай використовується для упаковки сухих сніданків», а не ідентифікатором джерела.

...Японія служить гарною ілюстрацією того, що закони про торговельні марки відрізняються залежно від країни чи регіону (наприклад, Європейського Союзу). Хоча Патентне відомство Японії (JPO) схвалило багатоколірні знаки,

такі як червоний, помаранчевий і зелений знаки 7-Eleven, на сьогоднішній день IPO відхилило реєстрацію всіх одноколірних знаків. Hermès і Louboutin навіть зіткнулися зі значними труднощами, намагаючись отримати такий самий захист торгових марок, який вони зберігають у Сполучених Штатах у Японії. Наприклад, у травні 2023 року IPO відхилила апеляцію Hermès щодо реєстрації помаранчевого та коричневого кольорів, які використовуються на його упаковці. Компанія Hermès представила дані опитування людей із високим рівнем доходу у віці від 30 до 50 років, де 43,1% людей впізнали Hermès, коли їм показали фірмові помаранчеві та коричневі коробки, щоб довести набуту відмітність. Однак IPO стверджувала, що пул опитувань був надто вузьким і навіть усередині пулу менше половини пов'язували кольори з брендом.

Крім того, Сполучені Штати є унікальними у тому, що права на товарні знаки ґрунтуються на фактичному використанні знака в торгівлі. Отже, навіть якщо USPTO може не визнати кольоровий знак компанії таким, що має право на реєстрацію, існує ймовірність, що окружний суд може це зробити.

У той час як одноколірні знаки можуть отримати захист торгової марки, реєстрація одного кольору є радше винятком, ніж правилом. Компанії можуть підвищити цінність своїх ресурсів, проконсультувавшись із консультантами щодо товарних знаків, щоб вибрати, продати та просувати свій колір у рамках ретельно розробленого плану набуття відмінності» (*Nicolette Shamsian. Trademarking A Color In The World Of Fashion Is Easier Said Than Done // Breaking Media, Inc. (<https://abovethelaw.com/2023/07/trademarking-a-color-in-the-world-of-fashion-is-easier-said-than-done/>). 11.07.2023*).

***

«Нет никаких сомнений в том, что интеллектуальная собственность (ИС) является ключевым фактором в продвижении и создании инноваций, экономического роста и, как могут утверждать некоторые, «лучшего мира». Что касается африканского континента, то в настоящее время наблюдается резкий всплеск технического прогресса и экономических преобразований, которые привели к созданию ИС и явились результатом этого...

Бренды в Африке и за ее пределами должны учитывать, что изменения и достижения на континенте означают для них в создании, использовании и защите своей ИС...

Согласно «Отчету о венчурном капитале в Африке за 2022 год», подготовленному Partech Africa, в 2022 году только африканские технологические стартапы привлекли в общей сложности 6,5 млрд долларов США (+8% в годовом исчислении) в результате 764 сделок, несмотря на глобальный экономический кризис и резкое замедление темпов роста ландшафт венчурного капитала.

С таким предпринимательством возникает вопрос об ИС и необходимости для предприятий и отдельных лиц в достаточной степени

защищать и использовать свои интеллектуальные творения и бренды, чтобы они могли пожинать плоды своего творчества и репутации...

Влияние африканского бизнеса очевидно в глобальном масштабе. Жизненно важно, чтобы эти компании стремились управлять своей интеллектуальной собственностью и защищать ее на международном уровне, что позволяет им: лицензировать свои предложения продуктов; получить доступ к новым рынкам, создать возможности для трудоустройства; повысить конкурентоспособность на рынке; участвовать в стратегическом партнерстве, возможностях франчайзинга, слияниях и поглощениях; и защищать своих потребителей.

Возьмем, к примеру, музыкальную и развлекательную сцену. Поскольку такие жанры, как Amrпiano и Afrobeats, становятся саундтреком для людей во всем мире, артисты должны знать, какие шаги они могут предпринять, чтобы активно защитить свои произведения и бренд, чтобы использовать и поддерживать свою популярность.

В ближайшие годы ИС будет по-прежнему играть ключевую роль в Африке, и эта статья лишь поверхностно затрагивает важность ИС для предприятий континента и тех, кто выходит на африканский рынок» (*Daniel Anti. The Importance of Intellectual Property for The African Continent & Why Brands Should Be Paying Attention // Africa Business (https://africabusiness.com/2023/07/07/the-importance-of-intellectual-property-for-the-african-continent-why-brands-should-be-paying-attention/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 07.07.2023*).

***

«...проблемы, с которыми сталкиваются бренды и частные лица при защите и защите своей интеллектуальной собственности (ИС) в Африке...

- *Запутанная сеть правовых рамок и отсутствие гармонизации в законах и практике в области ИС*

В настоящее время на континенте не существует единой системы или законов в области ИС. Были предприняты усилия по согласованию практики ИС на региональном уровне с помощью таких организаций, как Африканская региональная организация интеллектуальной собственности (ARIPO) и Африканская организация интеллектуальной собственности (OAPI). Ряд стран также подписали международные договоры, системы и соглашения, которые предусматривают правила в отношении прав ИС, такие как Соглашение ТРИПС или Мадридский протокол, позволяющие указывать страны в качестве участников международной регистрации товарных знаков ВОИС.

Тем не менее, существуют опасения по поводу реализации этих систем и соглашений на местном уровне, что, в сочетании с проблемами, связанными с различными стандартами правоприменения в связи с трансграничными

нарушениями и сетью взаимодействующих правовых рамок, может сделать охрану ИС запутанной.

- *Принятие и создание несоответствующих систем ИС*

Поскольку ИС имеет решающее значение для технологического и экономического прогресса развивающихся стран, необходимо рассмотреть вопрос о том, как ИС может помочь в этом развитии. Ключевым вопросом было принятие и создание «универсальных» евроцентричных законов, которые не обязательно учитывают особые нюансы и культурные различия в африканских общинах...

Существует потребность в более гибких афроцентричных системах ИС, ориентированных на формы культурного самовыражения, традиционные знания, географические указания и стандарты охраны и правоприменения, которые адаптируются по мере того, как страна развивает достаточную инфраструктуру, технологии и осведомленность общественности (особенно в отношении изобретений) в точно так же, как отдельные лица и предприятия должны адаптировать свои методы работы и сделать свой бренд актуальным в разных странах.

Установление строгих режимов ИС в развивающихся странах может привести к ограничению создания новых технологий. Поэтому системы ИС должны дополнять стратегию роста экономики и должным образом поддерживать отдельных лиц и предприятия в создании и охране ИС.

- *Инфраструктурные вопросы*

Многие ведомства интеллектуальной собственности на континенте имеют ограниченные ресурсы и финансирование, часто работают с устаревшими технологическими системами и не имеют достаточного персонала и опыта. Некоторые из них по-прежнему работают с бумажными системами и/или имеют закрытые реестры ИС, требующие формального поиска для доступа к информации.

Это привело к задержкам в получении регистрации ИС, увеличению затрат, неудовлетворительным стандартам экспертизы и правоприменения, а также существенной документации для владельцев ИС.

- *Торговая марка на карточках*

На континенте существует ряд систем товарных знаков, подавших заявки первыми, в которых приоритет отдается физическому или юридическому лицу, которое первым подает заявку на регистрацию товарного знака, независимо от того, имеют ли они законный интерес или предшествующее использование. Таким образом, скваттеры товарных знаков пользуются преимуществами этих систем и препятствуют усилиям отдельных лиц и предприятий, которые являются подлинными владельцами ИС.

- *Осведомленность, финансирование и образование в области ИС*

Как правило, существует большая потребность в информировании общественности и правительства о важности ИС и экономических рисках и рисках для здоровья, связанных с контрафактной продукцией. На Западе ИС

очень часто рассматривается как валюта в экономике знаний, которая способствует росту, и нарушение этих прав по большей части избегается, поскольку оно не соответствует культурным ценностям. Принимая во внимание, что в некоторых африканских странах это не всегда так из-за низкого бюджета на проекты исследований и разработок и отсутствия общих знаний об ИС и местных законах.

Например, на африканском континенте говорят на более чем 1000 языков, но (по понятным причинам) существуют проблемы с переводом и доступностью законов для местного населения, особенно в сельской местности.

Также часто происходит культурное столкновение с концепцией получения человеком или бизнесом исключительных прав на выражение идеи, что не является нормой в некоторых африканских сообществах, где образ жизни заключается в открытом обмене ресурсами, богатством, знаниями и инновации.

- *Восприятие Африки за пределами континента*

Так много новостей и средств массовой информации об Африке часто негативны, что восприятие ее стран, к сожалению, искажено. Хотя на самом деле есть много процветающих экономик с захватывающими талантами, инфраструктурными планами, технологиями и революционными решениями, которые не считаются ключевыми рынками для многих за пределами континента из-за искаженного понимания развития Африки...» (*Daniel Anti. Challenges in protecting and enforcing Intellectual Property in the African continent // Africa Business (<https://africabusiness.com/2023/07/07/challenges-in-protecting-and-enforcing-intellectual-property-in-the-african-continent/>). 07.07.2023*).

***

«...Через зростання популярності азіатських кухонь на ринку, як внутрішньому, так і міжнародному, компанії поспішають заволодіти певними елементами культури...

Права інтелектуальної власності – це спосіб захистити мистецтво кулінарії. Інтелектуальна власність включає більше, ніж просто торгові марки та логотипи, комерційні таємниці, авторські права, права на дизайн, рецепти тощо. Незвичайні та незрозумілі продукти, методи приготування та процеси є винахідливими та підлягають патентуванню в харчовому секторі, особливо якщо вони забезпечують несподівані результати та раніше невідомі відкриття.

Спостерігається сплеск торговельних марок сучасних кулінарних методів, які наразі є досить популярними та використовують найсучасніше обладнання, винахідливі рецептури та навіть відкриття нових джерел їжі та інгредієнтів.

Ті самі кольори, візерунки та назви продуктів регулярно використовуються компаніями в галузі харчування та напоїв, щоб залучити клієнтів. Оскільки «червоний» є поширеним кольором у галузі, має сенс, що багато компаній можуть використовувати його. Однак занадто велика схожість

між двома брендами може ввести покупців в оману та призвести до розмивання торгової марки.

Один із найпоширеніших прикладів – між McDonald's, популярною мережею фаст-фудів, і Mr. Charlie's, який є веганським рестораном у Лос-Анджелесі, Каліфорнія. Обидві корпорації використовують червоний і жовтий як основні кольори. Покупцям буде складніше розпізнати бренд McDonald's, тому що Mr. Charlie's використав колірну схему, наближену до упаковки продуктів McDonald's.

Тому зараз, коли споживачі бачать товарний знак Mr. Charlie's, вони, ймовірно, думають про McDonald's. Це випадок розмивання торгової марки, який може легко захистити будь-яка сторона, але громадськості зрозуміло, що Mr. Charlie's, ймовірно, намагається отримати вигоду від популярності та клієнтської бази McDonald's.

Брендування так само важливо на сучасному ринку, як і сам продукт, і харчові фірми не відрізняються. У сфері маркетингу слово «бренд» має кілька різних конотацій. Навпаки, у контексті інтелектуальної власності вона визначається як «символ, слово або слова, юридично зареєстровані або встановлені шляхом використання як символ компанії або продукту».

Замість продукту, який продається, на споживачів часто впливає сам бренд...

Права інтелектуальної власності захищають цінність бренду, створену роками, гарантуючи, що конкуренти не отримають прибуток від видавання за зареєстрований бренд продуктів харчування...» (*Ananya Behera. TRADEMARKING IN THE FOOD INDUSTRY IN ASIA // IP Press (https://www.theippress.com/2023/07/17/trademarking-in-the-food-industry-in-asia/). 17.07.2023*).

***

«...В среднем, в патентном ведомстве... обработка заявки на патент занимает минимум год, при этом время от подачи до утверждения составляет около двух лет. Различные обстоятельства — от плохо составленных требований или других формальных и существенных неточностей до перегруженности офиса — могут заставить его длиться целых шесть.

Что бы ни происходило в ведомстве ИС, путь к патентной охране начинается, когда у отдельного изобретателя или организации появляется идея нового устройства, машины, процесса или метода.

Соглашение по торговым аспектам прав интеллектуальной собственности (ТРИПС) устанавливает минимальные стандарты в отношении основных видов ИС для 164 членом Всемирной торговой организации. В статье 27 мы находим краткое определение патентоспособного объекта в том, что «патенты должны быть доступны для любых изобретений, будь то продукты или процессы, во

всех областях технологии, при условии, что они являются новыми, имеют изобретательский уровень и могут применяться в промышленности».

...но следует иметь в виду, что в отдельных юрисдикциях могут быть определенные правила, которые вы должны учитывать. Например, физический дизайн машины может быть защищен в Соединенных Штатах с помощью патента на промышленный образец. В ЕС вы бы использовали промышленный образец для той же цели.

...то, что многие страны называют просто «патентом», по правилам США называется «патентом на полезную модель». Кроме того, во многих странах и регионах существуют разные условия для патентования специализированных товаров, таких как фармацевтические продукты и некоторые новые сорта растений.

Определив, имеет ли изобретение право на патентование и стоит ли его патентовать, можно начинать процесс составления и подачи заявки...

После выдачи патента его защита немедленно вступает в силу и имеет обратную силу по отношению к первоначальной дате подачи заявки. За исключением действий третьих сторон, таких как процедуры признания недействительными, эти меры защиты будут оставаться в силе в течение 20 лет (в большинстве юрисдикций) или до тех пор, пока владелец не продлит их, своевременно уплатив сборы за обслуживание, в зависимости от того, что наступит раньше...

В некоторых областях, таких как телекоммуникации или вычислительная техника, изобретение может устареть через несколько лет. Даже если патентная охрана конечного продукта не испрашивается, необходимо защищать исследования и разработки, лежащие в основе таких устройств. В конечном счете, более эффективный подход к процессу подачи заявок на патенты стимулирует инновации.

Обо всем этом знают патентные ведомства, в том числе пять ведомств, входящих в группу IP5: Ведомство США по патентам и товарным знакам (USPTO), Европейское патентное ведомство (EPO), Японское патентное ведомство (JPO), Китайское национальное управление интеллектуальной собственности (CNIPA) и Корейское ведомство интеллектуальной собственности (KIPO). Чтобы ускорить процесс предоставления грантов и сократить количество незавершенных работ, IP5 стремились сократить количество ненужного дублирования работы между ними. Именно поэтому 6 января 2014 г. эти ведомства организовали Ускоренное патентное делопроизводство (PPH), которое «ускоряет процедуры патентной экспертизы... чтобы позволить заявителям получать соответствующие патенты [из других четырех ведомств] быстрее и эффективнее». Учитывая, что в совокупности IP5 обрабатывает около 80 процентов всех патентных заявок, это чрезвычайно полезная инициатива...

Существуют также условия, при которых вы можете запросить ускоренную проверку. Они значительно различаются от страны к стране, как и их скорости:

- USPTO стремится обрабатывать ускоренные заявки в течение 12 месяцев с даты подачи.

- Согласно последним данным за 2017 год, ускоренные экзамены в Японии в среднем занимают 2,3 месяца.

Европейское патентное ведомство (ЕРО) в рамках своей программы РАСЕ (Парламентская Ассамблея Совета Европы) предоставляет заявителям возможность ускорить процедуры поиска и экспертизы. Европейские отчеты о поиске должны быть доставлены в течение шести месяцев, а отчеты об экспертизе - в течение трех месяцев после их соответствующих запросов РАСЕ.

- В Индии заявители могут запросить ускоренную публикацию, чтобы ожидающие рассмотрения заявки были обнародованы в течение одного месяца. Это позволяет начать обследование быстрее, но не гарантирует более быстрого обследования.

Такие программы обычно предполагают более высокие сборы за обработку, а также могут потребовать представления дополнительной документации. Наконец, если вы подаете патентную заявку в одно патентное ведомство на изобретение, которое уже было признано частично патентоспособным другим, вы можете получить дополнительное ускоренное рассмотрение, если обе юрисдикции являются участниками упомянутой выше программы РРН...» (*How long does it take to get a patent, and how can you speed up the process? // Dennemeyer Group (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/getting-a-patent-how-long-does-it-take-and-can-i-speed-things-up/>). 24.07.2023*).

***

«...У новому офіційному документі від Clarivate™, Стратегічний аналіз портфоліо: Посібник із трьох частин для оптимізації вашої патентної стратегії проаналізовано... патентне портфоліо, враховуючи минулі, теперішні та майбутні позиції патентів компанії...

Аналіз патентного портфоліо можна розділити на три етапи: аудит, порівняльний аналіз та визначення можливостей. Етап аудиту портфоліо дає вам моментальний знімок історичного портфеля. Етап порівняльного аналізу розміщує існуючий портфель вашої компанії в сучасному конкурентному середовищі. Нарешті, етап визначення можливостей пропонує варіанти майбутнього управління.

Кожна фаза аналізу патентного портфоліо призначена для надання чіткої інформації, яка дозволить вам зробити правильні наступні кроки для покращення сили, цінності та стратегічного вирівнювання вашого патентного портфоліо.

Фаза 1: Аудит портфоліо

Першим кроком до аналізу патентного портфоліо є аудит вашого портфоліо та оцінка його розміру, глобального охоплення, наполегливості та життєздатності. Під час аудиту ви можете використовувати кілька факторів для визначення сили патенту та, як наслідок, отримати чітке розуміння того, які активи є більш цінними та відповідають поточній бізнес-стратегії вашої компанії.

Результати цього першого етапу не тільки готують ваше портфоліо для порівняльного аналізу, але й сприяють вибору правильного розміру та рекомендаціям щодо економії коштів. Існують різноманітні інструменти та різноманітні методики, як-от Clarivate Patent Search and Analytics, для визначення відносної сили патенту. Ці кроки можна виконати самостійно або за допомогою зовнішніх експертів.

Етап 2: Бенчмаркінг

Після аудиту свого портфоліо настав час переходити до другого етапу аналізу портфоліо патентів. На етапі порівняльного аналізу ви розміщуєте свій патентний портфель у більш широкому контексті конкурентного ринку.

На цьому етапі ви можете включити до аналізу нові параметри, такі як успішність судового переслідування, широта кримінального переслідування та зовнішнє визнання. Потім ви порівнюєте ці самі параметри з патентами ваших конкурентів. Це дозволяє обчислити відносний показник якості, щоб оцінити силу вашого патентного портфоліо порівняно з конкурентним середовищем. Такі інструменти, як Derwent Innovation™ ThemeScape, можуть швидко порівняти вашу позицію в певному просторі з позицією ваших конкурентів.

Етап порівняльного аналізу повинен дати вам набагато краще розуміння того, як ваш портфель вписується в конкурентне середовище. Статистика цього етапу може допомогти вашій організації визначити потенційні компанії, з якими можна співпрацювати чи придбати, або активи, які можна ліцензувати чи продати.

Етап 3: Визначення можливості

Третій етап аналізу патентного портфоліо – це визначення можливостей. На цьому етапі ви вивчаєте свій патентний портфель, щоб знайти ознаки потенційного комерційного інтересу. Ці можливості можна розділити на два основні типи: економія коштів і прибуткове зростання бізнесу.

Економія коштів: отриману вами інформацію можна використати для формулювання варіантів зниження витрат і використання портфоліо для підвищення прибутку. Маючи правильну інформацію, скорочення портфоліо незалежних об'єктів стає одним із найпростіших завдань управління ІВ.

Зростання бізнесу: можливості для прибуткового зростання бізнесу помітні за допомогою правильних інструментів і досвіду, як-от програмне забезпечення Patent Intelligence від Clarivate. Джерела можливостей для бізнесу можуть бути отримані з глибшого аналізу патентів, якими володіють ваші конкуренти, клієнти, інші учасники ланцюжка створення вартості та навіть інші

ринки...» (*Patent portfolio analysis: Helping you turn patents into a strategic asset // Clarivate* (<https://clarivate.com/blog/patent-portfolio-analysis-helping-you-turn-patents-into-a-strategic-asset/>). 19.07.2023).

***

«...Більшість активів інтелектуальної власності належить до однієї з чотирьох категорій: патенти, торгові марки, авторські права та комерційні таємниці...

Патенти

Ці виключні права надаються на винаходи. У цьому контексті «винахід» — це широка категорія, яка охоплює машини та промислові об'єкти, а також технологічні або промислові процеси та системи. У деяких випадках, як у випадку з фармацевтичними продуктами або продуктами харчування, патенти можуть поширюватися на хімічні формули або композиції. Більшість регіонів також мають спеціальні патенти на унікальні сорти рослин...

Різні типи патентів надають виключні права на винаходи, технічні процеси та інші винахідливі твори. Власник патенту може отримати вигоду від того, що він є єдиним виробником і розповсюджувачем технології, або вибрати ліцензію на неї для збільшення прибутку та проникнення на ринок.

Торгові марки

Товарні знаки та марки обслуговування ідентифікують пропозиції підприємства на ринку. До них належать, але не обмежуються назвами компаній, продуктів і послуг, логотипами та навіть слоганами. Легко впізнавані та естетично привабливі торговельні марки можуть бути одними з найцінніших активів у портфоліо інтелектуальної власності компанії та несуть спільну відповідальність за формування та підтримку іміджу бренду. Товарні знаки не тільки передають ціннісну пропозицію, але й діють як сховище емоцій про те, як споживачі отримують і сприймають бізнес.

Авторські права

Охорона авторського права зберігається для драматичних, літературних і художніх творів, у тому числі створених за наймом. Щоб було зрозуміло, «мистецький» і «літературний» тут є розширеними термінами: креслення архітектора можуть бути захищені авторським правом так само, як малюнки художника коміксів, оскільки обидва є плодом людської уяви. Подібним чином біла книга, створена компанією для інформування клієнтів, має не менше права на авторське право, ніж роман чи музична композиція.

Комерційна таємниця

Комерційна таємниця – це важлива інформація про процеси, продукти або послуги організації. Вони не призначені для оприлюднення чи розповсюдження іншим чином, і власник отримує комерційну вигоду, зберігаючи їх конфіденційними.

В ідеалі комерційні таємниці повідомляються іншим сторонам (наприклад, діловим партнерам) лише в разі крайньої необхідності. Це

пов'язано з тим, що за законом власник ІВ зобов'язаний вжити відповідних заходів для забезпечення таємниці. Рецепти їжі та напоїв — наприклад, відома формула Соса-Сола — або алгоритми, що використовуються в програмному забезпеченні, можуть кваліфікуватися як така форма інтелектуальної власності.

Однак деякі права інтелектуальної власності не можна віднести до одного з чотирьох класів, описаних вище...

- *Корисні моделі* надають обмежений захист винаходам – інноваціям, які зазвичай обслуговуються патентами. Задовольнити вимоги корисної моделі простіше, ніж патенту, а пов'язані збори за заявку нижчі. З іншого боку, лише деякі країни пропонують корисні моделі, наприклад Бразилія, Китай, Австралія, Франція, Японія, Іспанія та Об'єднані Арабські Емірати.

- *Доменні імена* для веб-сайтів можна захистити від несанкціонованого використання, якщо вони зареєстровані організацією, акредитованою Інтернет-корпорацією з присвоєння імен і номерів (ICANN).

- *Географічні зазначення* засвідчують, що продукт (як правило, харчовий продукт) походить із певної географічної області. Ці знаки допомагають зберегти унікальні якості та репутацію регіональних тарифів.

- *Права на базу даних* використовуються для захисту вмісту колекції даних від несанкціонованого вилучення. Це право *suī generis* доступне в ЄС, Росії та Великобританії. В інших юрисдикціях або структура бази даних, або її вміст повинні відповідати пороговим вимогам авторського права, щоб підпадати під егіду законодавства про інтелектуальну власність.

Багатошаровий підхід до створення портфолію доповнює сильні сторони різних типів ІВ. Але не всі типи можна використовувати одночасно. Наприклад, комерційні таємниці та патенти є взаємовиключними, оскільки перший забороняє загальну публікацію, а другий вимагає.

Усі категорії ІВ регулюються тими чи іншими нормативними актами. Найчастіше вони кодифіковані в законах національних юрисдикцій. У випадку регіонального законодавства, наприклад, у межах ЄС, відкладення зазвичай робиться на закони окремих держав-членів — якщо вони не суперечать або не збігаються з законами ширшого союзу.

Цивільно-правові договори, адміністрування яких здійснюють непартійні організації, такі як Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) і Світова організація торгівлі (СОТ), також важливі. Деякі з них зобов'язують країни, які ратифікували Конвенцію, адаптувати свої національні закони, тоді як інші не підлягають виконанню самі по собі...» (*The major types of Intellectual Property (and how to protect them) // Dennemeyer Group (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/what-are-the-four-types-of-intellectual-property-and-how-do-you-protect-them/>). 10.07.2023*).

***

«Бренди Biopharma та Meditech увійшли до дюжини 100 найкращих нових брендів Clarivate за 2023 рік, оскільки індустрії медико-біологічних наук продовжували демонструвати потужний підхід до захисту своєї інтелектуальної власності...»

Відомі з цього річного списку:

- BioNTech з'являється двічі: спочатку для корпоративного бренду німецької біотехнології, який отримав статус глобальної назви в результаті своєї революційної мРНК-вакцини проти COVID-19, і знову для своєї платформи виробництва мРНК BioNTainer. BioNTainer має модульні виробничі одиниці, установку, сумісну з GMP, і навчання персоналу, причому кожна одиниця призначена для функціонування як регіональний вузол у глобальній виробничій мережі для швидкого реагування на спалахи інфекційних захворювань.
- Incyte також згадує двічі: спочатку місцевий інгібітор JAK американської компанії для несегментарного вітіліго та атопічного дерматиту у пацієнтів віком від 12 років, OPZELURA™, і знову QPARIK®, реєстрацію, що охоплює перспективне лікування онкологічних, аутоімунних, гематологічних та лікування розладів «трансплантат проти господаря».
- Meditech тримає свої позиції тут завдяки багатьом торговим маркам, зокрема ZimVie, що випускається Zimmer Biomet у галузі стоматології та хребта, і настільному автоматизованому імуноаналізу VIDAS® KUBE™ від bioMerieux.
- У всіх секторах поява штучного інтелекту була однією з помітних тенденцій цього року, і включення Bayer Cal.AI (Calantic™) набору радіологічних рішень відображає це.
- У географічному відношенні цього річні бренди медико-біологічних наук схилялися до Європи: на Німеччину та Швейцарію припадало шість, а на Францію та Великобританію — по одному. На американські компанії припадає три бренди та південнокорейські. Крім наук про життя, цього річний звіт показав дуже високі показники компаній, розташованих у материковому Китаї, на які припадає 27 брендів.

Щоб визначити 100 найкращих нових брендів за 2023 рік, аналітики використали глобальні дані про торговельні марки Clarivate, які охоплюють 145 мільйонів індивідуальних записів про торгові марки, щоб проаналізувати заявки, подані по всьому світу між 2021 і 2022 роками, з вербальним елементом. Бренди оцінювалися на основі ринкового сліду та географічного/економічного охоплення кожного...» (*Matthew Arnold. **Pharmas and medtechs flex brand protection among Top 100 New Brands for 2023 // Clarivate** (<https://clarivate.com/blog/pharmas-and-medtechs-flex-brand-protection-among-top-100-new-brands-for-2023/>). 24.07.2023).*

***

«...Винахідник шотландського походження Олександр Грехем Белл винайшов телефон ще в 1876 році. Відповідно до Канадської енциклопедії, Белл народився в Шотландії в 1847 році та емігрував до Канади разом із сім'єю в 1870 році, а потім став учителем для глухих людей у США.

Кажуть, що під час візиту до своєї матері з вадами слуху в Канаді Белл задумав ідею «електронного мовлення», яка призвела б до того, щоб дизайн його телефону став першим запатентованим. Однак він не єдиний винахідник, який задумав «телеграф, що говорить».

Італійський іммігрант на ім'я Антоніо Меуччі розпочав розробку телефону в 1849 році. До 1871 року він подав заяву про винахід (так зване застереження) щодо його конструкції, але через складні обставини він не зміг продовжити застереження. До 2002 року Палата представників Конгресу Сполучених Штатів не звертала уваги на його винахід телефону, але тепер існує резолюція, щоб вшанувати його внесок.

Інші історики сперечаються, що Еліша Грей, американський винахідник, якого деякі вважають батьком телефону, втратив визнання, оскільки подав заявку на застереження щодо телефону в той самий день, коли Белл подав заявку на патент, але Грея представляли його адвокати, які виконали це завдання занадто пізно.

За даними Бібліотеки Конгресу США, того ж дня, 14 лютого 1876 року, Белл був п'ятим у списку патентного відомства, тоді як застереження Грея було 39-м, тому Белла вважають винахідником.

Олександр Грем Белл народився в Единбурзі, Шотландія, ще в 1847 році...

Дебати щодо національності Белла впливають з того факту, що він емігрував до Канади зі своєю сім'єю в 1870 році, але він одружився з американкою, завдяки чому він став американським громадянином у 1882 році. У 2019 році з цього приводу розгорілися широкі дебати після того, як колишній Президент США Дональд Трамп написав у Twitter, що Белл американець.

Однак, враховуючи те, що Белл переїхав до Канади, коли йому було 23 роки, це означало, що він справді народився та виріс у Шотландії...» (*Thomas Mackay. Who invented the telephone: Did 'Scotland' do it or was it someone else? Historians debate // National World Publishing Ltd (https://www.scotsman.com/heritage-and-retro/heritage/who-invented-the-telephone-explained-3904127?utm_source=flipboard&utm_content=The_Scotsman%2Fmagazine%2FS Scotsman+Lifestyle). 27.07.2023).*

***

«...Brand Finance продемонстрував 100 найдорожчих брендів світу у 2023 році на основі щорічного рейтингу, ілюструючи роль капіталу бренду в позиції компанії на ринку...»

Brand Finance перевірів понад 5000 компаній (а у випадку таких груп, як Alphabet і Meta, їх дочірні бренди) у 38 країнах...

Amazon займає перше місце в світі з оцінкою бренду в 299 мільярдів доларів. Будучи лідером на ринку роздрібною торгівлі в Інтернеті, він має сильну лояльність до бренду в сегменті B2C, який генерує найбільшу частку доходу, і є ключовим гравцем у хмарних послугах для своїх платформ B2B.

Apple займає друге місце з брендом у 298 мільярдів доларів. Важливо відзначити, що обидва бренди технологічних гігантів впали в ціні порівняно з минулим роком, оскільки збої в ланцюжках поставок, обмеження ринку праці та повільніші прогнозовані доходи вплинули на їхні бренди.

Інші великі технологічні бренди Google (№3) і Microsoft (№4) розташувалися далі в рейтингу. Корейський конгломерат Samsung (№6) був найвищою компанією за межами Америки...

Загалом провідні технологічні бренди коштували 891 мільярд доларів США в основному завдяки величезному впливу Apple, Microsoft і Samsung.

Після роздрібною торгівлі та медіа банківський сектор все ще тримав значний вплив на бренд – 467 мільярдів доларів. Автомобілі завершили п'ятірку провідних секторів з 397 мільярдами доларів, очолюваними такими компаніями, як Tesla та Mercedes-Benz.

У той час як деякі бренди, такі як Apple і Amazon, впали в ціні за останній рік, інші зросли...

BYD, провідна компанія з виробництва електромобілів (EV) у Китаї, підскочила найрізкіше. Орієнтована на бюджетні електромобілі та підтримується Ворреном Баффетом, вона стала зростаючим конкурентом Tesla та є другим за величиною виробником літій-іонних акумуляторів у світі.

Енергетична компанія ConocoPhillips відзначила друге за величиною збільшення вартості бренду завдяки своїй зосередженості на паливі для переходу на енергію, скороченні виробничих викидів і зниженні витрат на постачання...

Оскільки економічний ландшафт продовжує змінюватися, цінність цих брендів також змінюватиметься...» (*Ranked: The Top 100 Brands by Value in 2023 // Visual Capitalist (https://www.visualcapitalist.com/top-100-brand-value-2023/?utm_source=flipboard&utm_content=alannishihara%2Fmagazine%2FTHE+FLIPBOARD+MAGAZINE+OF+ALAN+NISHIHARA). 07.2023*).

***

Австралійський Союз

«...Департамент зайнятості, туризму, науки та інновацій нещодавно оприлюднив «Політику уряду Західної Австралії (WA) щодо інтелектуальної власності до 2023 року», яка спрямована на розвиток ефективного управління правами на інтелектуальну власність (ІВ), створеними або якими володіють урядові установи Західної Австралії...

Політика поширюється на всі ті організації, які охоплюються визначенням «державний сектор» у Законі про управління державним сектором 1994 року (Закон про PSM). Це визначення включає всі державні агентства WA, міністерські офіси...

Хоча державні органи, включені до Додатку 1 Закону про PSM, такі як університети штату Вашингтон, поліція штату Вашингтон, державні торгові організації, а також місцеві та регіональні органи влади, формально звільнені від дії Політики, тим не менш, таким організаціям рекомендується розглянути можливість прийняття Політики з конкретними стосовно створення, управління, захисту та розпорядження ІВ...

У багатьох відношеннях Політика відображає зрозуміле бажання уряду штату володіти інтелектуальною власністю, створеною його співробітниками та підрядниками, водночас дозволяючи державним установам гнучкість у обробці та комерціалізації цієї інтелектуальної власності у спосіб, який найкраще відповідає конкретним обставинам.

Тим не менш, Політика містить деякі ключові заходи, спрямовані на досягнення трьох ключових цілей Політики.

Ідентифікація та захист

Вихідним пунктом є те, що держава, як правило, володіє правами на будь-яку інтелектуальну власність, створену її працівниками під час їх роботи, і прагне володіти інтелектуальною власністю, створеною її сторонніми підрядниками під час виконання ними контрактної роботи.

Визнаючи, що ця звичайна позиція не завжди може бути прийнятною, Політика вимагає від державних установ боротися на етапі укладання контракту з питаннями власності ІВ та доступу держави до цієї ІВ (у випадку, якщо вона не буде нею володіти).

Державні установи повинні запровадити процеси для ідентифікації, реєстрації та уточнення права власності на ІВ – найпоширенішою формою є реєстр прав ІВ...

Комерціалізація

Комерціалізація означає процес створення комерційної цінності щодо продуктів і послуг. Комерціалізація ІВ загалом означає монетизацію основної вартості, що міститься в правах ІВ, і включає будь-який дохід, отриманий від:

- переуступки або передачі прав інтелектуальної власності;
- ліцензування ІВ для використання на виключній або невиключній основі;
- домовленості щодо нарахування роялті або прибутку від використання ІВ;
- права першочергової відмови або інші конкретні договірні умови щодо ІВ.

Політика не має на меті бути надто обмежувальною щодо шляхів, за допомогою яких державна ІВ може бути комерціалізована за відповідних обставин. Натомість він зосереджується на зобов'язаннях державного органу належним чином розглядати, проводити консультації та планувати будь-яку

таку комерціалізацію, а також зберігати такі записи, які можуть знадобитися для будь-якого майбутнього внутрішнього чи зовнішнього аудиту процесу прийняття рішень.

Наприклад, державні органи повинні провести попередню оцінку комерціалізації до укладення угод про комерціалізацію ІВ. Попередня оцінка допомагає державному органу визначити, чи є запропонована комерціалізація прийнятною, законною та фінансово життєздатною. Відповідність залежатиме від ряду факторів, включаючи будь-яку шкоду для функцій державного агентства, стратегічних пріоритетів агентства та потенційного повернення інвестицій.

Адекватні фінансові прибутки та розподіл вигод

Як зазначалося вище, державне агентство має зосередитися на забезпеченні того, щоб обраний шлях комерціалізації забезпечував найкращу фінансову віддачу для держави за конкретних обставин. Політика визнає, що в багатьох випадках цей фактор означатиме партнерство з третіми сторонами, включаючи, потенційно, творця відповідної ІР-адреси.

Важливо, що в Політиці чітко зазначено, що працівники або підрядники, які створюють об'єкти інтелектуальної власності, які належать державі, не мають автоматичних юридичних прав брати участь у вигодах, отриманих від використання цього об'єкта інтелектуальної власності. Однак Політика заохочує державні установи розглядати та впроваджувати грошові та немонетарні домовленості про розподіл вигод між державою та сторонніми підрядниками або працівниками-новаторами та творцями за відповідних обставин.

Згідно з Політикою, державні установи мають право розробляти власні вказівки щодо визнання та розподілу грошових і негрошових винагород за умови, що їхні вказівки відповідають Політиці...» (*Scott Crabb, Sam Fiddian, Christa Queern. Ally Clark. New WA Government Intellectual Property Policy focuses on responsible management and exploitation of IP assets // Clayton Utz (<https://www.claytonutz.com/knowledge/2023/july/new-wa-government-intellectual-property-policy-focuses-on-responsible-management-and-exploitation-of-ip-assets>). 24.07.2023*).

***

Держава Ізраїль

«Ізраїльське патентне відомство (ІРО) нещодавно опублікувало свій річний звіт за 2022 рік. Річний звіт показує, що ІРО змінює пріоритети на створення патентного відомства, придатного для країни-початківця. Ця зміна змусила ІРО виділити більше ресурсів на розгляд заявок за Договором про патентну кооперацію (РСТ) і заявок, вперше поданих в Ізраїлі...

Щоб підтримати інновації у 2022 році, ІРО прискорило розгляд заявок, поданих в Ізраїлі, для приблизно 350 початкових заявок. Процес прискорення,

який часто дозволяє розпочати роботу в офісі приблизно через три місяці, дає ізраїльським винахідникам унікальну можливість оцінити свої заявки перед публікацією.

Також у 2022 році IPO виконував роль пошукового офісу для двох третин ізраїльських заявників РСТ. Крім того, він відкрив свої двері та діяв як орган пошуку для 270 заявників зі Сполучених Штатів. Це число може зрости в найближчі роки, коли буде скасовано ліміт у 100 заявок у США на квартал...

Річний звіт IPO показує, що багато практиків не змінили свою практику патентного переслідування у відповідь на цю зміну. У 2022 році було дозволено менше ізраїльських заявок на основі задоволених іноземних заявок (19,3%). Крім того, лише незначна кількість практиків відклали ізраїльську експертизу, щоб покластися на виданий іноземний патент (5,5%). Це призвело до того, що IPO видає офісні позови, які явно покладаються на іноземну експертизу (наприклад, позов Бюро патентів і торгових марок США або патентного бюро ЄС).

Практично у всіх випадках, якщо заявник подає клопотання про дозвіл на основі іноземного патенту до початку ізраїльської експертизи (наприклад, після відстрочки), IPO задовольнить заявку без експертизи по суті. І навпаки, звернення за отриманням дозволу на підставі іноземного патенту після початку ізраїльської експертизи часто призводить до відмови на підставі посилок на додаткові іноземні експертизи. Наприклад, подання клопотання про дозвіл на основі патенту США практично завжди призводить до задоволення ізраїльської заявки, якщо клопотання подано до розгляду. Навпаки, якщо клопотання про надбавку подано після початку іспиту (тобто видачі першої дії IPO), тоді заявки можуть бути відхилені на основі розвитку європейського іспиту...» (*Ephraim Heiliczer. IPO 2022 Annual Report: is Israel's patent system ready for the start-up nation?* // *Law Business Research* (<https://www.lexology.com/commentary/intellectual-property/israel/pearl-cohen-zedek-latzer-baratz/ipo-2022-annual-report-is-israels-patent-system-ready-for-the-start-up-nation>). 10.07.2023).

***

Європейський Союз

«...агропродовольчий сектор з нетерпінням очікував останніх подій в аспектах інтелектуальної власності напередодні довгоочікуваної пропозиції щодо нової рамки ЄС для генно-відредагованого насіння та рослин.

Редагування генів – також відоме як нові геномні методи (NGT) – складається з інноваційних наукових методів, які використовуються для зміни геномів з метою генетичної інженерії певних ознак у рослин, зокрема стійкості до посухи та шкідників.

Однак Комісія вирішила не розглядати права інтелектуальної власності в пропозиції NGTs, яка була остаточно оприлюднена в середу (5 липня).

«Законодавство, яке ми пропонуємо щодо NGT, не стосується питання патентоспроможності», — прокоментував офіційний представник ЄС, додавши, що юридичним посиланням у цьому сенсі залишається директива 1998 року про правовий захист біотехнологічних винаходів.

Виконавча влада ЄС натомість уважно стежитиме за впливом патентів на ринок та розведення інновацій у рамках більш широкого аналізу ринку.

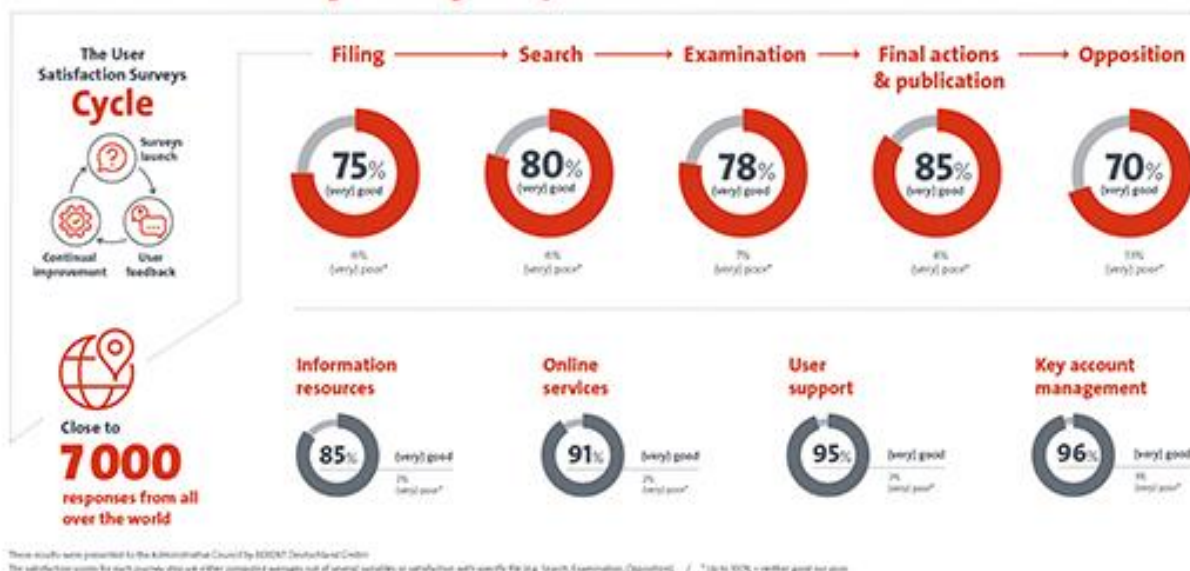
Аналіз братиме до уваги доступ селекціонерів до генетичного матеріалу та методів, а також доступність насіння для фермерів і загальну конкурентоспроможність біотехнологічної галузі ЄС.

Комісія повідомить про свої висновки до 2026 року...» (*Gerardo Fortuna. EU Commission takes more time on patentability of gene-edited plants // EURACTIV MEDIA NETWORK BV. (https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/eu-commission-takes-more-time-on-patentability-of-gene-edited-plants/). 06.07.2023).*

***

«Європейське патентне відомство (EPO) опублікувало результати своїх опитувань задоволеності користувачів (USS) за 2022/2023 роки... З вересня 2022 року по квітень було проведено сім опитувань 2023 незалежною зовнішньою дослідницькою компанією, яка охоплює наскрізне дослідження процес видачі патенту (PGP) і наші служби підтримки.

Results of EPO's User Satisfaction Surveys 2022/2023 on the main user journey steps

У ньому взяли участь близько 7 000 респондентів, найбільша кількість з початку опитувань. Опитування націлені на користувачів, які мають досвід відповідну послугу протягом останніх 12 місяців. Таким чином, вони забезпечують цінність, прямі та актуальні відгуки про задоволеність наших

користувачів нашим ключем послуги. Области, які потребують покращення, тепер будуть включені до План дій щодо якості ЕРО...» (*EPO publishes results of latest User Satisfaction Survey // European Patent Office (EPO) (https://www.epo.org/news-events/news/2023/20230703a.html). 03.07.2023).*

***

«...Система, вступившая в силу в июне 2023 года, была введена Европейским патентным ведомством (ЕРО) для предоставления заявителям автоматической защиты их изобретений в 17 странах-участницах, и ожидается, что она облегчит подачу патентных заявок МСП и стартапам.

...единый патент также является «экономичным», поскольку он значительно снижает стоимость патентования по сравнению с отдельными национальными заявками.

По данным ЕРО, поддержание единого патента будет стоить владельцам 5000 евро в течение десяти лет по сравнению с нынешними 30 000 евро. МСП и стартапы приветствовали унитарную систему, поскольку она упрощает процесс защиты их прав на интеллектуальную собственность...

С единым патентом судебные процессы происходят в рамках единой правовой системы перед недавно созданным Единым патентным судом (UPC), и некоторые компании все еще не решаются присоединиться к системе.

...многие компании заняли выжидательную позицию, чтобы сначала понять, как работает новая система.

Более того, пока в систему входят 17 государств-членов, но 10, включая Испанию, Венгрию и Польшу, не хотят участвовать по разным причинам, начиная от языковых требований и заканчивая суверенными проблемами.

Не каждая страна, например, согласна с требованием подать заявку на патент на английском, французском или немецком языке, правило, введенное ЕРО для снижения затрат на перевод на другие языки...

С UPC единый патент также является шагом к единой юрисдикции, которая является моделью, используемой в настоящее время в США...

В то время как европейские патенты растут — и ожидается, что в 2023 году они достигнут отметки в 200 000 — США получают чуть менее 600 000 патентных заявок ежегодно

Кроме того, патентные заявки сильно различаются между европейскими странами. Например, в Германии самое большое количество патентов благодаря автомобильной промышленности, несмотря на снижение в последние годы, в то время как в Испании и Греции, экономика которых в значительной степени зависит от туризма, их число меньше...» (*Silvia Ellena. Unitary patent system key for European SMEs, but not all countries ready to join // EURACTIV (https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/unitary-patent-system-key-for-european-smes-but-not-all-countries-ready-to-*

join/?utm_source=flipboard&utm_content=EURACTIV%2Fmagazine%2FEURACTIV). 07.07.2023).

***

«Виконавчим директором Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) обрано португальця Жоау Неграу.

У процесі голосування португальський кандидат набрав 19 із 27 голосів. На цю посаду претендували два кандидати: португалець Жоау Неграу та іспано-французький Етьєн Санс де Аседо.

На сьогодні Жоау Неграу обіймає посаду президента апеляційних рад EUIPO, яку він обіймав з листопада 2020 року. У цьому Європейському інституті він уже обіймав посаду директора Департаменту міжнародного співробітництва та правових питань, у 2011 році, а у 2010 році – керівник Офісу президента.

До того як приєднатися до EUIPO, він обіймав різні посади в португальській державній адміністрації, у Міністерстві закордонних справ/Генеральному директораті з європейських справ, у Президентів Рад міністрів та в Міністерстві юстиції/Національному інституті промислової власності (INPI). У 2001 році він приєднався до відділу міжнародних зв'язків INPI, ставши керівником відділу в 2004 році. У 2008 році він був призначений директором з міжнародних зв'язків та просування інновацій в INPI...» (*João Negrão eleito Diretor Executivo do EUIPO // INPI (https://inpi.justica.gov.pt/Noticias-do-INPI/Joao-Negrao-eleito-Diretor-Executivo-do-EUIPO). 12.07.2023).*

***

«...Європейська патентна організація (ЕРО) запустила Європейську мережу винахідників, щоб надихнути пристрасть до науки серед молодих поколінь, одночасно виховуючи підприємницьке мислення. Мережа, яка складається з понад 200 колишніх фіналістів Європейської премії винахідника та Премії молодих винахідників, запрошує членів пропонувати заходи, які викликають довгостроковий інтерес до STEM. Потім внутрішній комітет ЕРО вибирає види діяльності та надає грант у розмірі 6 000, 4 000 або 2 000 євро, виходячи з потенційного впливу та охоплення вибраних ініціатив.

Оскільки вони є винахідниками та підприємцями, фіналісти ідеально підходять для визначення видів діяльності, а також є прикладом для наслідування школярам і студентам. Крім пропонування заходів, учасники мережі підтримуватимуть Європейську патентну організацію різними способами...

Перед запуском Мережа визначила перший набір заходів, які потенційно можуть охопити понад 3000 молодих учнів. Протягом першого року 21 винахідник запропонував загалом 36 заходів, 24 з яких отримали грант. Пропозиції включають семінар для середньої школи, під час якого учні

вирішуватимуть завдання за допомогою програмованих роботів LEGO, а також захід із взяття проб води для початкової школи, підкреслюючи важливість доступу до чистої води. Подібні ініціативи будуть реалізовані в 11 країнах, і винахідники відповідатимуть за надання ЕРО відгуків про свою діяльність...» *(EPO launches the European Inventor Network // European Patent Office (EPO) (<https://www.epo.org/news-events/news/2023/20230714a.html>). 14.07.2023).*

***

«EUIPO публікує звіт, в якому описується модель покращення прогнозування торговельних марок і зразків ЄС.

Модель базується на тому факті, що заявки можуть служити індикаторами довіри до внутрішнього ринку, і використовує, серед інших параметрів, дані з весняних і осінніх прогнозів Європейської комісії щодо споживання, інвестицій і операцій з чистим капіталом.

Заявки на права інтелектуальної власності зазнавали високого рівня нестабільності з 2020 року та на них впливала політична та економічна невизначеність. Модель прогнозування EUIPO робить крок вперед у порівнянні з попередніми моделями прогнозування, заснованими на історичних цифрах, щоб включити інші показники, такі як довіра бізнесу та споживачів, щоб краще передбачати тенденції у швидко мінливому середовищі...

Результати прогнозування EUIPO контролюються щокварталу та оновлюються двічі на рік з урахуванням прогнозованих сценаріїв Європейської комісії.

Фактично отримані заявки відстежуються та порівнюються з прогнозами, щоб оцінити точність прогнозів і ймовірність виконання очікуваних обсягів на поточний рік, що дозволяє Відомству мати більш достовірну картину майбутнього.

Модель також буде коригуватися та вдосконалюватися з кожним циклом...» *(Better forecasts: improved methodology to predict filing trends // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/better-forecasts-improved-methodology-to-predict-filing-trends>). 18.07.2023).*

***

«Іспанське відомство з патентів і торгових марок, ОА (ОЕРМ) публікує дані та цифри щодо патентів, корисних моделей, торгових марок, комерційних найменувань, зразків і звітів про патентні технології (ІТР), що стосуються 2022 року, у своєму щорічному звіті «La OEPМ en cifras»...

Кількість національних патентних заявок у 2022 році становила 1231 порівняно з 1361 поданою у 2021 році, що свідчить про зменшення на 9,6% порівняно з попереднім роком.

Як і в минулому році, автономні співтовариства, які лідирують у рейтингу заявок, поданих жителями, - це Співтовариство Мадрида з найвищою

активністю заявок на патенти (21,7% від загальної кількості заявок, поданих жителями), за яким слідує Співтовариство Валенсія (15,8%) , Каталонії (14,4%) і Андалусії (13,6%)...

У 2022 році в ОЕРМ було заявлено 2596 корисних моделей, що на 15,1% менше порівняно з заявками, поданими в 2021 році, таким чином повертаючись до значень років до пандемії.

Каталонія знову є автономною спільнотою з найбільшою активністю щодо подання заявок на корисні моделі (18% від загальної кількості жителів), за нею знову йдуть Валенсія (15,3%) та Мадридська спільнота (15,2%)...

Протягом 2022 року в ОЕРМ було заявлено 45 227 торгових марок (представлених резидентами Іспанії та нерезидентами), що на 12,3% менше, ніж у попередньому році...

У 2022 році в ОЕРМ було подано запити на загальну кількість 12 244 національних торгових найменувань (як від резидентів Іспанії, так і від нерезидентів), що становить зменшення на 4,8% порівняно з попереднім роком...

У 2022 році в ОЕРМ було подано загалом 10 924 промислових зразків (як від резидентів Іспанії, так і від нерезидентів), що на 9,8% менше, ніж у 2021 році...» (*Publicación del informe "La OEPM en cifras 2022" // OEPM (<https://beta.oepm.es/en/sobre-OEPM/noticias-y-eventos/noticias/noticiap/Publicacion-del-informe-La-OEPM-en-cifras-2022-00001/>). 18.07.2023*).

***

«...Нещодавно Європейська комісія виявила низку проблем із чинною системою примусового ліцензування ЄС. Серед них: відсутність узгодженості між національними примусовими ліцензіями в ЄС, обмежена територіальна дія цих ліцензій, обтяжливі та тривалі адміністративні процедури та відсутність Єдиного ринку для продуктів, що підлягають примусовому ліцензуванню. Крім того, обов'язкове ліцензування зазвичай застосовується до патентів і «сертифікатів додаткового захисту», які розширюють патентний захист, враховуючи тривалий час затвердження нормативними органами. Але, за винятком законодавства Іспанії, правила обов'язкового ліцензування в ЄС не передбачають передачу комерційних секретів, даних випробувань або ноу-хау, які можуть знадобитися для виробництва продукту...

Інші перешкоди для ефективного використання примусового ліцензування в ЄС можна знайти в регламенті ЄС щодо лікарських засобів, який пропонує ексклюзивні права на дані та ринок для ліків, зареєстрованих у ЄС. Ці ринкові монополії, не пов'язані з патентами, серйозно перешкоджають ефективному використанню примусового ліцензування. Щоб зареєструвати та потім продавати генеричні ліки в ЄС, виробники повинні довести, що продукт еквівалентний вже зареєстрованому оригінальному продукту. Ексклюзивність даних затримує вихід на ринок генериків, обмежуючи доступ виробників

генериків до інформації про клінічні випробування, щоб мати можливість продемонструвати еквівалентність.

...Європейська комісія пропонує нове законодавство для загальноєвропейського механізму обов'язкового ліцензування та відмови від ексклюзивності даних і ринку.

Комісія запропонувала постанову про обов'язкове ліцензування для управління кризою, яка, якщо буде прийнята, встановить єдину процедуру надання обов'язкової ліцензії Союзу, яка охоплює весь ЄС і може бути надана шляхом подання однієї заявки. Обов'язкова ліцензія Союзу буде доступна для «кризових продуктів і процесів». Примусова ліцензія Союзу може застосовуватися до виданих патентів, опублікованих патентних заявок на національні та європейські патенти та сертифікатів додаткової охорони. Нещодавно запропонована фармацевтична директива передбачає призупинення ексклюзивності даних і захисту ринку у випадку примусової ліцензії для вирішення надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я.

Це розумні та запізнілі пропозиції, але заковика в тому, що вони обмежуються кризовими ситуаціями. Це недалекоглядно.

Наприклад, примусова ліцензія може знадобитися для забезпечення доступу до технології, щоб запобігти виникненню кризи. Примусове ліцензування також має бути ефективним засобом захисту від антиконкурентної практики на рівні ЄС. Крім того, розвиток Європейського союзу охорони здоров'я вимагатиме більш надійних засобів для подолання високих цін на нові методи лікування. Сьогодні країни-члени мають великі труднощі в досягненні хороших результатів у переговорах про ціни з фармацевтичними компаніями-монополістами, що призводить до затримок у доступі до ліків і нерівного доступу до нових ліків у ЄС. Європейська комісія взяла на себе зобов'язання підтримувати країни-члени у вирішенні проблеми високих цін на ліки. Ефективний механізм примусового ліцензування забезпечить таку підтримку шляхом зміцнення позиції урядів у переговорах щодо цін.

Час від часу уряд повинен мати можливість стукнути кулаком по столу, але це важко зробити без шкоди для здоров'я пацієнтів, якщо фармацевтичну монополію неможливо скасувати.

Важливо розширити загальноєвропейський механізм обов'язкового ліцензування за межі кризових ситуацій, щоб він також міг бути розгорнутий на інших підставах суспільного інтересу, коли це необхідно. Щоб забезпечити ефективне використання примусового ліцензування, у всіх ситуаціях, коли Комісія або держава-член видає примусову ліцензію на медичний продукт, повинні бути доступні виняткові права на дані та ринок. Нові правила також мають передбачити можливість включити зобов'язання власника патенту передавати ноу-хау бенефіціару примусової ліцензії.

Зараз Комісія шукає відгуки щодо своєї пропозиції щодо загальноєвропейського механізму обов'язкового ліцензування, що вказує на те,

що є можливості для вдосконалення...» (*Ellen 't Hoen. Europe's Tweaks to IP Rules Should Go Further // (https://www.barrons.com/articles/europes-tweaks-to-ip-rules-should-go-further-lae0d88c?utm_source=flipboard&utm_content=Barrons%2Fmagazine%2FBarron%27s)*). 21.07.2023).

***

«Європейське патентне відомство (ЕРО) досягло важливого етапу на шляху до заміни паперових процедур повністю цифровим, інтерактивним і більш зручним процесом видачі патентів. Станом на цей місяць загальна кількість представників, які зараз отримують повідомлення ЕРО через онлайн-поштову скриньку, сягнула 7 000 – це понад 50% зареєстрованих європейських професійних представників. Наприкінці 2019 року онлайн-поштовою скринькою ЕРО користувалися лише 2332 адвокати.

Зростаюча кількість користувачів виникає внаслідок того, що все більше компаній прагнуть скористатися перевагами поштової скриньки ЕРО. Це ефективніший і швидший канал зв'язку, що дозволяє користувачам отримувати повідомлення ЕРО та керувати ними в електронному вигляді...

Поштова скринька ЕРО — це лише одна з дедалі більшої кількості послуг, до яких можна отримати доступ через MyEPO Portfolio, яка тепер також має переваги від покращених функцій. На додаток до отримання та обробки повідомлень поштової скриньки від ЕРО, користувачі MyEPO Portfolio можуть: взаємодіяти з екзаменаторами через спільну зону; бути забезпеченими підвищеною безпекою; використовувати нові функції; використовувати інтеграцію з системами управління ІР; і скористайтеся службою завантаження в непередбачених випадках...» (*Growth in online services: over 7 000 using EPO Mailbox // European Patent Office (EPO) (https://www.epo.org/news-events/news/2023/20230721a.html)*). 21.07.2023).

***

«...ІВ має вирішальне значення для успіху малих компаній... Права інтелектуальної власності не тільки запобігають копіюванню, але й приваблюють інвесторів і потенційних покупців. Вони також забезпечують правовий захист від порушень, що дозволяє МСП впевнено виходити на нові ринки.

З цих причин розробка надійної стратегії інтелектуальної власності є важливою. Малі підприємства можуть максимізувати вартість своїх інтелектуальних активів, дотримуючись цих 5 кроків:

1. *Визначте та розставте пріоритети для своїх активів інтелектуальної власності:* проведіть інвентаризацію своїх патентів, торгових марок, дизайнів, авторських прав, комерційних секретів тощо. Розташуйте ці активи відповідно до їх важливості для успіху вашого бізнесу.

2. *Проведіть аудит інтелектуальної власності:* оцініть сильні та слабкі сторони вашого портфолію інтелектуальної власності шляхом ретельної оцінки. Визначте області, де ваша ІВ може бути вразливим, і оцініть ризики, пов'язані з різними типами захисту ІВ.

3. *Створіть план захисту інтелектуальної власності:* на основі результатів аудиту розробіть план, у якому викладено стратегії захисту ваших патентів, торгових марок, авторських прав і комерційних таємниць. Включіть заходи для моніторингу та забезпечення дотримання ваших прав інтелектуальної власності для виявлення та запобігання будь-яким порушенням. І не забудьте перевірити, чи ваші власні продукти не порушують будь-яку сторонню інтелектуальну власність, наприклад, запустивши аналіз свободи використання.

4. *Втілюйте свій план у життя:* реалізуйте свій план захисту інтелектуальної власності та переконайтеся, що ваші співробітники обізнані з політикою та процедурами вашої компанії. Навчання персоналу важливості захисту інтелектуальної власності та найкращим способам виявлення потенційних порушень є надзвичайно важливим.

5. *Перегляньте та оновіть план:* регулярно переглядайте та оновлюйте план захисту ІВ. Таким чином ви гарантуєте, що ваша стратегія інтелектуальної власності відповідає мінливим потребам вашого бізнесу...» (*Christina Deyl. How small businesses can master intellectual property in 5 steps // Enterprise Europe Network (<https://een.ec.europa.eu/blog/how-small-businesses-can-master-intellectual-property-5-steps>). 22.07.2023*).

***

«Угорське відомство інтелектуальної власності нещодавно опублікувало свій річний звіт за 2022 рік...

Кількість дійсних патентів в Угорщині на кінець 2022 року становила 35 746, що на 2,7% більше, ніж у 2021 році. Це пов'язано зі збільшенням майже на 3% кількості валідацій європейських патентів, тоді як кількість виданих національних патентів зменшилася на 4,5%. З іншого боку, кількість зареєстрованих корисних моделей та отриманих свідоцтв додаткової охорони зросла на 9,4% та 8% відповідно.

Кількість дійсних національних торгових марок, яка перевищувала 54 000 у попередні роки, скоротилася до 53 673 на кінець 2022 року. Кількість міжнародних торгових марок, що позначають Угорщину, також впала з 76 000 до 73 000, тобто на 4% менше.

Кількість зареєстрованих національних зразків також зменшилася на 5,1%» (*Erika Farkas. More Patents and Fewer Trademarks Valid in Hungary in 2022 // PETOŠEVIĆ (<https://www.petosevic.com/resources/news/2023/07/4777>). 14.07.2023*).

***

«27 квітня 2023 року Єврокомісія представила пропозицію щодо реформи загального фармацевтичного законодавства ЄС. Пропозиція ґрунтується на Фармацевтичній стратегії для Європи та поділяється на Директиву щодо створення коду ЄС для лікарських засобів для використання людиною та пропозицію щодо Регламенту, що встановлює процедури ЄС для авторизації та нагляду за лікарськими засобами для використання людиною та встановлює правила для Європейського агентства з лікарських засобів.

Фармацевтична стратегія для Європи, яка включає законодавчі та незаконодавчі заходи, служить чотирьом основним цілям, визначеним Європейською Комісією:

- Забезпечити пацієнтам доступ до доступних ліків і вирішити незадоволені медичні потреби (зокрема, у сферах антимікробної стійкості та рідкісних захворювань);
- Сприяти конкурентоспроможності, інноваціям та стійкості фармацевтичної промисловості ЄС, а також розробці високоякісних, безпечних, ефективних та більш екологічно чистих ліків;
- Поліпшити готовність до криз та механізми реагування; і
- Забезпечити сильний голос ЄС у світі шляхом просування високого рівня якості, ефективності та стандартів безпеки.

Починаючи з Оцінки впливу та громадських консультацій у березні 2021 року, Європейська Комісія розглянула три варіанти та замовила дослідження для оцінки впливу загального фармацевтичного законодавства ЄС (Директива 2001/83/ЄС та Регламент (ЄС) № 726/2004).

Пропозиція щодо Директиви містить значні та численні поправки до Директиви 2001/83/ЄС, спрямовані на її скасування та заміну. З трьох варіантів, запропонованих в ініціативі, Європейська комісія обрала варіант С, зокрема:

- Змінні періоди захисту (стандартні та умовні періоди);
- Баланс між інноваціями та передовим доступом до ліків; і
- Своєчасне повідомлення про дефіцит поставок і запровадження оцінки екологічного ризику...» (*Gisela Grabow. A path towards a crisis-proof EU pharmaceutical legislation? The European Commission proposal // Delinian Limited and its affiliated companies (https://www.managingip.com/article/2btuxl3xn0l032d0w505c/expert-analysis/local-insights/a-path-towards-a-crisis-proof-eu-pharmaceutical-legislation-the-european-commission-proposal). 22.07.2023).*

***

«...План EUIPO на 2025 рік містить кілька цифрових досягнень, покликаних революціонізувати її діяльність протягом наступних років.

Дорожня карта, розроблена після консультацій з асоціаціями користувачів, описує намір використовувати нові технології, щоб зробити цифровий досвід клієнтів більш індивідуальним, зручним і корисним. Дві найважливіші ініціативи включають програму «Надійна цифрова магістраль»

(яка зосереджена на безпеці, хмарних обчисленнях, онлайн-платформах і управлінні оплатою) і програму «Цифрова еволюція» (спрямована на встановлення EUIPO як технологічного еталона в державному секторі). Ці програми використовують штучний інтелект, реєстрацію IP-адрес у блокчейні та грамотність даних для покращення бізнес-процесів.

Додаткові ініціативи, заплановані на майбутнє, включають систему електронної подачі документів для RCD з можливостями штучного інтелекту та допомогою чат-бота, а також нову систему, яка поєднує словники та енциклопедії, щоб знайти значення словесних елементів торгової марки 23 мовами ЄС. Клієнти також отримають доступ до рішень/функціональних можливостей попереднього оцінювання, заснованих на тих самих або еквівалентних інструментах, що й ті, що використовуються екзаменаторами, для вдосконалення стратегій подання документів і зменшення потенційних недоліків у заявках або інших проблемах у подальшому, сприяючи більш орієнтованому на клієнта підходу.

Внутрішньо E3U2 - інструменти нового покоління є ще одним стратегічним проектом, який зосереджений на вдосконаленні інструментів підтримки для екзаменаторів. Останні версії цих інструментів надають екзаменаторам найновішу інформацію про файли, а також позначають усі відповідні питання, а продуктивність інструментів покращено. Ці досягнення сприятимуть підтримці високої якості та узгодженості у розгляді справ ex parte та inter partes відповідно до зобов'язань EUIPO щодо задоволеності клієнтів...» *(Tim Lince. Innovation at the EUIPO: spotlight on digital tools and services // Law Business Research (<https://www.worldtrademarkreview.com/data/ip-office-tools-and-services/ip-office-tools-and-services/article/innovation-the-euipo-spotlight-digital-tools-and-services>). 20.07.2023).*

***

«...Відповідно до Плану дій Європейської Комісії щодо інтелектуальної власності, EUIPO розробила стратегію, спрямовану на підтримку МСП, яка базується на таких цілях:

1. Підвищити обізнаність, знання та навички з ІВ серед МСП ЄС.
2. Збільшити кількість МСП ЄС, які захищають свої права ІВ.
3. Допоможіть малим і середнім підприємствам ЄС успішно використовувати інтелектуальну власність для зміцнення та розвитку свого бізнесу, включаючи підвищення вартості своїх нематеріальних активів.
4. Підтримка малих і середніх підприємств ЄС у захисті їхніх прав інтелектуальної власності.
5. Допомогати малим і середнім підприємствам ЄС в успішному захисті своєї інтелектуальної власності за кордоном.

Протягом 2022 року понад 15 000 МСП скористалися Фондом для МСП (приблизно 13 мільйонів євро), а з моменту його створення у 2021 році понад 50 000 МСП отримали доступ до гранту. Комісії План дій щодо інтелектуальної

власності передбачає створення Європейського інформаційного центру з інтелектуальної власності (EIPIC), універсального центру для спрощення ландшафту інтелектуальної власності. Нещодавнє розширення Фонду для малого та середнього бізнесу на український бізнес тепер надає українським підприємствам більший доступ до фінансування, ресурсів та підтримки на основі угоди між Європейською Комісією та EUIPO...» (*Tim Lince. Innovation at the EUIPO: spotlight on public outreach and knowledge sharing // Law Business Research (https://www.worldtrademarkreview.com/data/ip-office-tools-and-services/ip-office-tools-and-services/article/innovation-the-euipo-spotlight-public-outreach-and-value-add-services). 21.07.2023).*

***

«...Нова Уніфікована патентна система ЄС, яка набула чинності минулого місяця, призначена для спрощення загальноєвропейських патентів для компаній, дозволяючи їм подавати заявки в одній країні на патентний захист у 17 країнах-членах ЄС.

Це дозволяє власникам патентів платити за єдиний унітарний патент, який охоплює ці країни-члени, а не окремі патенти по всій Європі.

Угода також сприяє створенню Єдиного патентного суду для нагляду за дотриманням цих патентних прав. Проте Ірландія входить до числа держав-членів, які підписали, але ще не ратифікували угоду, разом із Кіпром, Чехією, Грецією, Угорщиною, Румунією та Словаччиною...

Нинішня та нова системи співіснують протягом кількох років протягом перехідного періоду» (*Vincent Rastfeld. FRKelly cautions business about new EU patent regime // Business Plus (https://businessplus.ie/news/frkelly-new-eu-patent-regime/). 27.07.2023).*

***

«...І Чеська Республіка, і Словаччина беруть участь у посиленому співробітництві у сфері створення єдиної патентної охорони. Обидві країни також підписали Угоду про єдиний патентний суд. Але Угоду ще потрібно ратифікувати. Проте обидві країни чекають із цим.

У результаті унітарний патент не буде дійсним на території Чехії та Словаччини, а також Унітарний патентний суд не матиме юрисдикції на цих територіях. Таким чином, традиційний європейський патентний режим, який діяв досі, діятиме повністю.

Тому, якщо хтось бажає отримати патентний захист у Чехії та Словаччині за європейською унітарною патентною системою, він повинен буде підтвердити дійсність виданого європейського патенту в цих країнах, включаючи подання офіційних перекладів...

Очікування Чеською Республікою та Словаччиною з ратифікацією Угоди про єдиний патент має, наприклад, такі наслідки:

1. іноземні заявники на патенти повинні будуть скористатися послугами місцевих патентних повірених для підтвердження європейських патентів (патентне переслідування);
2. послуги надійних місцевих юридичних радників також знадобляться для захисту патентних прав у Чеській Республіці та Словаччині (судовий розгляд інтелектуальної власності); це також стосується будь-яких тимчасових заходів, відшкодування збитків або співпраці з митними органами в боротьбі з контрафактною продукцією;
3. аналогічно, навіть якби власники патентів у Чеській Республіці чи Словаччині захищали свої права від ваших іноземних клієнтів, вам знадобляться місцеві чеські чи словацькі юридичні радники, щоб представляти ваших клієнтів як відповідачів у місцевих судах (Єдиний патентний суд не матиме тут юрисдикції);
4. відповідно, якщо іноземні організації бажають оскаржити патенти своїх конкурентів, які вже видані та підтвержені в Чеській Республіці та Словаччині, їм потрібно буде скористатися послугами місцевого юридичного консультанта, щоб ініціювати провадження щодо анулювання або обмеження патенту в місцевому патентному відомстві.

Тому перед початком будь-якого провадження в Чеській Республіці та Словаччині бажано проконсультуватися з місцевими експертами, які знають місцеву практику та прецедентне право, щоб вони могли порекомендувати вам відповідну стратегію...» (*Tomáš Havelka, Ivan Rámeš. Unitary patent vs. Czechia and Slovakia – What is (not) changing for foreign proprietors of european patents? // HAVEL & PARTNERS (<https://en.havelpartners.blog/unitary-patent-vs-czechia-and-slovakia-what-is-not-changing-for-foreign-proprietors-of-european-patents>). 25.07.2023*).

***

«...у період з 30 січня по 15 лютого 2023 року було проведено 25 824 інтерв'ю з мешканцями віком від 15 років у всіх країнах-членах ЄС...

Дані показують, що 80% європейців погоджуються з тим, що підробки підтримують злочинні організації та знищують бізнес і робочі місця, тоді як 2 з 3 також бачать у підробках загрозу для здоров'я, безпеки та навколишнього середовища. Третина європейців вважає прийнятним купувати контрафакт, якщо ціна оригінального товару занадто висока. Серед молоді ця цифра зростає вдвічі.

Крім того, 39% європейців запитали себе, чи те, що вони купили, було справжнім продуктом чи підробкою, і лише 13% європейців сказали, що вони навмисно купували підроблені товари протягом останніх 12 місяців, однак молодь більш схильна до цього. щоб це зробити, і ця цифра зростає до 26% для осіб віком від 15 до 24 років.

...80% кажуть, що все ще вважають за краще використовувати законні джерела для доступу до цифрового контенту, а не шукати незаконну

альтернативу, тоді як 82% європейців погоджуються, що отримання цифрового контенту через незаконні джерела передбачає ризик шкідливих дій (шахрайство або невідповідний контент). для неповнолітніх). У цьому сенсі 43% європейців платили за доступ до Інтернет-контенту з легальних джерел протягом останніх 12 місяців, тоді як значно менше, 14% з них, визнали, що вони навмисно використовували незаконні джерела для доступу до такого контенту, але ця цифра знову зростає до 33% у віковій групі від 15 до 24 років.

Вигідніша доступність легальних джерел і більша пропозиція найчастіше називаються причинами, чому люди припиняють використовувати нелегальні джерела, і 69% респондентів вважають, що якість і різноманітність контенту, пропонованого через законні джерела, краща, ніж той, який можна знайти через незаконні рішення...» (*Lauren Simmonds. Croatian Awareness of Intellectual Property Rights High in EU // Total Croatia NEWS (<https://total-croatia-news.com/news/croatian-awareness/>). 28.07.2023*).

***

Канада

«Британська Колумбія є останньою провінцією, яка оприлюднила стратегію захисту переваг інтелектуальної власності (ІВ), створеної в провінції, замість того, щоб дозволити учасникам тендеру в інших юрисдикціях використовувати її.

...нова стратегія інтелектуальної власності Британської Колумбії забезпечить освіту щодо інтелектуальної власності для стартапів та малих і середніх підприємств (МСП) по всій провінції. Цей крок має на меті полегшити людям розуміння складних фінансових і правових аспектів інтелектуальної власності та орієнтування в них.

Уряд провінції виділить 2,5 мільйона доларів США на надання інструментів і ресурсів компаніям Британської Колумбії, щоб захистити їхні ідеї та залишатися конкурентоспроможними в сучасній глобальній економіці. Ці 2,5 мільйона доларів допоможуть підтримати програму ElevateIP федерального уряду...

Програма ElevateIP має на меті допомогти бізнес-акселераторам та інкубаторам надати канадським стартапам інструменти для розуміння, управління та використання своєї інтелектуальної власності. ElevateIP, запущений у рамках бюджету на 2021 рік, управляється Федеральним міністерством інновацій, науки та економічного розвитку (ISED) і є частиною поточної національної стратегії інтелектуальної власності уряду...» (*Charles Mandel. British Columbia moves to protect its intellectual property with new programs // BetaKit Incorporated (<https://betakit.com/british-columbia-moves-to-protect-its-intellectual-property-with-new-programs/>). 19.07.2023*).

***

Китайська Народна Республіка

«...У першому півріччі було видано загалом 433 000 патентів на винаходи та 1,104 мільйона корисних моделей. Крім того, було подано 35 000 заявок на міжнародний патент РСТ; Завершено 33 000 справ про повторну експертизу патентів і 4433 справи про визнання недійсними. Китайські заявники подали загалом 957 заявок на міжнародний дизайн через Гаазьку систему. Порівняно з першим півріччям 2022 року це означає падіння грантів на корисні моделі на 25% і збільшення грантів на винаходи на 10%. Видачі патентів на дизайн також впали на 10%.

Зменшення кількості патентів на корисні моделі та зразки, а також збільшення кількості патентів на винаходи вказує на зміну мети Китаю від кількості до якості. Китай розправляє з «ненормальними» патентами, переважно на проекти та корисні моделі, які не пройшли суттєвої експертизи, лише у 2022 році було виявлено майже 1 мільйон із цих ненормальних патентних заявок. Крім того, Китай поступово скорочує патентні субсидії та винагороди з кінцевою цільовою датою 2025 року...» (*Aaron Wininger. China's Utility Model Grants Down 25% in First Half of 2023; Invention Patent Grants Up 10% // National Law Forum, LLC (<https://www.natlawreview.com/article/china-s-utility-model-grants-down-25-first-half-2023-invention-patent-grants-10>). 18.07.2023*).

***

«...Китайские официальные лица предложили обновить закон в этом году, чтобы контролировать сквоттинг и накопление товарных знаков, а также другие удары по крупным компаниям...

По словам аналитиков, Пекин также надеется защитить отечественные компании, чтобы стимулировать китайскую экономику, которая пострадала от торговой войны между Китаем и США и разрыва глобальной цепочки поставок...

Принимая во внимание международную конкуренцию, Китай считает защиту интеллектуальной собственности, которая охватывает товарные знаки, патенты и авторские права, «критически важной для инноваций»...

Сквоттинг предполагает регистрацию известного товарного знака перед первоначальным владельцем бренда, в то время как накопление влечет за собой подачу большого количества регистраций, чтобы помешать другим использовать названия и логотипы...

Предлагаемые изменения в Законе о товарных знаках Китая запретят повторные заявки от одного владельца и ограничат количество товарных знаков на одного заявителя. Они также запретят имитацию или перевод известных существующих товарных знаков...

Китайський Закон о товарних знаках уже чотири рази пересматривався з моменту вступлення в силу в 1983 році, і в цьому році він пересматривається уже п'ятий раз, частково із-за тиску з боку міжнародних груп...

Згідно з даними Національного управління інтелектуальної власності, станом на 2022 рік в Китаї було зареєстровано понад 4,2 мільйона патентів, при цьому місцеві ЗМІ стверджують, що це перша країна, що перевищила 3 мільйони реєстрацій.

Два десятиліття тому іноземні уряди, транснаціональні корпорації та галузеві групи регулярно просили китайських чиновників жорстко покарати порушників.

Піратське програмне забезпечення та DVD-диски часто відкрито продавалися публічно, а іноземні фірми скаржилися на перешкоди для подання позовів у відношенні інтелектуальної власності.

За словами аналітиків, Китай вирішив багато проблем за допомогою керівних принципів, випущених Державним радом в 2019 році, які закликають подолати високі судові витрати, невеликі збитки, накладені судами, та бар'єри у представленні юридичних доказів порушень...

Китай, тим не менше, залишається під пристальним увагою міжнародної спільноти, тому що багато його громадян не вважають копіювання порушенням і вважають, що матеріали, захищені законом, повинні розповсюджуватися...» (*Ralph Jennings. China tackling 'bad faith' trademark hoarding, squatting rules to protect IP, be more attractive to investment // South China Morning Post Publishers Ltd. (https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/3226147/china-tackling-bad-faith-trademark-hoarding-squatting-rules-protect-ip-be-more-attractive-investment). 02.07.2023*).

***

Королівство Саудівська Аравія

«Управління інтелектуальної власності Саудівської Аравії (SAIP) запустило процес «таємного покупця» в межах своїх зусиль із захисту прав інтелектуальної власності...»

SAIP опублікував свій щорічний звіт про захист прав інтелектуальної власності в Королівстві за 2022 рік; він показав, що орган отримав понад 1700 скарг, у тому числі тих, що стосуються авторського права та торгових марок, що на 47 відсотків більше, ніж загальна кількість скарг, отриманих у 2021 році. Кількість скарг щодо торговельних марок зросла на 490%, а скарг щодо авторських прав зменшилася на 37%.

Процес таємного покупця передає групі перевірок SAIP дані таємних відвідувань комерційних підприємств і сайтів електронної комерції. Відповідно

до скарг, поданих правовласниками, було здійснено понад 660 відвідувань комерційних об'єктів у 42 містах і губернаторствах по всьому Королівству.

Згідно з програмою таємного покупця, правоохоронна група постійно відстежує та обстежує комерційні та електронні об'єкти, щоб допомогти їй контролювати порушення та націлюватися на регіони та сектори за допомогою інспекційних кампаній та візитів для ознайомлення з ІВ та її правами. Таємний покупець здійснив 1483 відвідування понад 60 комерційних центрів і магазинів у більш ніж 20 містах і губернаторствах.

У SAIP повідомили, що опрацьовано 211 підозрілих партій. У співпраці з податковою та митною службою Zakat було попереджено митне оформлення понад 100 вантажів із порушеннями. Майже половині – 49% – із загальної кількості підозрілих партій було заблоковано митне оформлення через порушення законів і правил інтелектуальної власності, тоді як 995 торговим маркам із загальною кількістю 5,4 мільйона продуктів було заблоковано через порушення законів і правил інтелектуальної власності в різних комерційних секторах на багатьох прикордонних переходах...

SAIP підтвердив, що 12 мільйонів продуктів, які порушують права інтелектуальної власності, було вилучено, 58 000 елементів контенту, що порушують права інтелектуальної власності, було видалено, приблизно 1 500 веб-сайтів із законодавством про авторське право було заблоковано, а 13 000 об'єктів було відвідано під час розгляду скарг та польового та електронного сканування...» (*'Mystery shopper' aids Saudi authorities in IP rights enforcement // Asia IP (<https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/mystery-shopper-aids-saudi-authorities-in-ip-rights-enforcement>). 06.07.2023*).

***

Малайзія

«Починаючи бізнес, підприємці часто перевантажені багатьма речами - розвитком бізнесу, структуруванням компанії, пошуком інвесторів, забезпеченням фінансування, розробкою продуктів і послуг, розширенням каналів продажів, розробкою маркетингових планів тощо. Особливо це стосується стартапів, враховуючи їх відносно невеликий початок. На ранніх стадіях захист інтелектуальної власності (ІВ) навряд чи буде пріоритетом для багатьох стартапів, особливо коли більшість стартапів часто припускають, що захист ІВ є дорогим і «наразі неважливим» на цьому етапі розвитку бізнесу...»

Захист інтелектуальної власності надає стартапам виключні права на використання їхніх активів інтелектуальної власності та допомагає заборонити третім особам використовувати та/або реєструвати ідентичні та/або схожі винаходи/знаки/бренди, у які ці компанії інвестували б значні гроші, час та інші ресурси Крім того, враховуючи те, що продукція багатьох відомих брендів може бути скопійована або підроблена, що може вплинути на вартість бренду

та репутацію, захист інтелектуальної власності дозволяє власникам брендів вживати заходів проти таких порушників, що допоможе зберегти диференціацію бренду на ринку і захистити свої унікальні пропозиції...

Перш ніж стартап почне використовувати торговельну марку або назву компанії, важливо провести ретельний пошук, щоб перевірити, чи ця марка чи назва вже використовуються, щоб переконатися, що вони не порушують прав третіх сторін. Окрім проведення пошуку назви компанії в Комісії компаній Малайзії та загального пошуку в Інтернеті, пошук доступності торгової марки слід проводити в Корпорації інтелектуальної власності Малайзії (MyIPO), щоб визначити, чи була зареєстрована суперечлива марка. Для нових винаходів слід провести патентний пошук (також відомий як пошук за «свободою діяльності»), щоб визначити, що такий винахід не порушує існуючі патентні права. Якщо цей крок не буде зроблено на ранній стадії бізнесу, стартап не тільки не зможе забезпечити реєстрацію своєї інтелектуальної власності, але й матиме справу зі зв'язками з громадськістю та фінансовими катастрофами, пов'язаними з потенційними позовами про порушення, які зазвичай є дорогими та тривалими.

Стартапи зазвичай складаються з невеликої групи, що складається із засновників і кількох співробітників. Тому для стартапів зазвичай прийнято невимушене та неформальне ставлення до своєї повсякденної діяльності, особливо коли відносини розвиваються на основі довіри та пристрасі замість міцної правової бази. Однак це потенційно катастрофічно, якщо з самого початку не буде закладено належної правової основи для визначення права власності на інтелектуальну власність у разі виникнення спорів у майбутньому. Якщо стартап належить кільком засновникам, важливо підписати договір про спільне володіння, щоб уточнити право власності на ІВ компанії. Що стосується працівників, трудові договори є дуже важливими для забезпечення того, щоб будь-яка інтелектуальна власність, створена працівниками, належала роботодавцю. Це можна ще більше посилити договорами переуступки. Якщо бере участь сторонній розробник, можна укласти подібні угоди, щоб забезпечити передачу будь-якої розробленої ІВ компанії.

Для подальшого захисту інтересів компанії співробітники повинні підписувати угоди про нерозголошення (NDA) або угоди про конфіденційність, щоб запобігти витоку комерційної таємниці. Це особливо важливо для нових винаходів, на які стартапи бажають отримати патентний захист, оскільки новизна є однією з вимог для отримання патенту, а розкриття може згодом поставити під загрозу реєстрацію.

Без захисту та реєстрації ІВ

За відсутності захисту інтелектуальної власності та інших гарантій стартапи не зможуть перешкодити іншим використовувати їхні права інтелектуальної власності. Таким чином, стартапи повинні шукати захист ІВ на ранній стадії, щоб дати їм необхідні інструменти для забезпечення дотримання своїх прав ІВ і збереження конкурентної переваги у разі порушень. Однак слід

пам'ятати, що більшість прав інтелектуальної власності мають територіальний характер, оскільки реєстрація в конкретній країні не поширюватиметься на охорону в іншому місці. Якщо ви маєте намір розширити діяльність за кордоном, радимо отримати пораду від професіонала щодо того, як захистити свої права на відповідних цільових ринках і визначити, чи можна використовувати такі механізми, як Мадридський протокол і патент Договір про співпрацю для економії коштів і стратегічних цілей...» (*Intellectual Property for Startups // Wong Jin Nee & Teo (https://www.wjnt-law.com/intellectual_property_for_startups/)*). 07.2023).

***

Об'єднані Арабські Емірати

«Управління з питань конкурентоспроможності Абу-Дабі (COAD) при Департаменті економічного розвитку Абу-Дабі (ADDED) запустило Центр передового досвіду інтелектуальної власності (ІВ)...

Новий центр передового досвіду інтелектуальної власності (ІВ) займається досягненнями на перетині інновацій, технологій і законодавства, щоб створити середовище, яке стимулює економічне зростання та залучає таланти.

Центр прагне усунути прогалини, що виникають; заохочувати та стимулювати винахідників та інвесторів шляхом розробки правильних рамок політики та ініціатив для підвищення обізнаності; а також підтримка зацікавлених сторін у процесах реєстрації та комерціалізації ІВ...

Центр слугуватиме спеціалізованим центром у COAD, зосередженим на ефективному управлінні, захисті та дотриманні прав інтелектуальної власності. Він відіграватиме ключову роль у сприянні розвитку та комерціалізації інтелектуальної власності, одночасно забезпечуючи справедливе та конкурентне бізнес-середовище.

Центр функціонуватиме як стрижень для стратегії та управління ІВ у різних форматах ІВ, включаючи патенти, товарні знаки, проекти, комерційні таємниці та авторські права, забезпечуючи винахідникам, МСП та стартапам режим інтелектуальної власності, який включатиме більше понад 21 консультативну послугу в ланцюжку створення вартості ІВ...

Запуск центру є частиною «Abu Dhabi Innovates», загальної структури інноваційної екосистеми, яка була оголошена в 2022 році для підтримки можливостей винахідників, новаторів і підприємців, сприяючи диверсифікованому, розумному та стійкому економіка...» (*Abu Dhabi Department Of Economic Development Launches Intellectual Property Excellence Centre // MENAFN (https://menafn.com/1106599750/Abu-Dhabi-Department-Of-Economic-Development-Launches-Intellectual-Property-Excellence-Centre)*). 13.07.2023).

***

Південно-Африканська Республіка

«...Управління портфелем інтелектуальної власності (ІВ) – це стратегічний підхід до ідентифікації, управління та захисту активів інтелектуальної власності компанії...»

Ефективне управління портфелем інтелектуальної власності включає кілька процесів, у тому числі оцінку, захист, забезпечення виконання, монетизацію, а також прийняття стратегічних рішень щодо збереження або позбавлення певних прав інтелектуальної власності.

Моделі управління портфелем інтелектуальної власності...

1. *Захисна модель* – ця модель зазвичай використовується компаніями, які прагнуть захистити свої винаходи від конкурентів. Основна увага зосереджена на захисті прав інтелектуальної власності, щоб створити бар'єри навколо їхніх технологій і запобігти копіюванню та/або використанню їхніх інновацій конкурентами. Прикладом компанії, що використовує цю модель, є ІВМ. Маючи один із найбільших патентних портфелів у світі, ІВМ оборонно використовує свої патенти, створюючи навколо себе захисний рів.

2. *Наступальна модель* – організації, які використовують цю модель, активно прагнуть отримати дохід від своїх активів ІВ. Це може бути через ліцензування або продаж їхніх прав інтелектуальної власності. Наступальна модель може бути агресивною стратегією, яка передбачає відстоювання прав інтелектуальної власності проти конкурентів для досягнення ринкової переваги.

3. *Гібридна модель* – ця модель поєднує оборонну та наступальну стратегії. Компанії, які використовують гібридну модель, захищають свої основні технології, одночасно шукаючи можливості отримати дохід від своєї інтелектуальної власності. Google є яскравим прикладом, він енергійно захищає свою основну технологію пошукової системи, а також використовує свій ІР-портфель для отримання прибутку від ліцензування та стратегічного партнерства.

Ефективне управління портфелем інтелектуальної власності вимагає стратегічного підходу та постійної оцінки. Ось кілька кроків, які слід враховувати:

Оцінка: регулярно оцінюйте свій портфель інтелектуальної власності, щоб виявити та визначити ключові активи. Цей процес може допомогти визначити прогалини в портфоліо, які необхідно заповнити, і визначити можливості для монетизації.

Захист: переконайтеся, що ваша інтелектуальна власність належним чином захищена. Це передбачає подання патентів, реєстрацію торгових марок і визнання комерційної таємниці та захисту авторських прав, які вимагають додаткових запобіжних заходів і протоколів, прийнятих компанією.

Забезпечення: розробіть план захисту ваших прав інтелектуальної власності, якщо вони порушуються. Переконайтеся, що заходи та міркування вже вжиті для забезпечення дотримання ваших прав якнайшвидше. Затримка в

застосуванні може призвести до неможливості повністю захистити вашу інтелектуальну власність і призвести до значних довгострокових наслідків.

Монетизація: досліджуйте можливості отримання доходу від своєї ІВ. Це може включати ліцензування ваших технологій іншим компаніям, позбавлення прав інтелектуальної власності або використання вашої інтелектуальної власності для створення стратегічних партнерств.

Крім того, компаніям слід звернути увагу на інноваційні та креативні моделі управління портфелем інтелектуальної власності, які не зосереджуються на захисті чи монетизації інтелектуальної власності компанії, а пов'язані з обізнаністю, маркетингом і впровадженням.

1. *Модель Freemium:* ця модель надає безкоштовний доступ до основних послуг і/або продуктів, але вимагає одноразової оплати або підписки для преміум-функцій або переваг. Часто використовується в індустрії програмного забезпечення, прикладів компаній, які використовують наведену вище модель, багато, зокрема Adobe, YouTube і Zoom.

2. *Модель Creative Commons (безкоштовне умовне використання):* використання ліцензійних угод Creative Commons (CC) дозволяє власникам різних форм авторського права дозволяти певні типи вільного використання, потенційно залишаючи за собою права на комерційне використання або похідні роботи. Використання ліцензійної угоди Creative Commons часто використовується стосовно програмного забезпечення з відкритим кодом. Дозволяє користувачам вносити зміни та створювати екосистему навколо конкретного програмного забезпечення, що забезпечує розвиток і впровадження продукту, створюючи оптимальне середовище для отримання додаткових джерел доходу.

Незважаючи на те, що існують типові моделі стратегії інтелектуальної власності, не існує універсального рішення для стратегій та ініціатив компанії щодо інтелектуальної власності...» (*Viteshen Naidoo. Understanding Choice: Intellectual Property Portfolio Management // Barnard Inc. (https://barnardinc.co.za/2023/07/05/understanding-choice-intellectual-property-portfolio-management/). 05.07.2023*).

***

«...Реєстрація вашої торгової марки є профілактичним заходом для правового захисту вашої марки. Однак навіть незареєстровані торговельні марки не є цілком беззахисними, оскільки загальне право та законодавство пропонують певний рівень захисту від зловживань.

Зареєстровані торгові марки охороняються законом відповідно до розділу 34 Закону про торгові марки 194 від 1993 року (ТМА). Відповідно до розділу 34(1)(а) іншим особам забороняється використовувати знак, ідентичний або дуже схожий на вашу зареєстровану торговельну марку, для того самого типу товарів і послуг.

Крім того, розділ 34(1)(b) поширює цю заборону на подібні товари та послуги, які безпосередньо не охоплені вашою зареєстрованою торговою маркою. Наприклад, якщо вашою зареєстрованою торговою маркою є «ElegantScents» для парфумів, інша компанія не має права використовувати «ElegantSense» для одягу.

Розділ 34(1)(c), також відомий як положення про «розмивання», забороняє іншим використовувати знак, ідентичний або схожий на добре відому зареєстровану торговельну марку, якщо це завдає шкоди чи несправедливо використовує репутацію встановленої торгової марки. Наприклад, нова компанія, яка використовує марку «Fruitytiser» для напоїв на основі фруктів, може порушити право на добре відому торговельну марку «Appletiser» для напоїв на основі яблук.

Незареєстровані торгові марки не залишаються без захисту. Загальноправовий принцип видачі захищає від спроб інших компаній видати свою продукцію за незареєстровану торгову марку, що може завдати шкоди репутації власника. Однак забезпечення дотримання торговельної марки загального права є набагато складнішим завданням...

Якщо ви виявите, що вашу торгову марку порушують, закон передбачає п'ять засобів правового захисту відповідно до розділу 34(3):

- Заборона на будь-яке використання знака, що порушує права.
  - Суд може постановити видалення порушного знака або доставку всіх матеріалів із цим знаком.
  - Вимагайте відшкодування збитків на основі фактичних фінансових втрат.
  - Вимагайте розумні роялті на основі справедливої винагороди.
  - Наказ Антона Піллера може бути виданий для збереження доказів, якщо є підозра, що порушник знищить або вилучить докази під час судового розгляду.
- Захист товарних знаків є наріжним каменем цілісності бренду та конкуренції на ринку. Незалежно від того, зареєстровані вони чи ні, ваші торговельні марки мають юридичне значення та потребують захисту...» (*Stefaans Gerber, Chene Biela. Defending Your Brand: Understanding Trademark Protection in South Africa // Barnard Inc. (<https://barnardinc.co.za/2023/07/25/defending-your-brand-understanding-trademark-protection-in-south-africa/>). 25.07.2023*).

***

Республіка Індія

«Центральний уряд під керівництвом Нарендри Моді вирішив розробити стратегічний план і план дій для сприяння та інституціоналізації фінансування інтелектуальної власності в Індії...»

Відповідно до урядових документів... права інтелектуальної власності (ПІВ) є нематеріальними активами та можуть допомогти у фінансових інноваціях, легкому доступі до кредиту та збільшенні бази капіталу.

«Фінансування інтелектуальної власності — це нова можливість для бізнесу, яка може надати можливість компаніям із цінними активами інтелектуальної власності, які шукають альтернативні джерела залучення капіталу», — йдеться в документі.

Акт використання прав інтелектуальної власності для отримання доступу до фінансових вигод, кредитів і отримання прибутку називається фінансуванням інтелектуальної власності, а його використання як застави в бізнес-операціях відоме як операції фінансування інтелектуальної власності. У недавньому минулому відбулася зміна парадигми в роботі та функціонуванні бізнес-корпорацій і компаній, де фінанси та доходи генеруються з інтелектуальної власності, яка діє як нематеріальні активи, йдеться в документі. Уряд планує вивчити вірогідні шляхи розробки єдиної системи оцінки ІВ як нематеріального активу, яка забезпечить кращу оцінку активів фінансовими установами та розробить механізм визнання та призначення оцінювачів ІВ.

Це означатиме залучення страхового сектору до захисту від зростання фінансових втрат, з якими стикається ІВ, щоб мінімізувати грошові ризики. Також будуть проаналізовані та прийняті заходи та політика, вжиті іншими країнами для успішного схвалення фінансування ІВ» (*Aman Sharma. Modi Govt to Frame Blueprint, Devise Action Plan to Promote Intellectual Property Financing // Microsoft (<https://www.msn.com/en-in/news/techandscience/modi-govt-to-frame-blueprint-devise-action-plan-to-promote-intellectual-property-financing-exclusive/ar-AA1dThcT>). 16.07.2023*).

***

«...Дивлячись на щорічні звіти індійської інтелектуальної власності, лише за 2021-2022 рр. кількість іноземних патентних заявок становила 36 932, тоді як кількість заявок, поданих вітчизняними сторонами, становила 29 508. Цікаво, що кількість внутрішніх заявок випередила іноземні з січня-березня 2022 року, де кількість індійських заявок становила 10 706 проти 9090 заявок від іноземних заявників. За 25 років до 2017-2018 рр. іноземні патентні заявки в Індії були значно вищими, ніж індійські патентні заявки.

Із загальної кількості 66 440 заявок, поданих у 2021-2022 роках, більшість заявок було в галузі комп'ютерних наук та електроніки (15 575), за якою йдуть машинобудування (11 969), зв'язок (7 314), біомедицина (5 288), фармацевтика (5 179), хімія (5 173), електротехніка (4286), фізика (3007) і полімерна наука та технології (858). Крім того, загалом було подано 7791 заявку в інших сферах...

Загальна кількість патентів, виданих у 2021-2022 роках, становила 30 073, з яких 6 397 патентів було видано індійським заявникам, а 23 676 – іноземним заявникам...

З цих 30 073 грантів найбільшу кількість патентів було видано в галузі машинобудування (6 832), за якою йдуть хімічні речовини (4 279), фармацевтика (3 317), зв'язок (3 238), електротехніка (3 084), комп'ютерні науки та електроніка (2 459), фізики (1609), біомедицини (982) і полімерної

науки та технології (893). Крім того, загалом було видано 3380 патентів в інших галузях...

В останньому річному звіті також зазначено, що станом на 31 березня 2022 року кількість чинних патентів становила 115 916, з яких 19 700 (5,88%) належали індійцям...

Ця кількість більш ніж удвічі перевищує кількість чинних патентів у 2017 році (48 765), де кількість індійських патентовласників становила 7 660 (6,36%) (станом на 31 березень 2017 р.)...» (*Who's Filing These Patents, and Are They Working Alright? Looking at the Data from the IPO Annual Reports // Spicyip* (<https://spicyip.com/2023/07/whos-filing-them-patents-and-are-they-working-alright-looking-at-the-data-from-the-ipo-annual-reports.html>). 13.07.2023).

***

«Структура політики управління правами інтелектуальної власності (IPRPM), розроблена Міністерством торгівлі та промисловості Індії, охоплює вісім типів прав інтелектуальної власності...»

Вісім типів прав інтелектуальної власності, які охоплюються структурою IPRPM, включають патенти, торговельні марки, промислові зразки, авторські права, географічні зазначення, макет напівпровідникової інтегральної схеми, комерційну таємницю та сорти рослин. Національна політика щодо прав інтелектуальної власності на 2016 рік пропонує детальні цілі та дії для сприяння сприятливому середовищу для інновацій. Відповідно до цієї політики було вжито низку заходів, зокрема модернізацію та оцифрування відомств ІВ, скорочення термінів подання та утилізації прав ІВ, знижки гонорарів для стартапів, МСП та навчальних закладів, а також прискорений іспит для певних категорій заявників. Крім того, такі ініціативи, як Національна місія з підвищення обізнаності про інтелектуальну власність (NIPAM), Національні нагороди за інтелектуальну власність (ІВ) і Програма спрощення патентування, були впроваджені для підвищення обізнаності, шанування інновацій та сприяння подачі заявок на патент відповідно. Крім того, були запроваджені різні ініціативи щодо сприяння вивченню, дослідженню та розвитку прав інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах, а також спроби стимулювати комерціалізацію інтелектуальної власності.

Концепція IPRPM і Національна політика щодо прав інтелектуальної власності 2016 року представляють узгоджену, проактивну стратегію управління інтелектуальною власністю в Індії. Вони закладають основу для живої екосистеми інтелектуальної власності, стимулюючи творчість, захищаючи права та сприяючи економічному зростанню. Вплив цієї політики очевидний у збільшенні кількості патентних заявок, нагород і зусиль з комерціалізації, що свідчить про рішучу прихильність уряду Індії сприяти створенню інноваційного та сприятливого для ІВ середовища» (*Intellectual Property Rights Policy Management: All You Need to Know // TaxGuru*

(<https://taxguru.in/corporate-law/intellectual-property-rights-policy-management.html>). 24.07.2023).

***

«Уряд запустив низку ініціатив для підтримки екосистеми стартапів, включаючи Схему сприяння захисту інтелектуальної власності стартапів (SIPP).

SIPP пропонує низку переваг для стартапів. Захист інтелектуальної власності (ІВ) може допомогти стартапам виділитися серед своїх конкурентів. Це пояснюється тим, що інтелектуальна власність може надавати стартапам ексклюзивні права на їхні продукти, послуги чи процеси. Це може допомогти стартапам досягти вищої ціни на свої продукти чи послуги, а також може ускладнити конкурентам копіювання їхніх продуктів чи послуг.

ІВ також може допомогти стартапам залучити інвестиції та допомогти їм вийти на нові ринки.

Зареєструвавши свій ІР в інших країнах, стартапи можуть захистити свої продукти чи послуги від копіювання в цих країнах.

Перша і головна важлива послуга – це безкоштовна допомога в оформленні заявок на патенти, торгові марки та зразки. Стартапи можуть скористатися послугами фасилітаторів, які безкоштовно допоможуть їм подати заявку на ІВ.

По-друге, це забезпечує швидку експертизу патентних заявок. Стартапи можуть скористатися прискореною експертизою своїх патентних заявок, що може допомогти їм швидше отримати патенти. По-третє, знижки на збори за подання заявки на інтелектуальну власність. Стартапи мають право на знижки на збори за подання заявок на патенти, торговельні марки та зразки.

Але в SIPP все ще є деякі прогалини, які потрібно усунути.

Однією із значних сірих зон щодо SIPP є недостатня обізнаність щодо прав ІВ. Багато нових компаній не усвідомлюють важливості захисту ІВ або не знають, як захистити свою ІВ. Це може призвести до того, що вони втратять потенційні можливості або стануть жертвою порушення прав інтелектуальної власності.

Крім того, вартість захисту ІВ може бути перешкодою для деяких стартапів, особливо тих, які тільки починають свою діяльність. Це пов'язано з тим, що вартість подання заявок на патент, торговельну марку та дизайн може бути високою... В Індії бракує доступ до якісних ІВ сервісів. Ці прогалини необхідно усунути, щоб забезпечити, щоб стартапи в Індії мали підтримку, необхідну для захисту своєї інтелектуальної власності та розвитку свого бізнесу...» (*P Saravanan, A Paul Williams. SIPP: Protecting start-ups' intellectual property // THG PUBLISHING PVT LTD. or its affiliated companies (<https://www.thehindubusinessline.com/opinion/sipp-protecting-start-ups-intellectual-property/article67095042.ece>). 18.07.2023).*

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...за законодавством Великобританії, існує дві категорії прав інтелектуальної власності – незареєстрована та зареєстрована.

Незареєстровані права безкоштовні, і на них не потрібно подавати заявку. Прикладом незареєстрованого права, з яким ви можете бути знайомі, є авторське право. Авторське право існує на літературний твір, коли його було вперше записано – процес подання заявки не потрібен. Існують інші види незареєстрованих прав, наприклад, права на дизайн і комерційну таємницю. Хоча безкоштовний характер незареєстрованих прав, безумовно, робить їх привабливими, існує один серйозний недолік: незареєстровані права не надають монопольного права. Тобто незареєстровані права зазвичай захищають лише від діяльності, яка передбачає копіювання. Тому, щоб успішно подати справу до суду, правовласник повинен довести, що ймовірно порушник скопіював об'єкт, захищений незареєстрованим правом.

Навпаки, хоча зареєстровані права мають певну вартість і потребують подання заявки, вони зазвичай надають монопольне право. Прикладами зареєстрованих прав є патенти, зареєстровані зразки та торгові марки. Будучи монопольними правами, ці права дають власнику виключне право виконувати або використовувати захищену дію/юридичну особу. Наприклад, порушення патенту відбувається незалежно від того, чи скопіювала сторона-порушник патент або запатентований винахід або навіть знала про них. Відповідно, якщо справу про порушення передано до суду, правовласник не повинен доводити факт копіювання. Існують також інші переваги наявності зареєстрованих прав. Наявність задоволеної заявки чітко вказує на те, що право існує і що захищається. Як наслідок, зареєстровані права можуть виступати сильним стримуючим фактором проти копіювання.

...хоча незареєстровані права можуть здаватися швидким і простим способом захисту вашої інтелектуальної власності, поєднання незареєстрованих і зареєстрованих прав зазвичай забезпечує найкращий захист» (*James Kendrick. Loggerheads over Threads: What Registered vs Unregistered rights mean for Twitter and Meta? // Marks & Clerk (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102ij51/loggerheads-over-threads-what-registered-vs-unregistered-rights-mean-for-twitter#page=1>). 12.07.2023*).

***

«...5 июля, Ведомство интеллектуальной собственности Соединенного Королевства (UKIPO) опубликовало сводку ответов, полученных на его запрос о мнении о том, правильно ли функционирует система стандартных основных патентов (SEP). Целью запроса комментариев и последующего отчета является определение того, необходимо

ли правительству Великобритании внести изменения в политику в этой области.

Ведомство получило комментарии по различным темам, связанным с SEP, включая сбалансированность системы, конкуренцию, прозрачность, патентные споры и многое другое. В то время как держатели и исполнители SEP сообщали о проблемах в системе, UKIPO обнаружило, что среди заинтересованных сторон нет единого мнения относительно эффективности системы и необходимости вмешательства правительства...

Как и везде, заинтересованные стороны высказали смешанные мнения по первым двум категориям: баланс и конкуренция. UKIPO сообщило, что некоторые считали нынешнюю систему SEP несбалансированной, однако некоторые считали ее несбалансированной в пользу держателей SEP, а другие считали, что дисбаланс смещается в сторону исполнителей.

При этом Ведомство сообщило, что многие заинтересованные стороны считают, что сбалансированная система необходима для поддержки инноваций и конкуренции. Несколько респондентов предложили решения, включая патентные пулы.

Некоторые респонденты были довольны состоянием конкуренции и рынком SEP, но некоторые считали, что справедливые, разумные и недискриминационные (FRAND) требования не позволяют держателям SEP полностью реализовать свой рыночный потенциал. В очередной раз держатели и исполнители SEP разошлись во мнениях относительно того, у кого больше полномочий, в данном случае на условиях FRAND...

Нарушение прав и судебные разбирательства в отношении SEP также были в повестке дня UKIPO в его стремлении оживить свою систему ИС. В то время как некоторые заинтересованные стороны сообщали, что патентная система Великобритании работает для них хорошо, как держатели SEP, так и исполнители жаловались в Управление на то, что высокий уровень судебных разбирательств стал бременем, из-за которого компании столкнулись с финансовыми проблемами...

Держатели и исполнители SEP также не пришли к согласию по поводу судебных запретов: держатели SEP продвигали текущее состояние дел, которое разрешает судебные запреты, в то время как исполнители просили отменить или строго ограничить судебные запреты...

В отчете UKIPO патентные пулы упоминаются как повторяющийся вопрос, который комментаторы задавали, чтобы улучшить инновационную систему страны и систему SEP. Они утверждали, что патентные пулы обеспечат прозрачность ценообразования и сократят затраты и задержки. Владельцы SEP, в дополнение к администраторам лицензирования, утверждали, что патентные пулы будут предлагать исполнителям на развивающихся рынках внедрять стандартизированные технологии.

Но разработчики гораздо более скептически относились к патентным пулам в дополнение к текущей политике Великобритании и ее влиянию на

розвиток нових технологій. По мненню цих скептиків, на створення патентних пулов можуть йти роки, що може призвести до підвищення цін для малих держателів. Вони також утверждали, що судові рішення на користь держателів SEP можуть призвести до збільшення витрат, невизначеності та недобросовісних переговорів. Виконавці запропонували декілька рішень, щоб зменшити їх термін, в тому числі обмежуючі судові заборони та формалізовані інструкції щодо переговорів FRAND.

Оскільки держателі та виконавці часто ділилися на два табори, в звіті UKIPO не вдалося зробити остаточних кроків щодо того, що він планує робити в майбутньому...» (*Alec Pronk. UKIPO's Summary of Responses to Call for Views on SEPs Underscores Deadlock Between Innovators and Implementers // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2023/07/07/ukipos-summary-responses-call-views-seps-underscores-deadlock-innovators-implementers/id=163187/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 07.07.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

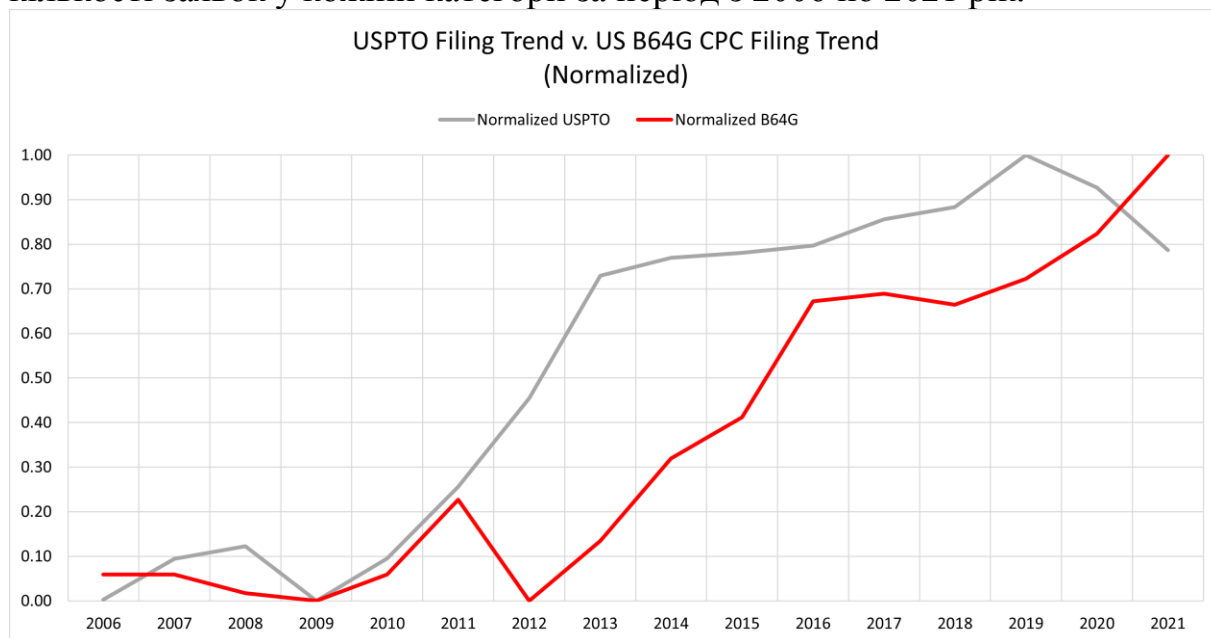
«...До початку нового тисячоліття державні установи та декілька великих аерокосмічних компаній здійснювали чи контролювали майже всю діяльність із запуску та дослідження космосу... Однак за останні два десятиліття менші та більш гнучкі приватні компанії, стартапи, які працюють за підтримки інвесторів, а також більші, більш традиційні космічні компанії розробили системи та методи, які роблять доступ до космосу швидшим і дешевшим... Те, що колись було повільно розвивається галуззю, керованою здебільшого військовою та цивільною діяльністю уряду, тепер стає конкурентоспроможним полем, яке зазвичай називають індустрією «NewSpace»...

Багато технологічних інновацій у NewSpace, зокрема апаратне забезпечення, найкраще захищаються патентами. До них належать льотне обладнання, інструменти, пристрої, машини, вузли, компоненти, процеси запуску та виробництва, відповідне програмне забезпечення та декоративні конструкції. Нові склади речовини, як і фармацевтичні препарати, виготовлені в космічному середовищі, також можуть отримати патентний захист.

У багатьох випадках досягнення в NewSpace можуть отримати захист, який є ширшим, ніж просто космічне застосування. Наприклад, інструменти, клапани, контейнери, системи керування та методи виготовлення або складання компонентів космічного транспортного засобу можуть мати ширше наземне використання або реалізацію, наприклад, у наземних транспортних засобах або промислових застосуваннях. Новатори в секторі NewSpace можуть знайти цінність у захисті як космічних, так і наземних аспектів своїх винаходів.

Потреба захищати інновації NewSpace за допомогою патентів зростає протягом останніх кількох років з кількох причин. Основним серед них є те, що нові приватні компанії з комерційною клієнтською базою тепер відіграють більшу роль, ніж раніше, порівняно з компаніями, які покладаються на проекти, що фінансуються урядом. Оскільки конкуренти продовжують виходити на ринок, чинячи тиск на маржу, цим компаніям необхідно захистити ексклюзивність своїх технологій і показати своїм акціонерам прибуток від своїх інвестицій, якщо вони хочуть зберегти свої інвестиційні потоки.

Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) є очевидним вибором для подання патентних заявок, зважаючи на масштаби космічних зусиль США, і особливо для американських компаній. На малюнку показана тенденція кількості поданих заявок у США у сфері космічної техніки (червона лінія) порівняно із загальним обсягом поданих документів до USPTO (сіра лінія). Кожен рядок нормалізовано (від нуля до 1,0) на основі максимальної кількості заявок у кожній категорії за період з 2006 по 2021 рік.

Кількість заявок, пов'язаних із космосом, значно зросла на початку 2000-х років і зберігає стабільну тенденцію до зростання з 2012 року. Хоча загальна кількість заявок знизилася до та під час пандемії COVID-19, кількість заявок, пов'язаних із космосом, продовжувала зростати до середини 2021 року...

Враховуючи, що більшість комерційно значущих зарубіжних країн мають суворіші вимоги щодо нерозголошення попередньої заявки, ніж Сполучені Штати, час для розгляду питання про захист іноземного патенту є задовго до будь-якого публічного розкриття винаходу. Оскільки патенти є територіальними, ви повинні отримати патент у кожній країні, у якій ви можете заборонити іншим створювати, використовувати та/або продавати ваш винахід. Однак отримання та підтримка патентного захисту в інших країнах може бути дорогим, тому варто ретельно визначитися з тим, які країни та регіони ви виберете для подання заявки на патент. Вирішуючи, куди подати заявку,

подумайте про те, щоб подати заявку в країнах, у яких конкуренти можуть виробляти, використовувати, продавати або пропонувати продавати конкуруючі системи. Такі країни можуть включати, наприклад, країни, в яких виробляються конкуруючі системи та компоненти, а також країни, де конкуренти можуть експлуатувати або використовувати пускові установки.

Подавачі документів можуть застосовувати стратегії, щоб відкласти деякі початкові витрати, пов'язані з подачею та розглядом патентних заявок у багатьох іноземних країнах. Наприклад, замість того, щоб спочатку подавати окрему заявку в кожній з іноземних країн, що представляють інтерес, одним із поширених варіантів є подання однієї міжнародної заявки згідно з Договором про патентну кооперацію (РСТ). Міжнародну «заявку РСТ» необхідно подати протягом 12 місяців із дати подання (дати пріоритету) найранішої відповідної національної патентної заявки, і вона працює як заявка-заповнювач, що дозволяє заявникам згодом шукати патентний захист у будь-якій із угод РСТ. держави протягом 30 місяців з дати пріоритету. Заявка РСТ сама по собі не призведе до видачі патенту і має супроводжуватися подачею індивідуальної патентної заявки в кожній із бажаних країн або регіонів (наприклад, Європа) до 30-місячної дати. Однак подання заявки РСТ може відстрочити витрати та виграти час, щоб побачити, як просувається судове переслідування початкової патентної заявки в США, а також наскільки добре винахід має комерційні результати.

Астронавти часто проводять наукові експерименти та іншу технічну діяльність у космосі. Оскільки кількість людей, які працюють у космосі, і кількість часу, який вони там проводять, продовжує збільшуватися, це, природно, призведе до збільшення кількості винаходів.

Деякі міжнародні угоди (наприклад, Міжурядова угода про Міжнародну космічну станцію) стверджують, що зареєстровані космічні об'єкти розглядаються як квазітериторія для цілей законодавства про інтелектуальну власність за відсутності чітких міжнародних правил про протилежне. Хоча Угода про космічні станції є конкретним випадком, здається розумним, що в міру того, як індустрія NewSpace продовжує розвиватися, інші країни та регіони також явно поширять свої патентні закони на космічні об'єкти, зареєстровані в цих країнах. Ймовірно, це буде частина великої мережі міжнародного права, яка вирішуватиме безліч транснаціональних проблем, таких як космічне сміття, збільшення орбітального трафіку та комунікації...» (*John M. Wechkin, Stephen (Steve) E. Arnett, Stephen A. Brookman. Patents in the Emerging World of NewSpace // Perkins Coie LLP (<https://www.perkinscoie.com/en/news-insights/patents-in-the-emerging-world-of-newspace.html>). 03.07.2023*).

***

«...Патенти можуть бути набагато ціннішими, ніж фізичні активи, коли йдеться про різні типи інтелектуальної власності, і володіння

патентом може дати вашому бізнесу конкурентну перевагу перед іншими, тому патенти ретельно охороняються та захищаються тими, хто має право власності. Тим не менш, через їх абстрактний характер встановити фактичну ціну на патент є складним завданням. Багато продавців та інвесторів не погоджуються щодо грошової вартості патентів.

Щоб ефективно визначити вартість патенту, рекомендую виконати три кроки.

1. Визначте значення патенту.

Подивіться, що він захищає. Чи готовий би конкурент заплатити, щоб мати його? Патент на оригінальний продукт чи будівельні блоки для нового продукту? Або це спосіб покращити те, що вже існує? Наприклад, біотехнологічний патент Коена-Бойера цінний, оскільки він є новаторським і унікальним. Якщо патент не стосується оригінальної концепції чи інновації, він вважається додатковим — лише вдосконалює існуючий винахід. Вартість патенту залежить від того, наскільки важливим є оригінальне творіння та яку цінність воно може принести на ринок.

2. Оцініть, наскільки добре побудовано патент.

Патент надає власнику право на використання та захист винаходу та допомагає запобігти тиражуванню. Але патенти можуть бути складними, і деякі з них можуть мати лазівки або недоліки, які дозволяють порушувати патентні права, дозволяючи іншим копіювати або використовувати захищену інтелектуальну власність. Процес отримання патенту є всеосяжним і захищає власника, потребує значної юридичної експертизи.

3. Визначте, як отримати цінність із патенту.

Конкретна ціна патенту залежить від факторів, згаданих вище, а також від умов ринку та галузі. Прибутки, отримані безпосередньо від запатентованої технології, збільшують цінність інтелектуальної власності, а більший ринок часто означає більше потенційних прибутків і, як наслідок, більш цінний патент.

Монетизація ваших патентів важлива для управління вашим портфелем інтелектуальної власності. Зазвичай патентний портфель захищає інвестиції підприємств у розробку нового продукту чи послуги та встановлення конкурентної переваги на ринку...» (*Keegan Caldwell. How Companies Can Use Patents To Derive Value // Forbes (https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2023/07/13/how-companies-can-use-patents-to-derive-value/?sh=427493424372). 13.07.2023*).

***

«Ведомство США по патентам и товарным знакам (USPTO) опубликовало обновленную информацию о своем исследовании многочисленных петиций в Патентный судебный и апелляционный совет (РТАВ) в соответствии с Законом об американских изобретениях (AIA)...

Серийные петиции характеризуются как петиции, подаваемые для оспаривания одного и того же патента более чем через 90 дней после первоначальной петиции, а параллельные петиции — это те, которые подаются с промежутком в 90 дней или меньше. В отчете определено общее количество возражений в каждом финансовом году, исходя из того, сколько раз конкретный заявитель оспаривал притязания на конкретный патент.

...согласно последним данным USPTO, из 1000 возражений РТАВ, поданных в 2022 финансовом году, «90% всех оспариваемых патентов включали только одну или две петиции, поданные любым претендентом, а 72% оспаривались только один раз; 17 патентов (1,7% всех возражений) касались серийных петиций, поданных одним и тем же заявителем; из них только 3 (0,3% всех обращений) привели к возбуждению дела на основании серийного обращения; и 76 патентов (около 7,5% всех возражений) связаны с попыткой параллельной подачи петиции одним и тем же заявителем; из них 35 попыток (3,4% всех обращений) привели к возбуждению дела по параллельным петициям»...» (*Eileen McDermott. USPTO Says Serial and Parallel PTAB Petitions Have Declined // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2023/07/06/uspto-says-serial-parallel-ptab-petitions-declined/id=162993/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 06.07.2023).*

***

«Представники Департаменту у справах ветеранів (VA) поділилися трьома ініціативами, які можуть вплинути на те, як компанії співпрацюють з департаментом.

...департамент хоче зберегти інтелектуальну власність, яку компанії створюють під час налаштування комерційно доступного програмного забезпечення...

VA не буде зберігати все програмне забезпечення як своє, лише код, написаний для налаштування.

...компанії, які не бажають поширювати цей код, не виграють контракти. Одним з важливих факторів цього кроку є те, як VA хоче уникнути прив'язки до постачальника. VA хоче конкуренції за роботу, і якщо він володіє цим налаштованим програмним забезпеченням, департамент може вибрати головних підрядників, яких вважає найкращими, і поділитися кодом із цими компаніями...» (*Nick Wakeman. The VA wants to own the code when companies customize commercially-available software for the department // Government Media Executive Group LLC (https://www.washingtontechnology.com/contracts/2023/07/veterans-affairs-exploring-ownership-intellectual-property/388534/). 14.07.2023).*

***

«...хоча на іммігрантів припадає лише 16 відсотків винахідників у США, винахідники-іммігранти виробляють майже чверть загального

обсягу інноваційної продукції, якщо оцінювати кількість патентів і цитування патентів, а також економічну цінність їхніх патентів. У дослідженні, яке порівнювало вплив винахідників-іммігрантів із впливом їхніх однолітків, які народилися в корінних країнах, у період з 1990 по 2016 рік, іммігранти створили 23 відсотки всіх патентів. Про це повідомляють Шай Бернштейн, Ребекка Даймонд, Абхісіт Джіранафавібун, Тімоті МакКеуд і Беатріс Поусада в «Внесок висококваліфікованих іммігрантів в інновації в Сполучених Штатах» (робочий документ NBER 30797).

На успіх інновацій іммігрантів впливають два фактори. По-перше, іммігранти непропорційно живуть в інноваційних центрах, округах, які мають високі показники патентної продуктивності. По-друге, іммігранти, як правило, патентують у секторах, які швидко змінюються. Вони генерують понад 25 відсотків інноваційної продукції в сферах комп'ютерів, зв'язку, електроніки та медицини, але лише 15 відсотків у старих технологіях, таких як металообробка, транспорт і двигуни.

Мовні та культурні проблеми, здається, не є перешкодою. Іммігранти мають в середньому більше співробітників, ніж місцеві винахідники» (*Cliff Waldman. Fact of the Week: Immigrant Inventors Produce 23 Percent of US Patents // Information Technology & Innovation Foundation (https://itif.org/publications/2023/07/17/immigrant-inventors-produce-23-percent-of-us-patents/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 17.07.2023).*

***

«...Якщо ви володієте бізнесом, ви, можливо, вже володієте торговою маркою, не усвідомлюючи цього. Відповідно до загального законодавства штату, просте використання слова, символу, дизайну чи слогану, щоб відрізнити вашу компанію чи продукт від ваших конкурентів, створює права на торговельну марку. Ці права на торговельну марку включають можливість забороняти іншим використовувати те саме слово, символ, малюнок або гасло для того самого класу товарів чи продуктів на місцевому ринку, а також право вставляти «ТМ» біля марки, щоб підкреслити той факт, що ви претендують на ці права.

Хоча ви можете стати власником торговельної марки, просто використовуючи свою торговельну марку, щоб вирізнити вас як джерело товарів або послуг, ці державні права на торговельну марку за загальним правом можуть бути надто обмеженими, щоб задовольнити ваші потреби. Зверніть увагу на те, що федеральні торговельні марки надають наступні унікальні переваги, крім торгових марок загального права штату:

- Загальнонаціональний пріоритет і захист вашої фірмової торгової марки проти захисту, обмеженого містом чи штатом;
- Чіткість щодо права власності на вашу торгіву марку;
- Право використовувати символ ® разом із вашою торговою маркою проти «ТМ»;

- Використання федеральних судів для захисту ваших прав і спеціальних федеральних засобів захисту від порушників.

В и можете безпосередньо подати заявку на федеральний захист торгової марки через сайт USPTO. Процес, який починається з подачі заявки та закінчується відмовою або наданням зареєстрованої торгової марки, зазвичай займає від 12 до 18 місяців...» (*Stephen Snyder. Are You Protecting your Brand with a Federal Trademark? Here's How to Get Started // Entrepreneur Media, LLC (https://www.entrepreneur.com/starting-a-business/is-your-brand-protected-with-a-federal-trademark-heres/455589?utm_source=flipboard&utm_content=KeithKirby1m71%2Fmagazine%2FNews+and+Black+Entertainment.+). 27.07.2023).*

***

«...Індустрія конярства з її різноманітними секторами, починаючи від виробництва обладнання для коней і закінчуючи розведенням коней, охороною здоров'я та розведенням коней, має кілька сфер, де застосовуються патенти на корисні послуги.

Обладнання та пристрої для коней є основними сферами, де патенти можуть відігравати значну роль. Нові та вдосконалені конструкції вуздечок, сідел, підков, шпор і медичних пристроїв для коней можна запатентувати, надаючи винахіднику виключні права на ці інновації. Наприклад, інновації в дизайні сидла для покращеного комфорту вершника або новаторська вуздечка, яка покращує контроль над конем, можуть відповідати вимогам патенту на корисність. Так само можна запатентувати досягнення в медичних пристроях для коней, наприклад, нові діагностичні чи терапевтичні інструменти.

У розведенні коней інновації в процесах генетичного відбору, методах штучного запліднення або методах перенесення ембріонів також можуть бути патентоспроможними. Винаходи, що стосуються харчових композицій або добавок для коней, або діагностичних засобів і методів лікування захворювань коней, також підпадають під цю сферу. Наприклад, якщо селекціонер розробляє унікальний, неочевидний метод відбору ознак у чистокровних коней, який значно покращує процес розведення, наприклад, шляхом підвищення ефективності розведення або посилення генетичного відбору, він потенційно може подати заявку на патент на корисність.

Однак важливо зазначити, що хоча процеси можна запатентувати, природні гени чи чистопородні тварини не можуть бути запатентовані, оскільки вони не підпадають під «нові» та «неочевидні» вимоги. Патентування в цьому просторі – це делікатний баланс і вимагає ретельного вивчення етичних міркувань і чинного патентного законодавства.

Нарешті, інновації в конярстві також можуть бути охоплені патентами на корисність. Наприклад, новий метод дресирування з використанням унікального апарату, особливий метод підтримки здоров'я коней або новий

процес утилізації відходів коней потенційно можуть претендувати на патент на корисність.

Щоб отримати патент на корисність, докладну заявку, включаючи анотацію, специфікацію, один або кілька пунктів формули, що визначають винахід, і будь-які необхідні креслення необхідно подати до Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) для експертизи. Якщо патентний експерт USPTO виявляє, що винахід відповідає всім вимогам, патент видається, надаючи власнику виключне право на використання, виробництво та продаж винаходу протягом 20 років із дати подання та захищаючи комерційну цінність його інноваційність.

Однак індустрія коней не обмежується кордонами США, і винаходи, зроблені в одній країні, можуть мати застосування та комерційний потенціал в інших. Договір про патентну кооперацію (РСТ), міжнародний договір, який пропонує уніфіковану процедуру подання патентних заявок у державах-учасниках, спрощує процес пошуку патентного захисту в багатьох юрисдикціях...

Ця уніфікована процедура спрощує процес пошуку патентного захисту в багатьох країнах, відстрочуючи необхідність подання окремих заявок у кожній юрисдикції. Цей механізм дозволяє новаторам у галузі конярства захистити свої винаходи в глобальному масштабі, допомагаючи їм підтримувати конкурентну перевагу на високоглобалізованому ринку.

Існують занепокоєння щодо таких питань, як «патентні тролі» або монополізація генетичних ресурсів у розведенні коней. Незважаючи на ці занепокоєння, патенти на корисні послуги залишаються ключовим інструментом для сприяння та захисту інновацій у галузі конярства...» (*Vanessa Palacio. Harnessing Innovation: Utility Patents in the Equine Industry // Greenberg Traurig, LLP. (<https://www.gtlaw.com/es/insights/2023/7/harnessing-innovation-utility-patents-in-the-equine-industry>). 25.07.2023*).

***

Турецька Республіка

«У 2023 році Туреччина залишається в контрольному списку Спеціального звіту 301 (Звіт) через триваючі занепокоєння щодо захисту інтелектуальної власності та її дотримання. Спеціальний звіт 301 – це щорічний огляд, який проводить Управління торгового представника Сполучених Штатів для оцінки стану захисту інтелектуальної власності та забезпечення її дотримання серед торгових партнерів США по всьому світу...

У звіті вказується, що Туреччина через своє розташування є значним джерелом контрафактної та піратської продукції в різних галузях промисловості та служить транзитним центром, який використовується для перевезення вантажів і суден. У звіті, який також розглядає проблеми у фармацевтичній промисловості та промисловості медичного обладнання,

йдеться про те, що Туреччині необхідно вдосконалити процес контролю виробництва ліків.

Американські компанії висловлюють свою стурбованість відсутністю прозорості та справедливості в національній політиці Туреччини щодо ціноутворення та відшкодування витрат на фармацевтичну продукцію. Зацікавлені сторони в цих секторах підкреслюють необхідність кращого захисту від недобросовісного комерційного використання та несанкціонованого розголошення даних тестів, які використовуються для схвалення препаратів на ринку...

У цьому дослідженні Сполучені Штати закликають Туреччину створити ефективний механізм для раннього вирішення потенційних спорів щодо патентів на ліки та вирішити проблему недостатньої кількості персоналу, який займається питаннями підробки...

Іншою важливою сферою, яка допоможе вирішити проблеми з підробками, є прохання до Туреччини приділяти більше уваги контролю за дотриманням правил онлайн. Сполучені Штати заохочують Туреччину виконувати свої зобов'язання згідно з Інтернет-договорами ВОІВ, боротися з онлайн-піратством і забезпечувати справедливі та прозорі процедури для організацій колективного управління. Правовласники продовжують відзначати високий рівень онлайн-піратства, а також використання неліцензійного програмного забезпечення деякими державними установами...

У Звіті також підкреслюється, що зацікавлені сторони висловили занепокоєння щодо нечіткості тлумачення деяких положень Закону про промислову власність № 6769. Відсутність ясності в розумінні окремих аспектів закону може призвести до плутанини та непослідовного застосування.

..Звіт... також торкається деяких значних досягнень Туреччини. Було докладено зусиль для перегляду та оновлення закону про авторське право разом із розробкою комплексної загальнодержавної стратегії інтелектуальної власності на наступні п'ять років. Розширення команди експертів з патентів і торгових марок Турецького відомства з патентів і товарних знаків ще більше демонструє прагнення посилити захист ІВ. Незважаючи на ці позитивні зміни, правовласники залишаються занепокоєні щодо загальної ефективності захисту прав інтелектуальної власності в Туреччині...» (*Ashli Weiss, Melodi Özer. Turkey's Ongoing IP Concerns: A Focus on the Special 301 Report's Watch List in 2023 // KP Law (<https://www.kplawtr.com/news-insights/turkeys-ongoing-ip-concerns-a-focus-on-the-special-301-reports-watch-list-in-2023>). 27.07.2023*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«...Закон про інтелектуальну власність регулює права та захист, надані творцям і новаторам щодо їхніх інтелектуальних творінь... Метою

Закону про інтелектуальну власність є захист інтересів приватних власників їхніх інтелектуальних творінь шляхом визнання їхніх прав власності на їхні твори та сприяння суспільним інтересам і корисності шляхом надання доступу до широкого спектру творінь і винаходів у різних секторах, які є актуальними...

- *Патенти*

Важливою сферою інтелектуальної власності, яка відіграє істотну роль у галузях науки, є патент. Патенти — це форма захисту інтелектуальної власності, яка надає юридичні права винахідникам нових і корисних продуктів і процесів, що не дозволяє іншим використовувати винахід у комерційних цілях. Видача патенту видається відповідним органом винахідникам після подання заявки для повного захисту та використання комерційної цінності винаходів і забезпечення добросовісного використання винаходів громадськістю. Результат винахідницьких ідей через наукову методологію, яка є важливою для людського існування та розвитку, потребує правового захисту та визнання. Наукові дослідження та експерименти, результатом яких є створення нових ліків, пристроїв і обладнання, медичних і наукових процесів і процедур для вирішення нових проблем охорони здоров'я в усьому світі, захисту навколишнього середовища, сприяння економічній діяльності та створення багатства та сприяння добробуту усі вони заслуговують належного правового захисту та визнання. Патентний захист запобігає іншим особам використовувати винахід без дозволу винахідника. Це шлях для винахідника нових і корисних продуктів, щоб отримати вигоду від інтелектуальних і наукових зусиль і досліджень, інвестованих ресурсів і часу, без порушників і імітаторів. Важливо зазначити, що не всі винаходи можуть бути захищені патентом. Винахід є патентоспроможним, якщо він є новим, є результатом винахідницької діяльності та придатний для промислового застосування, або якщо він є вдосконаленням патентоздатного винаходу, а також є новим, є результатом винахідницької діяльності та придатний для промислового застосування. Винахідник може подати заявку на видачу патенту після виконання вимог.

- *Охорона сортів рослин*

Селекція рослин, яка передбачає сільськогосподарські інновації, — це наука про максимізацію генетичних властивостей рослин для досягнення бажаних результатів. Це важливий метод, який збільшує виробництво сільськогосподарських культур і надає фермерам доступ до генетично вдосконаленого вирощування для отримання широкого врожаю та кращої стійкості до біотичних і абіотичних стресів, щоб задовольнити попит і очікування споживачів. Закон про охорону сортів рослин (PVP) — це законодавство, призначене для регулювання та захисту прав селекціонерів рослин. Охорона сортів рослин — це вид охорони інтелектуальної власності, який надає права селекціонерам на їхні методи та садивні матеріали. Він сприяє збільшенню продуктивності основних культур для фермерів і стимулює інвестиції в селекцію рослин і різноманітність культур і захищає нові сорти

рослин. Відповідно до Закону про РVP селекціонерам надається право інтелектуальної власності на новий сорт рослин, що включає право на комерціалізацію насіння та матеріалу для розмноження виключно сорту. Закон про РVP застосовується лише до охорони нового та окремого сорту рослин. Сорт рослин повинен відповідати всім вимогам, передбаченим Законом, перш ніж селекціонеру будуть надані права та захист.

- *Авторське право*

Авторське право — це тип інтелектуальної власності, який захищає оригінальні авторські твори в матеріальній формі та певні твори, визначені як прийнятні згідно із законом. Закон передбачає категорії творів, які підлягають охороні авторським правом. Оригінальність і фіксація є особливими вимогами, яким такі твори мають задовольняти для охорони відповідно до Закону. Створення твору має бути результатом інтелектуальної творчості автора або витрат самостійної навички чи праці, і такі твори мають бути виражені в певному носії. Прийнятні твори автоматично отримують захист авторських прав, оскільки реєстрація не потрібна.

Відкриття, зроблені дослідниками за допомогою наукової методології, можуть бути зафіксовані на певному носії шляхом публікації. Дослідники можуть об'єднати свої ідеї та відкриття в матеріальній формі за допомогою підручників, журналів, презентацій і записів, які можуть бути доступними для громадськості. Така публікація захищена авторським правом, і автору надається виключне право контролювати певні дії щодо творів. Такі дії включають відтворення твору в будь-якій матеріальній формі, публікацію, виконання, переклад, адаптацію, розповсюдження або доведення твору до відома громадськості. З належним зазначенням автора твору громадськість може використовувати захищений авторським правом матеріал для некомерційних цілей, таких як подальші дослідження чи навчання, без зменшення ринкової вартості творів.

- *Комерційна таємниця*

Конфіденційна інформація та формули, що є основними частинами створення нових продуктів, які є комерційно цінними та відомі обмеженим особам, захищені комерційною таємницею, яка є одним із видів інтелектуальної власності. Ідеї, знання та капсули інформації, які забезпечують власнику конкурентну перевагу в галузі щодо створення продуктів, можна назвати комерційною таємницею. Захист комерційної таємниці надає власникам право захищати інформацію за допомогою відповідних заходів захисту та запобігати незаконному розголошенню інформації громадськості у спосіб, що суперечить чесній комерційній практиці.

Створення нових продуктів за допомогою наукових методів, які включають великі дослідження, експерименти, навички та час, витрачений на продукти в лабораторіях і на заводах вченими, які класифікуються як конфіденційна інформація, а формули можуть бути захищені комерційною таємницею, якщо буде доведено, що така інформація і формули мають

фактичну та потенційну комерційну цінність на ринку, і було вжито розумних заходів для захисту інформації як таємниці та обмеження від незаконного розголошення.

- *Торгова марка*

Логотипи, знаки, знаки та символи, що використовуються по відношенню до товарів і послуг для ідентифікації джерела та права власності на такі товари та послуги, захищені торговою маркою. Використовуючи товарні знаки, бренди створюють унікальну ідентифікацію для своїх товарів і послуг. Крім того, товарні знаки відрізняють подібні товари та послуги одного конкурента від іншого конкурента.

Лабораторні дослідницькі центри, лікарні та фармацевтичні організації використовують знаки та логотипи, щоб розрізнити подібні товари та послуги на ринку...

- *Традиційні знання*

Знання, ноу-хау, навички та практики, розроблені корінними громадами, які підтримувалися та ділилися між поколіннями, утворюючи частину духовної та культурної ідентичності цієї спільноти, можна назвати традиційними знаннями. Традиційні знання включають сільськогосподарські, наукові, технічні, екологічні та медичні знання, а також знання, пов'язані з біорізноманіттям.

Поєднання трав, рецептів і медичних знань, що використовуються в сільському господарстві та інших секторах, розроблених у традиційному контексті для задоволення потреб громади, є прикладами традиційних знань. Традиційні знання та давні практики вимагають збереження та захисту, щоб запобігти зникненню та несанкціонованому комерційному використанню бази знань. Традиційні знання у сфері прав інтелектуальної власності можуть бути збережені шляхом позитивного захисту, який є актом надання власнику традиційних знань права вживати необхідних дій і шукати засобів правового захисту від неправомірного використання бази знань шляхом прийняття спеціальних законів...

Метою права інтелектуальної власності є захист інноваційних продуктів від використання та надання прав творцям на їхні твори, одночасно надаючи публічний доступ до творів у рамках політики компромісу з державою» (*Maryam Abdulsalam. Understanding Intellectual Property (IP) And Enforcement Of IP Laws In Science // S. P. A. Ajibade & Co. (<https://spaaajibade.com/understanding-intellectual-property-ip-and-enforcement-of-ip-laws-in-science/>). 07.2023*).

***

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«...Китайська бібліотека Брайля та Китайська бібліотека Брайля приєдналися до жвавої мережі зі 130 бібліотек для сліпих у всьому світі, які створюють і обмінюються книгами в доступних цифрових форматах через ABC Global Book Service. Це дасть змогу майже 17 мільйонам людей із вадами зору чи іншими проблемами читання в Китаї отримати доступ до міжнародного каталогу ABC із понад 840 000 доступних книг 80 мовами. Крім того, багата колекція доступних книжок китайською мовою стане доступною для людей, які не можуть друкувати за межами Китаю, через мережу бібліотек ABC для сліпих...» (*WIPO's Accessible Books Consortium Welcomes Two Libraries from the People's Republic of China // Accessible Books Consortium (ABC) (<https://www.accessiblebooksconsortium.org/w/news/2023/wipo-s-accessible-books-consortium-welcomes-two-new-libraries-from-the-people-s-republic-of-china#>).* 11.07.2023).

***

«Люблянська компанія Aerosol є одним із шести лауреатів щорічної Всесвітньої нагороди ВОІВ для малих і середніх підприємств, які використовують права інтелектуальної власності...»

Aerosol є провідним розробником і виробником приладів для вимірювання якості повітря. Її продукція запатентована та має торгову марку, що допомогло компанії стати провідним інноватором у цій ринковій ніші...

Шість переможців були обрані експертним журі серед 548 заявників з усього світу, а нагороди були вручені 11 липня на полях Асамблей ВОІВ у 2023 році в штаб-квартирі ВОІВ у Женеві, Швейцарія.

Інші п'ять переможців походять з Китаю, Франції, Кенії, Мексики та Сінгапуру...

Критеріями, за якими визначалися переможці, були: наскільки успішна була комерціалізація їхньої інтелектуальної власності як вдома, так і за кордоном, а також потенційний позитивний внесок, який вони роблять або можуть мати на економічному, соціальному та культурному рівнях, включаючи екологічні, інклюзивні та гендерні питання.

Кожна з компаній-переможців отримає переваги від індивідуальної програми наставництва в таких сферах, як доступ до фінансування, встановлення ділових партнерств і зміцнення своїх стратегій інтелектуальної власності...» (*Aerosol wins global intellectual property award // The Slovenia Times (<https://sloveniatimes.com/aerosol-wins-global-intellectual-property-award/>).* 12.07.2023).

***

«...В этом году в сессии Ассамблей государств – членов ВОИС участвуют порядка 1200 делегатов из 193 государств – членов Организации, максимальное число за всю историю ВОИС...

В ходе заседаний делегатам предстоит завершить согласование Программы работы и соответствующего бюджета для организации деятельности Секретариата в 2024–2025 годах. В предстоящем двухлетнем периоде делегаты наметили провести две дипломатические конференции, или заключительные раунды переговоров по выработке договоров, в стремлении решить два вопроса: охрана промышленных образцов, а также ИС, генетические ресурсы и связанные с ними традиционные знания...

В ходе заседаний Ассамблей ВОИС также состоятся следующие события:

- Одиннадцатого июля ВОИС объявит семь победителей Программы глобальных премий 2023 года, призванной отметить заслуги уникальных пользователей системы интеллектуальной собственности (ИС) из числа компаний и физических лиц, чья деятельность ориентирована на то, чтобы сделать жизнь лучше как в своих странах, так и за их пределами.
- Двенадцатого июля заинтересованные стороны отметят десятилетие подписания Марракешского договора, направленного на упрощение производства и международного распространения книг, адаптированных для незрячих и лиц с нарушениями зрения.
- В течение всей сессии Ассамблей с 6 по 14 июля 2023 года государства-члены и другие участники будут проводить различные мероприятия, посвященные вопросам культуры и технологий, а также важности взаимоотношений в области международного сотрудничества ради общего блага.

Председателем Генеральной Ассамблеи является посол Татьяна Молчан, постоянный представитель Молдовы при отделении Организации Объединенных Наций и других международных организациях в Женеве» (*WIPO Assemblies Open: Director General Outlines Work Impact, Calls on Delegates to Conclude Key Negotiations // WIPO* (https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2023/article_0006.html). 06.07.2023).

***

«Четырнадцатого июля 2023 года, в последний день ежегодной сессии руководящих органов ВОИС, 193 государства–члена утвердили Программу работы и бюджет Организации на двухлетний период 2024–2025 годов.

Государства-члены утвердили бюджет на двухлетний период в размере 857,3 млн шв. франков, что на 8 процентов больше по сравнению с двухлетним периодом 2022–2023 годов. Объем доходов в двухлетний период 2024–2025 годов оценивается в 972,6 млн шв. франков, а это на 2,2 процента выше показателя прошлого двухлетнего периода. Доходы ВОИС формируются в

основном за счет пошлин в рамках функционирования глобальных систем ИС Организации.

Более пятой части двухлетнего бюджета, 21,4 процента, будет направлено на цели развития – в сравнении с 18,9 процента в предыдущий двухлетний период...» (*WIPO Member States Approve 2024-25 Program of Work // WIPO* (https://www.wipo.int/about-wipo/en/dg_tang/news/2023/news_0031.html). 14.07.2023).

***

«В ежегодном отчете о деятельности Центров поддержки технологии и инноваций (TISC) и бюро передачи технологий (ТТО) освещаются основные изменения и ключевые вехи 2022 года с акцентом на то, как TISC (в 90 странах) и ТТО продолжали расширять набор предлагаемых услуг для удовлетворения потребностей местных новаторов, и как ВОИС поддерживает их с помощью новых мероприятий и ресурсов» (*TISCs and TTOs Report 2022: Strengthening Local Innovation Capacities to Accelerate Knowledge and Technology Transfer // WIPO* (https://www.wipo.int/tisc/en/news/2023/news_0003.html). 10.07.2023).

***

«В глобальной системе ВОИС для патентного поиска PATENTSCOPE теперь доступны национальные патентные фонды Норвегии и Бельгии. В норвежском фонде содержится более 225 000 патентных документов, а в бельгийском фонде – свыше 326 500.

С включением этих национальных фондов PATENTSCOPE теперь предоставляет доступ к 78 национальным и региональным подборкам документов.

В дополнение к вышеупомянутым фондам также были добавлены японские классификации индексов файлов (FI) и кодов классификации патентов (F-terms) – в национальный фонд Японии...» (*The Norwegian and Belgian national patent collections and the F-term & FI classifications are now available in PATENTSCOPE // WIPO* (https://www.wipo.int/patentscope/en/news/pctdb/2023/news_0004.html). 12.07.2023).

***

«Спустя десять лет после окончания конференции, государства-члены и основные заинтересованные стороны собрались в ходе Генеральной Ассамблеи ВОИС, чтобы отметить десятилетнюю годовщину исторического Марракешского договора для облегчения доступа слепых и лиц с нарушениями зрения или иными ограниченными способностями воспринимать печатную информацию к опубликованным произведениям – договора ВОИС...

Как указал Генеральный директор ВОИС Дарен Танг, Марракешский договор – это не просто юридический документ, это «договор, открывающий новые возможности. Возможности для школьников с нарушениями зрения или инвалидностью учиться так же, как и их сверстники. Возможности для таких людей получить профессию, которая в противном случае была бы для них закрыта. И возможности для членов мирового сообщества поддерживать друг друга посредством трансграничного обмена и передачи произведений в доступном формате»...

Генеральный директор рассказал о том, как новые технологии позволяют расширить охват и ускорить темпы работы Консорциума доступных книг (ABC)...

Договор, 93 договаривающиеся стороны которого охватывают 119 стран мира, решает проблему «книжного голода», предусматривая, что договаривающиеся стороны принимают национальные законодательные положения, позволяющие воспроизводить, распространять и предоставлять в распоряжение опубликованные произведения в доступных форматах посредством ограничений и исключений из прав обладателей авторского права. Договор также предусматривает трансграничный обмен этими произведениями в доступных форматах между организациями, которые обслуживают незрячих и людей с иными ограниченными способностями воспринимать печатную информацию. Он обеспечивает гармонизацию ограничений и исключений, с тем чтобы такие организации могли действовать за границей. Этот обмен произведениями в доступных форматах увеличивает общее число доступных произведений, устраняя дублирование и повышая эффективность. Вместо пяти стран, выпускающих доступные варианты одного и того же произведения, каждая из них может выпускать доступный вариант какого-либо определенного произведения, организуя затем обмен с остальными странами» (*Stakeholders Celebrate 10 Year Anniversary of Adoption of Landmark Marrakesh Treaty // WIPO* (https://www.wipo.int/marrakesh_treaty/en/news/2023/news_0004.html). 12.07.2023).

***

«Доменні імена, які базуються на зареєстрованих торгових марках компанії або містять елементи зареєстрованих торгових марок компанії, полегшують споживачам ідентифікацію офіційних веб-сайтів, наприклад сайтів електронної комерції...

Тому багато компаній прагнуть зареєструвати доменні імена, які містять, повністю або частково, їхню зареєстровану торгову марку. На жаль, вони можуть виявити, що бажане доменне ім'я вже було використано третьою стороною...

Однією з найвідоміших і найдоступніших процедур вирішення спорів між власником доменного імені та власником торгової марки є так звана Уніфікована політика вирішення спорів щодо доменних імен (UDRP), яку

адмініструє фахівець з арбітражу та посередництва Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).

Адміністративну процедуру UDRP ВОІВ було створено для вирішення – часто міжнародних – конфліктів, що виникають між реєстрантом доменного імені та власником торгової марки. Що робить цю процедуру особливо вигідною, так це її швидкість. Як правило, процедура зазвичай триває не більше двох місяців, що значно коротше (і дешевше), ніж судовий процес у національних судах.

Процедура UDRP ВОІВ доступна для суперечок, у яких сторона (зазвичай власник торговельної марки) заявляє про зловживання (недобросовісність) реєстрації доменного імені іншою стороною...

Для цілей UDRP недобросовісність може означати, наприклад, реєстрацію доменного імені реєстрантом виключно для того, щоб змусити власника торгової марки придбати відповідне доменне ім'я, а не використовувати його у власних (комерційних) інтересах (тобто кіберсквоттинг). Його також можна вважати наявним, якщо реєстрант прагне отримати прибуток від добре відомого та авторитетного імені власника торговельної марки, зареєструвавши доменне ім'я з тією самою чи подібною до сплутаності торговельною маркою. Якщо власник доменного імені бажає порушити або будь-яким іншим чином негативно вплинути на комерційну практику власника торгової марки шляхом реєстрації відповідного доменного імені, це також може призвести до висновку про недобросовісність з боку власника доменного імені...

Суперечки UDRP щодо доменних імен розглядаються спеціальною комісією, скликаною Центром ВОІВ з арбітражу та посередництва. Ця група складається з одного або трьох незалежних і неупереджених експертів у сфері доменних імен. Точна кількість членів комісії залежить від уподобань залучених сторін. Вибір експертів залишається за Центром ВОІВ, однак переваги сторін можуть бути враховані.

Комісії залежать від кількості доменних імен, які є предметом спору, і кількості членів комісії.

Комісія UDRP може прийняти рішення на користь скажника (власника торговельної марки) і наказати передати йому доменне ім'я або скасувати його, або прийняти рішення на користь реєстранта доменного імені...» (*In a nutshell: The WIPO UDRP for domain name disputes // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/en/insights/nutshell-wipo-udrp-domain-name-disputes>). 26.07.2023*).

***

«...ВОІВ була заснована в 1967 році як спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй з основною метою просування та захисту прав інтелектуальної власності в усьому світі. Його створення було

відповіддю на потребу в глобальній організації, яка могла б сприяти міжнародній співпраці та гармонізації законів про ІВ.

Місія ВОІВ полягає в тому, щоб керувати розвитком збалансованих та ефективних міжнародних систем інтелектуальної власності, які підтримують інновації, творчість та економічний розвиток. Його основні цілі включають встановлення міжнародних стандартів інтелектуальної власності, надання послуг для сприяння захисту інтелектуальної власності та служіння форумом для обговорення політики щодо інтелектуальної власності...

ВОІВ відіграє ключову роль у заохоченні інновацій і креативності, надаючи надійну структуру ІВ, яка винагороджує творців і винахідників за їхній внесок. Таким чином, він сприяє розвитку культури інновацій і постійного вдосконалення.

ВОІВ є платформою для міжнародного співробітництва та взаємодії з питань інтелектуальної власності. Він об'єднує країни, зацікавлені сторони та експертів для обговорення питань, пов'язаних з ІВ, і пошуку спільних рішень.

ВОІВ приділяє значну увагу розвитку потенціалу ІВ у країнах, що розвиваються. За допомогою різноманітних програм та ініціатив він допомагає цим країнам покращити свою інфраструктуру інтелектуальної власності та ефективно брати участь у глобальній економіці знань.

Одним із важливих завдань, з якими стикається ВОІВ, є встановлення балансу між захистом прав інтелектуальної власності та забезпеченням доступу до знань та інформації для покращення суспільства в цілому.

ВОІВ продовжує вирішувати глобальну проблему підробок і піратства, які не тільки впливають на законний бізнес, але й створюють ризики для здоров'я та безпеки споживачів...

ВОІВ бере активну участь у сприянні цифровим правам інтелектуальної власності, щоб подолати виклики цифрової ери. Це включає заходи щодо захисту онлайн-вмісту та вирішення таких проблем, як онлайн-піратство та несанкціоноване розповсюдження.

ВОІВ визнає важливість малих і середніх підприємств у світовій економіці та надає конкретну підтримку та допомогу, щоб допомогти їм захистити та використати свої активи ІВ для зростання та конкурентоспроможності.

ВОІВ прагне підвищити обізнаність громадськості про важливість прав інтелектуальної власності та їх вплив на економічний і культурний розвиток...» (*Sanskar Tiwari. World Intellectual Property Organization (WIPO): Protecting Intellectual Property Rights Globally // News Track Live (<https://english.newstracklive.com/news/world-intellectual-property-organization-wipo-protecting-intellectual-property-rights-globally-emc-sc57-nu384-ta384-1286843-1.html>). 22.07.2023*).

***

Інтелектуальна власність в Україні

«Європейська агенція інтелектуальної власності (EUIPO) і Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УНОІВІ/ІР офіс) підписали Меморандум про взаєморозуміння, який започатковує партнерство з метою зміцнення української системи інтелектуальної власності та посилення інституційної спроможності на користь бізнесу та громадян як в Україні, так і в Європейському Союзі...

Відтепер Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій може скористатися інструментами управління та експертизи, гармонізації практики реєстрації та експертизи торговельних марок і промислових зразків, а також можливостями навчання персоналу та співпраці.

Меморандум також включає заходи, пов'язані з правозастосуванням, такі як взаємний обмін інформацією про дослідження, пов'язані з економічними аспектами інтелектуальної власності, виконанням нормативно-правових актів або боротьбою з шахрайством. Крім того, це прокладає шлях для інтеграції даних щодо торговельних марок та промислових зразків України у відповідні бази даних EUIPO, зокрема TMview, Tmclass, DesignView та Designclass...» *(Україна та ЄС поглиблюють співпрацю у сфері інтелектуальної власності // Євроінтеграційний портал (<https://eu-ua.kmu.gov.ua/novyny/ukrayina-ta-yes-poglyblyuyut-spivpracyu-u-sferi-intelektualnoyi-vlasnosti>). 05.07.2023).*

***

«Генеральна асамблея Всесвітньої організації інтелектуальної власності продовжила Українському національному офісу інтелектуальної власності та інновацій статус Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи.

...цей статус надає українським винахідникам та інноваторам, стартапам спрощений доступ до міжнародних сервісів у сфері інтелектуальної власності.

...статус надає вищезгаданим особам захист їхніх прав за кордоном та можливості для використання глобальної системи патентної кооперації при патентуванні своїх розробок.

Зокрема ІР офіс може також розглядати будь-які міжнародні заявки, що подаються від держав-членів Договору РСТ, та проводити по них експертизи...» *(Українському ІР-офісу продовжили статус Міжнародного пошукового органу // Укрінформ (<https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3733985-ukrainskomu-ipofisu-prodovzili-status-miznarodnogo-posukovogo-organu.html>). 10.07.2023).*

***

«...Питання ІР (інтелектуальної власності) – один із ключових активів ринку стартапів. А тому цілком логічно, що реєстрація торгової марки, патентування розробок та оформлення авторських прав – не просто

важливі, а обов'язкові дії на шляху до успішної реалізації проєкту. І тут виникає цілком логічне та закономірне питання: а де захищати цю інтелектуальну власність?

Варіантів не так вже й багато: або за кордоном, або вдома – в Україні...

Відмінність починається ще на етапі реєстрації компанії – у грошах. Якщо в Україні така послуга коштуватиме приблизно \$200 доларів, то в США вам доведеться заплатити учетверо більше, а в Естонії – удесятеро. Так, ці суми не здаються захмарними, особливо, зважаючи на об'єм потенційних інвестицій, але яскраво демонструють, що реєструвати та захищати свій стартап в Україні банально дешевше.

Крім того, стартапам, які захищені в Україні, легше відстоювати свої права за кордоном...

Ще один аргумент на користь захисту ІР саме в Україні – інвестиційна привабливість, навіть в умовах війни. Україна – в тренді, а фінансування наших розробок і проєктів вже стало репутаційним дофаміном для міжнародних інвесторів...

Реєструючи проєкт за кордоном та дбаючи про захист ІР там, ви стаєте платником податків в іншій країні. І навіть якщо на всіх сторінках та банерах компанія ацентуватиме увагу на українському походженні, це залишатиметься виключно складовою маркетингової кампанії.

Натомість якщо після цього стартап вирішить вийти зі своїм продуктом на «домашній» ринок – Україні доведеться додатково витратити кошти на ліцензійні платежі. Адже юридично йдеться вже про іноземний бізнес. Звісно, цей аргумент можна віднести до умовної корпоративної відповідальності та свідомості. Але саме на цьому й базується подальша репутація компанії.

Зрештою, українське законодавство передбачає, що перед виходом на закордонний ринок будь-який стартап має зареєструвати свої ІР права тут, в Україні. Це не новина й не якісь «нешодавні зміни», а буква закону, на яку чомусь ніхто не зважає. Та водночас порушення цієї норми не призводить до юридичної відповідальності. Ця колізія добре відома всім, хто дотичний до питань ІР та реєстрації бізнесу, але може стати відкриттям для компаній, які обрали для себе іншу країну...» *(Олена Орлюк. Вдома – вигідніше. Чому стартапам варто дбати про захист ІР саме в Україні // Погляди (<https://thepage.ua/ua/experts/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-dlya-startapiv-usi-nyuansi>). 11.07.2023).*

***

«Українські малі та середні підприємства (МСП) тепер можуть подати заявку на фінансування!»

Рішення було включено в додаток до багаторічної угоди про внески між Європейською комісією та Європейським відомством інтелектуальної власності (EUIPO) і надасть українським підприємствам безпрецедентну можливість

отримати доступ до Фонду 2023 Ideas Powered for Business SME Fund, який можна буде інвестувати в захист їхньої інтелектуальної власності.

Рішення відображає прагнення Європейського Союзу зміцнити відносини зі своїм східним сусідом і сприяти економічній стабільності в регіоні...

EUIPO реалізувала низку ініціатив для підтримки України та українського народу. Це включає створення спеціальної Робочої групи для аналізу та моніторингу ситуації у сфері прав інтелектуальної власності та забезпечення ефективного впровадження заходів, ухвалених на рівні ЄС...» *(SME Fund extended to support Ukrainian businesses // Ideas Powered for business (https://business.ideaspowered.eu/news/sme-fund-extended-support-ukrainian-businesses). 03.07.2023).*

***

«...У Женеві (Швейцарія) завершилася Генеральна Асамблея Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Нашу країну на майданчиках міжнародного форуму представляли: Міністерство економіки України, Постійне Представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві та представники Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій (IP офіс)...

Міжнародне бюро ВОІВ буде продовжувати надавати конкретну допомогу та підтримку Україні, як це зазначено в Розділі 7 «Висновки» «Звіту про допомогу та підтримку інноваційного й креативного секторів та системи інтелектуальної власності України». А також визнає негативні наслідки війни, розпочатої російською федерацією. Про це йдеться у рішенні Генасамблеї ВОІВ...

На Генасамблеї було представлено «Звіт про допомогу та підтримку інноваційного й креативного секторів та системи інтелектуальної власності України».

Країни-члени засудили дії російської федерації, наголосили на підтримці Україні «стільки, скільки це буде потрібно», поділилися своїми напрацюваннями та програмами для вимушено переміщених українців і впливом війни на їхні країни. А також закликали Міжнародне бюро ВОІВ продовжувати необхідні консультації та технічну підтримку України...

Українська делегація відстояла відповідні зміни до Угоди між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності, затверджені на 55-й сесії Асамблеї Союзу Договору про патентну кооперацію (РСТ) 10.07.2023 року...» *(Головні підсумки Генасамблеї ВОІВ для України: поглиблення співпраці, пріоритезація безпеки, розвиток сфери ІВ та посилення ізоляції рф // IP офіс (https://nipo.gov.ua/holovni-pidsumky-henasamblei-wipo-dlia-ukrainy/). 15.07.2023).*

***

«...Які переваги надають патентні дослідження та патентний пошук інноваторам?»:

- *Визначення новизни ідеї:* проведення патентних досліджень дозволяє з'ясувати, чи існують вже подібні патенти або технічні рішення, схожі на вашу розробку. Це допомагає оцінити ступінь новизни вашого проекту та забезпечити його унікальність.
- *Патентоспроможність:* патентні дослідження допомагають з'ясувати, чи можливо отримати патент на вашу розробку. Вони допомагають з'ясувати відповідність вашої розробки умовам надання правової охорони винаходу, корисної моделі та іншим об'єктам промислової власності згідно з чинним законодавством держави.
- *Конкурентна перевага:* патентні дослідження допомагають знайти інформацію про існуючі технічні рішення та можливих конкурентів. Ви зможете розробити більш ефективні стратегії розвитку та створити конкурентоспроможний продукт.
- *Підготовка заявки:* результати патентних досліджень стануть основою для підготовки та подання заявки на отримання патенту. Це забезпечить ефективний захист вашої інтелектуальної власності в майбутньому.
- *Міжнародний аспект:* Патентний пошук допоможе вам знайти інформацію про патенти та технічні рішення, які були зареєстровані в інших країнах. Ви зможете оцінити можливості патентної охорони своєї розробки на міжнародному рівні.
- *Інвестиційна привабливість:* Якщо ви шукаєте інвесторів або бізнес-партнерів, результати патентних досліджень та патентного пошуку покажуть вашу відповідальність та підтвердять потенціал вашого проекту. Це допоможе привернути інтерес інвесторів та забезпечити успішну співпрацю.

...патентні дослідження та патентний пошук є ключовими кроками для інноваторів, бізнес-партнерів та інвесторів, що допомагають забезпечити розвиток унікальних ідей та реалізацію успішних проектів в умовах сучасного конкурентного ринку інтелектуальної власності...» *(УІВ: Відверто про патентні дослідження та патентний пошук // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (https://ukrpatent.org/uk/news/main/uiiv-patentni-doslidzhennia-31072023). 31.07.2023).*

***

«...Перший віце-прем'єр-міністр України – Міністр економіки України Юлія Свириденко підписала Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством економіки та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) щодо співробітництва у сфері інтелектуальної власності (ІВ)...

Меморандум передбачає поглиблення співпраці та зосереджений на подоланні негативних наслідків військової агресії РФ на інноваційний та креативний сектори та екосистему України.

Зокрема, документ визначає такі напрямки співпраці між Мінекономіки та ВОІВ:

- залучення міжнародної технічної допомоги та фінансових ресурсів для забезпечення потреб сектору інтелектуальної власності та інновацій України;
  - підтримку МСП, дослідників та представників креативного сектору, які постраждали від війни;
  - посилення потенціалу та надання підтримки інституціям України у доступі до патентних та непатентних баз даних;
  - адаптацію Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності України, з урахуванням негативних наслідків війни на сферу інтелектуальної власності;
  - заходи з розвитку кадрового потенціалу у сфері ІВ, зокрема через діяльність Національного навчального центру інтелектуальної власності за підтримки Академії ВОІВ та впровадженню навчальних, зокрема магістерських, програми з ІВ;
  - підтримку розвитку та функціонування національної мережі Центрів підтримки технологій та інновацій;
  - розвиток Центру медіації та посередництва при Національному органі інтелектуальної власності;
  - підтримку процесів цифрової трансформації сфери ІВ та інновацій;
  - реалізацію Програми підтримки винахідників ВОІВ тощо...
- (Міжнародне співробітництво в IP сфері: Мінекономіки підписало Меморандум з ВОІВ // IP офіс (<https://nipo.gov.ua/memorandum-minekonomiky-wipo/>). 26.07.2023).*

***

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«...Однією з найважливіших останніх подій є поява генеративних алгоритмів штучного інтелекту (включаючи великі мовні моделі (LLM), такі як Chat GPT і Google Bard), які здатні створювати вміст, зокрема аудіо, код, зображення, текст, музику, симуляції та відео. Такі творчі роботи, створені ШІ, розширюють межі традиційних концепцій інтелектуальної власності та піднімають важливі питання щодо власності та захисту інтелектуальної власності.

Що стосується закону про авторське право, використання генеративного штучного інтелекту матиме глибокий вплив на створення та розповсюдження творів, захищених авторським правом (які захищають оригінальні авторські

твори), включно з письмовим вмістом та мистецтвом. Чинні закони надають авторські права творцям-людям, у тому числі в тих випадках, коли твори створюються за допомогою комп'ютера, оскільки комп'ютер вважається інструментом, який допомагає творчому процесу, але створені штучним інтелектом твори кидають виклик статус-кво, і точаться гострі дискусії щодо того, хто є власником авторські права на такі роботи, створені ШІ... Оскільки твір значною мірою створюється штучним інтелектом без будь-якого втручання людини, можна стверджувати, що створеним машиною роботам не вистачає людської творчості, необхідної для захисту авторських прав. Проте дещо радикальним наслідком цієї позиції є те, що вихідні дані не повинні захищатися авторським правом і що вони мають бути безкоштовними для будь-кого. Більш прозаїчна альтернативна позиція полягає в тому, що створені штучним інтелектом роботи можуть бути оригінальними, якщо вони є результатом людського впливу та керівництва. Проте, враховуючи поширення таких творів та їхню комерційну значимість, законодавча влада та суди незмінно швидко нададуть відповіді на ці запитання.

ШІ також має значний вплив на патентне право. Як відправна точка, штучний інтелект спрощує розробку нових винаходів, і штучний інтелект зможе розробляти проекти нових патентних винаходів, враховуючи при цьому значні обсяги попереднього рівня техніки. Ідея придумати ідею, продиктувати цю ідею в персональній пристрій і використовувати штучний інтелект для складання та подання патентної заявки колись могла бути сферою науково-фантастичних романів, але тепер стає реальністю. Незважаючи на це, з іншого боку, існує занепокоєння, що штучний інтелект призведе до потоку нових патентів, що може ускладнити інновації для компаній, оскільки їм може стати складніше орієнтуватися в патентному ландшафті та виявляти потенційні конфлікти чи порушення ризику (хоча, звичайно, підприємства також можуть використовувати ШІ, щоб допомогти їм обійти цю проблему!). Крім того, подібно до закону про авторське право, дедалі зростаюча участь ШІ в процесі винахідництва викликає питання про те, кого слід вважати винахідником для цілей патентного права. Це особливо актуально у випадках, коли система штучного інтелекту була навчена на існуючій ІВ, оскільки може бути важко визначити, чи є винахід справді новим і неочевидним.

...спосіб, у який різні юрисдикції підходять до права власності на винаходи, може мати ширший економічний і навіть геополітичний вплив. Ті країни, закони яких забезпечують більш сприятливий захист для винаходів, створених ШІ, можуть стимулювати інвестиції з інноваційних галузей. Цілком можливо, що виникне географічна та політична конкуренція, оскільки території прагнуть позиціонувати себе як найкраще місце у світі для створення, тестування та використання ШІ. Зважаючи на те, що однією з ключових основоположних цілей законодавства про інтелектуальну власність є сприяння інноваціям, можна також переконливо стверджувати, що слід достатньо заохочувати використання та інвестиції в штучний інтелект, які

створюватимуть винаходи, які сприятимуть розвитку та принесуть користь суспільству.

Ще одне доречне питання — захист існуючих прав інтелектуальної власності проти порушуючих робіт, створених ШІ. Для прикладу, якщо штучний інтелект створений для імітації голосу чи особистості знаменитості чи публічної особи, існує ризик порушення права цієї особи на публічність чи особистих прав у тих юрисдикціях, де такі права існують...

Незважаючи на труднощі, штучний інтелект також відкриває низку можливостей для власників прав інтелектуальної власності. ШІ відіграватиме значну роль у процесі захисту прав інтелектуальної власності шляхом автоматизації виявлення потенційних порушень та оптимізації процесу захисту прав. Інструменти на основі штучного інтелекту можуть аналізувати онлайн-ринки, платформи соціальних мереж та інші цифрові канали для виявлення потенційних порушень прав інтелектуальної власності, що дозволяє компаніям вживати швидких заходів для захисту своїх прав інтелектуальної власності. Подібним чином штучний інтелект зможе оцінювати патенти, щоб виявити потенційні порушення, а також проблеми новизни чи очевидності в процесі патентного переслідування. Тим не менш, штучний інтелект може використовуватися, щоб ускладнити дотримання прав інтелектуальної власності, допомагаючи порушникам приховувати свою діяльність, наприклад, створюючи підроблені веб-сайти та профілі в соціальних мережах, які ускладнюють ідентифікацію порушника.

Окрім своєї ролі в забезпеченні захисту прав інтелектуальної власності, штучний інтелект відіграє роль у управлінні інтелектуальною власністю та стратегії, не в останню чергу шляхом аналізу, аналізу величезних обсягів даних для визначення тенденцій, оцінки конкурентного середовища та прийняття обґрунтованих рішень щодо портфелів інтелектуальної власності. Використовуваний таким чином, він зможе оцінити силу та цінність існуючих патентів, визначити потенційні можливості ліцензування та визначити пріоритетність інвестицій у дослідження та розробки. Використовуючи штучний інтелект в управлінні та стратегії інтелектуальної власності, підприємства мають можливість оптимізувати свої активи інтелектуальної власності та краще позиціонувати себе для успіху в інноваційному середовищі, що швидко розвивається...» (*Nathan Smith. Embracing the AI Revolution: Navigating Intellectual Property Challenges and Opportunities // Dechert LLP* (https://www.dechert.com/knowledge/onpoint/2023/7/1-introduction--artificial-intelligence--ai--has-become-one-of-.html?utm_source=vuture&utm_medium=email&utm_campaign=onpoint). 06.07.2023).

***

«4 июля OpenAI предпринял решительный шаг, временно отключив бета-функцию «Обзор» в своей языковой модели ChatGPT. Объявленное

через Twitter, это решение отражает приверженность OpenAI решению потенциальных проблем с авторскими правами, возникших на этапе тестирования функции.

Функция «Обзор» предназначена для расширения возможностей пользователей за счет получения информации в режиме реального времени из Интернета, что повышает актуальность и точность ответов ИИ. Однако OpenAI обнаружил, что если пользователи запрашивают полный текст URL-адреса, функция может непреднамеренно выполнить запрос, что может привести к нарушению прав владельцев контента.

Хотя функция «Обзор» временно отключена, это представляет собой паузу для улучшения, а не полное отключение. OpenAI сосредоточен на улучшении этой функции, чтобы обеспечить соблюдение прав собственности на контент, предоставляя своим пользователям передовые технологии.

Быстрые действия OpenAI служат ярким примером для более широкого сообщества ИИ, демонстрируя важность сбалансированного подхода к технологическим достижениям и то, что соблюдение прав интеллектуальной собственности так же важно, как и сами инновации...» (*OpenAI Addresses Copyright Concerns: Temporarily Disables ChatGPT's Browse Feature // YourStory* (<https://yourstory.com/2023/07/openai-temporarily-disables-chatgpt-browse-feature-respect-copyright>). 04.07.2023).

***

«Растущий рынок невзаимозаменяемых токенов вызвал путаницу в отношении их отношения к закону об авторском праве. Отчасти это связано с неопытностью и непониманием среди людей, создающих NFT, но многое также связано с ограничениями действующего закона об авторском праве и существующих лицензий.

Одним из возможных решений может быть создание специальной лицензии для NFT. На данный момент отсутствие ясности, скорее всего, приведет к дорогостоящим судебным искам для создателей и трейдеров.

Многие люди, как чеканящие, так и торгующие NFT, считают, что владелец NFT имеет авторские права на отчеканенное изображение, но это неверно. В законе задействованы два вида прав – владение физическим объектом и его представление.

...у владельцев NFT сложилось впечатление, что они владеют авторскими правами на произведения, которые они создали или приобрели, и пытаются подать в суд или лицензировать свои несуществующие права.

Около 20 лет назад Барбара Стрейзанд безуспешно подала в суд на фотографа и веб-сайт, на котором он работал, пытаясь удалить из Интернета фотографию ее дома (фотография, сделанная для документирования береговой эрозии в Калифорнии). Тем не менее, если бы она сделала NFT изображения и подала в суд на людей, которые скачали или поделились им за нарушение авторских прав, она не добилась бы большего успеха.

Путаница в области авторского права распространяется на международном уровне, поскольку закон об авторском праве различается в зависимости от страны. Работа, созданная NFT, может быть защищена авторским правом в одном и общественным достоянием в другом. В разных странах также действуют другие законы, регулирующие такие вещи, как права роялти.

Хотя это не то, с чем не сталкивались юристы и компании, работающие в области авторского права, путаница в отношении статуса авторского права NFT может повлиять на рыночную стоимость токенов. Учитывая, что рынок NFT потенциально стоит миллиарды, над ними может нависнуть серьезное облако.

Аналогичная проблема заключается в том, что, хотя право собственности на NFT находится в блокчейне, создаваемое цифровое искусство не имеет такого происхождения. Законный владелец произведения, защищенного авторским правом, может предъявить иск о возмещении валового дохода и убытков. Еще одна сложность может возникнуть из-за работ, созданных ИИ.

В настоящее время Бюро регистрации авторских прав США заявляет, что работы ИИ не защищены авторским правом, но неясно, какие права есть у создателей, если их работа используется для обучения ИИ или ими взяты образцы.

Одним из возможных решений путаницы было бы создание владельцами авторских прав специальной лицензии NFT, привязанной к токенам, чтобы лицензия автоматически передавалась вместе с токеном. Лицензия не может быть отчуждена от NFT и может быть записана как часть блокчейна при чеканке токена.

Эта лицензия может быть автоматической (принудительной лицензией), если правообладатель не делает специального положения. Это может помочь защитить их права и избежать путаницы и конфликтов. Это подход, используемый лицензией Dapper Labs NFT, предоставляющей определенные права покупателям ее NFT. Однако лицензия NFT не следует за владением NFT. Маловероятно, что новое законодательство сможет решить эти проблемы. Существующий режим прав интеллектуальной собственности очень укоренился, и основные интересы, такие как звукозаписывающие компании и киностудии, будут бороться изо всех сил, чтобы сохранить все как есть...» *(Brendan Cochrane. Op-ed: NFTs fueling copyright confusion // CRYPTOSLATE (<https://cryptoslate.com/op-ed-nfts-fueling-copyright-confusion/>). 02.07.2023).*

***

«Південно-Східна Азія пережила значне зростання іноземних інвестицій, що не тільки принесло інновації, але й поставило питання щодо захисту таких інновацій...»

Останнім часом особливий інтерес виявляють до інновацій, пов'язаних із технологіями та програмним забезпеченням штучного інтелекту (ШІ)...

Патентоздатність комп'ютерного програмного забезпечення вже давно є темою дискусій ще до появи інструментів ШІ. Багато юрисдикцій мають спеціальні правила щодо патентоспроможності програмного забезпечення... Програмне забезпечення, пов'язане зі штучним інтелектом, часто включає складні алгоритми, набори даних і навчальні методики, які створюють проблеми, коли справа доходить до задоволення вимог щодо можливості розкриття інформації. Однак у багатьох юрисдикціях алгоритми, математичні методи та абстрактні ідеї зазвичай вважаються об'єктами, що не підлягають патентуванню...

Наприклад, Індонезія, М'янма, Таїланд і В'єтнам прямо виключають комп'ютерні програми з об'єктів патентування. Однак потенційним обхідним шляхом у цих країнах є опис програмного забезпечення як підключеного до матеріального носія. Цей підхід міг би подолати відхилення на основі предмета під час експертизи по суті. Крім того, в Індонезії комп'ютерна програма може мати право на патентний захист, якщо її характеристики (тобто інструкції) мають технічний ефект і служать для вирішення матеріальної чи нематеріальної проблеми.

Серед країн Південно-Східної Азії Сінгапур має найбільш м'який патентний режим, який навіть прямо стосується інновацій ШІ. Країна запровадила спеціальну швидку схему під назвою «Прискорена ініціатива штучного інтелекту», яка дозволяє задовольняти патентні заявки, пов'язані з ШІ, протягом шести місяців з дати подання.

Під час розробки патентних заявок на технологію штучного інтелекту та програмне забезпечення в Південно-Східній Азії розробникам патентів дуже важливо добре знати конкретні вимоги щодо патентоздатності кожної країни в регіоні. Один із підходів, який слід враховувати під час складання, – це встановити зв'язок між програмним забезпеченням і матеріальним носієм в описі. Якщо програмне забезпечення можна пов'язати з матеріальним носієм, це збільшує шанси на патентоспроможність.

Навіть якщо патентні претензії в інших регіонах, таких як США, не вимагають такого зв'язку з матеріальним носієм, при в'їзді в Південно-Східну Азію претензії можуть бути змінені, щоб включити цей зв'язок без розширення сфери застосування, за умови необхідної інформації. вже є в описі. Це означає, що технології штучного інтелекту та програмне забезпечення можуть бути патентоспроможними як частина ширшого винаходу, який відповідає критеріям патентоспроможності...

Успішне патентування технологій штучного інтелекту та програмного забезпечення в Південно-Східній Азії потребує тонкого підходу, який враховує існуючі закони та процедури, а також нові міркування, викликані передовими технологіями. Оскільки компанії продовжують впроваджувати інновації та розвивати власні технології, надзвичайно важливо розробити комплексну стратегію захисту цих цінних активів за допомогою патентів. Перебуваючи в курсі останніх подій у цій галузі та тісно співпрацюючи з досвідченими

фахівцями з права, підприємства Південно-Східної Азії можуть орієнтуватися в складному процесі патентування та забезпечити необхідний захист, щоб зберегти конкурентну перевагу на глобальному ринку, що швидко розвивається» (*Wongrat Ratanaprayul. MIP: Securing Patents for AI in Southeast Asia // Tilleke & Gibbins International Ltd (https://www.tilleke.com/insights/mip-securing-patents-for-ai-in-southeast-asia/). 03.07.2023*).

***

«Управління цифровими правами (DRM) — це тип технології, який дозволяє власникам авторських прав контролювати доступ і використання своїх художніх творів ліцензіатами авторських прав. Система Netflix, яка забороняє більш ніж двом пристроям використовувати один обліковий запис одночасно, або функція Amazon Prime Video, яка забороняє доступ до облікового запису з дуже віддаленого місця від звичайного місця розташування користувача, — усе це приклади технології DRM.

...більшість стверджує, що DRM несправедливо надає перевагу правам власників авторських прав набагато вище прав користувачів авторських прав. Наприклад, коли ви платите за Amazon Prime Video, ви компенсуєте Amazon витрати, які вона мала понести під час ліцензування свого цифрового каталогу. В обмін на компенсацію ви вимагаєте безперервний доступ до цифрового каталогу. Отже, чи справедливо для вас, як споживача, бути відмовленим у доступі до цифрового каталогу лише через те, що ви перебуваєте у відпустці в географічному місці, відмінному від вашого звичайного місця проживання?

Принцип першого продажу або принцип вичерпання дозволяє користувачу авторського права продавати захищений авторським правом твір у його фізичному прояві. Тобто, якщо ви купуєте друкований примірник роману, ви маєте право перепродати книгу. Однак ви не можете надрукувати книгу на своєму ноутбучі, а потім продати цей текст, оскільки це означало б відтворення твору, захищеного авторським правом. Для фізичної особи легко застосувати принцип першого продажу у випадку фізичних товарів. Однак у випадку цифрових товарів власники авторських прав застосовують заходи DRM, які забороняють особам ділитися цифровими товарами з кимось іншим. Таким чином, заходи DRM дозволяють власникам авторських прав мовчазно порушувати право вичерпання ліцензіатів авторських прав. У США принцип вичерпання не визнається для цифрових товарів; однак Європейський Союз визнає його, якщо перший власник відмовляється від доступу до твору. Спочатку споживачі, які купували пісні в iTunes, могли чути їх лише на одному пристрої. Таким чином, споживачі купуватимуть продукт, залишатимуть його у своєму володінні, але ніколи не зможуть ним «володіти», оскільки вони не матимуть права відчужувати істотний аспект прав власності.

Обґрунтування, що лежить в основі принципу добросовісного використання, полягає в тому, що користувач використовує твір автора чесно та не має наміру монетизувати доступ до твору автора. Проте, якщо автор вважає,

що використання її роботи є несправедливим, вона може звернутися до суду, щоб отримати засіб правового захисту. Цей метод забезпечує вільний потік інформації для каталізації інновацій і балансує права власника авторських прав. Однак DRM блокує початковий доступ до інформації та не залишає можливості для тлумачення добросовісного використання. Це залишає суспільству лише ті випадки добросовісного використання творів, захищених авторським правом, які суди вважали добросовісним використанням досі, і жодного нового добросовісного використання не буде створено. Це негативно впливає на зростання визначення добросовісного використання відповідно до змін у технологіях. На перший погляд, це питання звучить дуже тривіально; однак ця техніка має численні негативні зовнішні ефекти та стримує вільний потік інформації та інновацій. Наприклад, коли Sony спочатку створила відеомагнітофон, Walt Disney і Motion Pictures подали до суду на Sony оскільки відеомагнітофон дозволяв споживачам записувати фільми; отже, відтворить їх. Motion Pictures стверджувала, що Sony повинна створити датчик у відеомагнітофоні, який забороняє запис, якщо у фільмі є тег «не копіювати». Однак суди постановили, що відеомагнітофон в особистих цілях є добросовісним використанням. Якби Sony реалізувала пропозицію Motion Pictures ще до судового позову, сьогодні ми б не мали інновацій, пов'язаних із відеомагнітофоном, наприклад, запису улюблених фільмів або матчів для їхнього перегляду пізніше. У перші роки Кремнієвої долини більшість інновацій відбувалися завдяки публічним лекціям і обміну технологіями. Якби до них застосували DRM, ми могли б не мати стільки інновацій, як сьогодні.

DRM також викликає інші незручності. Часом заходи DRM встановлюються на пристрої без відома користувача. Були випадки, коли заходи DRM, як-от компакт-диски Sony із XCP, мали недоліки в безпеці, які скомпрометували особисту інформацію споживачів, які законно придбали продукт. Було виявлено, що механізм DRM встановлює небезпечне програмне забезпечення без згоди власників пристрою. За допомогою цього програмного забезпечення механізм DRM передає інформацію про використання пристрою власнику авторських прав, що дасть йому змогу обмежити доступ і використання компакт-дисків. Окрім загроз конфіденційності, програмне забезпечення також створювало вразливості, які використовувалися вірусами. В інших випадках власники авторських прав вимикали сервери DRM після того, як використання систем, навантажених DRM, стало комерційно нерентабельним, або вони вирішили перейти від системи, навантаженої DRM, на системи без DRM. У будь-якому випадку споживачі, які придбали системи з DRM, більше не могли використовувати пристрої, які вони придбали легально...» (*Ryan Joseph. The Rights Paradox: Uncovering DRM's Influence on Copyright Licensors and Licensees // IP Press (https://www.theippress.com/2023/07/13/the-rights-paradox-uncovering-drms-influence-on-copyright-licensors-and-licensees/). 13.07.2023).*

***

«...Децентралізовані платформи потокового передавання музики та відео знаходяться на передовій трансформаційних змін у споживанні контенту.

Децентралізація стосується розподілу повноважень і контролю в мережі, усуваючи потребу в централізованих органах влади. У потоковій передачі музики та відео децентралізація розширює можливості артистів, творців і користувачів, усуваючи посередників і сприяючи прямій взаємодії.

Технологія блокчейн служить основою для багатьох децентралізованих платформ. Блокчейн — це прозора та незмінна цифрова книга, яка записує транзакції на кількох комп'ютерах. Це забезпечує безпечно та захищене від несанкціонованого зберігання даних, забезпечуючи прозорість, довіру та підзвітність у екосистемі...

З'явилося кілька децентралізованих платформ, кожна зі своїм унікальним підходом до зміни потокового ландшафту музики та відео.

1. Audius: Audius — це платформа потокового передавання музики на основі блокчейну, яка напряду з'єднує артистів із шанувальниками. Це дозволяє виконавцям завантажувати та монетизувати свою музику, пропонуючи слухачам децентралізований і стійкий до цензури потоковий досвід.

2. PeerTube: PeerTube — це децентралізована платформа для розміщення відео, яка дозволяє користувачам створювати та ділитися відео, не покладаючись на центральний сервер. Він використовує технологію однорангового зв'язку та пропонує об'єднану модель, що дозволяє різним примірникам з'єднуватися між собою, зберігаючи індивідуальну автономію.

3. Emanate: Emanate — це музична платформа на основі блокчейну, розроблена на основі блокчейну EOS; він пропонує художникам унікальну платформу для обміну та монетизації своєї роботи. Emanate має рідний токен, \$EMT, який використовується для оплати митцям за їхню роботу...

Децентралізовані платформи потокового передавання музики та відео можуть змінити те, як ми споживаємо контент, пропонуючи унікальні переваги, які можуть змінити всю галузь. Ось кілька ключових сфер, де ці платформи можуть мати значний вплив:

1. Прямі стосунки між виконавцями

Децентралізовані платформи розширюють можливості артистів, забезпечуючи прямий доступ до їхніх шанувальників без потреби в посередниках. Цей прямий зв'язок дає художникам більший контроль над своїм контентом, цінами та стратегіями розповсюдження. Усунувши посередників, митці можуть утримувати більшу частку своїх доходів, сприяючи більш стійкій і справедливій екосистемі. Крім того, шанувальники отримують вигоду від тісніших стосунків зі своїми улюбленими артистами, сприяючи розвитку спільноти та сприяючи більш змістовній взаємодії.

2. Покращене виявлення вмісту

Традиційні потокові платформи часто покладаються на алгоритми та підібрані списки відтворення, щоб рекомендувати вміст користувачам. Завдяки своїй відкритості та прозорості децентралізовані платформи можуть запропонувати інноваційні підходи до пошуку вмісту. За допомогою децентралізованих систем рекомендацій, підготовлених користувачами списків відтворення та курування вмісту, керованого спільнотою, користувачі можуть відкривати ширший діапазон вмісту, який відповідає їхнім унікальним смакам та інтересам. Цей куратор сприяє більш різноманітній та інклюзивній екосистемі контенту, що дозволяє незалежним художникам і нішевим жанрам охопити більшу аудиторію.

3. Справедлива винагорода для творців

Однією з давніх проблем у галузі потокового передавання музики та відео є нерівний розподіл доходів. Децентралізовані платформи мають потенціал для вирішення цієї проблеми шляхом впровадження прозорих і програмованих смарт-контрактів. Ці контракти можуть автоматизувати справедливу компенсацію для творців на основі заздалегідь визначених правил і умов. Технологія Blockchain забезпечує безпечні та прозорі мікроплатежі, гарантуючи, що творці отримують свою справедливу частку доходу більш ефективним і спрощеним способом.

4. Захист прав інтелектуальної власності

Порушення авторських прав і несанкціоноване розповсюдження контенту є постійними проблемами цифрової ери. Децентралізовані платформи можуть використовувати технологію блокчейну для створення незмінних записів про право власності та транзакцій із мітками часу, забезпечуючи надійніший захист прав інтелектуальної власності. Розумні контракти можуть автоматично забезпечувати виконання ліцензійних угод, забезпечуючи використання та розповсюдження вмісту відповідно до вподобань правовласника. Це дає художникам і творцям більше впевненості в обміні своїми роботами, зберігаючи контроль над їх використанням.

5. Глобальна доступність та інклюзивність

Традиційні потокові платформи часто мають обмеження на основі географічного розташування, обмежуючи доступ до вмісту в певних регіонах. Децентралізовані платформи, побудовані на глобальній мережі вузлів, мають потенціал для подолання цих обмежень і забезпечення рівного доступу до вмісту для користувачів у всьому світі. Відкритий характер децентралізованих платформ сприяє інклюзивності та культурному розмаїттю, дозволяючи митцям і творцям із різних регіонів ділитися своїми роботами по всьому світу, сприяючи міжкультурному обміну та відкриттю.

6. Досвід співпраці та участі

Децентралізовані платформи можуть увімкнути нові форми співпраці та спільного досвіду для споживання контенту. За допомогою токенів і стимулів на основі блокчейну користувачі можуть брати участь у процесі створення,

підтримувати своїх улюблених виконавців і брати участь в унікальних подіях, таких як ексклюзивні події, віртуальні концерти та проекти, керовані фанатами. Оскільки децентралізовані платформи потокового передавання музики та відео розвиваються та набувають популярності, їхній потенційний вплив на споживання вмісту є значним. Розширюючи можливості митців, заохочуючи справедливу винагороду, покращуючи відкриття вмісту, захищаючи права інтелектуальної власності та сприяючи глобальній доступності, ці платформи мають потенціал змінити форму галузі та створити більш інклюзивну та стійку екосистему для митців, творців і користувачів...

Ось кілька потенційних подій і тенденцій, на які варто звернути увагу:

1. Основне впровадження та підрив ринку

Із зростанням обізнаності та визнання технології блокчейн децентралізовані потокові платформи можуть підірвати традиційний ринок потокового передавання музики та відео. Оскільки все більше користувачів шукають альтернативи централізованим платформам, децентралізовані варіанти можуть отримати популярність і конкурувати в ширшому масштабі. Основне впровадження децентралізованих платформ може змінити баланс сил і розподіл доходів у галузі.

2. Управління правами на основі блокчейну та роялті

Технологія блокчейн пропонує унікальні можливості для прозорого управління правами та спрощених виплат роялті. Розумні контракти та децентралізовані бухгалтерські книги можуть кардинально змінити спосіб отримання художниками, творцями контенту та правовласниками справедливої винагороди за свою роботу. Усуваючи посередників і встановлюючи прямі відносини між творцями та споживачами, платформи на основі блокчейну можуть гарантувати, що артисти отримують свою справедливу частку доходу, зменшуючи неефективність і суперечки.

3. Покращене залучення шанувальників і економія фанів

Децентралізовані платформи мають потенціал для поглиблення зв'язку між артистами та їхніми шанувальниками. Завдяки токенизації та використанню криптовалют шанувальники можуть напряму підтримувати своїх улюблених виконавців, купуючи токени або беручи участь в ініціативах, керованих фанатами. Вони створюють більш активну базу шанувальників і відкривають нові можливості для взаємодії художників із шанувальниками, наприклад, ексклюзивний контент, віртуальні зустрічі та краудфандинг для творчих проектів. Фанатська економіка може процвітати на децентралізованих платформах, що дозволить фанатам грати більш активну роль у формуванні музичного та відео ландшафту.

4. NFT та цифрові предмети колекціонування

Незамінні токени (NFT) привернули значну увагу в мистецтві, але їх застосування в музичній та відеоіндустрії також варто вивчити. NFT можуть створювати унікальні цифрові предмети колекціонування, дозволяючи артистам продавати обмежені тиражі товарів, квитки на концерти або особливі

враження безпосередньо шанувальникам. Користувач може автентифікувати, торгувати та зберігати ці цифрові активи на блокчейн-платформах, додаючи цінності та ексклюзивності для шанувальників. NFT можуть змінити концепцію власності в епоху цифрових технологій, дозволяючи шанувальникам володіти рідкісним і унікальним музичним і відеоконтентом.

5. Постійний технологічний прогрес

Галузь децентралізованої потокової передачі й надалі отримуватиме вигоду від технологічних досягнень, які підвищують масштабованість, продуктивність потокової передачі та покращують взаємодію з користувачем. Удосконалення інфраструктури блокчейну, децентралізованих рішень для зберігання даних і однорангових технологій потокового передавання сприятимуть більш надійному та бездоганному досвіду потокового передавання. Крім того, розробки штучного інтелекту та машинного навчання можуть допомогти персоналізувати рекомендації та покращити пошук вмісту на децентралізованих платформах.

6. Регуляторні виклики та галузеві стандарти

Оскільки децентралізовані потокові платформи набувають популярності, нормативні рамки та галузеві стандарти повинні розвиватися, щоб відповідати цій новій парадигмі. Права інтелектуальної власності, ліцензійні угоди та конфіденційність даних вимагатимуть ретельного розгляду та співпраці між зацікавленими сторонами галузі, політиками та технологічними новаторами. Встановлення чітких вказівок і найкращих практик сприятиме довгостроковій стійкості та легітимності децентралізованих платформ потокового передавання музики та відео...» (*Damilola Lawrence. Can Decentralized Music and Video Streaming Platforms Change Our Content Consumption? // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/decentralized-platforms-content-consumption/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 21.07.2023).*

***

«18 липня Meta запустила другу версію найпопулярнішої великої мовної моделі (LLM) Llama. На відміну від свого попередника, Llama 2 є у вільному доступі для досліджень і комерційного використання.

... факти про модель Llama 2:

1. Модель Llama 2 постачається з ліцензією, яка дозволяє спільноті використовувати, відтворювати, поширювати, копіювати, створювати похідні роботи та вносити зміни в Матеріали Llama, опубліковані Meta. Хоча вона може не кваліфікуватися як ліцензія з відкритим кодом, вона дозволяє комерційне використання з кількома обмеженнями.

2. Модель Llama 2 доступна в трьох варіантах, кожен з різною кількістю параметрів - 7B, 13B і 70B. Чим більше значення параметра, тим точніша модель. Більший розмір параметра вказує на те, що модель була навчена з

великою кількістю корпусів, що призвело до більш точних і надійних відповідей.

3. Кожен варіант моделі Llama 2 має тонко налаштований варіант, оптимізований для розмов, корисних для створення чат-ботів, які імітують ChatGPT. Тонко налаштовані LLM під назвою Llama-2-Chat оптимізовані для випадків використання діалогу.

4. Модель Llama 2 тренується на сукупності загальнодоступних онлайн-даних. Під час навчання слова перетворюються в числове представлення, яке називається токенами. Моделі Llama 2 навчаються на 2 трильйонах токенів, що означає величезний набір навчальних даних...

5. Meta стверджує, що Llama 2 забезпечує найкращу в своєму класі продуктивність і точність порівняно з іншими моделями з відкритим кодом і комерційними моделями. Наразі він очолює чарти відкритої таблиці лідерів LLM, яку підтримує Hugging Face...» (*Janakiram MSV. 10 Things To Know About Meta's New Large Language Model - Llama 2 // Forbes (https://www.forbes.com/sites/janakirammsv/2023/07/19/10-things-to-know-about-metas-new-large-language-modelllama-2/?utm_source=flipboard&utm_content=forbes%2Fmagazine%2FInnovation&sh=6fd669cc633e). 19.07.2023*).

***

«...Патентоздатність комп'ютерного програмного забезпечення вже давно є темою дискусій ще до появи інструментів ШІ. Багато юрисдикцій мають спеціальні правила щодо патентоспроможності програмного забезпечення. Чисте програмне забезпечення, визначене виключно вихідним кодом, може не претендувати на патентний захист, але може бути захищене законами про авторське право. Програмне забезпечення, пов'язане зі штучним інтелектом, часто включає складні алгоритми, набори даних і навчальні методики, які створюють проблеми, коли справа доходить до задоволення вимог щодо можливості розкриття інформації. Однак у багатьох юрисдикціях алгоритми, математичні методи та абстрактні ідеї зазвичай вважаються об'єктами, що не підлягають патентуванню. Хоча програмне забезпечення, що реалізує штучний інтелект, може включати інноваційні алгоритми, у деяких країнах може бути складно отримати патенти лише на алгоритми.

Наприклад, Індонезія, М'янма, Таїланд і В'єтнам прямо виключають комп'ютерні програми з об'єктів патентування. Однак потенційним обхідним шляхом у цих країнах є опис програмного забезпечення як підключеного до матеріального носія. Цей підхід міг би подолати відхилення на основі предмета під час експертизи по суті. Крім того, в Індонезії комп'ютерна програма може мати право на патентний захист, якщо її характеристики (тобто інструкції) мають технічний ефект і служать для вирішення матеріальної чи нематеріальної проблеми.

Серед країн Південно-Східної Азії Сінгапур має найбільш м'який патентний режим, який навіть прямо стосується інновацій ШІ. Країна запровадила спеціальну швидку схему під назвою «Прискорена ініціатива штучного інтелекту», яка дозволяє задовольняти патентні заявки, пов'язані з ШІ, протягом шести місяців з дати подання.

Під час розробки патентних заявок на технологію штучного інтелекту та програмне забезпечення в Південно-Східній Азії розробникам патентів дуже важливо добре знати конкретні вимоги щодо патентоздатності кожної країни в регіоні. Один із підходів, який слід враховувати під час складання, – це встановити зв'язок між програмним забезпеченням і матеріальним носієм в описі. Якщо програмне забезпечення можна пов'язати з матеріальним носієм, це збільшує шанси на патентоспроможність...» (*Wongrat Ratanaprayul. Securing patents for AI in Southeast Asia // Delinian Limited and its affiliated companies (https://www.managingip.com/article/2buianrq8yafwbpsk8o3k/expert-analysis/local-insights/securing-patents-for-ai-in-southeast-asia). 26.07.2023*).

***

«Група організацій, які виступають від імені авторів пісень, виконавців та їхніх колективних товариств, опублікувала набір із семи принципів, які, на їхню думку, повинні керуватися регулюванням штучного інтелекту та особливо генеративного ШІ...

Ці організації включають низку глобальних та регіональних організацій, що виступають від імені творців музики, а особливо авторів пісень, у тому числі CIAM (всесвітній), ALCAM (Латинська Америка), АМА (Африка), АРМА (Азіатсько-Тихоокеанський регіон), ECSA (Європа) і MCNA (Північна Америка).

Також бере участь CISAC, яка об'єднує товариства авторських прав на пісні по всьому світу, і дві організації, які об'єднують товариства виконавців, АЕРО-ARTIS у Європі та SCAPR у всьому світі.

Сім принципів такі...

1. Права творців і виконавців повинні підтримуватися та захищатися, коли вони використовуються системами ШІ

Системи штучного інтелекту аналізують, збирають і використовують величезні обсяги даних, як правило, без авторизації. Ці набори даних складаються з музичних, літературних, візуальних та аудіовізуальних творів і виконань, захищених авторським правом. Ці твори та набори даних, захищені авторським правом, мають цінність, і творці та виконавці повинні мати можливість дозволяти або забороняти використання своїх творів і виконань і отримувати компенсацію за таке використання.

2. Ліцензування повинно бути включено та підтримуватися

Ліцензійні рішення мають бути доступними для будь-якого потенційного використання захищених авторським правом творів, виступів і даних системами ШІ. Це сприяло б відкритому обміну між новаторами, яким потрібні

дані, та творцями та виконавцями, які бажають зрозуміти, як і в якій мірі використовуватимуться їхні твори.

3. Слід уникати винятків для аналізу тексту та даних, які не передбачають ефективною відмови правовласників

Слід уникати введення винятків, у тому числі для аналізу тексту та даних, які дозволяють системам штучного інтелекту використовувати твори та виконання, захищені авторським правом, без дозволу чи винагороди. Слід уточнити деякі існуючі винятки, щоб забезпечити юридичну визначеність для творців базових даних і виконавців, а також для систем ШІ, які бажають отримати вигоду від таких даних.

4. Треба віддати належне

Творці та виконавці повинні мати право на визнання та заслуги, коли їхні роботи та виконання використовувалися системами ШІ.

5. Зобов'язання щодо прозорості повинні застосовуватися для забезпечення більш справедливої практики ШІ

Повинні застосовуватися юридичні зобов'язання щодо розкриття інформації. Вони повинні охоплювати (i) розкриття інформації про використання творчих робіт і виступів системами штучного інтелекту в достатній мірі, щоб забезпечити відстеження та ліцензування; та (ii) визначення творів і продуктивності, створених системами ШІ, як таких. Це забезпечить справедливий підхід до творців, виконавців та споживачів творчого контенту.

6. Юридична відповідальність операторів ШІ

Повинні існувати законодавчі вимоги до компаній зі штучним інтелектом щодо ведення відповідних записів. Оператори штучного інтелекту також повинні мати ефективну відповідальність за дії та результати, які порушують права творців, виконавців і правовласників.

7. ШІ є лише інструментом на службі людської творчості, і міжнародні правові домовленості повинні посилити це

Моделі ШІ слід розглядати просто як інструмент на службі людської творчості. Хоча існує спектр можливих рівнів взаємодії між людьми та штучним інтелектом, які слід враховувати при визначенні захищеності творів і виконань, політики повинні чітко пояснити, що повністю автономні твори, створені штучним інтелектом, не можуть мати такий самий рівень захисту, як твори, створені людиною...» (*Chris Cooke. Songwriter and performer organisations set out seven principles for regulating generative AI // COMPLETE MUSIC UPDATE (<https://completemusicupdate.com/article/songwriter-and-performer-organisations-set-out-seven-principles-for-regulating-generative-ai/>). 21.07.2023*).

***

Україна

«1 липня 2023 року Центр ВОІВ з арбітражу та медіації відновив надання послуг з вирішення спорів щодо доменних імен відповідно до Політики вирішення спорів щодо доменних імен .UA (UA-DRP) з певними корективами у зв'язку з воєнним станом в Україні, який наразі діє до 18 серпня 2023 року.

Після консультацій з українським оператором домену .UA Hostmaster 27 квітня 2022 року ВОІВ призупинила провадження у справі UA-DRP через війну та викликані цим труднощі для українських реєстраторів і сторін щодо участі в арбітражних розглядах.

Провадження UA-DRP було відновлено з наступними змінами:

- Термін подання українськими реєстраторами інформації про респондента після отримання запиту на перевірку від Центру ВОІВ може бути продовжено до 14 календарних днів, крім двох робочих днів. Термін підтвердження блокування доменного імені не може бути продовжений.
- Строк подання відповідачами відповідей може бути продовжено до 14 календарних днів, крім 20 календарних днів.
- Строк подання відповідачами до суду України позову про виконання рішення може бути продовжено до 14 календарних днів, крім 10 робочих днів.
- Для відкриття адміністративного провадження мають бути враховані всі фактичні обставини, у тому числі місцезнаходження та остання відома адреса відповідача та місцезнаходження українського реєстратора. Залежно від обставин, хост-майстер може дати вказівку Центру ВОІВ не порушувати провадження.
- Український реєстратор повинен надати всю доступну інформацію про респондента, включно з місцем проживання або місцезнаходженням, якщо таке розкриття не суперечить чинному законодавству про захист персональних даних.
- Розглянувши фактичні обставини справи та дотримуючись принципу балансу ймовірностей, адміністративна колегія може з власної ініціативи зупинити провадження у справі, якщо дійде висновку про неспроможність відповідача захистити себе, а також якщо розгляд спору без участі відповідача об'єктивно неможливий.

Рішення Hostmaster про відновлення провадження у справі UA-DRP із зазначеними вище змінами залишатиметься в силі доти, доки триває воєнний стан, і протягом 90 днів після його припинення» (*Igor Alfiorov. WIPO Resumes UA-DRP Proceedings // PETOŠEVIĆ (https://www.petosevic.com/resources/news/2023/07/4781). 14.07.2023).*

***

Аргентинська Республіка

«Мем — составное изображение или шутка, разосланная в Интернете... В лучшем случае мемы гениально резюмируют событие, жизненную ситуацию или затруднительное положение, разрушая барьеры восприятия с минимальными объяснениями, благодаря остроумию создателя. Идея мема возникла в научном мире — и не в шутку — и ее динамика еще может заслуживать научного изучения.

...мемы подпадают под действие аргентинского закона 11.723 (регулирующего интеллектуальную собственность) в отношении использования материала, уже являющегося объектом прав собственности (например, логотипа компании). ...повторное использование такого материала «должно быть разрешено первоначальным правообладателем. Поскольку обычно этого не происходит, [владельцы] могут воспротивиться его распространению и подать в суд», если они увидят, что их интересам наносится ущерб...

Мемы могут использовать произведения, находящиеся в общественном достоянии, такие как изображения национальных деятелей, или предварительно получить разрешение на использование, что исключает проблемы.

Автор мема может зарегистрировать его, хотя право собственности распространяется только на эту конкретную версию.

В таких случаях ...автор мема может даже зарегистрировать его как свою работу, хотя право собственности распространяется только на эту конкретную версию... Однако создатель не приобретает прав на изображение, используемое в меме, и не может запретить другим «меместерам» использовать его.

Вторая проблема касается использования, которое... является «диким и естественным», когда мем становится вирусным. Использование невозможно контролировать в Интернете из-за того, что оно «рассеянное и массовое» по масштабу. Тем не менее, создатель, предусмотрительно зарегистрировавший свой мем, «может иметь стимулы (и причины) предъявлять претензии в конкретных и задокументированных случаях крупномасштабной и прибыльной эксплуатации» этой работы...

В Аргентине... в настоящее время нет правил использования и изменения существующих произведений в художественных, юмористических или сатирических целях...» (*Jasmine Bazan. Who Owns That Meme? The Answer Is All Over The Internet // Worldcrunch (<https://worldcrunch.com/tech-science/memes-copyright>). 06.07.2023*).

***

Держава Японія

«Уряд Японії нещодавно випустив стратегію просування інтелектуальної власності, яка вказує на зміну політики від підтримки штучного інтелекту до обмеження технологій. Стратегія зосереджена на

боротьбі з порушенням авторських прав, пов'язаних із виробництвом технології ШІ.

Вважається, що підтримуючи пропозицію, уряд врахував занепокоєння щодо порушення авторських прав, висунуті, зокрема, творцями контенту...

Це вперше за шість років, коли ШІ отримав значне місце в стратегії, що створюється щорічно.

Однією з особливостей нового проекту було пом'якшення захисту авторських прав на твори третіх сторін, порушення прав третіми особами, а також коли ШІ використовує захищені авторським правом роботи третьої сторони в даних або підказках, що вводяться в ШІ... Це також стосується випадків, коли робота, створена ШІ, схожа на роботу третьої сторони. Однак, щоб штучний інтелект навчався або адаптувався, йому потрібна інформація або набори даних, оскільки робота, згенерована штучним інтелектом, має два етапи: етап розробки або навчання та етап створення або використання...

Стаття 30-4 Закону про авторське право Японії гальмує навчання штучному інтелекту в Японії на його першому етапі, оскільки дозволяє авторам забороняти штучному інтелекту використовувати їхні роботи без дозволу. Однак новий проект, який пом'якшує згаданий захист для творів, захищених авторським правом, призначений для того, щоб ШІ на етапі розробки навчився використовувати твір, захищений авторським правом, без дозволу автора...» (*Excel Dyquiango. Japan tackles copyright infringement linked to AI technology // Asia IP (https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/japan-tackles-copyright-infringement-linked-to-ai-technology). 10.07.2023).*

***

Європейський Союз

«Провідна французька організація захисту прав артистів висловила солідарність із 160 000 американських акторів, які побоюються, що штучний інтелект забере їхні роботи...»

Лист, надісланий міністру культури Рімі Абдул-Малаку, надійшов на тлі страйків акторів і письменників у Сполучених Штатах, які закликають покращити умови праці та протестують проти нерегульованого та небезпечного для роботи впровадження генеративних моделей ШІ, таких як ChatGPT і Bard, здатних створення людського контенту для кіноіндустрії.

Adami, французька група захисту прав митців, використала страйк у США, щоб закликати Абдул-Малака «здійснити галузеві консультації із залученням професіоналів, започаткувати метод роботи, графік і план дій» щодо цих питань...

У короткостроковій перспективі тисячі можуть втратити роботу, пояснюється в листі, підкреслюючи, що технології ШІ вже здатні замінити акторів голосу, створюючи синтетичні голоси.

Окрім копіювання людських голосів, штучний інтелект також може створювати реалістичні «фотографічні» зображення, що викликає побоювання, що незабаром він зможе створити аудіовізуальний контент...

Незважаючи на те, що Директива ЄС про авторське право від 2019 року була перенесена у національне законодавство Франції в травні 2021 року, «спільне використання цінностей у потоковому ефірі залишається в центрі занепокоєння та непорозумінь суб'єктів», — йдеться в листі.

Незважаючи на те, що за останні роки відбулися покращення, ...«пропорційна винагорода ще не є систематичною».

У травні 2022 року Adami та французька профспілка митців привітали «історичну угоду», яка створює законодавчу базу для винагород митців.

Вона передбачала «мінімальний розмір гонорару» для головних артистів-виконавців, «мінімальний одноразовий внесок у розмірі 1000 євро», відсоток від успішних потокових треків і «фіксовану безкоштовну оплату» для всіх музикантів.

Європейська асоціація виконавців (AEPO-ARTIS) 20 липня підписала відкритий лист щодо поширення штучного інтелекту, висловлюючи побоювання «понад 6 мільйонів художників, творців, виконавців і видавців».

Подібно до питань авторського права на трансляцію, вона вимагає дотримання прав творців і виконавців, коли вони використовуються системами штучного інтелекту, підтримки ліцензування, регулювання аналізу даних для вмісту, наданого авторським правом, обов'язкового вказівки творців, накладення зобов'язань щодо прозорості для повторно використаного вмісту та вимоги юридичної відповідальності від операторів ШІ...

Незрозуміло, чи розпочне Міністерство культури консультації з мистецькою індустрією та чи будуть це спільні консультації з Міністерством цифрових технологій. Міністр культури Рімі Абдул-Малак і міністр цифрових технологій Франції Жан-Ноель Барро ще офіційно не відреагували на лист...» (*Théophane Hartmann. French artist lobby urges government to tackle copyright issues on AI // EURACTIV MEDIA NETWORK BV. (https://www.euractiv.com/section/artificial-intelligence/news/french-artist-lobby-urges-government-to-tackle-copyright-issues-on-ai/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2FEURACTIV). 27.07.2023).*

***

Канада

«...Промислові зразки охороняють дизайн, застосований до виробу. Тому інтерфейс користувача або піктограма не можуть бути захищені самі по собі. Інтерфейс користувача або піктограма має бути застосована до статті, наприклад до екрана дисплея. Екран дисплея може бути зображений на малюнках, але це не обов'язково. Пунктирні лінії можуть використовуватися для ілюстрації частин товару, які не є частиною дизайну, або для ілюстрації

екологічних питань. Екран дисплея може бути зображено пунктирними лініями, щоб обмежити дизайн функціями інтерфейсу користувача або піктограмою.

Інтерфейс користувача може містити анімацію. Наприклад, додаток може анімувати початковий екран... Такі анімації можна захистити за допомогою малюнків, які представляють анімацію як послідовність кадрів. Посилання на малюнки можуть використовуватися для ідентифікації порядку кадрів.

Колір часто є важливою частиною зовнішнього вигляду інтерфейсу користувача. Тепер у Канаді можна вимагати кольору як ознаки дизайну, надавши кольорові малюнки чи фотографії. В описі має бути зазначено, що кольори, зображені на малюнках, є частиною дизайну. Для більш точного визначення кольорів на кресленнях можна використовувати систему ідентифікації кольорів.

Зареєстровані промислові зразки в Канаді повинні позначатися символом промислового зразка. Маркування складається з великої літери «D» у колі та імені власника дизайну. Маркування має з'являтися на всіх або майже на всіх виробках, яких стосується реєстрація, або на етикетках чи упаковках, пов'язаних із цими виробами.

На жаль, закон не визначає, як позначати дизайни, які не мають фізичної форми, наприклад інтерфейси користувача. Найкраща практика передбачає включення URL-адреси на сторінку, яка містить посилання на дизайн і маркування. Тим не менш, наразі незрозуміло, чи достатньо такого віртуального маркування.

Сфера охорони, яку надають промислові зразки, відносно обмежена порівняно з патентами... Промислові зразки найкраще запобігають підробкам, які копіюють візуальний вигляд інтерфейсу користувача чи значка.

Тим не менш, промислові зразки мають переваги. Промислові зразки дешевші, і зазвичай їх можна отримати швидше, ніж патенти. Промислові зразки є додатковою формою захисту інтелектуальної власності, яку слід розглядати як варіант для захисту ваших прав на ваше програмне забезпечення, веб-сайти та програми» (*Matthew Finn. Exploring industrial design protection for software in Canada // Gowling WLG International Limited (https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2023/exploring-industrial-design-protection/). 10.07.2023*).

***

Китайська Народна Республіка

«...Списки підроблених продуктів залишаються великою проблемою на китайських ринках електронної комерції, таких як Alibaba, Taobao, Tmall та багатьох інших...»

Якщо хтось підробляє вашу продукцію в Китаї, ви можете піти кількома шляхами:

1. *Вимагати адміністративної чи судової допомоги в Китаї.* Ви можете подати позов на фальшивомонетника в китайському суді. Арбітраж також може бути варіантом, якщо у вас є договір з фальшивомонетниками (швидше за все, ваш власний виробник), який вимагає цього.
2. *З'ясувати, хто імпортує контрафактну продукцію.* Часто американський імпортер тісно пов'язаний з компанією в Китаї, яка збиває його продукцію.
3. *Тиск або суд на імпортера.* Надсилання листа про припинення і відмову від імпортера підробок вашої продукції також може бути ефективним способом боротьби з китайською компанією. Подання до суду на імпортера часто має сенс, якщо лист про припинення і відмову не працює.
4. *Позов проти китайської компанії в суді США.* Хоча подання позову про відшкодування збитків у суді США зазвичай не є найкращою тактикою проти китайського фальшивомонетника, це може бути розумним кроком, якщо він дозволяє конфіскувати кошти чи інші активи, що належать фальшивомонетнику, або отримати заборону на блокування його продажів.
5. *Перевірка офіційних документів китайської компанії.* Ви часто можете використовувати інформацію, щоб переконати китайську компанію, чому їй потрібно припинити копіювання ваших продуктів, особливо якщо вони вказують на зв'язки компанії чи її власників, посадових осіб чи директорів із США.
6. *Подання справи за розділом 337 до Комісії з міжнародної торгівлі у Вашингтоні, округ Колумбія.* Справа за розділом 337 офіційно заявляє про порушення. Ця дія особливо ефективна, якщо у вас є патент або незареєстрована торгова марка, яку потрібно захистити. Ви часто можете розглядати ці справи, не обслуговуючи китайського відповідача згідно з правилами процесуальних дій Гаазької конвенції.
7. *Надсилання повідомлень про видалення шахрайських списків електронної комерції.* Виявлення підробок ваших продуктів на сайтах електронної комерції часто може бути швидким, легким і ефективним. Однак легкість цього процесу залежить від наявності та якості вашої реєстрації ІВ.

Ніколи не рано вживати заходів, щоб запобігти підробці вашої продукції китайськими компаніями. Найкраще, що ви можете зробити, щоб захистити свої авторські права від китайських підробок, — це бути проактивними.

Як видалити підробки з Alibaba та інших китайських веб-сайтів електронної комерції

Процес реєстрації на Alibaba як продавця насправді простий. Після створення облікового запису продавці мають можливість стати золотим або перевіреним постачальником. Це платне членство, яке сайт пропонує надійним продавцям — Перевірені постачальники спеціально повинні пройти низку сторонніх перевірок, щоб зберегти свій статус.

Проте не кожен продавець потребує перевірки для роботи на сайті. Управління торгового представника Сполучених Штатів Згідно зі списком

сумнозвісних ринків, власники прав інтелектуальної власності повідомили, що на сайті відсутні засоби контролю для перевірки продавців і покарання повторних порушників. Це створює живильне середовище для фальшивомонетників.

На щастя, майже всі китайські сайти електронної комерції, включаючи сімейство сайтів Alibaba, мають офіційні внутрішні процедури для видалення списків продуктів, які порушують права інтелектуальної власності третьої сторони.

Ви повинні чітко дотримуватися цих процедур, щоб змусити ці веб-сайти видалити правопорушні списки...

Ви можете подати запит на видалення лише після того, як ви подасте ці документи та отримаєте підтвердження від сайту електронної комерції.

Якщо все піде добре, більшість сайтів електронної комерції видалять підроблені продукти протягом тижня або близько того після того, як ви подасте запит на видалення. Але коли справи йдуть не дуже добре — що, судячи з кількості телефонних дзвінків і електронних листів, які ми отримуємо з цього приводу, трапляється досить часто — життєво важливо мати на вашому боці людину, яка розмовляє китайською, розуміє китайське законодавство про інтелектуальну власність, і має досвід роботи з конкретними веб-сайтами, які розміщують підробки ваших продуктів...» (*Fred Rocafort, Dan Harris. Protecting YOUR Intellectual Property From Alibaba and Other Chinese E-Commerce Sites // Harris Bricken Sliwoski LLP (https://harrisbricken.com/chinalawblog/protecting-your-intellectual-property-from-alibaba-and-other-chinese-e-commerce-sites/#page=1). 03.07.2023).*

***

«...Стосовно створеної комп'ютером роботи, автором буде особа, яка вживає заходів, необхідних для створення роботи, яка може включати розробника програмного забезпечення, який може згодом передавати такі права третім сторонам або надавати ліцензію використовувати таку роботу кінцевим користувачам. Зараз штучний інтелект не може бути власником авторських прав, але це спонукає до дебатів щодо того, чи слід взагалі захищати створені комп'ютером роботи.

...питання інтелектуальної власності також актуальне на різних етапах розробки генеративного ШІ. Почнемо з того, що на етапі розробки генеративні інструменти штучного інтелекту повинні бути заповнені великим набором даних, що містить потенційно захищені авторським правом матеріали, щоб вони могли оволодіти шаблоном даних, який він збирається створити. Після запуску моделі штучного інтелекту будуть регулярно оновлюватися, наприклад, шляхом навчання на більшому наборі даних для підвищення їх точності.

Однак наразі немає системи, яка б сповіщала власників авторських прав про таке використання, щоб переконатися, що будь-яке таке використання було ліцензовано або звільнено від закону...

Гонконг офіційно не розпочав діалог щодо реформи законодавства у відповідь на використання генеративного ШІ...» (*Hong Kong – AI-Generated Content – Who Owns The Copyright? // Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/featured-content/hong-kong-ai-generated-content-who-owns-the-copyright/>). 21.07.2023).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Хоча патент часто вважається «золотим стандартом» захисту винаходів, патенти не завжди є найкращим вибором, коли йдеться про програмне забезпечення.

По-перше, патенти на програмне забезпечення, як відомо, важко отримати. Звичайно, ви можете запатентувати відповідний тип програмного забезпечення, але ваш винахід має відповідати суворим критеріям. По-друге, процес патентування передбачає розкриття вашого винаходу, а розкриття може не відповідати вашим найкращим комерційним інтересам.

Зважаючи на це, комерційні таємниці часто пропонують розробникам програмного забезпечення життєздатну альтернативу патентам.

На найвищому рівні комерційні таємниці, звичайно, можуть захистити об'єкт, який не підпадає під патент...

Очевидно, є фактор розкриття інформації. Якщо будь-який аспект програмного забезпечення може бути підданий ризику через оприлюднення, комерційні таємниці зменшать ці ризики, оскільки, за визначенням, вони гарантують, що ключові елементи ніколи не будуть оприлюднені. Подібним чином комерційні таємниці також можуть виявитися корисними, коли існує ймовірність того, що будь-які порушення патенту будуть настільки непомітними або прихованими від очей, що вони можуть залишитися непоміченими.

З більш практичної точки зору, комерційні таємниці можуть зберігатися вічно (поки вони зберігаються в таємниці), тоді як патенти мають визначений термін дії 20 років.

Крім того, комерційна таємниця є набагато економічнішою, оскільки не стягується плата за складання чи подання. Вони також економічніші за часом, оскільки їх можна встановити на місце майже негайно. Це робить комерційні таємниці ідеальними для швидкозмінних технологічних галузей, таких як програмне забезпечення, особливо тому, що існує ризик того, що базова технологія буде змінена після завершення процесу патентування...

Для багатьох розробників програмного забезпечення оптимальною стратегією ІВ є поєднання патентів і комерційних секретів. Патенти захищатимуть ваші ключові та найцінніші технічні інновації та функції. Комерційна таємниця захищатиме більш конкретні (і, можливо, не підлягають

патентуванню) аспекти...» (*Dave Clark. Using trade secrets to protect software and software-based innovations // Potter Clarkson LLP (https://www.potterclarkson.com/insights/using-trade-secrets-to-protect-software-and-software-based-innovations/). 12.07.2023*).

***

«...Під час дебатів у Палаті лордів цього тижня міністр штучного інтелекту (ШІ) та інтелектуальної власності (ІВ) віконт Кемроуз підтвердив позицію уряду щодо копіювання творів з метою вилучення даних щодо закону про авторське право.

Він сказав, що «згідно з чинним законодавством, копіювання творів з метою отримання з них даних порушуватиме авторські права, якщо тільки копіювання не дозволено відповідно до ліцензії чи винятку». Однак він також додав, що «юридичне питання про те, що саме дозволено за існуючими винятками з авторського права, є предметом поточного судового розгляду».

Кілька колег, у тому числі голова Комітету з комунікацій і цифрових технологій баронеса Стоуелл, під час дебатів повторили занепокоєння видавців щодо інтелектуальної власності. Віконт Колвілл з Калросса також додав, що він стурбований впливом штучного інтелекту на журналістику, оскільки «компанії, які створюють штучний інтелект, можуть безкоштовно збирати інформацію з новинних веб-сайтів, створення яких і без того стикається з зростаючими витратами».

Лорд Рейвенсдейл, позапартійний колега, який спонсорував дебати, висловив підтримку урядовій Білій книзі, але підкреслив, що «проблемою тут є швидкість» і що уряд повинен «негайно почати думати про початкову нормативну базу». Він рекомендував уряду розглянути «як мінімум закріплення своїх п'яти принципів у Білій книзі на законодавчій основі в найближчій перспективі, щоб надати регулюючим органам розширені повноваження для усунення ризиків штучного інтелекту», а також припустив, що «законопроект ШІ» може бути прийнятий. висунутий закон для створення нової дослідницької організації ШІ та надання регуляторам повноважень і ресурсів для вирішення проблем ШІ»...» (*AI Minister confirms the Government's position on AI and copyright in House of Lords Debate // Professional Publishers Association (https://ppa.co.uk/ai-minister-confirms-the-governments-position-on-ai-and-copyright-in-house-of-lords-debate). 26.07.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

«...незважаючи на те, що контент, створений штучним інтелектом, пропонує численні переваги, він також пов'язаний із потенційними ризиками щодо авторських прав, які компаніям слід усвідомити, перш ніж

використовувати такий контент. Це висвітлює три найважливіші аспекти авторського права.

По-перше, Бюро авторських прав США (USCO) не реєструватиме твір, створений штучним інтелектом, через відсутність автора-людини...

USCO нещодавно оприлюднив Заяву про політику, в якій викладено цю позицію. Коротше кажучи, роботи, що містять контент, створений штучним інтелектом, будуть оцінюватися в кожному конкретному випадку. Якщо вихідний результат є просто механічним відтворенням введеного людиною, як фотографії, зроблені камерою, його можна зареєструвати. Але там, де штучний інтелект визначає виразні елементи результату, його не можна буде зареєструвати. Якщо твір містить зміст, створений штучним інтелектом, і контент, створений людиною, елементи людини можна зареєструвати, якщо вони окремо відповідають вимогам щодо захисту авторських прав, але від будь-якого змісту, створеного штучним інтелектом, слід відмовитися...

По-друге, використання сторонніх матеріалів, захищених авторським правом, для навчання ШІ може порушувати авторські права третьої сторони. Є принаймні дві поточні справи, які перевіряють це твердження. Зокрема, Getty Images подає до суду на Stability AI за порушення авторських прав через використання зображень Getty для навчання свого AI.³ Кілька художників також подали груповий позов проти Stability AI, Midjourney і DeviantArt із подібною заявою про те, що використання їхніх захищених авторським правом робіт для навчання ШІ є порушенням авторських прав. Обидва ці випадки знаходяться на ранніх стадіях, і їх варто простежити.

Крім того, USCO запустив ініціативу щодо оцінки того, як закон повинен застосовуватися до використання творів, захищених авторським правом, у навчанні ШІ та отриманих результатів. Він звернеться до громадськості з приводу цих питань пізніше цього року.

По-третє, результати, створені штучним інтелектом, можуть порушувати права третіх сторін і створювати плутанину щодо права власності. Зокрема, штучний інтелект навчається на вхідних даних і наразі може бути не в змозі модерувати свій вихід, щоб переконатися, що він не порушує права третіх сторін. Це створює невід'ємний ризик того, що штучний інтелект може неправомірно включити інтелектуальну власність третьої сторони у свої результати.

Умови сторонньої платформи AI також можуть ускладнити це. Наприклад, хоча платформа може призначати всі права, які вона має користувачеві на вихідні дані, такі права можуть бути мінімальними, якщо вона включає в вихідні дані зміст, що належить третім особам. Або, якщо платформа штучного інтелекту генерує однакові або суттєво подібні результати для двох або більше користувачів, це може бути «призначення» однієї IP-адреси кільком користувачам. Це ще більше (чи менш) ускладнюється тим фактом, що, як зазначалося вище, вихід ШІ наразі не захищається авторським правом.

У світлі цих ризиків компанії, які використовують генеративний ШІ, повинні:

- Усюди, де це можливо, накладайте договірні умови на тих, хто отримує доступ або використовує створений штучним інтелектом контент (наприклад, умови використання веб-сайту), які забороняють несанкціоноване копіювання та використання контенту, створеного штучним інтелектом, і іншим чином переносять ризик. У таких випадках, якщо претензії щодо авторських прав немає, може бути претензія щодо порушення контракту.
- Додати людський внесок до будь-якого контенту, створеного ШІ, перед його використанням. Якщо людський внесок відповідає необхідному рівню творчості для захисту авторських прав, це збільшить шанси отримати реєстрацію, і компанії зможуть захистити свої права принаймні на створені людьми частини. Крім того, додавання значних внесків може потенційно зменшити схожість із будь-яким попереднім стороннім контентом, який міг бути включений у вихід, згенерований ШІ» (*Navigating Copyright Risks In Generative AI // Surperformance* (<https://www.marketscreener.com/quote/stock/AI-INC-64310705/news/Navigating-Copyright-Risks-In-Generative-AI-44264159/>), 04.07.2023).

***

«...штучний інтелект (ШІ) відноситься до моделювання людського інтелекту в машинах, які запрограмовані на навчання, міркування та прийняття рішень. Він охоплює широкий спектр технологій, включаючи машинне навчання (контрольоване та неконтрольоване), нейронні мережі, обробку природної мови та великі мовні моделі (LLM). Від автономних транспортних засобів до медичної діагностики та прогнозу аналітики, штучний інтелект має широкий спектр застосувань, що поширюється на численні різноманітні сектори, наприклад від логістики судноплавства до фінансових/банківських/страхових програм.

...компанії можуть підтвердити унікальність своїх інновацій. Наприклад, якщо вони подають заявку на патент до Патентного відомства Сполучених Штатів, вони можуть використовувати «патент очікує на розгляд» у маркетингових кампаніях, підкреслюючи цінний запатентований характер своїх продуктів/послуг. Патенти також означають зростання бізнесу та інновації, що важливо для стратегічних партнерів та інвесторів. Важливо те, що патенти захищають інноваційну технологію компанії від копіювання конкурентами, часто створюючи бар'єри для входу на ринок конкурентів, таким чином забезпечуючи значний дохід і можливість рентабельності інвестицій.

...щоб отримати патентний захист, винахід ШІ має відповідати певним критеріям. Перш за все, він має бути новим (це означає, що він не повинен бути публічно розголошений або запатентований до дати подання) і він має бути створений людиною-винахідником. Крім того, винахід повинен мати

винахідницький рівень, тобто він не повинен бути очевидним для спеціаліста у відповідній галузі техніки.

Міркування щодо патентування винаходів ШІ

1. Стратегія інтелектуальної власності: розробка надійної стратегії інтелектуальної власності (ІВ) є життєво важливою для захисту винаходів ШІ. Це передбачає визначення основних технологій штучного інтелекту, оцінку їхньої комерційної цінності та формулювання комплексного плану подання патентних заявок. Поєднання патентів з іншими формами захисту ІВ, такими як комерційні таємниці та авторські права, може запропонувати багаторівневий підхід до захисту інновацій ШІ.

2. Співпраця та ліцензування: враховуючи міждисциплінарний характер ШІ, співпраця та ліцензійні угоди можуть відігравати вирішальну роль у використанні винаходів ШІ. Встановлення партнерства з галузевими гравцями, дослідницькими установами чи стартапами може сприяти обміну технологіями та можливостям ліцензування, таким чином сприяючи інноваціям, одночасно зменшуючи ризики патентних спорів.

3. Глобальні стратегії патентування: штучний інтелект є глобальним явищем, і отримання міжнародного патентного захисту часто є важливим для комерційного успіху. Враховуючи відмінності в патентному законодавстві та стандартах експертизи в різних юрисдикціях, доцільно отримати пораду експерта та відповідним чином адаптувати патентні стратегії. Стратегічний вибір країн для подання патентних заявок може оптимізувати захист, одночасно ефективно керуючи витратами.

4. Моніторинг патентного ландшафту: постійний моніторинг патентного ландшафту має вирішальне значення, щоб бути в курсі останніх інновацій штучного інтелекту та уникнути потенційних порушень. Проведення регулярного патентного пошуку та аналіз патентних публікацій може допомогти виявити пробіли для майбутніх досліджень і розробок.

Ключі до успішного складання заявок на патент ШІ

1. Напишіть сильну патентну заявку: підготуйте добре написану та детальну патентну заявку, яка чітко описує технічні аспекти вашого винаходу штучного інтелекту, яка може включати вдосконалення комп'ютерної програми та/або покращення роботи комп'ютера (наприклад, база даних із новою структурою даних).

2. Зосередьтеся на технічних аспектах і алгоритмах: під час розробки заявки на патент зробіть акцент на технічних аспектах вашої інновації ШІ, таких як алгоритми, архітектури, методи обробки даних або унікальні методології. Переконайтеся, що винахід чітко визначено та достатньо розкрито, надаючи приклади, коли це можливо.

3. Надайте експериментальні докази та результати: якщо це можливо, підтверджуйте свою патентну заявку експериментальними доказами та результатами, які демонструють ефективність, переваги або технічний внесок вашого винаходу ШІ. Це може посилити патентоспроможність вашої

технології» (*Christopher J. Capelli. Locke Lord QuickStudy: Patenting AI Inventions* // *Locke Lord LLP* (<https://www.lockelord.com/newsandevents/publications/2023/07/quickstudy-patenting-ai-inventions>). 07.07.2023).

***

«Штучний інтелект (ШІ) і законодавство про авторське право, схоже, перебувають у протиріччі, оскільки судові справи та діяльність як виконавчої, так і законодавчої влади мають намір визначити, як закон про авторське право застосовуватиметься до розробки та використання ШІ...»

Компанії, які створюють генеративні інструменти ШІ, ризикують отримати звинувачення в порушенні авторських прав та інших форм інтелектуальної власності. Щоб створити генеративний інструмент штучного інтелекту, розробники повинні навчити систему, використовуючи великі обсяги даних, щоб вона могла забезпечувати належні результати для певної програми. У багатьох випадках набори даних створюються шляхом збирання загальнодоступних матеріалів, знайдених в Інтернеті, без дозволу власників авторських прав. Навіть якщо зібрані дані є загальнодоступними для використання, компанії можуть зіткнутися з труднощами, якщо метод отримання даних або те, як компанія використовує дані, суперечить умовам використання. Як показали тривалі судові процеси, розробників можуть звинуватити в порушенні авторських прав або іншої інтелектуальної власності шляхом використання неліцензійних даних для навчання систем ШІ. Але незрозуміло, чи таке використання сторонніх матеріалів для навчання систем штучного інтелекту є порушенням, оскільки суди ще не розглянули, чи дійсно ці програми порушують виключні права, надані відповідно до Закону про авторське право, чи просто створюють подібний код на основі ШІ. правомірне використання сторонніх матеріалів для навчання.

У компаній, які укладають контракти з федеральними, державними або місцевими урядовими установами, можуть виникнути інші проблеми, оскільки використання ШІ стає все більш повсюдним. Хоча у Федеральному регламенті закупівель (FAR) є деякі узагальнені вказівки щодо інформаційних технологій, які широко застосовуються до придбання інструментів штучного інтелекту, FAR не стосується багатьох проблем, пов'язаних із штучним інтелектом, з якими підприємства та державні установи стикаються під час майбутнє.

У довгостроковій перспективі уряд, ймовірно, введе обмеження на закупівлю штучного інтелекту для усунення ризиків національній безпеці. Подібно до того, як код третьої сторони створює проблеми щодо вразливості, навмисне чи випадкове зміщення навчальних даних створить уразливості в системах ШІ. Походження навчальних даних, які використовуються для федеральних додатків штучного інтелекту, ймовірно, в результаті буде ретельно перевірено.

З огляду на ці проблеми, існує багато найкращих практик, які компанії можуть включити у свою внутрішню політику, щоб пом'якшити ризики та мінімізувати юридичний вплив, зокрема:

- Огляд того, як навчаються продукти штучного інтелекту, які використовуються або виробляються компанією, включно з тим, чи ліцензовані джерела даних, і оцінка їхнього власного ризику, пов'язаного з проблемами авторського права.
- Розробка політики щодо використання працівниками генеративних інструментів штучного інтелекту, щоб гарантувати, що компанії мають широкий погляд і здійснюють нагляд за інституційними ризиками, включаючи ризики, пов'язані з авторським правом.
- Регулярно переглядати зміни законодавства, щоб переконатися, що використання ШІ в компанії відповідає всім федеральним, державним і місцевим вимогам» (*Megan L. Brown, Tracye Winfrey Howard, Duane C. Pozza, Kara M. Sacilotto. AI and Copyright Law: Understanding the Challenges // Wiley Rein LLP (https://www.wileyconnect.com/AI-and-Copyright-Law-Understanding-the-Challenges). 12.07.2023).*

***

«Гільдія авторів, провідна професійна організація письменників у Сполучених Штатах, надіслала відкритого листа генеральним директорам відомих компаній штучного інтелекту, зокрема OpenAI, Alphabet, Meta, Stability AI, IBM, і Microsoft. У листі звертається увага на природну несправедливість створення прибуткових генеративних технологій штучного інтелекту з використанням захищених авторським правом творів і просить розробників штучного інтелекту отримати згоду авторів, відзначити їх і справедливо компенсувати.

Понад 8000 письменників та їхніх прихильників підписали лист...

У відкритому листі наголошується, що генеративні технології штучного інтелекту значною мірою покладаються на мову, історію, стиль та ідеї авторів. Мільйони захищених авторським правом книг, статей, есе та поезії служать основою для систем ШІ, але автори не отримали жодної компенсації за свій внесок. Ці роботи є частиною тканини мовних моделей, на яких працюють ChatGPT, Bard та інші генеративні системи ШІ. Там, де компанії ШІ люблять говорити, що їхні машини просто «читають» тексти, на яких вони навчаються, це неточна антропоморфізація. Навпаки, вони копіюють тексти в саме програмне забезпечення, а потім відтворюють їх знову і знову...

Потенціал посередніх, машинописних книг, оповідань і публіцистики, заснованих на оригінальних роботах авторів, які заповнюють ринок, становить серйозну загрозу для професії письменника. У листі Гільдії вказується, що більшість книг, які використовуються в «навчальних» наборах даних, походять з піратських джерел і веб-сайтів, і ставить під сумнів аргументи компаній ШІ щодо добросовісного використання...

Більше ніж за останнє десятиліття автори зазнали зниження доходів на 40%, а середній дохід, пов'язаний з написанням, для штатних письменників у 2022 році становив лише 23 330 доларів США згідно з останнім опитуванням Гільдії авторів, яке охопило понад 5700 респондентів. Поява технології штучного інтелекту ще більше загострює ці проблеми та зробить все важчим, якщо не неможливим, для письменників — особливо тих, хто належить до малопредставлених спільнот — заробляти на життя майстерністю, на яку витрачали багато років, якщо не десятиліть, на вдосконалення. Коли письменникам доводиться кидати свою професію, це є серйозною проблемою для всіх нас, а не лише для письменників, тому що пишеться і публікується набагато менше чудових книжок; а вільна, демократична культура залежить від здорової, різноманітної екосистеми, в якій усі погляди та голоси почуті та обмінюються ідеями.

Гільдія авторів закликає лідерів галузі штучного інтелекту вирішити ці проблеми та вжити таких заходів:

1. Отримайте дозвіл на використання матеріалів, захищених авторським правом, у генеративних програмах ШІ.
2. Справедливо компенсуйте авторам як минуле, так і поточне використання їхніх творів у генеративних програмах ШІ.
3. Справедливо винагороджуйте авторів за використання їхніх творів у виході штучного інтелекту, незалежно від того, чи виходи порушують чинні закони.

Гільдія авторів вважає, що співпраця з лідерами галузі штучного інтелекту є життєво важливою для захисту професії письменника. Об'єднуючи голоси письменників, Гільдія авторів прагне сприяти створенню середовища, яке підтримує основні принципи справедливості та визнання...

Цей відкритий лист є одним із багатьох зусиль, спрямованих на просування справедливості та винагороди для авторів, а також на забезпечення того, щоб письменницька професія тривала й процвітала в майбутньому...» (*More than 8,000 Authors Sign the Authors Guild Letter Calling on AI Industry Leaders to Protect Writers // Authors Guild (<https://authorsguild.org/news/more-than-8000-authors-sign-the-authors-guild-letter-calling-on-ai-industry-leaders-to-protect-writers/>). 18.07.2023*).

***

«Розробник ChatGPT OpenAI та Associated Press повідомили в четвер, що вони уклали угоду з компанією штучного інтелекту щодо ліцензування архіву новин AP.

«Угода передбачає ліцензування OpenAI на частину текстового архіву AP, тоді як AP використовуватиме технологію OpenAI та досвід продуктів», — йдеться у спільній заяві двох організацій.

Ціна угоди не розголошується...

Дві компанії заявили, що вони також вивчають «потенційні випадки використання генеративного штучного інтелекту в новинних продуктах і послугах», хоча не надали конкретних деталей. OpenAI і AP «вірять у відповідальне створення та використання цих систем штучного інтелекту», — йдеться в заяві.

Угода AP є цінною для такої компанії, як OpenAI, оскільки вона надає скарбницю матеріалів, які вона може використовувати для навчальних цілей, а також є захистом від втрати доступу до матеріалів через судові позови, які загрожували їхньому доступу до матеріалів...

Наразі AP не використовує генеративний штучний інтелект у своїх новинах, але вже майже десять років використовує інші форми штучного інтелекту, в тому числі для автоматизації звітів про прибутки компаній і підсумків деяких спортивних подій. Він також запускає програму, яка допомагає місцевим новинним організаціям включити штучний інтелект у свою діяльність, і нещодавно запустив пошук в архівах зображень на основі штучного інтелекту» (*ChatGPT maker OpenAI signs deal with AP to license news stories // GPlusMedia Inc. (<https://japantoday.com/category/tech/chatgpt-maker-openai-signs-deal-with-ap-to-license-news-stories>). 14.07.2023*).

***

«12 липня 2023 року підкомітет з інтелектуальної власності Комітету Сенату США з судової влади провів друге слухання щодо штучного інтелекту (ШІ) та інтелектуальної власності (ІВ). Перше слухання, яке відбулося 7 червня 2023 року, було зосереджено на наслідках штучного інтелекту для патентного права, а друге слухання було зосереджено на питаннях авторського права.

...сенатори зосередили свої опитування переважно на п'яти темах, надаючи уявлення про те, як може виглядати потенційне федеральне законодавство:

1. *Потрібне нове федеральне законодавство?:* Члени комітету досліджували, чи існує потреба у федеральному законодавстві, яке б забезпечувало захист і засоби правового захисту для творців, щоб захистити свої права на їхні твори, які використовуються під час навчання генеративному ШІ. Вони досліджували, чи допоможе досягти цієї мети встановлення федерального права на публічність. Сенатори запитали, чому закони про право на публічність на рівні штату є недостатніми та які федеральні закони мають передбачати, щоб дати творцям інструменти для захисту своїх прав. Серед пропозицій свідків було створення федерального закону проти видавання себе за іншу особу, щоб створити федеральне право на позов проти тих, хто навмисно видає себе за творця.

2. *Ліцензування для навчання та питання щодо політики відмови та дозволу:* сенатори сумнівалися, наскільки реалістичною є відмова від використання даних у навчальному наборі для творців і як, технічно, моделі

включають відмову. Джеффри Харлстон, головний юрисконсульт і виконавчий віце-президент з комерційних і юридичних питань Universal Music Group, виступав за створення цифрового ринку — схожого на поточний ринок ліцензування музики — для творців, які могли б вибирати та ліцензувати свою роботу компаніям штучного інтелекту для використання в навчальних наборах.

3. *Добросовісне використання:* законодавці та свідки розглянули роль добросовісного використання у визначенні законності використання творів творців у навчальних наборах і законності подальших результатів. Сенатор Марша Блекберн, до складу якої входить співтовариство авторів пісень у Нешвіллі, яке активно інвестує, наполягало на свідках щодо того, чи слід тест на добросовісне використання зосереджуватись на тому, чи є генеративний результат штучного інтелекту комерційною заміною твору, захищеного авторським правом.

4. *Порівняльні міжнародні стандарти:* учасники також обговорили, що роблять інші західні демократії, щоб збалансувати інновації в ШІ з правами творців. Метью Саг, професор права, штучного інтелекту, машинного навчання та науки про дані в Школі права Університету Еморі, і Бен Брукс, керівник відділу державної політики в Stability AI, вказали на закони Європейського Союзу про авторське право, які вимагають від компаній приймати відмову, коли інтелектуальний аналіз даних використовується в комерційних цілях, і вимагають від правовласників вказувати такі відмови машинозчитуваними засобами, наприклад тегами метаданих.

5. *Розкриття інформації споживачам:* нарешті, обговорення також було зосереджено на тому, які розкриття інформації або індикатори слід використовувати для інформування споживачів про те, що контент створено ШІ. Сенатори запитали свідків про найкращий спосіб повідомити споживачам про те, що контент створюється штучним інтелектом, і висловили важливість такого розкриття інформації для того, щоб споживачі відрізняли контент, створений штучним інтелектом, від контенту, створеного людьми.

Хоча сенатори, безперечно, здавалося, що у своїх запитаннях прагнули зрозуміти ландшафт штучного інтелекту та те, що Конгрес може зробити для захисту прав інтелектуальної власності та творців, наскільки серйозно Конгрес налаштований щодо прийняття федерального законодавства для захисту творчої індустрії та регулювання генеративного ШІ, ще належить побачити. Також залишається відкритим питання про те, як ці нові пропозиції можуть взаємодіяти з існуючими інструментами забезпечення виконання згідно із законом про авторське право, Законом Ленгема та законами штату. І терміни введення можливого нового федерального законодавства залишаються незрозумілими. Проте зацікавлені сторони почали уважно стежити за цими проблемами, і було б добре підготуватися до потенційних змін у законодавстві, вживаючи відповідних профілактичних заходів для мінімізації ризиків» (*Nathaniel L. Bach, Monica A. Kulkarni. Five Takeaways From the U.S. Senate Subcommittee on Intellectual Property's AI and Copyright Hearing // Manatt,*

Phelps & Phillips, LLP. (<https://www.manatt.com/insights/newsletters/client-alert/five-takeaways-from-the-u-s-senate-subcommittee-on>). 20.07.2023).

***

«Рішення мільярдера Ілона Маска змінити бренд Twitter на X може бути складним з юридичної точки зору: компанії, включаючи Meta (META.O) і Microsoft (MSFT.O), вже мають права інтелектуальної власності на ту саму букву.

X настільки широко використовується та цитується в торгових марках, що є кандидатом на юридичні оскарження, і компанія, раніше відома як Twitter, може зіткнутися з власними проблемами, захищаючи свій бренд X у майбутньому.

...майже 900 активних реєстрацій торгових марок у США вже охоплюють букву X у багатьох галузях.

У понеділок Маск перейменував соціальну мережу Twitter на X і представив новий логотип для платформи соціальних мереж, стилізовану чорно-білу версію літери.

Власники торгових марок, які захищають такі речі, як назви брендів, логотипи та слогани, що ідентифікують джерела товарів, можуть подати заяву про порушення, якщо інше брендування призведе до плутанини споживачів. Засоби захисту варіюються від грошової компенсації до блокування використання.

З 2003 року корпорація Майкрософт володіє торговою маркою X, пов'язаною з повідомленнями про систему відеоігор Xbox. Meta Platforms, чия платформа Threads є новим конкурентом Twitter, володіє федеральною торговою маркою, зареєстрованою в 2019 році, яка покриває синьо-білу літеру «X» для полів, включаючи програмне забезпечення та соціальні мережі...

Meta та Microsoft, ймовірно, не подадуть до суду, якщо не відчуватимуть загрози через те, що X Twitter зазіхає на капітал бренду, який вони створили в листі...» (*Blake Brittain. Meta, Microsoft, hundreds more own trademarks to new Twitter name // Reuters (<https://www.reuters.com/technology/problem-with-x-meta-microsoft-hundreds-more-own-trademarks-new-twitter-name-2023-07-25/>). 25.07.2023).*

***

«...актор Джозеф Гордон-Левітт стверджує, що актори, письменники та всі, чия робота загрожує штучному інтелекту, заслуговують на оплату залишків.

...гроші артистам платять потокові платформи, незважаючи на те, що шоу, в яких вони брали участь, деякі із них десятиліття тому, все ще збирає передплатників і приносить прибуток цим технологічним компаніям. Актори, особливо діючі актори, виживають за рахунок цих залишкових чеків, як і сценаристи, які створюють ті самі фільми та серіали, які щороку заробляють

студіям мільярди. Це надзвичайно шокуюча різниця в оплаті праці, яку слід було вирішити давно, але винахід штучного інтелекту тепер висунув питання про право власності та авторське право на перший план.

...актор стверджував, що генеративний штучний інтелект нічого не створює без участі людини. Насправді назвати це «інтелектом» непросто, оскільки він просто викидає комбінації даних, на яких його навчали...

І хоча студії та технологічні компанії є одними з перших, хто сподівається, що штучний інтелект зможе швидко відтворити роботу людей за незначну ціну, Голлівуд не буде останньою галуззю, яка використовує штучний інтелект, щоб позбавити людей роботи.

...Гордон-Левітт стверджує, що коли ШІ отримує дохід від даних, на яких він навчається, люди, які створили ці дані заслуговують на скорочення прибутку. «Штучний інтелект ще не може виконувати нашу роботу, але, можливо, скоро зможе. І люди, чиїм роботам загрожує штучний інтелект, будуть тими самими людьми, які створили дані, використані для його навчання. Новий вид залишків для цих виробників людських даних може потенційно забезпечити деяке вкрай необхідне економічне полегшення».

...введення цього в дію означатиме оновлені закони про авторське право, уряд займе тверду позицію щодо технологічного перевищення, а корпоративні володарі справді дбатимуть про своїх працівників, а не про прибутки. Але, можливо, якщо ми зможемо змусити штучний інтелект платити за роботу, яку він краде, ми зможемо утримати його від повного захоплення нашої роботи...»
(Jessica Toomer. Joseph Gordon-Levitt Is Demanding That The AI Companies Pay Residuals To Every Creative Person, Basically // UPROXX (https://uproxx.com/viral/joseph-gordon-levitt-ai-residual-sag-strike/)ю 26.07.2023).

***

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...Іноді академічні міркування, такі як уникнення критики, страх відкликання у разі виявлення помилки та уникнення «зачерпування» можуть впливати на рішення. В інших випадках, коли межа між академічними та прикладними дослідженнями стирається, комерційні міркування зберігають тиражовані матеріали в таємниці, щоб зберегти перспективу їх комерціалізації. Це створює культуру секретності, яка суперечить фундаментальним цінностям відкритості та обміну інформацією в науковому співтоваристві.

Закон про інтелектуальну власність (ІВ) відіграє значну роль у створенні культури секретності в науці. Патенти та комерційні таємниці забезпечують економічний потенціал досліджень і розробок. Патентне законодавство робить це шляхом надання виключних прав на винаходи. Проте запатентований винахід має бути новим і неочевидним, що спонукає винахідників приховувати

інформацію (принаймні, поки вони не подадуть заявку на патент). Це може змусити їх обмежити доступ до копій матеріалів, щоб максимізувати свої шанси на отримання патентного захисту. Механізм, за допомогою якого комерційні таємниці сприяють нормам нерозповсюдження, є більш простим: закон про комерційну таємницю може по суті захистити будь-яку інформацію, якщо вона зберігається в таємниці.

Таким чином, заохочуючи інновації, права ІВ можуть також перешкоджати обміну дослідницькими матеріалами та посилювати кризу тиражування. Тим не менш, ці права важливі для дослідників, організацій і комерційних фірм і приносять їм користь (і громадськості, яка насолоджується їхніми зусиллями) різними способами, від фінансового до репутаційного.

Щоб вирішити цей конфлікт, ми пропонуємо новий політичний інструмент, який міг би полегшити відтворюваність досліджень, не позбавляючи науковців захисту їхньої інтелектуальної власності: угоду про умовний доступ (САА). Коротше кажучи, САА встановлює приватний контрольований канал зв'язку для передачі реплікаційних матеріалів між авторами та реплікаторами. Це дозволяє відтворювати на вимогу, зберігаючи запатентований потенціал наукового дослідження.

Відповідно до механізму САА, надаючи статтю для публікації, автор укладає угоду з журналом, зобов'язуючись надати повний доступ до тиражованих матеріалів на вимогу інших дослідників. Угода передбачає, що кожен, хто запитує доступ до матеріалів, може отримати його лише після підписання угоди про нерозголошення (NDA). Угода про нерозповсюдження забороняє використання матеріалів для копіювання, наданих оригінальними авторами, для будь-яких інших цілей, крім тиражування. Оскільки патентне законодавство та законодавство про комерційну таємницю забороняють захист лише у випадку публічного розголошення, інформація, яка надається приватно відповідно до NDA, не зводить нанівець можливість отримання патентного захисту, а також не скасовує комерційну таємницю. Політика САА здійснена завдяки залученню наукових журналів як потужних посередників у науковій екосистемі. Журнали є охоронцями відповідальної науки, і тому вони постійно беруть участь у життєвому циклі публікації, від подання до публікації. Політика САА також узгоджується з місією журналів щодо просування суворої та надійної науки. Примітно, що політика САА накладає мінімальні витрати на дослідників, реплікаторів і журнали, оскільки інфраструктури для такого механізму вже існують, включаючи сховища даних і онлайн-системи подання рукописів для вбудовування САА.

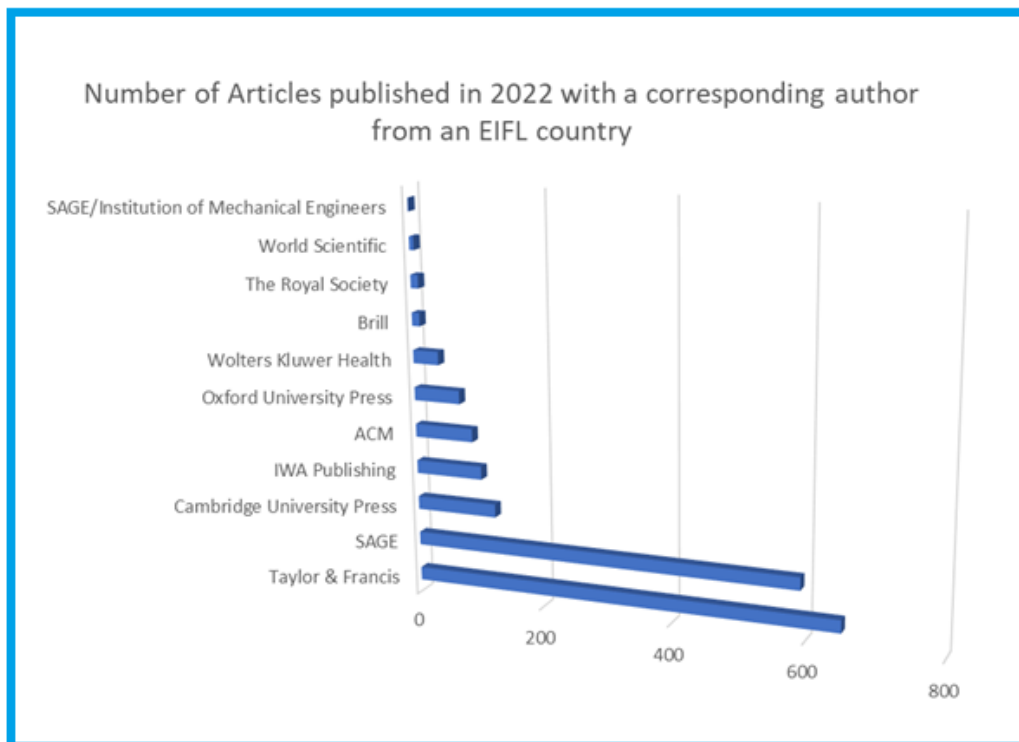
...угоди про тиражування, які сприяють журналам, можуть покращити науку. Просування цього шляху підвищить відтворюваність наукових досліджень і підвищить довіру суспільства до науки» (*Or Cohen-Sasson, Ofer Tur-Sinai. A Simple Replication Agreement Could Improve Trust in Science // Scientific american arabic (<https://www.scientificamerican.com/article/a-simple-replication-agreement-could-improve-trust-in-science/>). 10.07.2023*).

«Оскільки щороку у відкритому доступі публікується все більше дослідницьких статей, стає все більш очевидним, що участь у журналах, які стягують плату за обробку статей (АРС), орієнтована на дослідників з найбільшими ресурсами. Автори, які мають фінансування для оплати АРС, можуть брати участь і отримувати переваги публікації у відкритому доступі в цих журналах. АРС недосяжні для авторів без такого фінансування в країнах-партнерах EIFL (Electronic Information for Libraries), і тому ми продовжуємо допомагати вирівнювати умови гри, укладаючи угоди про відкритий доступ з видавцями...

Зараз у нас є угоди про відкритий доступ із 14 видавцями, які охоплюють журнали з низки дисциплін. Це означає загалом 2280 журналів, у яких автори з країн-партнерів EIFL можуть публікувати безкоштовно або зі значною знижкою АРС...

Загалом видавці повідомили, що у 2022 році у відкритому доступі було опубліковано 1679 статей авторів із країн-партнерів EIFL, що на 600 статей більше порівняно з 2021 роком. З них 1471 (87%) статей було опубліковано з повною відмовою від АРС.

Як показано в таблиці, видавці з найбільшою кількістю назв журналів, Taylor & Francis і SAGE, мають найбільшу кількість авторів із країн-партнерів EIFL. Однак видавництво IWA, яке публікує 15 журналів із відкритим доступом у сфері води та пов'язаних із нею питань навколишнього середовища, є іншим важливим видавничим центром. У 2022 році в цих журналах було опубліковано 108 статей авторів із 17 країн-партнерів EIFL.

«...У 2022 році видавничі партнери EIFL повідомили, що 89% статей авторів EIFL було опубліковано в золотих журналах відкритого доступу та 11% у гібридних журналах.

Деякі видавці стверджують, що для гібридних журналів не потрібні відступи та знижки, оскільки автори можуть публікувати в них без плати. Але це означає, що автори не можуть брати участь у відкритому доступі, роблячи свої дослідження негайно доступними для всіх, і що вони не можуть отримати користь від збільшення поширення та цитування» (*Lorraine Estelle. Creating a level playing field for researchers in EIFL partner countries // EIFL (Electronic Information for Libraries) (<https://www.eifl.net/blogs/creating-level-playing-field-researchers-eifl-partner-countries>). 18.07.2023).*

***

«Elsevier, світовий лідер у сфері науково-обґрунтованого контенту клінічної практики, публікації досліджень та інформаційної аналітики, щойно опублікував найновіший звіт, в якому аналізуються глобальні тенденції досліджень з акцентом на співпрацю між найбільшими економіками світу. Сприяння співпраці: дослідження наукових публікацій авторів із країн G20, дослідження даних із провідної в галузі бази даних SCOPUS Elsevier і виявлення того, що дослідники з країн G20 були співавторами 75% наукових публікацій у всьому світі з 2012 по 2021 роки.

У звіті, який був висвітлений на семінарі, спільно організованому Міністерством освіти Індії у партнерстві з Elsevier, аналізується наукова продукція 19 членів G20, усі з яких мають суворі програми досліджень і розробок. Elsevier проаналізував 24 746 950 наукових публікацій дослідників з майже 20 000 установ...

Найважливіше, що Індія вперше випередила Сполучене Королівство як третій за величиною виробник наукових досліджень у світі після Китаю та США. Насправді, хоча звіт показує, що всі країни G20 спостерігали величезне зростання свого наукового потенціалу за останні 30 років. років виявилось, що найбільше зросли ті, хто належить до Глобального Півдня. У період з 1999 по 2022 рік кількість наукових публікацій з авторами в Індії зростала на 11,2% на рік. Для Китаю цей показник становив 14,7%, для Саудівської Аравії – 16%, для Індонезії – 20,1% на рік. Якщо дивитися на останнє десятиліття, результати досліджень Індонезії зростали на 26% на рік, Саудівської Аравії – на 17%, а Південної Африки – на 7,8% щорічно порівняно із середніми світовими темпами зростання в 3,6%. Крім того, дані показують, що темпи зростання Китаю та Індії становили 9,3% і 9,7% відповідно, що значно вище, ніж у США (0,5%)...» (*Elsevier Releases Latest Industry Study Revealing Surprising Growth Trends from the Global South Among G20 Nations // Elsevier (<https://www.elsevier.com/about/press-releases/research-and-journals/elsevier-releases-latest-industry-study-revealing-surprising-growth-trends-from-the-global-south-among-g20-nations>). 12.07.2023).*

«...Трансфер технологій — це процес передачі знань, технологій або інновацій від одного суб'єкта (наприклад, дослідницької установи, університету чи компанії) до іншого суб'єкта (наприклад, іншої компанії, галузі чи суспільства) для подальшого розробки, комерціалізації або використання.

Взаємозв'язок між інтелектуальною власністю та передачею технологій має важливе значення для просування інновацій та економічного розвитку. Коли організації та дослідники створюють нові технології чи інновації, вони часто прагнуть захистити свої права інтелектуальної власності за допомогою патентів, авторських прав або інших форм захисту ІВ. Цей захист заохочує подальші інвестиції в дослідження та розробки, оскільки винахідники та творці можуть пожинати плоди своїх зусиль і не дозволяти іншим використовувати їхні творіння без дозволу.

Передача технологій включає юридичні та договірні процеси, за допомогою яких права інтелектуальної власності ліцензуються або передаються від оригінальних творців до інших організацій, як правило, для комерціалізації або подальшого розвитку. Ці передачі можуть відбуватися різними способами, включаючи ліцензійні угоди, спільні підприємства, дослідницьку співпрацю та офіси передачі технологій в академічних установах.

Процес передачі технологій спрямований на подолання розриву між дослідженнями та практичним застосуванням, уможливаючи передачу інновацій з академічного чи дослідницького середовища в комерційний сектор. Це дозволяє компаніям отримувати доступ до нових технологій і досвіду, які вони, можливо, не розробили власними силами, водночас забезпечуючи потоки доходу та визнання оригінальних винахідників.

Крім того, передача технологій сприяє суспільству, роблячи передові технології та знання більш доступними. Наприклад, передача технологій з академічних закладів може призвести до розробки нових методів лікування, екологічно чистих енергетичних рішень і вдосконалення промислових процесів...

Досягнення балансу між потребою в захисті та просуванням доступності та справедливого використання є постійним викликом для політиків і зацікавлених сторін в екосистемі інновацій» (*The Importance of Intellectual Property Rights in Technology Transfer // ASL Law (<https://aslgate.com/the-importance-of-intellectual-property-rights-in-technology-transfer/>). 26.07.2023*).

***

Україна

«Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) припинило розгляд можливого плагіату в дисертаціях міністра освіти та науки України Оксена Лісового та голови комітету Верховної Ради Сергія Бабака, попри рекомендації провідних юристів.

Про це йдеться в науково-експертних висновках юристів, що надані НАЗЯВО на інформаційний запит.

Перед ухваленням рішення про зупинення розгляду скарг на можливий плагіат НАЗЯВО звернулося до 3 провідних юридичних установ по експертизу - Інститут держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України, Науково-дослідний інститут правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого - чи варто продовжувати розгляд скарг на плагіат, якщо особа добровільно відмовилася від наукового ступеню. Лише в одному висновку рекомендовано припинити розгляд, але із застереженнями...

Зазначимо, міністр освіти Лісовий та голова комітету Ради з питань освіти і науки Бабак відмовилися від своїх дисертацій після публічних звинувачень у плагіаті. Так само зробила ще один науковець - заступник директора "Університету менеджменту освіти" Ірина Жукова. По суті, вони уникли відповідальності за можливий плагіат у своїх наукових роботах.

26 червня Комітет з питань етики НАЗЯВО ухвалив рішення про зупинення розгляду скарг про порушення академічної доброчесності в дисертаціях Лісового, Бабака та Жукової...» (*Борис Стельмашук. НАЗЯВО припинило перевірку на плагіат дисертацій міністра Лісового та глави комітету Ради Бабака, попри рекомендації юристів // ІНА "Українські Новини" (<https://ukranews.com/ua/news/942657-nazyavo-prypynylo-perevirku-na-plagiat-dysertatsij-ministra-lisovogo-ta-glavy-komitetu-rady-babaka>). 05.07.2023).*

***

Європейський Союз

«...Метою звіту «Успішна реалізація стратегій відкритого доступу в науково-технічних університетах», підготовленого Робочою групою відкритого доступу CESAER (Конференції європейських шкіл для передової інженерної освіти та досліджень), є підвищення обізнаності про важливість того, що стратегічні фактори досягти успішного впровадження відкритого доступу в академічних установах.... Документ адресований ректорам, проректорам з наукової роботи та особам, які приймають рішення в університетах, особливо науково-технічних, які бажають вдосконалити свої стратегії для досягнення більшого успіху на шляху до досягнення 100% відкритого доступу до результатів досліджень. Він також призначений для команд відкритого доступу в цих університетах, які хочуть оцінити свої існуючі моделі.

Документ складається з трьох розділів. У першій частині Робоча група порівнює еволюцію позицій, досягнутих її інституціями (членами Робочої групи відкритого доступу 2019-2020 рр.) у виданнях 2019-21 рр. рейтингу відкритого доступу CWTS Leiden (Лейденський рейтинг). В основу

класифікації покладено відсоток доступних публікацій у відкритому доступі, що дає змогу оцінити прогрес установ у впровадженні відкритого доступу.

У другій частині ми визначаємо та описуємо чотири ключові фактори установ Групи, які допомогли досягти видатних результатів у відкритому доступі та, отже, досягти гарної позиції в рейтингу CWTS Leiden у цій категорії:

1. Політики відкритого доступу. Інституції з сильною політикою працюють краще, ніж ті, які не мають спеціальної політики, крім тих, які вимагають спонсори. Ця політика повинна поставити робочі потоки депозитів у центр академічної діяльності та сприяти консолідації інституційної команди для підтримки впровадження відкритого доступу.

2. Наявність та конфігурація інституційної системи (репозиторії/CRIS). Наявність взаємопов'язаного інституційного сховища та системи управління науковою інформацією (CRIS) має вирішальне значення. Підкреслюється важливість збору бібліографічних метаданих у CRIS та потоку передачі метаданих і файлів із відповідною версією тексту до репозиторію, де вони пропонуються у відкритому доступі або з періодом ембарго.

3. Допоміжний персонал установи. Дуже важливо мати спеціальну групу підтримки відкритого доступу/відкритої науки та навчання в установі, зазвичай у бібліотеці. Ця команда повинна пропонувати керівництво та допомогу дослідникам у підготовці їхніх публікацій для відкритого доступу, перевірки публікацій у CRIS, а також у дотриманні вимог політики фінансування. Навчання з відкритим доступом може включати такі теми, як авторське право, ліцензії користувачів і керування даними досліджень.

4. Співпраця та інституційна відданість. Співпраця та зобов'язання між різними учасниками є важливими для успішного впровадження відкритого доступу в установах. Це передбачає активну участь дослідників, бібліотек, ІТ-служб та інших відповідних підрозділів. Установа повинна сприяти створенню середовища, в якому відкритий доступ цінується та підтримується, і де визнається його важливість для досліджень та інституційної репутації.

У третій частині представлено три історії успіху європейських науково-технічних університетів, що входять до складу Робочої групи, яка підготувала звіт, які отримали значне просування в рейтингу в ці роки. Приклади з університетів Стратклайда (Велика Британія), Політехнічного університету Каталонії (Іспанія) та Університету Аалто (Фінляндія) показують, як саме вони вирішували правильну політику, наявність адекватних інституційних систем, підтримку та навчання, а також інституційну співпрацю, яка призвели до більшої відповідності політикам відкритого доступу та покращення рейтингу відкритого доступу.

У звіті пояснюється, що результати випуску 2021 року не мають аналогічної еволюції, ніж у попередні роки, із загостренням позицій вибраних установ. Це пояснюється, зокрема, збільшенням кількості інституцій у рейтингу, а з іншого боку, тим, що екосистема відкритої науки, і зокрема

відкритого доступу, зазнає багаторазових змін... Нещодавно в Іспанії було опубліковано Національну стратегію відкритої науки (ENCA), подібну до інших національних політик відкритої науки, яка включає «відкритий доступ до наукових публікацій» як одну зі своїх стратегічних осей.

Створення рейтингів завжди піддається критиці, використовувані методології можуть показувати упереджені результати, наприклад, рейтинг CWTS базується на даних з Web of Science (WoS), тому публікації відкритого доступу за межами цієї бази даних не враховуються під час створення класифікація. Зі свого боку, заклади створюють власні монітори відкритого доступу...

Видання рейтингу CWTS Leiden Open Access за 2022 рік підтверджує, що для підвищення позицій недостатньо покращити відсоток результатів інституційних досліджень, доступних у відкритому доступі; крім того, покращення має бути більш значним, ніж у подібних рейтингових установах. Оскільки панорама постійно змінюється, установам необхідно відстежувати свої результати в послідовних випусках рейтингу...» (*Francisco Martínez-Galindo. Acceso abierto: aprender de casos de éxito en universidades // El Blok de BiD (https://www.ub.edu/blokdebid/es/content/acceso-abierto-aprender-de-casos-de-exito-en-universidades). 05.07.2023).*

***

«...Організатори, які беруть участь в ініціативі відкритого доступу Plan S, повідомили, що консультуватимуться з дослідницьким співтовариством щодо проекту відповідної публікації...»

10 липня група оголосила про плани провести широкомасштабні консультації з дослідницьким сектором щодо свого проекту пропозиції щодо «комунікаційної системи на основі громади, придатної для відкритої науки в 21 столітті».

За словами групи, практика академічної публікації «не встигає за швидким прогресом у тому, як наука виконується, відкрито розповсюджується та використовується», у той час як зростає залежність від плати за обробку статей — плати за кожну статтю видавцям за послуги відкритого доступу.

Ці проблеми «змушують» спонсорів «переосмислити, як найкраще забезпечити відкритий доступ відповідальним, справедливим і стійким способом», заявила група...

Ці консультації мають на меті з'ясувати, чи задовольняє проект потреби дослідників, чи заручиться широкою підтримкою, чи уникне непередбачуваних наслідків і чи зможе його реалізувати за допомогою наявної інфраструктури.

Проект пропозиції буде опубліковано після того, як буде призначено виконавця консультацій. Заявки на це приймаються до 4 вересня» (*Rachel Magee. Coalition S consults on draft plan for 'responsible publishing' // Research Professional News (https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-*

infrastructure-2023-7-coalition-s-consults-on-draft-plan-for-responsible-publishing/). 10.07.2023).

***

«У своєму нещодавньому щорічному оновленні про Трансформаційні журнали (ТЖ) cOAlition S зазначила, що багато журналів не досягли своїх цілей другий рік поспіль і їх вилучили зі списку затверджених ТЖ.

Оскільки більшість журналів постійно не досягали річних цільових показників, ми задалися питанням, чи могли журнали, включені спочатку, за продемонстрованих темпів зростання вмісту відкритого доступу в кінцевому підсумку досягти мети 75% відкритого доступу. Чи це був своєчасний крок cOAlition S щодо скорочення щоденників чи це було передчасно?

Трансформаційні журнали є тимчасовим засобом відповідності вимогам відкритого доступу (ОА) Plan S. Видавці номінують гібридні журнали та зобов'язуються щороку збільшувати свою частку ОА, щоб перевести їх на повністю ОА, коли вони досягнуть 75% ОА. У Plan S встановлюються цілі для кожного журналу та щороку переглядається їх ефективність. Ті, хто не досягає своїх цілей, анулюють свій статус ТЖ і більше не можуть претендувати на фінансування cOAlition S для покриття їхніх гонорарів ОА.

Програма почалася в 2020 році та буде припинена наприкінці 2024 року. ...попередній аналіз ТЖ детально охоплював вимоги та дивився на те, як журнали можуть розвиватися на основі їхньої історичної продукції, що надходить до програми ТЖ. У той час ми помітили, що вихід ОА в журналах зростає приблизно вдвічі від темпів, необхідних для збереження статусу ТЖ.

Хоча 56% журналів не досягли цільових показників першого року, вони зберегли свій статус ТЖ завдяки новизні програми. Однак, після перегляду другого року ТЖs, cOAlition S позбавила статусу ТЖ 68% із 2326 журналів за недосягнення цілей у 2022 році та підтвердила своє зобов'язання припинити програму ТЖ у 2024 році. Наразі лише 26, або 1,1 % журналів у цій програмі перейшли на ОА...» (*Dan Pollock, Ann Michael. News & Views: Transformative Journals – An Experiment in OA Acceleration // Delta Think* (<https://deltathink.com/news-views-transformative-journals-an-experiment-in-oa-acceleration/>). 25.07.2023).

***

Канада

«Канадські федеральні агенції, що надають гранти на дослідження, нещодавно оголосили про перегляд Політики відкритого доступу трьох агенцій до публікацій з метою вимагати негайного відкритого та безкоштовного доступу до всіх академічних публікацій, створених за допомогою досліджень, які підтримуються трьома агенціями, до 2025 року.

Щоб задовольнити цю вимогу, канадський уряд має надати академічним авторам повноваження шляхом прийняття вторинних прав на публікацію. Ці права гарантують, що автори можуть негайно «перепублікувати дослідження, що фінансуються державою, після їх першої публікації у сховищі відкритого доступу або в іншому місці», навіть у випадках, коли це заборонено видавцями.

Внесення змін до Закону про авторське право, щоб включити такі права, дало б академічним авторам можливість робити статті журналів, що фінансуються платниками податків, доступними для громадськості через відкритий доступ після публікації...

Поточна політика відкритого доступу трьох відомств до публікацій дійсно вимагає від авторів вільного доступу в Інтернеті до копій профінансованих журнальних статей, але передбачає 12-місячний період ембарго, коли видавці отримують ексклюзивні права на вміст і можуть тримати його закритим за системою оплати. Це може означати значні затримки у вільному доступі до життєво важливих досліджень...

Є чіткі шляхи вперед, які забезпечують більш відкритий доступ. Хоча публікація наукових журналів є надзвичайно прибутковою для видавничих компаній, автори, редактори та рецензенти, які складають кістяк системи, рідко отримують винагороду за свою працю та стикаються з труднощами під час переговорів щодо чесних угод щодо публікації.

Канадська федерація бібліотечних асоціацій нещодавно запропонувала одне часткове рішення: надати вторинні права на публікацію науковим авторам у Канаді. Цю пропозицію також підтримує Канадська асоціація наукових бібліотек.

Вторинні права на публікацію вже запроваджено в багатьох європейських країнах, мабуть, найпомітнішим прикладом є поправка Таверна в Нідерландах, згідно з якою рівень відкритого доступу досяг 80 відсотків.

Реалізація цих прав європейськими країнами наразі включає періоди ембарго. Проте Асоціація європейських дослідницьких бібліотек опублікувала проект формулювання вторинних прав без періоду ембарго, який би дозволив «законне самоархівування у відкритих, публічних, некомерційних сховищах».

Якби Канада прийняла подібний закон у поєднанні з переглядом політики трьох відомств, ми могли б стати світовим лідером у відкритих доступних наукових публікаціях...» (*Brianne Selman. Mark Swartz. Secondary publishing rights can improve public access to academic research // The Conversation Media Group Ltd (<https://theconversation.com/secondary-publishing-rights-can-improve-public-access-to-academic-research-209761>). 25.07.2023*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...19 липня Taylor and Francis — одна з так званої «великої п'ятірки» компаній, відповідальних за значну частку академічних публікацій — запустили ініціативу під назвою **Pledge to Open**. Усі університети Великої Британії можуть брати участь у схемі, оскільки видавець уклав угоду з Jisc, національною компанією вищої освіти, яка представляє заклади в угодах про відкритий доступ.

Згідно зі схемою, навчальні заклади можуть підтримати тематичну колекцію. У разі досягнення цільових показників фінансування за рахунок внеску збірка буде опублікована у відкритому доступі. Це схоже на модель «підписка на відкриття», за якою установи підписуються на колекцію, яка стає відкритою доступною, коли досягається цільове фінансування...

Пілотний проект дає закладам можливість пообіцяти сім тематичних колекцій про зміну клімату, зелену відновлювану енергію, пандемію, популізм та екстремізм, расу та расизм, добробут та психічне здоров'я, а також здоров'я та права жінок. Кожна колекція складається з 10 книг, і Taylor and Francis сподіваються, що всі 70 книг будуть відкритими.

...необхідний внесок буде відрізнятись залежно від установи залежно від їх розміру, а також кількості та тематики колекцій, які вони хочуть підтримувати.

Якщо мета фінансування не досягнута, але досягнуто більше половини протягом річного періоду внесків, спонсор сказав, що частина назв буде відкрито. Установи, які взяли на себе зобов'язання зібрати колекцію, матимуть необмежений доступ до всіх книг колекції, незалежно від того, чи буде досягнуто ціль фінансування» (*Rachel Magee. Taylor and Francis launches new open-access books scheme // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-uk-open-access-2023-7-taylor-and-francis-launches-new-open-access-books-scheme/>). 24.07.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

«Члени Національної організації стандартів інформації (NISO) схвалили створення Робочої групи для розробки Рекомендованої практики для введення в дію бізнес-процесів відкритого доступу (OA)...

Останніми роками обсяг OA-контенту збільшився, але системи та робочі процеси, якими зараз користуються видавці та бібліотекарі, розроблені для традиційних моделей платного читання. Бізнес-процеси наразі не відповідають вимогам, наприклад, трансформаційних угод, які вимагають складного фінансового управління та відстеження авторів і публікацій у великих установах. Бібліотеки стикаються з проблемами в управлінні мікроплатежами

та оцінці фінансових наслідків таких угод, а автори часто мають труднощі з визначенням того, чи їхній рукопис відповідає вимогам для публікації ОА відповідно до умов угоди. Ці складнощі також впливають на редакційні та фінансові системи видавців. У результаті організації часто застосовують ручні процеси для керування цими угодами, що призводить до неефективності всієї екосистеми.

Робоча група NISO вирішить проблему шляхом виявлення прогалин в інфраструктурі для публікацій і угод відкритого доступу, розробки термінології для опису навколишніх процесів і окреслення найкращих практик для обміну даними, аналітикою та показниками. Робота спершу буде зосереджена на метаданих, необхідних для обміну до публікації, а також для фінансових транзакцій на рівні статті, а потім розглянуть звітність після публікації. Оскільки нова Рекомендована практика зацікавить видавців, бібліотеки, авторів, спонсорів, прихильників відкритого доступу та громадські ініціативи, група шукає волонтерів, які представляють низку груп зацікавлених сторін з усієї індустрії наукових комунікацій...» (*NISO Approves Working Group to Develop Recommended Practice for Operationalizing Open Access Business Processes // National Information Standards Organization (<https://niso.org/press-releases/niso-approves-working-group-open-access-workflows>). 20.07.2023*).

***

Султанат Оман

«Університет Султана Квабуса (SQU) і громадський видавець IOIP Publishing (IOPP) уклали трансформаційну угоду, яка дозволяє дослідникам публікувати свої роботи відкрито, щоб будь-хто міг прочитати їх безкоштовно. Це перша необмежена видавнича угода IOPP в Омані, яка підтримує прагнення університету зробити наукові дослідження доступними для якомога більшої кількості людей.

Трирічна угода дозволяє дослідникам SQU необмежений відкритий доступ (ОА) для публікації в усіх журналах, що належать IOPP, і в більшості журналів-партнерів, зберігаючи свої авторські права. Контракт також надає необмежений доступ до всього портфолію журналу IOPP. Трансформаційні угоди набувають популярності на Близькому Сході та в Північній Африці, що полегшує вченим публікацію своїх досліджень, оскільки їх установа покриває витрати як на доступ до читання, так і на публікацію відкритого доступу.

Нещодавнє глобальне опитування, проведене IOPP спільно з іншими фізичними товариствами, показує, що 32% дослідників фізичних наук, що працюють в Африці та на Близькому Сході, хочуть опублікувати свою роботу (ОА), але 77% кажуть, що брак грошей у фінансових агентствах заважає їм роблячи це...

Переваги публікації у відкритому доступі відображаються в дослідженні IOPP, яке показує, що ОА-контент завантажується на 80% частіше, ніж платний

контент, і цитується на 30% частіше...» (*IOPP announces first unlimited publishing agreement in Oman // Europa Science Ltd. (<https://www.researchinformation.info/news/iopp-announces-first-unlimited-publishing-agreement-oman>). 03.07.2023*).

***

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«...Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (Закон про «Дія Сіті») набрав чинності 14 серпня 2021 року...

Зміни до регулювання, що було запроваджено законом про «Дія Сіті» в частині інтелектуальної власності відбулися дещо несподівано. Новий закон України «Про авторське право і суміжні права» (далі – «Новий закон про авторське право») було прийнято 1 грудня 2022 року і набув чинності він з 1 січня 2023 року, чим або відмінив або змінив низку покращень, які вносилися законом про «Дія Сіті»...

На основі закону про «Дія Сіті» було впроваджено багаторівневе регулювання щодо набуття майнових прав інтелектуальної власності в залежності від виду об'єкту інтелектуальної власності. Так, якщо це комп'ютерні програми або бази даних, які створені у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту), то майнові права на них, за загальним правилом, належать роботодавцю. Для інших видів творів, загальним правилом, було передбачено, що майнові права інтелектуальної власності на твір, створений у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту), належать працівникові та роботодавцю спільно.

Новий закон про авторське право скасував покращення закону про «Дія Сіті» і запропонував інший (дещо спрощений) підхід. За новим загальним правилом, майнові права інтелектуальної власності на твір, створений у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту), переходять до роботодавця з моменту створення службового твору у повному складі. Дворівневе регулювання (окреме регулювання для комп'ютерних програм, бази даних і окреме – для інших творів) було скасовано.

Загалом, регулювання за Новим законом про авторське право, на нашу думку, можливо вважати більш вдалим завдяки забезпеченню однакового регулювання для усіх видів творів із збереженням того ж підходу – майнові права інтелектуальної власності набуває роботодавець.

Певним недоліком нового регулювання можливо вважати фразу «створення твору у повному складі», яка на практиці може створювати незручності через її неоднозначність. Зокрема, таке формулювання не досить

вдале для ІТ, оскільки ІТ продукти постійно допрацьовуються, оновлюються, виправляються баги і тому досягти однозначного розуміння, що вважати «створенням твору у повному складі» може бути складно. Звісно, кожен маленький шмат ІТ продукту можливо розглядати, як окремий твір у складі більш складного твору (це загальний підхід). Та і ч. 2 ст. 433 Цивільного кодексу України (ЦК України) передбачає, що твори є об'єктами авторського права, серед іншого, незалежно від їхньої завершеності. Але було б більш доцільно обійтися без фрази щодо створення «у повному складі»...

За загальним правилом, що було впроваджено на підставі закону про «Дія Сіті», майнові права інтелектуальної власності на твір, створений за замовленням, належать замовникові. Вказаний підхід був явним покращенням, оскільки, за загальним правилом, що діяло до закону про «Дія Сіті», майнові права належали замовнику та автору спільно (стаття 430 ЦК України).

Новий закон про авторське право не стільки скасував, скільки додав свого до регулювання, що було запроваджено на підставі закону про «Дія Сіті». Так, загальне підхід залишився без змін, як і було запроваджено раніше законом про «Дія Сіті» – майнові права інтелектуальної власності на твір, створений за замовленням, переходять до замовника. Але також з'явилося уточнення, що майнові права переходять до замовника з моменту створення твору у повному складі...

Закон про «Дія Сіті» передбачив важливу юридичну зв'язку із ст. 1112 ЦК України щодо майнових прав інтелектуальної власності на твір образотворчого мистецтва, створений за замовленням, які, за загальним правилом, належать автору. Із цього загального правила законом про «Дія Сіті» було зроблено виняток для творів, спеціально створених як елементи програмного забезпечення. До останніх застосовується підхід, що передбачено у пункті вище щодо творів, створених на замовлення (тобто майнові права за загальним правилом належать замовнику)...

Закон про «Дія Сіті» забезпечив досить важливе покращення і дав можливість включати авторську винагороду до заробітної плати, якщо посадові обов'язки працівника прямо передбачають створення службових творів відповідних видів.

Автори нового закону про авторське право вирішили не «зносити» це прогресивне покращення від закону про «Дія Сіті» і перенесли його слово в слово до ч. 2 ст. 14 Нового закону про авторське право. Тому тут явно плюсуємо за збереження важливого регулювання, яке почалось із закону про «Дія Сіті»...

Закон про «Дія Сіті» запропонував новий прогресивний підхід щодо набуття майнових прав в момент, наступний за моментом створення. У цьому була своя юридична логіка, оскільки, щоб відбулася саме передача прав, автор (як первинний суб'єкт авторського права, що, до речі, також передбачено ст. 5 Нового закону про авторське право) мав би первинно набути права, хоча б на певний момент і потім, в наступний момент, вже передати такі права.

Новий закон про авторське право змінив загальний підхід і передбачив, що роботодавець / замовник набуває права в момент створення твору у повному складі. Хоча повний перехід на такий новий підхід поки не повністю забезпечено. Частина 3 ст. 24 закону про «Дія Сіті» все ще передбачає, що, за загальним правилом, резидент «Дія Сіті», який є замовником за гіг-контрактом, набуває майнові права інтелектуальної власності на твір, створений у зв'язку з виконанням гіг-контракту, в момент, наступний за створенням такого твору...

За загальним правилом (ст. 439 ЦК України), автор має право вимагати збереження цілісності твору, протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору, включно з супроводженням твору ілюстраціями, передмовами, післямовами, коментарями тощо без згоди автора. Зазначене стосується невідчужуваних немайнових прав автора (ст. 11 нового закону про авторське право), яким завжди приділялась особлива увага в ІТ контрактах із розробниками...» (*Олег Климчук, Майя Ярова. ІТ і новий закон про авторське право: зрада чи норм? Аналіз юриста // AIN.UA (https://ain.ua/2023/07/16/it-i-novyj-zakon-pro-avtorske-pravo-zrada-chy-norm-analiz-yurysta/). 16.07.2023).*

***

Австралійський Союз

«Законопроект про внесення змін до законів про інтелектуальну власність (діяльність регулятора) 2023 року було внесено до Палати представників 22 червня 2023 року та зараз перебуває на розгляді парламенту...

Законопроект вносить невелику кількість поправок до Закону про захист олімпійської символіки 1987 року, Закону про торгові марки 1995 року та Закону про патенти 1990 року.

Законопроект розділений на 6 частин.

Частина 1 – Торгові марки, які містять або складаються з олімпійського девізу тощо.

Уточнюється, що лише Австралійський олімпійський комітет (АОС) і Міжнародний олімпійський комітет (ІОС) мають право реєструвати олімпійські символи як торгові марки в Австралії. Поправки також нададуть більш чіткі повноваження для уряду відхиляти заявки на торгові марки, на які не подали АОС або ІОС.

Частина 2 – Відновлення реєстрації

Узгоджує незначні невідповідності, що містяться в положеннях про пільговий період поновлення торговельної марки.

Частина 3 – Анулювання реєстрації

Вимагає, щоб реєстрація торговельної марки була відкликана за обставин, коли IP Australia проігнорував компонент повідомлення про заперечення щодо реєстрації торговельної марки третьою стороною під час процесу реєстрації.

Частина 4 – Відновлення торгових марок в Реєстрі

Дозволяє, за певних обставин, відновити реєстрацію торгової марки в Реєстрі торгових марок, якщо її було видалено в рамках дії щодо невикористання.

Частина 5 – Офіційний журнал

Видаляються прямі посилання на Офіційний журнал торговельних марок, щоб формат, який уряд використовує для повідомлення рішень щодо торговельних марок, не був директивним і міг реагувати на зміну технологій і поведінку клієнтів.

Частина 6 – Витрачені резерви

Скасовує перехідні та заощаджувальні положення в Законі про патенти 1990 року, які не діють з лютого 2022 року. Ця пропозиція є механізмом за своєю природою і не впливає на адміністрування патентної системи Австралії...

Очікується, що ці зміни в регулюванні набудуть чинності протягом шести місяців після того, як законопроект отримає королівський дозвіл...» (*Australia: Intellectual Property Laws Amendment (Regulator Performance) Bill 2023 // kangxin.com (http://en.kangxin.com/html/2/215/217/21525.html). 03.07.2023*).

***

Європейський Союз

«...18 липня, Палата депутатів Італії остаточно схвалила проект закону про реформування Кодексу промислової власності (законодавчий декрет від 10 лютого 2005 р., п. 30). Реформа... спрямована на посилення існуючої системи захисту промислової власності, забезпечуючи власникам прав на нематеріальні активи більший захист і гарантії, особливо щодо повернення інвестицій, зроблених у дослідження та розробки...»

Текст, згаданий у ст. 3 законопроекту, внесеного Сенатом і переданого до Палати 14 червня 2023 року, встановлює, що майнові права на винахід належатимуть не досліднику, а структурі – університету чи державному дослідницькому органу, якій належить вони належать... Таким чином, без шкоди для визнання моральних прав дослідника-винахідника, останній повинен «негайно» повідомити об'єкт винаходу (під загрозою неможливості подати заявку на патент від свого імені) структурі, до якої він належить. Лише якщо через шість місяців (або дев'ять, якщо технічна оцінка стане необхідною) після вищезгаданого повідомлення структура утримується від подання відповідної патентної заявки або повідомляє про відсутність зацікавленості в цьому, дослідник-винахідник зможе здійснювати автономну та законну реєстрацію права власності на винахід та відповідний патент.

Це формулювання має на меті, наскільки це можливо, обмежити ризик того, що винахід, створений у державних структурах, не буде охоронятися, а отже, реалізовано та не буде отримано прибуток. Феномен невпровадження

винаходів насправді є однією з головних проблем тих, хто бере участь у законодавчій діяльності щодо промислової власності. Прикладом у цьому сенсі є ст. 70 Цивільного кодексу Італії, яка передбачає гіпотезу примусової ліцензії *ad hoc*, тобто виданої за відсутності у випадку, якщо винахід не буде реалізовано протягом трьох років з дати видачі патенту. Таким чином, передача права на патент тим суб'єктам, які фінансують, прямо чи опосередковано, або постачають основні інструменти для дослідження, звільнить дослідників від обтяжливого тягаря необхідності готувати те, що необхідно (з точки зору капіталу, засобів, інфраструктура, персонал тощо) для реалізації винаходу, що іноді призводило до остаточної втрати інновації.

Поряд із вищезгаданою статтею 65, законодавець також передбачив введення нової статті 65bis Кримінально-процесуального кодексу Італії (ст. 4 DDL S. 411), щоб допомогти дослідникам у роботі з державними органами, до якого вони належать. Насправді, державним дослідницьким установам та університетським установам (а також вищим навчальним закладам, а також IRCCS) надано можливість мати власний Офіс передачі технологій (UTT) з метою посилення їх промислової власності.

Набуття чинності реформи очікується до кінця вересня 2023 року...»
(Andrea Beltrame. La riforma del Codice di proprietà industriale e il ribaltamento del c.d. “Professor’s privilege” // Trevisan & Cuonzo (https://www.ipitalia.com/intellectual-property/la-riforma-del-codice-di-proprietà-industriale-e-il-ribaltamento-del-c-d-professors-privilege/#page=1). 24.07.2023).

***

«Наприкінці травня 2023 року Рада міністрів Італії оголосила про схвалення законопроекту, який вводить положення про просування та захист «Зроблено в Італії».

...законопроект вводить можливість для інститутів та культурних об'єктів реєструвати свою торгову марку та надавати використання цієї самої марки третім особам за винагороду. Це забезпечить подальше визнання цих організацій та їхньої цінності.

...є положення, спрямовані на забезпечення впізнаваності та походження італійських товарів, що є ключовим фактором для підвищення обізнаності в Італії та за кордоном про цінність італійських товарів. Серед них можна виділити такі заходи:

- прийняття офіційного знака, що засвідчує італійське походження товарів, який може використовуватися компаніями на добровільній основі на виробках, вироблених в Італії;
- визнання типових промислових і кустарних продуктів, що мають коріння в певній місцевості, із впровадженням процедурних вказівок, які повинні бути посилені асоціаціями виробників;

- використання блокчейну для відстеження продукту через створення національного каталогу на основі вимог, встановлених Європейською інфраструктурою обслуговування блокчейнів (EBSI).

Щоб зберегти унікальність і ексклюзивність продукції «Зроблено в Італії», законопроект включає деякі правила для підтримки боротьби з контрафактною продукцією.

З одного боку, це збільшення адміністративних штрафів за придбання та розміщення контрафактних товарів – зміни до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів щодо покарання осіб, які тримають підробки, а також спрощення та прискорення знищення вилучених контрафактних товарів. І останнє, але не менш важливе – поширення підробок на закриті операції.

З іншого боку, законопроект передбачає реорганізацію повноважень серед судової влади, щоб забезпечити спеціалізацію магістратів, поряд із спеціальним навчанням.

Ці нові правила, разом із положеннями про економічну підтримку, сприятимуть створенню соціальної обізнаності та глобальному визнанню продуктів «Зроблено в Італії», підвищуючи їх якості досконалості та ексклюзивності в Італії та в усьому світі» (*Made In Italy Bill: Focus On Intellectual Property // Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/report/made-in-italy-bill-focus-on-intellectual-property/>). 21.07.2023).

***

«27 квітня Європейська комісія представила законодавчий пакет, що включає пропозиції щодо регулювання основних стандартних патентів (SEP), обов'язкового ліцензування та сертифікатів додаткової охорони (SPC), включно з унітарними SPC.

Що стосується проекту регламенту щодо SEP, мета Комісії полягає в тому, щоб зробити ЄС привабливим для інновацій стандартів, а також заохочувати власників і виконавців SEP до інновацій у ЄС.

Відповідно до Комісії, регламент призначений для полегшення переговорів щодо ліцензування шляхом надання інформації про SEP та існуючі справедливі, розумні та недискримінаційні (FRAND) умови; а також забезпечити альтернативний механізм вирішення суперечок для встановлення умов FRAND.

...галузь і практики поставили під сумнів ефективність і дієвість цих проектів заходів, враховуючи тягар, який ляже на плечі власників SEP, і нову місію, покладену на Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), який відповідає за торговельні марки і зразки ЄС.

Важливо підкреслити, що переважна більшість SEP є предметом ліцензій, наданих у позасудовому порядку, тобто без приводу до судового спору. Судові сторони схильні вірити, що їхнє повсякденне життя є нормальним, але галузь підтвердить, що спори FRAND не є частиною їхнього повсякденного життя...

Власники SEP повинні будуть зареєструвати патенти, які вони вважають важливими, в EUIPO. Ця реєстрація буде необхідною умовою для власників SEP, щоб домовитися про роялті та/або подати позов до суду. Вони також повинні будуть надати точну інформацію про свої положення та умови FRAND, які включають ставки FRAND, і підтримувати цю інформацію в актуальному стані.

Призначена EUIPO група мирових посередників, які мають досвід роботи з відповідними технологіями, контролюватиме процес узгодження, щоб допомогти власникам і виконавцям SEP узгодити умови FRAND.

Власникам SEP буде заборонено подавати судовий спір без попереднього виконання цього етапу примирення, а виконавцям не буде дозволено подавати позов із запитом до суду встановити умови ліцензії FRAND.

Визначення умов FRAND мировими посередниками не буде обов'язковим, тому сторони матимуть право подати позов. Як національні суди чи новий Об'єднаний патентний суд (UPC) оцінюватимуть, якщо це можливо, ставку, запропоновану мировим посередником?

Цей обтяжливий і дорогий процес реєстрації та визначення FRAND ставить під загрозу інновації, економіку та судову систему ЄС.

Що стосується судових систем, Комісія, здається, не усвідомлює, що вона зробила великий подарунок системі Великобританії та покарала національні європейські суди та UPC...» (*Marianne Schaffner. EU's plans for SEPs could drive innovation from Europe // World IP Review (https://www.worldipreview.com/contributed-article/eu-s-plans-for-seps-could-drive-innovation-from-europe). 17.07.2023*).

***

Канада

«...31 травня, 2023, законопроект С-244 — Закон про внесення змін до Закону про авторське право (діагностика, технічне обслуговування та ремонт) — пройшов друге читання в Палаті громад і був підготовлений до третього й останнього читання. Якщо він пройде остаточне читання, законопроект буде передано на розгляд Сенату, перш ніж отримати королівську згоду. Це законодавство зазвичай називають законодавством про «право на ремонт»...

Очікується, що законодавство про право на ремонт зменшить можливість виробників оригінального обладнання (ОЕМ) блокувати доступ до вбудованого програмного забезпечення, якщо такий доступ необхідний для діагностики, обслуговування та ремонту продуктів і обладнання.

Багато ОЕМ-виробників, наприклад, виробники сільськогосподарського обладнання, транспортних засобів і споживчої електроніки, покладаються на складне вбудоване програмне забезпечення для керування різними функціями своїх продуктів і обладнання. Програмне забезпечення часто «заблоковано»

таким чином, що воно доступне лише для ліцензованих постачальників послуг/технічних спеціалістів, які іншим чином мають можливість отримати доступ до програмного забезпечення та/або «розблокувати» його. З точки зору OEM, ці програмні «блокування» є важливим засобом контролю продукту.

Блокування програмного забезпечення OEM наразі захищено Законом про авторське право у формі «технічних заходів захисту» (TPM). Розділ 41 Закону про авторське право забороняє несанкціонований обхід TPM, який контролює доступ до цифрового вмісту та запобігає несанкціонованому доступу, відтворенню чи розповсюдженню цифрових продуктів.

У разі ухвалення законодавства про право на ремонт буде внесено зміни до розділу 41 Закону про авторське право, щоб дозволити обхід засобів захисту TPM і з єдиною метою діагностики, обслуговування та ремонту програмних продуктів і обладнання.

По суті, кінцевим користувачам (наприклад, фермерам, власникам транспортних засобів і споживачам) більше не потрібно буде завжди звертатися до технічного спеціаліста з ліцензією OEM для ремонту продуктів і обладнання. Навпаки, кінцеві користувачі тепер можуть звертатися за послугами індустрії післяпродажного ремонту.

Федеральний уряд каже, що право на ремонт вирішує головну проблему надання споживачам більших можливостей і гнучкості для лагодження та ремонту придбаних продуктів і обладнання, а також для підвищення корпоративної відповідальності.³

З точки зору OEM, право на ремонт викликає спірні питання щодо того, чи може обхід TPM призвести до несанкціонованих або неналежних модифікацій ключових функцій програмного забезпечення. Це може викликати занепокоєння щодо відповідальності щодо того, чи можуть треті сторони маніпулювати або змінювати програмне забезпечення, що призведе до зниження продуктивності та/або стандартів безпеки обладнання та продуктів...» (*Lorelei Graham and Ahmed Elmallah. Agricultural, Automotive and Consumer Electronics Industries—Right to Repair Legislation Carries Significant Impacts // Bennett Jones LLP (<https://www.bennettjones.com/Blogs-Section/Agricultural-Automotive-and-Consumer-Electronics-Industries-Right-to-Repair-Legislation>). 28.07.2023*).

***

Киргизька Республіка

«7 квітня 2023 року набули чинності поправки до закону Киргизстану про патенти, які внесли кілька важливих змін.

При тому, що максимальний термін дії патенту залишився незмінним – 20 років від дати подання заявки, максимальний термін охорони корисної моделі збільшено з 8 до 10 років.

Максимальний термін охорони промислового зразка тепер становить 25 років, а не 15 років. Якщо раніше термін охорони промислових зразків становив 10 років з можливістю одного п'ятирічного продовження, тепер зразки спочатку охороняються протягом п'яти років з можливістю чотирьох додаткових п'ятирічних продовжень...

Експертизу промислових зразків по суті скорочено з 12 до 5 місяців, тоді як термін формальної експертизи залишається 2 місяці.

Перелік необхідних документів при поданні заявки на промисловий зразок більше не містить істотних ознак.

Нарешті заявники тепер можуть використовувати електронну систему для подання заявок на патенти, корисні моделі та промислові зразки» (*Umida Solijonova. Kyrgyzstan Amends Patent Law // PETOŠEVIĆ (https://www.petosevic.com/resources/news/2023/07/4780). 14.07.2023).*

***

Королівство Саудівська Аравія

«Проект нового закону Саудівської Аравії про інтелектуальну власність (ІВ), який був відкритий для громадського обговорення з 4 квітня по 5 травня цього року, може стати одним із перших законів про інтелектуальну власність у регіоні Близького Сходу, який включає інтелектуальну власність, створену штучним інтелектом (АІ)...

Запропонований Саудівською Аравією закон про інтелектуальну власність містить главу, присвячену «Інтелектуальній власності, пов'язаній зі штучним інтелектом і новими технологіями та підтримці їх просування». У розділі обговорюються ключові принципи захисту штучного інтелекту та інтелектуальної власності, зазначається, що будь-яка інтелектуальна власність, створена за допомогою технології штучного інтелекту, підлягає захисту, і що інтелектуальна власність буде належати фізичній особі, яка сприяла її створенню.

У цьому розділі обговорюється важливість внеску в інтелектуальну власність, створену ШІ. У Законі зазначено, що «у випадку, якщо внесок фізичної особи був незначним або ІР була створена штучним інтелектом незалежно від особи», ІР переходить у суспільне надбання. Іншими словами, будь-яке творіння, позбавлене значного людського внеску, не підлягає охороні, а тому не може належати будь-якій фізичній особі. Питання про те, що кваліфікується як «значне», залишається відкритим. Як і у випадку з більшістю суб'єктивних вимог до інтелектуальної власності, така «значущість», швидше за все, стане темою для активних дискусій.

Розділ завершується згадкою про фінансове спонсорство, що не є несподіванкою, оскільки Королівство підтверджує свої зусилля стати лідером у галузі ШІ та центром передових технологій. Закон передбачає, що «винаходи інтелектуальної власності, пов'язані з новими та передовими сучасними

технологіями або підтримані штучним інтелектом, фінансуються». Крім того, Управління інтелектуальної власності Саудівської Аравії (SAIP) також може передбачити прискорений шлях для розгляду та судового переслідування таких винаходів.

Новий закон відповідає основним цілям SAIP щодо підвищення конкурентоспроможності національної економіки, щоб стати центральним центром інновацій і нових технологій шляхом створення сприятливого правового середовища. Саудівська Аравія прагне залучити інвестиції, сприяти інноваціям і забезпечити ефективне регулювання технологій ШІ...» (*Melissa Murray, Richard Gaugeler and Sarah Batarfi. Saudi Arabia pioneers' regulation of Artificial Intelligence in the Gulf Region with proposed new Intellectual Property Law // Bird & Bird (https://www.twobirds.com/en/insights/2023/global/saudi-arabia-pioneers-regulation-of-artificial-intelligence). 06.07.2023).*

***

Народна Республіка Бангладеш

«Законопроект Бангладеш про промисловий дизайн-2023 ухвалено вчора в палаті з метою захисту прав інтелектуальної власності на промисловий дизайн...»

Законопроект вводиться в дію шляхом поділу Закону про патенти та зразки 1911 року, оскільки існує величезна кількість різноманітних справ, пов'язаних зі законом, що існує століттями.

Також у законопроекті є положення про те, що власники отримають компенсацію, а такі справи розглядатимуть цивільні суди.

Власникам буде видано патент на будь-яке нововведення на 20 років після отримання заявки, а потім воно стане публічним...» (*Industry-Design Bill-2023 passes in JS to protect intellectual property rights // The Business Standard (https://www.tbsnews.net/bangladesh/law-order/industry-design-bill-2023-passes-js-protect-intellectual-property-rights-661314). 07.07.2023).*

***

«З метою захисту прав інтелектуальної власності уряд збирається посилити покарання за порушення авторських прав, уточнивши визначення та ввівши деякі нові положення.»

Новий законопроект про авторське право 2023 року замінить існуючий закон про авторське право 2000 року, який зараз був розміщений для отримання схвалення президента.

Відповідно до закону, право власності на авторські права у випадку смерті творця буде передано його законному спадкоємцю - важливе доповнення, відсутнє в попередньому законодавстві.

Законопроект класифікує авторські права на дві різні категорії: одна на літературу, драму, пісні та мистецтво, які зберігаються протягом усього життя творця та тривають протягом 60 років після їх смерті.

Інша категорія, що охоплює фільми, звукозаписи, фотографії, цифровий вміст тощо, зберігатиме захист авторських прав протягом 60 років із дати початкової публікації.

Ці поправки спрямовані на досягнення балансу між стимулюванням творчості та заохоченням інновацій у сфері інтелектуальної власності.

Новий закон передбачає максимальне покарання у вигляді чотирьох років позбавлення волі за більшість порушень. Але за порушення, пов'язані з кіно та народною культурою, каратимуть суворіше – п'ять років...

Новий закон містить цілий розділ, присвячений забезпеченню прав на народні знання та народну культуру, гарантуючи, що уряд відстежуватиме походження такої культурної діяльності.

«Щоб використовувати їх у комерційних цілях, потрібно було б отримати дозвіл уряду та підписати контракти з місцевими громадами про умови використання та володіння», — йдеться в новому законі.

Частина доходу, який буде врегульовано договорами, буде спрямовано на культурний розвиток цих громад.

Новий закон включає авторські права на пов'язані з ІКТ продукти, діяльність, базу даних, дизайн за допомогою цифрових інструментів.

Використання сцен із фільмів або звукозаписів на будь-яких платформах цифрових і соціальних мереж без дозволу також вважатиметься порушенням авторських прав.

У новому законі дизайн одягу, графіка, художні зображення або будь-який дизайн за допомогою цифрових платформ були включені до мистецтва...» (*Asifur Rahman, Sukanta Halder. A law to protect intellectual rights // The Daily Star (<https://www.thedailystar.net/news/bangladesh/news/law-protect-intellectual-rights-3375336>). 22.07.2023*).

***

Республіка Кенія

«Альянс музичних асоціацій Кенії (МААК) подав петицію до парламенту із закликом до всебічного перегляду та внесення змін до Закону про авторське право для вирішення важливих питань, які негативно впливають на гонорари артистів.

Одним із ключових питань, порушених у петиції, є ліцензування організацій колективного управління (СМО) Радою з авторських прав Кенії (КЕСОВО), незважаючи на їх недостатню ефективність, що суперечить положенням розділу 49(9) Закону про авторське право.

«У цьому розділі чітко зазначено, що СМО може бути скасовано з реєстрації, якщо воно не функціонує належним чином, відхиляється від свого

Меморандуму та Статуту, змінює свої правила настільки, що вони не відповідають Закону, або не відповідає будь-якому положенню Закон. Це продовження ліцензування неефективних СМО не тільки суперечить закону, але й порушує наші конституційні права», – сказав Юстус Нгему, голова МААК, у заяві.

Іншим критичним занепокоєнням, на яке звернуло увагу МААК, є розділ 46(5) Закону про авторське право, який обмежує свободу асоціацій його членів. Членами МААК є Асоціація музикантів Найробі, Асоціація музикантів Центральної Кенії, Асоціація музикантів Ньянзи Кенії, Асоціація музикантів Долини Ріфт, Асоціація музикантів Західної Кенії та Асоціація музикантів Східної Кенії.

«Це положення (розділ 46(5)) змушує митців належати до організацій, які не служать їхнім загальним інтересам, і позбавляє їх права на свободу об'єднань. Крім того, невтішно відзначити, що Закон про авторське право не переглядався з моменту об'єднання Конституції Кенії в 2010 році та не зміг адаптуватися до мінливих потреб нашої творчої спільноти», — додав Нгему.

Крім того, МААК лобіює законодавчі акти, які вимагають від СМО розподіляти принаймні 70% коштів, які вони збирають.

Наразі більшість СМО використовують значну частину зібраних доходів на адміністративні витрати, залишаючи митцям і творцям мізерну компенсацію за їхню наполегливу працю та творчість...» (*Sinda Matiko. Music association urges parliament to amend copyright law // Nation Media Group (https://nairobi.news.nation.africa/music-association-urges-parliament-to-amend-copyright-law/). 03.07.2023*).

***

Республіка Молдова

«Авторы не получают вознаграждения за первое полугодие 2023 года.

Это связано с вступлением в силу нового закона "Об авторском праве и смежных правах", разработанного Государственным агентством интеллектуальной собственности, говорится в заявлении Ассоциации авторского права. По мнению ассоциации, закон принимался некомпетентными людьми и дилетантами исключительно в интересах пользователей и в ущерб правообладателям. С учетом многочисленных коррупционных рисков, связанных с коррупцией в сфере регулирования, отмечается, что на сегодняшний день этот закон является неработоспособным и не может быть реализован без ущерба для правообладателей. В соответствии с новым законом все лицензии, выданные пользователям, были аннулированы, а новые лицензии не выдавались и, как следствие, авторское вознаграждение не начислялось. В этих условиях регулярные платежи, которые должны были быть выплачены правообладателям за первое полугодие 2023 года, не могут быть осуществлены.

В настоящее время ОКУ и другие общественные объединения в данной области предпринимают все необходимые меры для изменения ситуации и защиты интересов правообладателей. Если ситуация не изменится к октябрю 2023 года, правообладатели будут дополнительно проинформированы о необходимости решительных действий и дополнительных мер по защите прав авторов, исполнителей и других обладателей смежных прав...» *(Степанов Георгий. Новый несовершеннолетний закон об авторском праве оставил авторов без вознаграждения // www.noi.md (https://noi.md/ru/obshhestvo/novyyj-nesovershennyj-zakon-ob-avtorskom-prave-ostavil-avtorov-bez-voznagrazhdeniya). 13.07.2023).*

***

Республіка Філіппіни

«...На початку цього року, намагаючись інституціоналізувати захист нетрадиційних знаків, Управління інтелектуальної власності Філіппін (ІРОРНЛ) випустило Циркуляр Меморандуму № 2023-001 або «Правила та положення щодо торговельних марок, знаків обслуговування, торгівлі Назви та марковані чи штамповані контейнери 2023 року» (Змінені правила). Це змінило переглянуті Положення про торговельні марки 2017 року.

Згідно зі зміненими Правилами, ІРОРНЛ надала вказівки щодо захисту нетрадиційних знаків, таких як кольорові знаки, знаки позиції, знаки руху та голограми.

Незважаючи на визнання Філіппінами більш нетрадиційних знаків, охорона товарних знаків обмежується лише візуальними знаками. Це обмеження впливає з Кодексу інтелектуальної власності (Республіканський закон № 8293), який визначає «знак» як «будь-який видимий знак, здатний відрізнити товари (торговельну марку) або послуги (знак обслуговування) підприємства...»

Примітно, що існують інші знаки, які не помітні візуально, але здатні стати унікальними ідентифікаторами товарів і послуг певного бізнесу. До них належать звукові сліди, сліди смаку, сліди текстури або відчуття та нюхові сліди.

Для того, щоб Філіппіни надали захист цим невізуальним знакам, потрібне прийняття законодавства про внесення змін до Кодексу інтелектуальної власності.

До Палати представників подано принаймні 3 законопроекти, які пропонують подальші зміни до Кодексу інтелектуальної власності. Ці законопроекти однозначно визначають «знак» як «будь-який знак або комбінацію знаків», без будь-яких застережень щодо того, видимий знак чи ні. Станом на сьогодні законопроекти перебувають на розгляді Комітету Палати представників з торгівлі та промисловості...» *(The Trademark Law That Isn't*

“Hear” Yet: Are Sound Marks Protected Under Philippine Law? // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/report/the-trademark-law-that-isnt-hear-yet-are-sound-marks-protected-under-philippine-law/>). 03.07.2023).

***

«...19 травня 2023 року, після багатьох років затримки, Палата представників Конгресу Філіппін схвалила в третьому й остаточному читанні законопроект Палати представників № 7600. Це надає додаткові повноваження Управлінню інтелектуальної власності Філіппін (ІРОРНЛ) для боротьби з більш поширеними або просунутими формами піратства та піратства. Перед цим законопроектом попереду ще один крок, а саме згода Сенату, верхньої палати Конгресу, перш ніж президент підпише його як закон.

Основними моментами цього законопроекту є:

- Більш чітке визначення термінів «контрафактні товари» та «піратські товари»;
- Надання ІРОРНЛ повноважень відвідувати заклади та підприємства, підозрювані в порушенні прав інтелектуальної власності щодо контрафактних і піратських товарів;
- Збільшення максимальної суми адміністративних штрафів із 150 000 песо до 1 мільйона песо (приблизно від 2700 до 18 000 доларів США);
- Надання повноважень ІРОРНЛ після відповідного повідомлення та слухання забороняти доступ до онлайн-розташування, основною метою якого є порушення авторських прав або сприяння порушенню авторських прав...;
- Надання ІРОРНЛ повноважень формулювати процедуру розслідування для запобігання порушенням в Інтернеті...;
- Якщо ІРОРНЛ визнає, що заявка на такі превентивні дії відповідає вимогам, вона повинна повідомити про це особу, яка керує таким онлайн-місцезнаходженням, безпосередньо або публічно, і протягом п'яти днів після видачі зазначеного повідомлення видає розпорядження, вимагаючи від постачальників Інтернет-послуг вжити розумних заходів для вимкнення доступу до онлайн-місцезнаходження, яке порушує права;
- Постачальник послуг Інтернету повинен виконати розпорядження про відключення протягом 48 годин після його видачі та вимкнути ідентифіковане правопорушне онлайн-розташування шляхом впровадження ефективних технічних заходів або заходів, вжитих провайдером Інтернет-послуг для вимкнення або запобігання доступу до правопорушного онлайн-розташування, і може включати блокування системи доменних імен, блокування IP-адрес, блокування URL-адрес, блокування індикатора назви сервера або інші засоби; і
- ІРОРНЛ має 90 днів з моменту набрання чинності Законом для оприлюднення необхідних правил і норм для його виконання» (*Editha R Hechanova. The Philippines: revising the IP code to combat online piracy // Delinian Limited and its affiliated companies ([126](https://www.managingip.com/article/2bz00uuys7y0d8wwc45c/expert-</i>
</div><div data-bbox=)*

analysis/local-insights/the-philippines-revising-the-ip-code-to-combat-online-piracy). 25.07.2023).

***

Республіка Чорногорія

«Нові поправки до законодавства про торгові марки Чорногорії, які набули чинності цього року, спрямовані на приведення у відповідність з правилами ЄС, зокрема з Директивою 2015/2436.

...новий закон Чорногорії про товарні знаки більше не вимагає, щоб заявки містили графічне зображення. Крім того, позначки тепер можуть складатися з власного імені або у вигляді звуку без нотного запису, як було потрібно раніше...

Кінцевий термін перевірки скорочено з 60 до 30 днів, як і максимальна тривалість будь-якого продовження...

Нове законодавство вимагає від компетентного органу повідомляти заявника на знак про будь-які заяви третіх сторін і надавати відповідь протягом 15 днів.

Щоб узгодити з директивами ЄС, Чорногорія також розширила свої підстави для відмови на основі абсолютних термінів – зокрема щодо вина, традиційних страв і сортів рослин – і ширшого діапазону відносних термінів. Отже, власники торгових марок з країн, які не є учасницями Паризької конвенції або СОТ, тепер можуть подавати заперечення до органів влади Чорногорії. Крім того, майбутні заявки на торговельну марку будуть відхилені, якщо їх можна сплутати з маркою, зареєстрованою в іншій країні, або якщо органи влади зможуть довести, що заявник діяв недобросовісно під час подання.

Поправки також збільшують кількість сторін, які можуть ініціювати процедури заперечення або скасування, включаючи будь-яку «сторону інтересів» – новий термін у законодавстві про торговельні марки Чорногорії – та будь-яку сторону, уповноважену законодавством Чорногорії чи ЄС щодо географічних зазначень.

...Чорногорія внесла найважливішу зміну до свого законодавства про товарні знаки, усунувши свій комерційний суд від позовів про скасування та визнання недійсними. Тепер ці процедури покладатимуться на відповідний компетентний адміністративний орган» (**Mila Mihailovic. Montenegro aligns its trademark regime with EU standards // Law Business Research (<https://www.worldtrademarkreview.com/article/montenegro-aligns-its-trademark-regime-eu-standards>). 06.07.2023).**

***

Сполучені Штати Америки

«Наприкінці червня 2023 року сенатори Кріс Кунс (D-DE) і Том Тілліс (R-NC) представили в Конгресі два законопроекти, які, якщо їх ухвалять, змінять ландшафт розгляду патентів:

- Закон «Про заохочення та повагу до економічно важливого американського інноваційного лідерства» (PREVAIL) є останньою ітерацією багаторічних зусиль щодо реформування патентного законодавства з метою вирішення очевидних проблем із оглядом між сторонами (IPR) і оглядом після видачі (PGR) Патентною судовою та апеляційною радою. процеси.
- Закон про відновлення придатності патенту від 2023 року має на меті внести певність у судову практику відповідно до розділу 101 придатності об'єктів.

Закон PREVAIL є, по суті, повторним запровадженням раніше невдалого законопроекту STRONGER Patents Act 2019 року, який змінить фундаментальні аспекти роботи Ради. Згідно з поточною практикою, Рада приймає рішення про відкриття справи, а також вирішує результат розпочатого провадження. Відповідно до Закону PREVAIL, рішення в інституції прийматимуться окремою групою суддів від тих, які виносять рішення по суті петиції. Завдяки запропонованим змінам до положень про ініціацію та відмову від патенту, претендент на патент може порушити свою атаку на дійсність патенту або в окружному суді, або в Раді, але не в обох. І в рамках гармонізації провадження в окружних судах і колегії Закон PREVAIL затвердить «чіткий і переконливий» стандарт для перегляду радою та кодифікує існуючу практику ради щодо застосування того самого стандарту побудови позову, який застосовують районні суди.

Закон PREVAIL також змінить, хто може подавати питання до Правління, запровадивши постійні та переглянуті вимоги щодо справжньої зацікавленої сторони. Заявник з питань прав інтелектуальної власності мав би встановити правоздатність, еквівалентну тій, яка потрібна для подання декларативного рішення районного суду. Крім того, будь-хто, хто робить фінансовий внесок у ПІВ, вважатиметься справжньою зацікавленою стороною, щоб уникнути кількох петицій, підтриманих однією організацією. Щоб зменшити множинність проваджень, Закон PREVAIL встановлює презумпцію проти об'єднання петицій із простроченим строком давності. Закон PREVAIL також містить кілька положень, спрямованих на незалежність і прозорість прийняття рішень Правлінням, включаючи встановлення кодексу поведінки та вимогу запису дій Директора, які впливають на роботу Правління.

Що стосується відповідності об'єкту патенту, то Закон про відновлення права на патент скасовує рішення Верховного суду про судовий виняток із Розділу 101 і кодифікує багато існуючих категорій неприйнятної об'єкта, включаючи математичні формули; істотно економічні, фінансові, соціальні, культурні та мистецькі практики (іншими словами, фундаментальна діяльність

людини); природні процеси та продукти, створені незалежно від діяльності людини; і психічні процеси. Закон про відновлення права на отримання патенту, зокрема, дозволяв би дострокове вирішення та обмежене виявлення невідповідності відповідно до розділу 101...» (*Christopher M. Bruno. Coons and Tillis Introduce Two Bills Intended to Change Patent Landscape // McDermott Will & Emery (https://www.ipupdate.com/2023/07/coons-and-tillis-introduce-two-bills-intended-to-change-patent-landscape/). 13.07.2023).*

***

«27 червня 2023 року Закон про чесність, сповіщення та справедливість на ринках роздрібно́ї торгівлі в Інтернеті для споживачів набув чинності – Закон INFORM. Конгрес прийняв закон INFORM, щоб утримати третіх сторін від продажу підроблених або крадених товарів на онлайн-ринках. Закон має на меті притягнути онлайн-ринки до відповідальності за злочинні дії сторонніх продавців, накладаючи значні цивільні покарання на ринки, які не дотримуються вимог.

Закон вимагає від онлайн-ринків, які дозволяють третім особам продавати споживчі товари через свою платформу, збирати та перевіряти певну інформацію від своїх «продавців великого обсягу». Закон визначає «продавець великого обсягу» як будь-яку сторону, яка уклала 200 або більше транзакцій і отримала 5000 доларів США або більше валового доходу протягом 12 місяців. Онлайн-ринки, такі як Amazon, eBay і Etsy, тепер повинні будуть збирати та перевіряти інформацію про банківський рахунок, контактну інформацію та ідентифікаційний номер платника податків від тих продавців, які займаються великою кількістю товарів. Інтернет-ринки також повинні надавати споживачам чіткий спосіб повідомляти про будь-яку підозрілу активність щодо кожного з переліків товарів цих продавців, хоча незрозуміло, що ринки мають робити з цими повідомленнями...

Незважаючи на те, що Закон виглядає кроком вперед для брендів, які прагнуть зупинити фальшивомонетників, ми повинні почекати та подивитися, чи не буде якихось непередбачуваних наслідків від його впровадження. Крім того, оскільки в Законі немає положень про правозастосування приватних осіб, компанії повинні покладатися на Федеральну торгову комісію (FTC) для забезпечення виконання...» (*Unmasking Online Counterfeiters with the INFORM Act // Wolf, Greenfield & Sacks, P.C. (https://wolfgreenfield.com/ip-alerts/unmasking-online-counterfeiters-with-the-inform-act). 12.07.2023).*

***

«Сьогодні сенатори США Теммі Болдуїн (D-WI) і Джон Корнін (R-TX) представили американський Закон про охорону і захист прав інтелектуальної власності (IDEA), двопартійний закон, який допомагає захистити американський бізнес від іноземних гравців, які крадуть їхню інтелектуальну власність і підтримує партнерів з правоохоронних органів,

які реагують на злочини, які загрожують американським ідеям. Законодавство реагує на зростаючу загрозу крадіжки інтелектуальної власності, яка позбавляє американський бізнес їхніх інновацій, завдає шкоди нашій американській економіці та може втрачати американські робочі місця...

Американський закон IDEA зосереджує федеральну політику на найбільших загрозах для американської інтелектуальної власності та підтримує партнерів із правоохоронних органів, які реагують на злочинну діяльність, що загрожує американським ідеям. Американський закон IDEA:

- Надайте підприємствам ресурси – авторизуйте програму юридичної допомоги із захисту інтелектуальної власності, щоб забезпечити навчання та безкоштовні чи недорогі юридичні консультації та послуги для малих підприємств, щоб допомогти їм захистити себе від неправомірного використання своєї інтелектуальної власності.
- Підтримуйте правоохоронні органи – Повторно авторизуйте Програму захисту прав інтелектуальної власності державних і місцевих правоохоронних органів і знизите вимоги до відповідності для проектів, зосереджених на порушеннях, пов'язаних із торговим представником США (USTR) у таких країнах, як Китай і Мексика, щоб краще підтримувати партнерство між місцевими та державними органами правоохоронні та федеральні органи влади, оскільки вони розглядають роль, яку крадіжки ІВ відіграють у транснаціональній злочинності.
- Визначте можливості для захисту інтелектуальної власності – дозвольте Управлінню урядової звітності (GAO) дослідження щодо захисту інтелектуальної власності виробника від неправомірного використання країнами з пріоритетного списку спостереження USTR; і санкціонувати дослідження GAO щодо дипломатичних можливостей відшкодування невідшкодованих фінансових втрат американців.
- Удосконалити стратегії запобігання крадіжці інтелектуальної власності – вимагати від Координатора із захисту прав інтелектуальної власності включати стратегії запобігання крадіжці інтелектуальної власності суб'єктами в країнах пріоритетного контрольного списку; а також вимагати, щоб Спільний стратегічний план боротьби з підробками та порушеннями містив запобігання крадіжці інтелектуальної власності та незаконному привласненню прав американських корпорацій і університетів суб'єктами з країн, які перебувають у Списку пріоритетних заходів.

Американський закон IDEA підтримується Школою права Університету Вісконсіна, Дослідницьким фондом випускників Вісконсіна, Корпорацією економічного розвитку Вісконсіна та Міжнародною коаліцією проти підробок...» (*U.S. Sens. Baldwin, Cornyn: Introduce bipartisan legislation to protect American businesses' intellectual property from foreign theft // WISPOLITICS* (<https://www.wispolitics.com/2023/u-s-sens-baldwin-cornyn-introduce-bipartisan-legislation-to-protect-american-businesses-intellectual->

property-from-foreign-theft/?utm_source=flipboard&utm_content=other).
27.07.2023).

***

Федеративна Республіка Бразилія

«Нещодавно Конгрес Бразилії проголосував за новий закон про трансфертне ціноутворення, схвалений президентом Лулою 14 червня 2023 року - Закон № 14.596/2023...

Цей новий закон про трансфертне ціноутворення офіційно запроваджує принцип «витягнутої руки» — англійський концептуальний термін, який встановлює критерії для операцій між юридичними компаніями, розташованими в Бразилії, та іншими компаніями, пов'язаними з ними за кордоном, згідно з тими самими умовами операцій, які здійснюватимуться з непов'язаними компаніями (треті особи).

У зв'язку з цим закон також розширює поняття пов'язаних компаній, наводячи широкий перелік прикладів, що представляють різноманіття існуючих на даний момент бізнес-угод.

Щоб визначити ціну такого типу угоди, компанія повинна прийняти такі параметри:

I – договірні умови угоди, які впливають як з документів і формалізованих контрактів, так і з доказів ефективної поведінки сторін;

II – функції, які виконують сторони угоди з урахуванням використовуваних активів та прийнятих економічно значущих ризиків;

III – специфічні характеристики товарів, прав чи послуг, об'єкта контрольованої операції;

IV – економічні обставини сторін і ринок, на якому вони діють;

V – бізнес-стратегії та інші характеристики, які вважаються економічно значущими...

Нове законодавство має безпосередній вплив на нематеріальні активи, такі як авторські права, патенти, торговельні марки та інші, з чітким визначенням поняття таких нематеріальних активів для цілей трансфертного ціноутворення, а також запровадження концепції DEMPE Development, Enhancement, Maintenance, Protection, and Exploitation - як основа для встановлення ціни на нематеріальні активи/роялті.

Крім того, він також дає визначення нематеріальних активів, які важко оцінити, тобто таких нематеріальних активів, для яких неможливо визначити надійний компаратор на момент їх передачі між пов'язаними сторонами, а також прогнози майбутніх доходів або грошових потоків, або припущення, використані для їх оцінки, є дуже невизначеними.

В останньому випадку закон передбачає, що невизначеність у ціноутворенні або в оцінці нематеріальних активів, які важко оцінити, повинна розглядатися Федеральним податковим управлінням Бразилії.

Важливо, щоб договірні сторони звернули увагу на те, що нові правила мають необов'язкове застосування для 2023 року, але є обов'язковими з 2024 року...» (*Pablo Torquato. Transfer Pricing in Intellectual Property and Intangibles: A perspective under new Brazil Transfer Pricing Law // Montaury (<https://www.montaury.com.br/en/transfer-pricing-in-intellectual-property-and-intangibles-a-perspective-under-new-brazil-transfer-pricing-law>). 05.07.2023*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«...новий закон про авторське право від 2022 року, опублікований президентом у березні 2023 року, значно вплине на креативну індустрію Нігерії...»

Цілі нового Закону про авторське право включають захист прав авторів на забезпечення справедливої винагороди та визнання їхніх інтелектуальних робіт, встановлення відповідних обмежень і очікувань для гарантування доступу до творчих робіт, сприяння дотриманню нігерійцями зобов'язань, що випливають з міжнародних договорів і конвенцій про авторське право, а також забезпечити спроможність Нігерійської комісії з авторських прав для ефективного регулювання, адміністрування та виконання Закону.

Ось деякі з помітних змін, передбачених новим Законом про авторське право:

Закон містить положення щодо захисту та захисту авторських прав у цифровому просторі. Серед положень є «Обсяг прав», який надає виключно право зробити твір доступним для громадськості. Наприклад, у термінах музики, як передбачено розділом 9(1), авторське право на літературний чи музичний твір включає виключне право зробити твір доступним для публіки дротовим або бездротовим способом таким чином, щоб представники громадськості могли отримувати доступ до роботи в місці у час, який вони вибирають самостійно.

Наприклад, якщо ви музикант і створюєте пісню, цей закон дає вам право контролювати, як ваша пісня буде доступна громадськості. Ви можете зробити його доступним для прослуховування через різні канали, такі як радіо, потокові платформи або навіть онлайн-завантаження. Ви можете самостійно вирішувати, коли та як люди зможуть отримати доступ до вашої музики та насолоджуватися нею, виходячи з їхніх власних уподобань і вибору.

Закон передбачає цифрове застосування власником захищеного авторським правом твору за допомогою Інтернет-посередників і Інтернет-провайдерів (ISP). У частині VII розділу 54 Закону передбачено, що власник твору, на який було порушено авторські права, може надіслати повідомлення про порушення Інтернет-провайдеру з вимогою до наданої послуги видалити твір або заборонити доступ до правопорушного вмісту чи посилання, розміщеного на хості. у своїй системі

Простіше кажучи, коли виконавець або продюсер створює пісню, а хтось завантажує її на веб-сайт або потокову платформу без вашого дозволу. Цей закон дозволяє виконавцеві повідомляти провайдера, відповідального за розміщення цього веб-сайту або платформи, і вимагати видалити неавторизовану музику або заборонити доступ до неї. Таким чином виконавець захищає ваші права як власника захищеної авторським правом музики та гарантує, що інші не можуть використовувати її без вашого дозволу...

Закон розширив регулятивні, адміністративні та правозастосовчі повноваження комісії. Новий закон містить такі положення, як «Повноваження приймати нормативні акти», які надають комісії повноваження приймати певні нормативні акти, як зазначено в розділі 97(1).

У ньому зазначено, що комісія за згодою міністра встановлює правила, які визначають умови, необхідні для діяльності підприємства, пов'язаного з виробництвом, публікацією, публічною виставкою, розповсюдженням, продажем, наймом, прокатом, зберіганням, складуванням або будь-якою іншою діяльністю з твором. на які діє авторське право.

Це означає, що комісія за погодженням з міністром може встановлювати умови та правила для бізнесу в музичній індустрії. Ці правила можуть охоплювати такі сфери, як вимоги до ліцензування, виплати роялті, запобігання порушенню авторських прав та інші аспекти, які забезпечують належне використання та захист захищеної авторським правом музики...

Закон надає законодавчу підтримку реєстрації авторського права через положення розділу 87(1) Закону, в якому зазначено, що комісія створює та веде реєстр твору. Це означає, що комісія має право відтворювати та зберігати всі чи будь-які зареєстровані твори в електронному вигляді або в будь-якому форматі відповідно до розділу 87(5).

Закон також передбачає, що відомості реєстру в першу чергу вважаються достовірними відомостями про роботу, а коли такі відомості будуть засвідчені комісією, вони можуть бути прийняті як докази в суді...» (*Anthony Udugba. How Nigeria's creative economy gets boost with new copyright law // Businessday NG (<https://businessday.ng/uncategorized/article/how-nigerias-creative-economy-gets-boost-with-new-copyright-law/>). 06.07.2023*).

***

«...У законі Нігерії про авторське право немає чіткого положення щодо TDM. Розділ 20, який містить загальні винятки з авторського права, включає такі положення, як положення щодо некомерційних досліджень і приватного використання (розділ 20(1)(c)), а також використання для судових чи законодавчих процедур (розділ 20(1)(l)). Вони стосуються лише обмеженого TDM...

Підрозділ (1)(o) розділу 20 здається найбільш пов'язаним із TDM. Він передбачає, що права, надані відповідно до розділів 9–13, не включають права контролювати будь-які дії, зазначені в цих розділах, шляхом чесної роботи з

такими цілями, як: «тимчасове та випадкове відтворення, яке є невід’ємною та істотною частиною технологічного процесу, єдиною метою якого є можливість передачі в мережі між третіми сторонами через посередника або для іншого законного використання, якщо таке використання не має незалежного економічного значення»

...Розділ 20 є відкритим загальним винятком щодо порушення авторських прав через включення фрази «такі як» перед переліком дозволених цілей. Отже, було припущено, що воно може функціонувати подібно до права на добросовісне використання в Сполучених Штатах, дозволяючи застосовувати інші цілі, прямо не зазначені в цьому положенні. Цей аргумент суперечить правилам тлумачення законів. Просте включення фрази «такі як» перед переліком дозволених цілей не створює безмежного кола винятків і не робить положення Нігерії про чесну угоду еквівалентним праву добросовісного використання в Сполучених Штатах. Наявність «таких як» вказує на те, що перелічені цілі є прикладами, але список надає дорожню карту того, що підпадає під сферу застосування, і не залишає місця для включення інших цілей, які нелегко вписуються в категорію прикладів. перераховані. З іншого боку, добросовісне використання забезпечує аналіз кожного конкретного випадку та дозволяє використовувати широкий спектр трансформаційних видів використання.

...можна стверджувати, що Розділ 20 передбачає положення про чесну угоду, яке нагадує концепцію добросовісного використання, додаючи певний рівень гнучкості в оцінці того, чи конкретне використання кваліфікується як чесна угода. ...слід зазначити, що чесна угода та добросовісне використання — це різні поняття зі своїми власними правовими рамками та тлумаченнями...

У Нігерії застосування та сфера застосування Розділу 20 і концепція чесної угоди ще мають бути ретельно перевірені та визначені через юридичні прецеденти. Відсутність правових прецедентів і чітких вказівок може призвести до невизначеності та суперечливих результатів під час визначення застосовності інших цілей, прямо не згаданих у Розділі 20...

Виходячи з попереднього аналізу, якщо твір, захищений авторським правом, наприклад, музика, призначений для використання в якості вхідних даних для систем штучного інтелекту, які створюють нові композиції, доцільно отримати дозвіл від власників прав. Це стосується випадків, коли дозвіл уже надано за замовчуванням, як у випадку з ліцензіями Creative Commons, або якщо твір є суспільним надбанням або вважається сиротою...» (*Seun Lari-Williams. Legality of Text and Data Mining under Nigeria’s Copyright Law // IP Press (https://www.theippress.com/2023/07/19/legality-of-text-and-data-mining-under-nigerias-copyright-law/). 19.07.2023).*

***

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«...Правоохоронці встановили, що 43-річний підприємець, мешканець Львова, отримав доступ до розробок систем вентиляції та клієнтської бази одного з ТзОВ, яке спеціалізується на виробництві холодильного та вентиляційного обладнання.

Надалі він разом із співниками, 28-річною мешканкою Яворівського району та 43-річним мешканцем Червоноградського району, організував незаконну схему виготовлення і реалізації систем вентиляційного устаткування з рекуперацією тепла на території Львівської області та за кордоном.

Таким чином було порушено право інтелектуальної власності на використання патенту.

Злочинний план діяв протягом 2021-2022 років...

Господарський суд Львівської області виніс рішення про вилучення з обороту незаконно виготовлених виробів, а також заборону подальшого виготовлення та реалізації. Проте попри рішення суду, зловмисники продовжили свою діяльність...

Зловмисникам загрожує позбавленням волі на строк від трьох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

Обвинувальні акти скеровано до суду...» *(Вікторія Кульженко. Порушили право інтелектуальної власності: на Львівщині викрили злочинну групу // LVIV.MEDIA (<https://lviv.media/lvivshchyna/77214-porushili-pravo-intelektualnoyi-vlasnosti-na-lvivshini-vikrili-zlochinnu-grupu/>). 05.07.2023).*

***

«Служба безпеки України (СБУ) затримала особу, яка підпільно транслювала російські телепрограми та контент українських медіагруп.

...було виявлено порушення авторських прав з загальною сумою збитків у понад 290 000 000 грн. Затриманий, який проживав у Києві, незаконно поширював українські телеканали та ретранслював заборонене в Україні російське телебачення.

Підозрюваний організував підпільний «ретрансляційний центр» у власному помешканні, використовуючи спеціальне програмне забезпечення. Він пропонував платну «підписку» на перегляд українських та підсанкційних російських телеканалів, включаючи прокремлівські рупори, такі як «Россия 24», «Звезда» та RT...

Правопорушнику повідомлено про підозру у вчиненні злочину, а обвинувальний акт направлено до Оболонського районного суду м. Києва.

Найближчими днями суд прийме рішення щодо притягнення порушника до кримінальної відповідальності...» *(СБУ затримала телепірата, який підільно транслював програми російського телебачення в Україні // Mediasat (https://mediasat.info/uk/2023/07/10/sbu-zatrymala-telepirata/). 10.07.2023).*

***

«Детективи Бюро економічної безпеки України викрили масштабне виробництво контрафактного одягу в Кіровоградській області. Підробляли торгові марки понад 20 відомих люксових брендів одягу та аксесуарів...

Товар продавали у роздріб та оптовими партіями через веб-сайти, телеграм-канали та на ринках по всій території України.

В ході обшуків детективи вилучили близько 160 одиниць професійного обладнання, яке використовували для пошиття одягу, його брендування, прасування. Крім цього, вилучено підроблені футболки, куртки, штани, шорти, кепки, рюкзаки, з нанесеним найменуванням відомих брендів виробників одягу, логотипи та ярлики. Орієнтовна вартість вилученої продукції, сировини та обладнання становить 100 млн грн...

Наразі слідчі дії тривають, встановлюється повне коло причетних до незаконної діяльності осіб...» *(БЕБ викрило фабрику з пошиття контрафактного «брендового» одягу: вилучено майна на 100 млн грн // Бюро економічної безпеки України (https://esbu.gov.ua/news/beb-vykrylo-fabryku-z-poshyttia-kontrafaktnoho-brendovoho-odiyahu-vylucheno-maina-na-100-mln-hrn?v=64a519f16334c). 05.07.2023).*

***

«...Торговельна марка, яка ображає за національною ознакою, не може бути зареєстрована.

Яскравим прикладом є судовий спір щодо оскарження відмови в реєстрації позначення “ЯПОШКА”, відповідачем по якому наразі виступає ІР офіс.

ЯПОШКА

У 2020 році рішенням Мінекономіки заявнику відмовлено в реєстрації цієї торговельної марки через те, що заявлене позначення суперечить публічному порядку та принципам моралі. Зокрема, використання словесної частини “Япошка” може сприйматись споживачами як образливе скорочення від слова “японець” та дискримінувати за національно-культурною ознакою. І тим самим завдати шкоди інтересам Японії.

Відмова в реєстрації торговельної марки була оскаржена до суду. За наслідками розгляду справи суд першої інстанції підтримав позицію ІР офісу щодо неможливості надання правової охорони позначенню, яке ображає за національною ознакою, як наслідок – у задоволенні позову відмовлено (справа № 757/44428/21-ц).

17 липня 2023 судом апеляційної інстанції також підтримано позицію ІР офісу в цій справі...» (*Чи можна зареєструвати торговельну марку, яка ображає за національною ознакою? // ІР офіс (<https://nipo.gov.ua/reiestratsiia-tm-nats-oznaka/>). 18.07.2023*).

***

Австралійський Союз

«...Студії подали свою позовну заяву до Федерального суду 2 червня 2023 року. Netflix, Disney, Columbia, Paramount, Universal, Warner Bros., Village Roadshow та кілька афілійованих компаній повідомили Суд, що 22 закордонні потокові платформи порушують їхні авторські права.

Оскільки ці платформи мають «основну мету або основний ефект — порушення або сприяння порушенню», розважальні компанії заявили, що судова заборона на блокування виправдана відповідно до розділу 115А Закону про авторське право.

Більшість номінованих доменних імен належать поточковим сайтам, які спеціалізуються на мейнстрімових фільмах, телешоу та надзвичайно популярному на даний момент вмісті – японському аніме. Популярні платформи в списку включають 9anime, Onionplay і EZTV.

...7 липня Федеральний суд видав відповідний наказ, наказавши 49 провайдерам заблокувати доступ до доменних імен, ІР-адрес або URL-адрес сайтів протягом 15 днів після вручення інструкцій. Якщо оператори піратських сайтів вважають, що у них є справжня причина протидіяти блокуванню, вони мають обмежений час, щоб подати скаргу.

«Власник або оператор будь-якого з Цільових онлайн-розташувань і власник або оператор будь-якого веб-сайту, який стверджує, що на нього стосуються ці Накази, може подати письмове повідомлення за 3 дні, включаючи повідомлення всім сторонам, для зміни або скасування цих Наказів», - йдеться в постанові Федерального суду.

Зважаючи на те, що такий сценарій малоімовірний, операторам сайтів доведеться взяти участь у грі в кішки-мишки, якщо вони хочуть, щоб австралійські користувачі зберегли прямий доступ до їхніх веб-сайтів. Заборона є динамічною, а це означає, що будь-які альтернативні домени, URL-адреси чи ІР-адреси, застосовані для запобігання блокуванню, також підпадають під дію тієї самої заборони, а отже, безпосередні кандидати на блокування.

Блокування діятиме протягом трьох років, і якщо платформи все ще «мають основну мету або основний ефект» — порушення або сприяння

порушенню, короткий адміністративний процес продовжить блокування ще на три роки...» (*Andy Maxwell. Movie Studios Win Australian Piracy Blocking Injunction in Record Time // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/movie-studios-win-australian-piracy-blocking-injunction-in-record-time-230711/>)*). 11.07.2023).

***

Європейський Союз

«Після тривалого планування та невизначеності Єдиний патентний суд (UPC) нарешті відкрився... Новий суд має на меті стати привабливим місцем для розгляду патентних справ у Європі та життєздатною альтернативою державним судам.

Маючи достатню кількість справ, багато з яких було подано в Мюнхені, що дозволяє швидко ухвалювати рішення, а англійську мову прийнято як мову для розгляду в усіх палатах, UPC має позитивний початок.

Однією з найбільш привабливих особливостей UPC є його обіцянка забезпечити юридичну визначеність патентних спорів у формі усної процедури, після якої має бути прийнято рішення протягом одного року. Це зобов'язання підтримується суворими термінами подання письмових матеріалів, які зазвичай настають лише через два-три місяці та обмежуються двома раундами обміну письмовими документами.

У період зародження UPC існували значні сумніви щодо того, чи можна буде виконати цю обіцянку, якщо велика хвиля справ затопить нову судову систему. Кваліфіковані юридичні судді, які в основному працюють неповний робочий день і працюють у групі суддів для підтримки 14 місцевих/регіональних палат, мають лише обмежену доступність. Це викликало невизначеність щодо здатності UPC розглядати більшу кількість справ, і позивачі висловили побоювання, що суд може бути перевантажений. Велика кількість позовів про порушення, поданих у перші дні роботи суду, потенційно може перевантажити систему на роки, змусивши заявників вагатися використовувати UPC для захисту своїх патентних прав замість національного суду, особливо в Німеччині, який користується високою повагою.

Однак станом на середину червня було зареєстровано лише близько 20 випадків. Приблизно дві третини з них було подано до місцевих палат у Німеччині...» (*Daniel Skiebe. UPC already a hit with patentees in Germany // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/article/upc-already-hit-patentees-in-germany>)*). 05.07.2023).

***

«Робота під назвою La Marianne asiatique (Азіатська Маріанна) була створена вуличним художником Комбо на початку 2017 року на бульварі Темпл у Парижі.

На муралі зображено Маріанну — символ Французької республіки — з оголеною правою груддю, яка несе триколірний прапор із гаслом «Свобода, рівність, гуманність».

У червні 2020 року художник звинуватив Жана-Люка Меланшона у використанні фрески без його дозволу в France Unbowed (LFI) в агітаційних роликах партії

В Апеляційному суді Парижа він вимагав понад 900 000 євро від політичного лідера та його партії за «підробку, порушення його авторських прав і моральні упередження»...

Жан-Люк Меланшон і його сторона повинні будуть виплатити 15 000 євро як компенсацію за "моральні збитки", 15 000 євро як судові витрати та по 5 000 євро від сторони і Меланшона "як компенсацію за його фінансову шкоду", згідно з рішенням Апеляційного суду Парижа від 5 липня...» (*France Unbowed party convicted for infringement of a street artist's copyright // RFI (Radio France Internationale)* (<https://www.rfi.fr/en/culture/20230710-france-unbowed-party-convicted-for-infringement-of-a-street-artist-s-copyright>). 10.07.2023).

***

«У своєму нещодавньому рішенні Верховний суд Австрії ще раз виніс рішення щодо права третіх осіб використовувати іноземну торгову марку для позначення цілей власних продуктів або послуг.

Позивач придбав компанію у справі про банкрутство, яка діяла в автомобільній промисловості. Збанкрутіле підприємство постачало продукцію зварювальної техніки, яку обслуговувало під торговою маркою «Plasmo». Вона володіла німецькою словесною маркою та австрійською словесною торговою маркою, а також словесною торговою маркою ЄС (EUTM). Торгові марки також були придбані позивачем.

Відповідачем була компанія, заснована колишніми працівниками збанкрутілої компанії незадовго до відкриття провадження у справі про банкрутство (приблизно дві третини колишніх працівників працювали у відповідача). Діяльність відповідача полягала в наданні постійних допоміжних послуг колишнім клієнтам збанкрутілої компанії. Відповідач використовував словесну торгову марку «Plasmo», також додаючи «©» або «®», таким чином «plasmo©» або «plasmo®» на своєму веб-сайті та в соціальних мережах для реклами своїх послуг.

Позивач подав клопотання про тимчасову судову заборону, вимагаючи заборонити відповідачу використовувати торговельну марку «Plasmo» у відмітний спосіб у торгівлі, зокрема у формі «plasmo©» або з подібними доповненнями із зазначенням захисту торгової марки. Позивач стверджував, що використання відповідачем торгової марки «Plasmo» порушує законодавство про торговельні марки та недобросовісну конкуренцію.

Суд першої інстанції та апеляційний суд відхилили клопотання про тимчасовий запобіжний захід і відмовили в можливості подати звичайну

апеляцію до Верховного Суду. Позивач подав надзвичайну скаргу до Верховного Суду.

Верховний Суд не задовольнив надзвичайну скаргу позивача.

...Верховний суд дійшов висновку, що використання іноземної торговельної марки є, зокрема, допустимим для пояснення цілей власних товарів або послуг як додаткової функції до фірмового продукту...

Верховний Суд погодився з думкою судів нижчих інстанцій, що використання торгової марки із символами «©» та «®» було виправдано необхідним як позначення послуг, які пропонує відповідач, особливо враховуючи відмітний характер словесного елемента «plasma».

Крім того, використання «®» було визнано незначним з огляду на:

- цільова група спеціалізованої аудиторії в автомобільній галузі; і
- достатньо чіткий опис ролі, рекламованої відповідачем.

Це не вважалось твердженням про:

- власні права на товарний знак;
- оперативне зазначення походження; або
- неіснуюча ексклюзивність послуги.

Крім того, Верховний суд постановив, що це ще більше стосується додаткового позначення «©». Цей символ був очевидно недоречним у цій справі, і цільова аудиторія могла б вивести з нього ще менш конкретні відповідні права відповідача.

Верховний суд прийняв заперечення судів нижчих інстанцій щодо того, що реклама відповідача могла б ввести в оману зазначену громадськість, зокрема, оскільки відповідач чітко та достатньо пояснив відсутність свого правонаступника після неплатоспроможної компанії на своєму веб-сайті. Суди також підкреслили, що вузькоспеціалізована цільова аудиторія не зрозуміє посилення на те, що є новоствореною компанією, як таке, що передбачає правонаступництво відповідно до загального враження...» (*Claudia Csáky or Sarah Kasslatter. Austrian Supreme Court: use of foreign trademark as indication of purposes of products and services // Law Business Research (https://www.lexology.com/commentary/intellectual-property/austria/graf-isola-rechtsanwlte-gmbh/austrian-supreme-court-use-of-foreign-trademark-as-indication-of-purposes-of-products-and-services). 31.07.2023*).

***

Китайська Народна Республіка

«Китайська компанія з виробництва напівпровідникового обладнання Advanced Micro-Fabrication Equipment Inc (AMEC) заявила, що виграла у своїй другій інстанції позов про незаконне привласнення комерційної таємниці, поданий у Китаї проти Lam Research Corp з Фремонта, Каліфорнія.

У своєму рішенні від 30 червня 2023 року суд у Шанхаї зобов'язав Lam знищити технічну документацію та дві фотографії, пов'язані з плазмовим ефіром АМЕС, які вона отримала незаконно. Суд також заборонив Lam та двом відповідачам Lam розголошувати, використовувати або дозволяти іншим використовувати технічні комерційні секрети АМЕС. Суд також зобов'язав Lam відшкодувати збитки та судові витрати компанії АМЕС за незаконне привласнення комерційної таємниці АМЕС.

У грудні 2010 року АМЕС подала позов першої інстанції до Народного суду проміжної інстанції № 1. АМЕС виграла першу інстанцію в березні 2017 року після років напруженої роботи. Потім справу було оскаржено до Високого суду Шанхаю. Другий судовий розгляд відбувся після шестирічної боротьби за захист та збереження інтелектуальної власності АМЕС» (*Ma Si. AMEC wins second trial in safeguarding its intellectual property // China Daily Information Co (CDIC)(<https://www.chinadaily.com.cn/a/202307/12/WS64ae4846a31035260b815fca.html>). 12.07.2023).*

***

«Місцева мережа дошкільних закладів MindChamps виграла в Китаї справу про порушення прав на торговельну марку через «копіювальну» школу в Сіані, столиці провінції Шеньсі.

Порушення було виявлено в січні 2021 року, коли колишній вчитель китайської мови з MindChamps, який повернувся до Китаю через пандемію Covid-19, зв'язався з відділом кадрів, щоб подати заявку на роботу в школі Сіань.

...розслідування показало, що «підроблена школа» незаконно скопіювала свій фірмовий стиль, захищений торговою маркою, включаючи логотип, форму для учнів і дизайн інтер'єру.

...китайський суд зазначив у своєму рішенні від 28 червня 2023 року, що використання відповідачами «MindChamps» і «Maijiesi», назви китайською мовою, могло викликати плутанину і, таким чином, було порушенням прав на торговельну марку та недобросовісною конкуренцією.

Суд зобов'язав двох відповідачів негайно припинити використання логотипу MindChamps і словесного знака англійською мовою, а також китайського словесного знака протягом 10 днів з 28 червня 2023 року, повідомляє MindChamps.

Їх також зобов'язали сплатити MindChamps 120 000 юанів (22 100 сингапурських доларів) і опублікувати роз'яснення на платформі обміну повідомленнями WeChat протягом семи днів поспіль...» (*Selina Lum. MindChamps wins trademark infringement case in China against 'copycat' pre-school // SPH Media Limited (<https://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/mindchamps-wins-trademark-infringement-case-in-china-against-copycat-pre->*

Королівство Таїланд

«Центральний суд з питань інтелектуальної власності та Міжнародний торговельний суд («Суд з інтелектуальної власності та ІТ» або «Суд») нещодавно оголосив про запровадження нових Правил щодо інтелектуальної власності та справ у міжнародній торгівлі ВЕ 2566 (Правила)...

Ключові поправки

- Суд з питань інтелектуальної власності та інформаційних технологій може наказати продовжити справу відповідно до домовленості, досягнутої сторонами, або у спосіб, який Суд вважатиме доцільним.

Це нове правило надасть Суду гнучкість у проведенні судових процедур так, як віддають перевагу сторони та/або Суд вважає за потрібне — за умови, що така процедура не викликає заперечень з боку жодної сторони та не суперечить моралі та державній політиці...

- Оголошення доказів до суду

...Суд має повноваження вимагати від сторін розкрити докази в дату попереднього слухання для врегулювання питань або до дати слухання свідка, повідомивши сторони принаймні за 15 днів.

Згідно з ухвалою суду, сторони повинні розкрити всі докази, якими вони володіють, перед Судом, дозволяючи протилежній стороні перевірити та дослідити докази.

Очікується, що це нове положення допоможе Суду вирішувати певні питання без необхідності допиту свідків. Сподіваємося, що у відповідних випадках Суд зможе розглянути та вирішити певні питання на основі вже наданих доказів, тим самим потенційно уникнувши необхідності подальших допитів свідків і заощадивши час суду. Якщо інші спірні питання потребують свідчень свідків, слухання свідків будуть проводитися спеціально для цих спірних питань...

- Судові документи можна надіслати електронною поштою

Правила нададуть Суду право розпоряджатися про доставку скарги позивача, відповіді відповідача та інших пов'язаних документів Суду електронною поштою, а не поштою або секретарем суду.

Якщо позивач може продемонструвати, що фізична адреса відповідача невідома, суд має повноваження розпорядитися про доставку скарги позивача та виклику до відповідача через електронну адресу відповідача. Ця адреса електронної пошти має бути адресою, яка використовується в бізнес-операціях відповідача або використовувалася для спілкування з іншою стороною щодо спору.

Надсилання скарги та виклику електронною поштою вважатиметься чинним через 15 днів після отримання, якщо відповідач проживає в Таїланді, або через 30 днів після отримання, якщо він проживає за межами Таїланду.

- Поправки, що стосуються апеляцій до суду з питань інтелектуальної власності та інформаційних технологій на рішення Ради з торгових марок

Апеляції на рішення Ради з торгових марок становлять великий відсоток цивільних справ щодо торговельних марок, які розглядаються в суді з інтелектуальної власності та інформаційних технологій. Правила пояснюють, що оскаржувати рішення Правління; позивач може просто подати скаргу на керівний державний орган, тобто Департамент інтелектуальної власності. Немає необхідності вказувати кожного члена Ради з торгових марок як відповідача.

Крім того, для таких справ проти рішень Ради з торгових марок Правила надають Суду повноваження вимагати від сторін надавати свідчення свідків лише шляхом письмових афідевітів і підтверджуючих доказів замість особистих свідчень. Виходить, що в цих справах Суд ухвалюватиме рішення лише на основі обмінених письмових свідчень та доказів, а перехресного допиту свідків не проводитиметься...

- Прийом документів іноземною мовою

...У нових Правилах чітко зазначено, що якщо документи, які мають бути подані до Суду з інтелектуальної власності та ІТ, складаються будь-якою іноземною мовою, а не лише англійською, і обидві сторони погоджуються, що немає необхідності надавати переклад на тайську мову всього документа або окремих його частин, суд має право на власний розсуд дозволити подання документів іноземною мовою без перекладу тайською мовою або лише з частковим перекладом тайською мовою. Такий дозвіл залежить від того, що Суд визнає, що неперекладені частини не мають вирішального значення для справи. По суті, нові Правила розширюють правило неперекладу за межі лише документів англійською мовою.

Крім того, Суд має повноваження розглядати інші міжнародні нормативні акти, договори чи керівні принципи іноземною мовою, не покладаючись виключно на переклад на тайську мову, наданий сторонами. Це дозволяє Суду безпосередньо вивчати джерело таких документів, а не поклатися на поданий переклад...

- Запис показань свідка під час допиту свідка

Суд з інтелектуальної власності та інформаційних технологій може записати аудіо- та/або відеозапис особистих свідчень повністю або частково замість запису лише основних повідомлень, підсумованих Судом зі свідчень. Цей запис є новим у тайській практиці, оскільки на даний момент практика Суду полягає в тому, щоб записувати не фактичні свідчення свідків, а короткий виклад свідків, зроблений головуючими суддями. Статус-кво є застарілим і займає багато часу, оскільки головуючий суддя має підсумувати все своїми словами, а секретар суду має надрукувати це резюме в протоколі судового

засідання. Нова практика гармонізує практику Таїланду з іншими подібними юрисдикціями...

- Слухання можна проводити онлайн

Якщо Суд визнає це доцільним або на прохання сторін, Суд може дозволити сторонам проводити заслуховування свідків за допомогою електронних засобів, таких як Google Meet, Cisco Webex і Zoom. Онлайн-слухання у цивільних справах можна використовувати з кожною стороною та на будь-якій стадії провадження.

Однак у кримінальних справах онлайн-слухання можуть відбуватися лише за умови згоди кожного обвинуваченого у справі. Винятком є слухання про визнання провини обвинуваченого та слухання вироку у кримінальних справах, які не можуть проводитися онлайн.

Загалом, нові Правила забезпечать більшу ясність і свободу для Суду з інтелектуальної власності та інформаційних технологій у управлінні провадженнями, зокрема спрощення судових процедур і скорочення часу та витрат для сторін...» (*Peeraya Thammasujarit, Nontaya Chulajata. Thailand: New Rules for Intellectual Property and International Trade // Rouse International Limited (https://rouse.com/insights/news/2023/thailand-new-rules-for-intellectual-property-and-international-trade). 06.07.2023*).

***

Республіка Індія

«Индийский суд отклонил апелляцию PepsiCo Inc на решение об аннулировании патента на сорт картофеля, выращиваемый исключительно для популярных картофельных чипсов Lay's из Нью-Йорка.

Управление по защите сортов растений и прав фермеров (PPVFR) в 2021 году отменило интеллектуальную защиту, предоставленную сорту картофеля PepsiCo FC5, заявив, что правила Индии не разрешают патентовать сорта семян. Власти удалили патентную защиту PepsiCo после того, как Кавита Куруганти, активистка за права фермеров, заявила, что компания не может претендовать на патент на сорт семян.

PepsiCo подала петицию в Высокий суд Дели против аннулирования патентной защиты.

В своем постановлении от 5 июля судья Высокого суда Дели Навин Чавла отклонил апелляцию PepsiCo на решение властей...

Американский производитель закусок и напитков, открывший свой первый завод по производству картофельных чипсов в Индии в 1989 году, поставляет семена сорта FC5 группе фермеров, которые, в свою очередь, продают свою продукцию компании по фиксированной цене.

PepsiCo утверждает, что она эксклюзивно разработала сорт FC5 и зарегистрировала это свойство в 2016 году. Сорт FC5 имеет более низкое

содержание влаги, необходимое для приготовления закусок, таких как картофельные чипсы...» (*Mayank Bhardwaj and Sumit Khanna. Indian Court Turns Down PepsiCo's Appeal Against Revocation of Potato Patent // U.S. News & World Report L.P. (https://money.usnews.com/investing/news/articles/2023-07-08/indian-court-turns-down-pepsicos-appeal-against-revocation-of-potato-patent?utm_source=flipboard&utm_content=onelif007%2Fmagazine%2FYou%27d+Love+It%21). 08.07.2023).*

***

«Зауваживши, що Закон про патенти є спеціальним законом, Вищий суд Делі постановив, що він матиме перевагу над Законом про конкуренцію в питанні здійснення прав власником патенту.

Патент — це виключне право, надане на винахід, і відповідно до Закону про патенти 1970 року «патент надається на будь-який винахід». Патентовласник відповідно до Закону визначається як особа, ім'я якої внесено до реєстру патентів як «одержувач або власник патенту». Реєстр веде державне патентне відомство, розташоване в чотирьох містах країни.

Судова палата... у своєму розпорядженні від 13 липня заявила, що Комісія з питань конкуренції Індії (CCI), створена відповідно до Закону про конкуренцію, «не може здійснювати юрисдикцію щодо дій підприємства, яке реалізує свої права як власника патенту».

«На нашу думку, розділ XVI Закону про патенти сам по собі є повним кодексом щодо всіх питань, що стосуються необґрунтованих умов у ліцензійних угодах патентів, зловживання статусом власника патенту, запитів щодо цього та допомоги, яка має бути надана у зв'язку з цим. При узгодженні двох законів (Закону про патенти та Закону про конкуренцію) предметом, який знаходиться в центрі уваги, є не просто антиконкурентні угоди та зловживання домінуючим становищем, які стосуються як Закону про патенти (у Розділі XVI), так і Закону про конкуренцію (у Розділах 3 і 4). Предметом, який є релевантним для цієї оцінки, є антиконкурентні угоди та зловживання домінуючим становищем власником патенту під час реалізації своїх прав відповідно до Закону про патенти», — повідомили в суді.

...суд сказав: «Законодавчий намір очевидний у Законі про патенти, особливо зі змінами, внесеними поправкою 2003 року, яка ввела Розділ XVI після прийняття Закону про конкуренцію. Особливо для сфери, що стосується патентів, необґрунтовані умови в ліцензійних угодах, зловживання статусом власника патенту, запити щодо цього, а також засоби захисту, які мають бути надані у зв'язку з цим, і, отже, правові заходи, які мають бути надані, — усе регулюється Законом про патенти»...» (*Patents Act will prevail over Competition Act over exercise of patentee's rights, says Delhi HC // The Indian Express [P] Ltd. (https://indianexpress.com/article/cities/delhi/patents-act-prevail-competition-act-exercise-patentees-rights-delhi-hc-8836974/). 14.07.2023).*

***

Республіка Індонезія

«Переглядаючи дані про інтелектуальну власність за 2018-2022 роки, ми бачимо зростання загальної кількості справ про інтелектуальну власність, включаючи торговельні марки, авторські права, патенти та промислові зразки, за останні кілька років. Дії щодо анулювання торгової марки все ще домінують, оскільки недобросовісна реєстрація все ще є проблемою в Індонезії. На відміну від деяких інших країн, де справи про анулювання торговельної марки подаються до Реєстру, єдиним засобом правового захисту для видалення недобросовісної реєстрації є подання судового провадження до Господарського суду.

Кількість порушених справ щодо інтелектуальної власності не зменшилася навіть під час пандемії. Насправді у 2022 році було подано 146 справ про інтелектуальну власність, що є найбільшим показником за останні 5 років, оскільки економіка значно відновилася. Відсутність можливості фізично бути в Суді під час пандемії змусила Суд дозволити онлайн-слухання. З 24 січня 2023 року Господарський суд почав застосовувати систему електронного суду для розгляду справ про ІВ, що є великим покращенням...» *(Tania Lovita. IP Litigation Landscape in Indonesia // Rouse International Limited (https://rouse.com/insights/news/2023/ip-litigation-landscape-in-indonesia). 26.07.2023).*

***

Республіка Корея

«...Адміністративний суд Сеула в понеділок виніс рішення на користь Корейського відомства інтелектуальної власності (КІРО) у справі, поданій до суду в грудні проти агентства інтелектуальної власності за відмову надати патентні права на патентну заявку, у якій винахідником був названий ШІ.

Американський розробник штучного інтелекту Стівен Талер подав заявку на отримання міжнародного патенту на свій штучний інтелект «Dabus» у 2019 році, зареєструвавши його як винахідника двох винаходів, які, як стверджував Талер, створив сам Dabus. Заявка на патент надійшла до КІРО в травні 2021 року, але не отримала схвалення від агентства...

Незважаючи на те, що КІРО поки що перемагає в судовій боротьбі, КІРО усвідомлює можливу зміну парадигми, що слідує за швидким розвитком ШІ... КІРО відкриє онлайн-форум на своєму веб-сайті 20 липня, щоб поділитися поточними дискусіями та рішеннями щодо авторства ШІ в країні та за кордоном, а також отримати відгуки від громадськості та промисловості...» *(Court upholds refusal to recognize AI as an inventor // Korea JoongAng Daily (https://koreajoongangdaily.joins.com/2023/07/03/business/industry/patent-AI-authorship-Stephen-Thaler/20230703184404884.html). 03.07.2023).*

«...Більшість нинішніх порушень прав інтелектуальної власності у В'єтнамі розглядаються за допомогою адміністративних заходів. За даними Головного департаменту управління ринком Міністерства промисловості та торгівлі, в'єтнамське законодавство передбачає захист прав інтелектуальної власності за допомогою цивільних, кримінальних та адміністративних заходів, але на практиці захист прав інтелектуальної власності не є дійсно ефективним, оскільки застосовуються майже лише адміністративні заходи. Однак навіть застосовані адміністративні заходи є відносно обмеженими, оскільки задіяно багато сил, таких як митниця, спеціалізовані інспектори, управління ринку та економічна поліція, але незрозуміло, який орган є координаційним центром.

Вирішення некримінальних справ або спорів щодо інтелектуальної власності у в'єтнамській судовій системі рідко використовується правовласниками. З дати набрання чинності Законом про інтелектуальну власність (з 1 липня 2006 року), згідно зі статистичними даними Верховного народного суду з 1 липня 2006 року до 22 червня 2009 року, весь судовий сектор прийняв лише 108 справ щодо спорів щодо прав інтелектуальної власності (з яких більшість спорів щодо авторських прав — 90 справ; спори щодо прав промислової власності — 10 справ; спори щодо договорів про передачу технологій спори щодо захищених авторським правом творів 5 випадків). Якщо говорити лише про Верховний народний апеляційний суд у Ханой, то з 1 липня 2006 року до теперішнього часу Верховний народний апеляційний суд у Ханой прийняв і вирішив лише 7 справ, але фактично лише 5 справ, оскільки є 2 справи, які мають розглядатися вдруге. Ця обмежена кількість справ свідчить про те, що власники прав інтелектуальної власності все ще бояться подавати позов до суду, а замість цього вони вирішують подати позов про порушення. Реальність цього періоду пояснюється (i) асиметрією матеріального законодавства щодо авторського права та прав промислової власності, (ii) неадекватністю процесуального законодавства щодо вирішення спорів щодо прав інтелектуальної власності та (iii) браком професійних можливостей суддів, як наслідок, суди насправді не стали переконливим і бажаним каналом для вирішення спорів щодо авторських прав.

У випадках порушення прав інтелектуальної власності з кримінальними ознаками, таких як виробництво та торгівля підробленими товарами, порушення прав промислової власності, порушення авторського права та суміжних прав, згідно зі звітом Головного управління поліції - Міністерства громадської безпеки у вересні 2007 року за період 2002-2007 років, у всій країні було лише 1092 справи, пов'язані з практиками, але лише 162 кримінальних переслідування. Однак серед цих кримінальних справ більшість органів прокуратури притягували до відповідальності лише за злочини, пов'язані з виробництвом та торгівлею підробленими товарами, а не за порушення прав промислової власності чи авторських прав...» (*Lê Quang Vinh. Thực trạng xâm*

phạm quyền sở hữu trí tuệ và nỗ lực tăng tính hiệu quả trong thực thi quyền sở hữu trí tuệ ở Việt Nam // Bross & Partners (<http://bross.vn/newsletter/ip-news-update/Thuc-trang-xam-pham-quyen-so-huu-tri-tue--va-no-luc-tang-tinh-hieu-qua-trong-thuc-thi-quyen-so-huu-tri-tue-o-Viet-Nam>). 10.07.2023).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Apple Inc (AAPL.O) порушила два телекомунікаційних патенти, які використовуються в пристроях, включаючи iPhone та iPad, постановив Апеляційний суд Лондона у вівторок, відхиливши апеляцію технічного гіганта в тривалій суперечці з власником патенту США.

Компанія Optis Cellular Technology LLC, що базується в Техасі, подала до суду на Apple у 2019 році через використання нею патентів, які, за словами Optis, є важливими для певних технологічних стандартів, таких як 4G.

Минулого року Верховний суд Лондона постановив, що два патенти Optis на 4G були так званими стандартними основними патентами і Apple порушила їх.

Apple оскаржила це рішення в травні, стверджуючи, що два патенти, про які йде мова, не є істотними для стандартів 4G і що вони не порушують патенти.

Але його оскарження було відхилено Апеляційним судом, а суддя Колін Бірсс заявив у письмовому рішенні, що Високий суд мав «право відхилити аргумент (Apple) про непорушення» та щодо важливості патентів...» (*Apple loses London appeal in 4G patent dispute with Optis // Reuters (<https://www.reuters.com/technology/apple-loses-london-appeal-4g-patent-dispute-with-optis-2023-07-04/>). 05.07.2023*).

***

Сполучені Штати Америки

«Wrigley, виробник різнокольорових цукерок Skittles, врегулював позов, звинувачуючи компанію з виробництва каннабісу в порушенні прав на торговельну марку для продажу продуктів під назвою "ZKITTLERZ".

У запропонованій постійній судовій забороні, поданій у понеділок до федерального суду Чикаго, Terphogz LLC погодилася не використовувати Skittles, Zkittlez або будь-які подібні назви чи терміни для продажу, пов'язаного з марихуаною...

Wrigley звинуватив Terphogz у підриві майже 50-річної доброї волі, створеної брендом Skittles, його «вільним використанням» знаків Skittles для продажу марихуани, атрибутки трави та інших товарів, деякі з яких також мали барвисту райдужну тему, яка характеризує Skittles.

Terphogz, що базується в Мендосіно, штат Каліфорнія, стверджувала, що не продає канабіс, а ліцензує свої права інтелектуальної власності іншим компаніям, які легально продають канабіс...

Відповідно до умов мирової угоди, Terphogz повинен буде припинити використовувати такі гасла, як «Taste the Z Train» і «Taste the Strain Bro», які, за словами Wrigley, були надто схожі на давній слоган Skittles «Taste the Rainbow». Він також погодився відмовитися від доменного імені zkittlez.com, хоча може продовжувати використовувати літеру "Z".

Угода вимагає схвалення суду...» (*Maureen Meehan. Wrigley Skittles Maker Resolves Trademark Dispute With Cannabis Company Over 'ZKITTLEZ' // Benzinga* (<https://www.benzinga.com/markets/cannabis/23/07/33108906/wrigley-skittles-maker-resolves-trademark-dispute-with-cannabis-company-over-zkittlez>). 04.07.2023).

***

«...За останні кілька років компанія розваг для дорослих Strike 3 Holdings подала тисячі справ у федеральні суди США.

Компанія, відома своїми брендами Blacked, Tushy і Vixen, націлена на людей, чий інтернет-з'єднання нібито використовувалися для завантаження та поширення вмісту, що порушує авторські права, через BitTorrent.

Ці зусилля, які часто називають так званим «тролінгом авторського права», є досить простими. Власники авторських прав виявляють «піратську» IP-адресу, а потім вимагають повістку до суду, змушуючи провайдерів передати пов'язані дані клієнтів.

Багато з цих позовів закінчуються приватними мировими угодами, які можуть бути досить прибутковими. Доклавши мінімальних зусиль, правовласники можуть заробити сотні чи тисячі доларів на кожного відповідача.

...Strike 3 є єдиним великим гравцем, який все ще бере участь у цьому...

У 2023 році Strike 3 посилив свої зусилля з правозастосування. Переглядаючи кількість нових позовів, поданих за перші шість місяців року, ми бачимо, що в різні федеральні суди Сполучених Штатів було подано 1660 скарг.

Ця цифра на 57% зросла порівняно з першою половиною 2022 року, що свідчить про те, що доросла компанія продовжує збільшувати свою продуктивність. За нинішніх темпів це поб'є рекордну кількість справ про піратство, порушених минулого року...

З таким рівнем навантаження не дивно, що більшість справ вирішуються відносно швидко. З усіх позовів, поданих у першому півріччі, більше третини вже закрито. Зазвичай це відбувається, коли сторони досягають позасудової угоди.

Strike 3 також може відхилити скаргу з інших причин, а інколи отримує заочне рішення через відсутність відповіді з боку відповідача. Рідко ми бачимо,

як одна з цих справ потрапляє до суду...» (*Ernesto Van der Sar. 'Copyright Troll' On Route to File Record Number of Piracy Lawsuits This Year // TorrentFreak* (<https://torrentfreak.com/copyright-troll-on-route-to-file-record-number-piracy-lawsuits-this-year-230705/>). 05.07.2023).

***

«29 червня 2023 року Верховний суд США виніс рішення щодо сфери дії федерального закону про торговельні марки щодо поведінки за межами Сполучених Штатів.

Справа Abitron Austria GmbH проти Hetronic International, Inc. стосувалась компанії Hetronic International, виробника радіоконтролю з Оклахоми, та її колишніх партнерів у Європі. Компанія Abitron Austria GmbH поширювала вироблену в США продукцію Hetronic International у Європі, але потім почала виготовляти та продавати власну продукцію під брендом HETRONIC. Hetronic подав позов до федерального суду в Оклахомі та після суду присяжних отримав відшкодування у розмірі понад 90 мільйонів доларів, незважаючи на те, що лише 3 відсотки продажів Abitron відбувалися в США.

Під час апеляції Верховний суд запитав, чи був спростований давній принцип американського законодавства про те, що законодавство Конгресу застосовується лише в межах територіальної юрисдикції Сполучених Штатів, або «презумпція проти екстериторіальності». Визначивши, що презумпцію не було спростовано, Суд постановив, що наступним кроком було перевірити, чи мала місце поведінка, яка має відношення до сфери діяльності Статуту про торговельні марки, у Сполучених Штатах. Спір було передано до суду першої інстанції, щоб вирішити, скільки продажів насправді відбулося в США

У висновку, автором якого є суддя Семюель Аліто, Суд скасував і повернув рішення суду нижчої інстанції, постановивши, що Закон Лангема може поширюватися лише на позови про порушення прав на торговельну марку, якщо ймовірно порушення має місце в межах США. Іншими словами, якщо більшість продажів, які порушують авторські права, були здійснені за межами США, і жоден із відповідачів не перебуває в межах Сполучених Штатів, федеральний закон про торговельні марки не застосовується – і позивачам доведеться намагатися відстояти свої права в відповідні іноземні суди, якщо вони не можуть продемонструвати достатні контакти в США...» (*Thomas W. Brooke. U.S. Supreme Court: U.S. Trademark Statute Bars Domestic Infringement Only // Holland & Knight LLP* (<https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2023/07/us-supreme-court-us-trademark-statute-bars-domestic-infringement-only>). 07.07.2023).

***

«Глобальні технічні гіганти заплутані в судових суперечках щодо звинувачень у крадіжці даних, проблемах конфіденційності та порушенні авторських прав, пов'язаних із їхніми генеративними моделями ШІ. Судові

позови та розслідування проти OpenAI, Microsoft, GitHub, Stability AI, Midjourney і DeviantArt викликали серйозні занепокоєння щодо відтворення захищеної інформації та необхідності етичної розробки ШІ...

Проти OpenAI і Microsoft було подано колективний позов, звинувачуючи їх в отриманні «великих обсягів приватної інформації» без дозволу користувача для навчання ChatGPT.

Згідно з позовом, OpenAI зібрав 300 мільярдів слів з Інтернету, не зареєструвавшись як брокер даних і не отримавши дозволу. Водночас FTC перевіряє OpenAI на потенційну шкоду споживачам, спричинену практикою збору даних і передачею неточної інформації. Ці звинувачення підкреслюють необхідність захисту конфіденційності користувачів і встановлення прозорості в зборі даних ШІ.

Ще один колективний позов подається проти Microsoft, GitHub і OpenAI через їхню систему штучного інтелекту Copilot, яка генерує код, яку звинувачують у викиданні ліцензованих фрагментів коду без належної заслуги. Це порушення закону про авторське право викликає занепокоєння щодо прав інтелектуальної власності та необхідності вказувати авторів оригінального коду. Компанії, які використовують моделі штучного інтелекту, навчені на захищеній авторським правом інформації, можуть мати правові наслідки, якщо не буде підтримуватися правильне присвоєння авторства. Результат цього судового позову може мати далекосяжні наслідки для моделей штучного інтелекту, навчених із захищеною інформацією, а також для виконання обов'язків технологічних корпорацій.

У позові, поданому проти Midjourney, Stability AI і DeviantArt, говориться, що вони порушили права художників, навчивши алгоритми штучного інтелекту на створених в Інтернеті творах мистецтва без їхнього дозволу. Еліана Торрес, адвокат з питань інтелектуальної власності, підкреслює складність демонстрації використання певних фотографій для навчання систем штучного інтелекту, оскільки отримане мистецтво може не дуже нагадувати жодне з навчальних зображень. Торрес стверджує, що фокус судового процесу має переміститися з розробників систем ШІ на сторони, відповідальні за складання колекцій зображень. Такі компанії, як Stability AI і OpenAI, використовували концепцію «добросовісного використання» як захист, стверджуючи, що вони використовують ліцензований вміст у допустимих законом межах...» (*Anshul Panda. Legal Trouble for Global Tech Giants as Generative AI Models Trigger Intellectual Property Concerns // IBTimes Co., Ltd (https://www.ibtimes.sg/legal-trouble-global-tech-giants-generative-ai-models-trigger-intellectual-property-concerns-70943). 17.07.2023).*

***

«...Рада з розгляду скарг щодо авторських прав (CCB) було створено після того, як у грудні 2020 року Конгрес ухвалив Закон про альтернативу захисту авторських прав у дрібних позовах (CASE)... Створення суду з трьох

членів мало надати спрощену і доступний форум для розгляду дрібних претензій щодо порушення авторських прав із сумою відшкодування збитків до 30 000 доларів США. (Бюро захисту авторських прав США, Стратегічний план на 2022-2026 рр., на стор. 6). Закон CASE та ССВ намагаються зробити процес розгляду дрібних позовів доступнішим, ефективнішим і доступнішим як для позивачів, так і для відповідачів, оскільки ССВ є менш дорогим і є добровільним альтернативним форумом для судових процесів у федеральному суді.

ССВ може розглянути лише три претензії щодо авторських прав:

- Позови про порушення
- Претензії, які вимагають заяви про те, що конкретні дії не порушують авторські права інших осіб
- Претензії щодо введення спотворень у повідомленнях DMCA (Закон про захист авторських прав у цифрову епоху)

Усі інші претензії щодо авторських прав мають подаватися до федерального суду. Крім того, відповідачі мають можливість відмовитися від провадження в ССВ протягом 60 днів після подання позову, що вимагає від позивача продовжувати позов у федеральному суді...

У червні 2023 року ССВ відзначив свою першу річницю існування. За перший рік роботи ССВ подано 485 позовів. Позивачі в ССВ походили з 43 різних штатів і 24 різних країн, успішно використовуючи практику вирішення спорів у режимі онлайн-відеоконференцій, яку вимагає ССВ. Бюро захисту авторських прав не оприлюднило конкретних даних про економію витрат на спори, але вважає, що «позивачі та респонденти, які беруть участь у розгляді ССВ, мають нижчі витрати завдяки можливості представляти себе, низьким зборам за подання та відкриття, набагато обмеженішому, ніж федеральний суд... федеральний суд міг бути недосяжним, залишаючи мало можливостей для звернення або вирішення суперечок, що призвело б до позбавлення прав багатьох людей, які могли мати обґрунтовані претензії щодо авторських прав, але обмежені ресурси».

Незважаючи на те, що в ССВ було порушено 485 справ, згідно з системою обліку, 305 справ було відхилено або закрито через незаявлення позову. Лише одна справа має остаточне рішення по суті станом на цей звіт: Оппенгеймер проти Пруттона, де 1000 доларів як відшкодування за законом було присуджено. ССВ дотримується своєї обіцянки щодо ефективності, відхиляючи справи, які не мають належних позовів для розгляду, але ще мають довести, чи можуть вони ефективно повертати суперечки, які досягають суті.

Крім розгляду справ, ССВ рекламує інші досягнення, пов'язані з його провадженням. ССВ підготував численні роздаткові матеріали для інформування громадськості про порушення авторських прав і прав інтелектуальної власності. Ці ресурси допомагають сторонам визначити, куди подавати свої претензії, які варіанти відшкодування збитків можуть бути, а також чи варто їм залучати адвоката — причому 70 відсотків учасників

провадження ССВ вирішують представляти себе самі. ССВ також веде список безоплатної допомоги, щоб оптимізувати безкоштовну допомогу певним сторонам за їхніми претензіями...» (*US – Reflections On The First Year Of Operation Of The Copyright Claims Board // Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/report/us-reflections-on-the-first-year-of-operation-of-the-copyright-claims-board/>). 05.07.2023).

***

«Апеляційний суд дев'ятого округу США... вирішив, що продаж продукту через інтерактивний веб-сайт забезпечує достатній «мінімальний контакт» для підтримки юрисдикції щодо відповідача-нерезидента в штаті, де відповідач забезпечує доставку товару. Herbal Brands, Inc. проти Photoplaza, Inc., справа № 21-17001 (9th Cir. 5 липня 2023)

Herbal Brands продає продукти для здоров'я, здоров'я, фітнесу та харчування безпосередньо споживачам і через авторизованих сторонніх продавців в Арізоні. Photoplaza продавала продукцію Herbal Brands через дві вітрини електронної комерції без дозволу Herbal Brands. Компанія Herbal Brands надіслала три листи про припинення і відмову, в яких зазначалося, що продажі Photoplaza завдали шкоди Herbal Brands в Арізоні. Herbal Brands звинуватила Photoplaza в порушенні прав на торговельну марку та недобросовісній конкуренції відповідно до Закону Лангема, неправдивої реклами згідно із Законом Лангема та зловмисного втручання в контракти та ділові відносини згідно із законодавством Аризони. Районний суд задовольнив клопотання Photoplaza про звільнення через відсутність особистої юрисдикції. Herbal Brands звернулися.

Дев'ятий округ зазначив, що Photoplaza не надала жодних доказів, які б суперечили твердженням щодо юрисдикції у скарзі. Суд встановив, що за результатами перевірки, що складається з трьох частин, Photoplaza мала достатньо мінімальних контактів з Арізоною, щоб виправдати персональну юрисдикцію:

1. Photoplaza цілеспрямовано спрямувала свою діяльність на форум.
2. Шкода Herbal Brands виникла через контакти Photoplaza з Арізоною.
3. Здійснення юрисдикції над Photoplaza було б розумним.

...Суд дійшов висновку, що Photoplaza не виконала свого обов'язку представити переконливі докази того, що здійснення юрисдикції було б нерозумним.

...Дев'ятий округ пояснив, що Photoplaza цілеспрямовано спрямовувала свою діяльність на форум, якщо вона (1) вчинила навмисну дію, (2) прямо спрямована проти держави форуму, (3) заподіяння шкоди, яка, як знала Photoplaza, може бути заподіяна в державі форуму. ...продаж продуктів Photoplaza жителям Аризони був навмисним актом, а листи про припинення і відмову повідомляли Photoplaza, що її дії завдали шкоди Арізоні.

Щодо «швидкого націлювання», дев'ятий округ пояснив, що коли сам веб-сайт є єдиною юрисдикційною контактною особою, аналіз включає, чи був сайт спрямований на форум, чи відповідач демонстрував намір культивувати аудиторію на форумі. Суд пояснив, що вітрини електронної комерції Photoplaza були інтерактивними (а не пасивними) веб-сайтами, де відвідувачі обмінювалися інформацією з головним комп'ютером шляхом безпосереднього введення даних. Суд визнав у примітці, що існує ковзаюча шкала інтерактивності для веб-сайтів. Суд погодився з Herbal Brands, що для юрисдикції Photoplaza достатньо продажу продуктів, що порушують права, через інтерактивні веб-сайти та доставки таких продуктів учасникам форуму.

Дев'ятий окружний суд зазначив: «Ми вважаємо, що якщо відповідач у своїй звичайній діяльності продає фізичний продукт через інтерактивний веб-сайт і забезпечує доставку цього продукту на форум, відповідач цілеспрямовано керує своєю поведінкою на форумі» таким чином, щоб здійснення особистої юрисдикції могло бути належним» (*Cecilia Choy. Personal Jurisdiction? Selling Products via Interactive Website Will Do It // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2023/07/personal-jurisdiction-selling-products-via-interactive-website-will-do-it/>). 13.07.2023).

***

«...Апеляційний суд дев'ятого округу США... зазначив, що Instagram не може нести відповідальності за вторинне порушення авторських прав, оскільки, коли вміст вбудовано, базовий вміст не копіюється...

Фотографи Алексіс Ханлі та Меттью Брауер опублікували в Instagram кілька своїх авторських робіт. У січні 2016 року Time опублікував статтю під назвою «Ці фотографії висвітлюють президентську кампанію в Instagram». У цю статтю Time вставив одну з публікацій Брауера в Instagram, яка містила захищену авторським правом фотографію Гіллари Клінтон, на яку Брауеру належать авторські права.

У червні 2020 року, під час протестів Black Lives Matter, BuzzFeed News опублікував статтю під назвою «17 потужних фотографій протестів очима чорношкірих фотографів». У цій статті була фотографія, зроблена Алексісом Ханлі, показана через вбудовану публікацію зі сторінки Ханлі в Instagram.

Time не запитував дозволу ні у Брауера, ні в Instagram на розміщення фотографії Гіллари Клінтон. BuzzFeed News не шукав дозволу та не намагався ліцензувати фотографію Ханлі, зроблену під час протестів. Обурені втратою контролю над тим, де з'являються їхні роботи, Ханлі та Брауер подали колективний позов проти Instagram за те, що вони дозволили відображати їхні зображення на сторонніх сайтах без дозволу власника авторських прав...

Окружний суд визнав, що ...«[BuzzFeed і Time] не порушують виключні права користувачів Instagram на показ. Оскільки вони не зберігають зображення та відео, вони не «виправляють» захищену авторським правом роботу в будь-якому «матеріальному носії вираження». Тому, коли вони вставляють

зображення та відео, вони не відображають «копії» захищеної авторським правом роботи».

Усі претензії Ханлі щодо авторських прав стосувалися передбачуваної вторинної відповідальності, але такі претензії не можуть існувати, якщо немає прямого порушення. В оригінальній і першій змінній скаргах Ханлі вказувалося, що Instagram розміщував зображення; що виявилось терміновим, що стосується районного суду. У лютому 2022 року Ханлі було відмовлено у дозволі внести зміни до скарги, оскільки недоліки були просто надто великими. Справу було закрито, і Ханлі подав апеляцію...

У висновку, опублікованому в понеділок, Суд встановив «...що вбудоване посилання Google (те, що ми зараз називаємо вбудовуванням) не відображає «копію» захищених авторським правом зображень Perfect 10, як цей термін визначено в Законі про авторські права»... «Хоча «Google може [сприяти] доступу користувача до правопорушних зображень», ми дійшли висновку, що «така допомога... не є прямим порушенням»...

«Опублікувавши фотографії у своєму загальнодоступному профілі Instagram, Ханлі зберіг копію цих зображень на серверах Instagram. Відображаючи зображення Ханлі, Instagram прямо не порушує ексклюзивне право Ханлі на показ, оскільки Instagram мав невиключну субліцензію на показ цих фотографій.

Оскільки BuzzFeed і Time вставили — але не зберегли — захищені авторським правом фотографії, вони не винні в прямому порушенні. Без прямого порушення Ханлі не може переважати жодна теорія вторинної відповідальності».

«З наведених вище причин ми не знаходимо помилки у рішенні районного суду», — йдеться у висновку» (*Andy Maxwell. Instagram Not Liable For Copyright Infringement Over Embedded Images // TorrentFreak* (<https://torrentfreak.com/instagram-not-liable-for-copyright-infringement-over-embedded-images-230718/>). 18.07.2023).

***

«Федеральний суддя готовий відхилити більшість позовів у резонансному позові, поданому художниками проти компаній ШІ. Цей випадок привернув гострі питання про авторське право до центру уваги, оскільки генеративний штучний інтелект входить у мейнстрім.

На слуханнях на початку цього тижня окружний суддя США Вільям Оррік сказав, що художники-позивачі повинні краще диференціювати свої звинувачення проти мистецьких компаній штучного інтелекту Stability AI, MidJourney і DeviantArt...

У запропонованому груповому позові стверджується, що Stability «зібрала» мільярди зображень з Інтернету, щоб навчити свою систему штучного інтелекту Stable Diffusion для перетворення тексту в зображення, потенційно порушуючи авторські права. У позові стверджується, що

зображення, згенеровані Stable Diffusion, є похідними від захищених авторським правом зображень, що є порушенням виключних прав власників цих зображень.

Проте Оррік зауважив, що це залишається «неправдоподібним», що йдеться про конкретні роботи позивача, враховуючи масштаб задіяних навчальних даних...

Щодо питання про те, чи можуть зображення, створені ШІ, являти собою похідні роботи, що порушують оригінальні твори позивачів, Оррік висловив скептицизм. «Я не думаю, що твердження щодо вихідних зображень є правдоподібним на даний момент, оскільки немає істотної подібності», — сказав він.

Проте заява ілюстратора Сари Андерсен про те, що Stability AI безпосередньо порушив авторські права, якими вона володіє на кілька робіт, швидше за все, просуватиметься, зазначив суддя. Це не вплине на результати чи використання штучного інтелекту, натомість, схоже, запобігає використанню робіт іншого художника для комерційної вигоди...» (*Jose Antonio Lanz. Human Artists Lose Ground in Legal Battle Against AI // Decrypt Media, Inc. (<https://decrypt.co/149533/human-artists-lose-ground-in-legal-battle-against-ai>). 21.07.2023*).

***

«...Fiat Chrysler у понеділок отримав другий шанс назавжди заблокувати продажі в США модифікованих позашляховиків Roxor, виготовлених індійським автовиробником Mahindra & Mahindra Ltd, який бореться з претензіями, що він скопіював дизайн Jeep від Fiat Chrysler.

6-й окружний апеляційний суд США заявив, що федеральний суд Детройта, можливо, застосував неправильний стандарт, коли встановив, що Roxor від Mahindra після 2020 року навряд чи спричинить плутанину споживачів...

У 2018 році Fiat Chrysler подав до суду на Mahindra в Мічиганський суд і в Комісію з міжнародної торгівлі США через дизайн Roxor, стверджуючи, що він копіював захищені товарними знаками елементи його Jeep.

Федеральний суд Детройта заборонив Mahindra продавати Roxors, випущені до 2020 року, але відхилив її пропозицію заблокувати продажі її переробленої версії позашляховика. Рішення окружного судді США Гершвіна Дрейна ґрунтувалося на постанові ІТС про те, що Roxor не порушує прав на торговельну марку Fiat Chrysler, тому що пересічна людина «миттєво дізнається», дивлячись на нього, що це не Jeep.

Але 6-й окружний суд заявив у понеділок, що суд, можливо, мав вимагати від Mahindra вищих стандартів, оскільки вона вже була відомим порушником. Новий дизайн Mahindra може знадобитися, щоб зберегти «безпечну відстань» від проектів Jeep, написала суддя Окружного суду США Хелен Вайт для колегії з трьох суддів...

Апеляційний суд повернув справу до суду Детройта, щоб він переглянув, чи повинні нові Roxoys триматися на безпечній відстані від дизайну Jeep...» (*Blake Brittain. Fiat Chrysler gets new chance to block Mahindra 4x4s in Jeep trademark case // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/fiat-chrysler-gets-new-chance-block-mahindra-4x4s-jeep-trademark-case-2022-09-19/).* 21.07.2023).

***

«Black Entertainment Television Paramount Global (BET) у понеділок відхилив позов у федеральному суді Манхеттена, який звинуватив мережу в крадіжці робіт іншої компанії для її прямого шоу в Instagram епохи пандемії «House Party».

У запечатаній ухвалі окружний суддя США Кетрін Файлла відхилила позов Walkie Check Productions про те, що «House Party» порушила її авторські права на шоу, яке воно запропонувало BET з такою ж назвою.

Failla відхилив відповідні претензії за позовом Walkie Check у 2021 році минулого року. У понеділок суддя задовольнив клопотання BET про відхилення решти позову про порушення авторських прав до суду...

Генеральний директор Walkie Check Джошуа Лебовіц та інші запропонували BET у 2015 році на своєму шоу «House Party», яке вони планували влаштувати на вечірці в браунстоуні на Манхеттені із спілкуванням зі знаменитостями та музичними виступами. Запропоноване шоу було б частково знято з точки зору ведучої, яка веде пряму трансляцію через свій смартфон.

Переговори з BET про виробництво шоу врешті-решт зірвалися після багатьох років дискусій.

Невдовзі після початку пандемії COVID-19 у березні 2020 року компанія BET запустила свою «House Party» на платформі прямої трансляції Instagram. У веб-шоу було представлено різноманітний контент від госпел до демонстрацій випічки та дискусій про психічне здоров'я.

Його останній епізод вийшов у січні 2021 року.

BET заявив суду, що два шоу «House Party» були недостатньо схожі, щоб підтвердити позов Walkie Check щодо авторських прав...» (*Blake Brittain. BET defeats copyright lawsuit over 'House Party' Instagram Live show // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/bet-defeats-copyright-lawsuit-over-house-party-instagram-live-show-2023-07-24/).* 24.07.2023).

***

«Компанія Alphabet (GOOGL.O) порушила патентні права розробника програмного забезпечення за допомогою своєї технології віддаленого потокового передавання та має виплатити 338,7 мільйона доларів відшкодування, ухвалило федеральний суд у Вако, штат Техас, у п'ятницю.

Суд присяжних встановив, що Chromecast та інші пристрої Google порушують патенти, які належать Touchstream Technologies і стосуються передачі відео з одного екрана на інший.

Представник Google Хосе Кастанеда заявив у понеділок, що компанія буде оскаржувати вирок і «завжди самостійно розробляла технології та конкурувала на користь наших ідей».

Touchstream заявив, що Chromecast Google скопіював її інновації та порушив три її патенти. Він також заявив, що його патенти були порушені розумними колонками Google Home і Nest, а також сторонніми телевізорами та колонками з можливостями Chromecast.

Google заперечував порушення прав Touchstream і стверджував, що патенти недійсні...» (*Blake Brittain. Google owes \$338.7 mln in Chromecast patent case, US jury says // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/google-owes-3387-mln-chromecast-patent-case-us-jury-says-2023-07-24/>). 24.07.2023*).

***

«Учора окружний суд США округу Невада постановив, що Rimini Street неодноразово та незаконно порушувала авторські права Oracle, недозволено видаляла повідомлення про авторські права Oracle із програмного забезпечення Oracle і робила щонайменше 15 типів неправдивих заяв щодо практики підтримки. У результаті Суд видав ще одну постійну судову заборону, вимагаючи від Rimini негайно та назавжди припинити використання різних програм підтримки, одночасно обмеживши інші.

Суд також визнав засновника та генерального директора Rimini Сета Равіна особисто відповідальним за порушення авторських прав іміні, видалення повідомлення про авторські права та неправдиву рекламу, постановивши, що пан Равін «свідомо брав участь у створенні та поширенні неправдивої реклами Rimini».

У рамках своєї заборони суд вимагає від іміні опублікувати коригувальний прес-реліз, щоб повідомити своїх клієнтів і потенційних клієнтів про «неправдиві та оманливі заяви, які Rimini Street робила у своїх рекламних і маркетингових кампаніях»...

Серед численних висновків Суд постановив, що, незважаючи на кілька попередніх рішень про порушення авторських прав, існуючу постійну судову заборону та рішення про неповагу до суду, Rimini продовжував свою незаконну практику. Зокрема, Суд встановив, що Rimini десятки тисяч разів порушував авторські права Oracle PeopleSoft, використовуючи численні порушення процесів підтримки. Крім того, Rimini порушив закон, видаливши інформацію про авторські права Oracle із файлів, що «приховало характер цих файлів і ввело своїх клієнтів в оману, змусивши повірити, що оновлення Rimini не порушують авторські права Oracle»...» (*Oracle Wins Copyright Case Against Repeat Violator Rimini Street // Oracle*

(<https://www.oracle.com/news/announcement/oracle-wins-copyright-case-against-repeat-violator-rimini-street-2023-07-25/>). 25.07.2023).

***

«Жінка з Міссісіпі відмовилася від позову щодо авторських прав, стверджуючи, що Тейлор Свіфт вкрала частини поетичної книги, яка була видана самостійно, коли вона створювала супутню книгу для свого альбому *Lover*, через кілька місяців після того, як адвокати зірки назвали справу, яку «ніколи не слід було порушувати».

Торік Тереза Ла Дарт подала до суду на Свіфт, стверджуючи, що «кілька творчих елементів» з її книги 2010 року (також називається «*Lover*») були скопійовані в книгу Свіфт. Але в клопотанні, поданому в четвер до федерального суду Теннессі, адвокат Ла Дарт сказала, що вона назавжди припинить справу...

Вимагаючи закриття цієї справи, адвокати Свіфт заявили, що вона «юридично і фактично безпідставна» і «ніколи не мала бути порушена»...

Адвокати сказали, що вона, по суті, судилася зі Свіфт через стандартні елементи, які не могли бути монополізовані жодним автором: «Ця людина з таким же успіхом може подати до суду на будь-кого, хто коли-небудь писав щоденник або створював альбом для записок».

Зіткнувшись із такими сильними контраргументами, припинення справи могло мати фінансовий сенс для Ла Дарт. Якби вона продовжувала судитися у справі й зрештою програла, суддя, можливо, наказав їй погасити юридичні рахунки Свіфт — сума, яка могла б досягати десятків тисяч доларів.

Ла Дарт подала до суду на Свіфт у серпні через книгу зірки «*Lover*» — додаткову частину в комплекті зі спеціальним виданням її альбому «*Lover*»... Випущена в чотирьох різних версіях, книга Свіфт включала загалом 120 сторінок особистих щоденникових записів, які супроводжувалися фотографіями, вибраними співачкою.

У позові стверджувалося, що Свіфт запозичила низку візуальних елементів у Ла Дарт, включаючи «пастельні рожеві та блакитні кольори» та зображення автора, «сфотографоване в позі вниз». Вона також заявила про авторські права на загальний формат книги, включно з «спогадом про минулі роки, увічненням у поєднанні письмових і графічних компонентів» і «вкрапленням фотографій і творів».

Лише одна проблема: у своїй відповіді в лютому юристи Свіфт сказали, що ці елементи є не що інше, як звичайні риси майже будь-якої книги, тобто вони не настільки унікальні, щоб мати право на захист авторських прав.

...клопотання про закриття справи залишалося на розгляді, коли Ла Дарт припинила справу в четвер...» (*Bill Donahue. Taylor Swift Beats Copyright Lawsuit That Accused Her of Stealing 'Lover' Book From Little-Known Author // Billboard Media, LLC* (<https://www.billboard.com/business/legal/taylor-swift-beats-copyright-lawsuit-lover-book-1235380059/>). 27.07.2023).

«25 липня Федеральний претензійний суд США (CFC) виніс рішення у справі Пульникова проти США, яким відхилив позови про відшкодування грошової шкоди за ймовірні порушення 42 USC § 1983 патентними експертами та посадовими особами Управління патентів і товарних знаків США (USPTO)...

Винахідниця Валентина Пульнікова подала позов проти уряду США в листопаді минулого року, більше ніж через 15 років після того, як вона подала серію з чотирьох патентних заявок до USPTO, що стосуються систем і методів онлайн-торгівлі. Протягом 12 років судового переслідування Пульнікова подала кілька відповідей на дії офісу USPTO, включаючи 631-сторінкову апеляцію на повідомлення про невідповідність поправок; три апеляційні скарги на остаточні службові дії загальним обсягом майже 3000 сторінок; 594-сторінкова апеляція, в якій стверджується, що патентний експерт і адміністративні патентні судді сфальсифікували патентне законодавство, що призвело до остаточного рішення Патентної судової та апеляційної ради (PTAB); 109-сторінковий лист до директора USPTO з вимогою компенсації за фальсифікації під час патентного переслідування; і запит на 2401 сторінку до Генерального прокурора США з проханням отримати допомогу для отримання компенсації від USPTO. Після судового переслідування Пульнікова отримала патентні права на винаходи, заявлені в кожній із чотирьох патентних заявок.

Позов Пульникової проти федерального уряду вимагав відшкодування понад 1,7 мільярда доларів США за фальсифікацію патентного права в основних судових діях, що змусило Пульникову писати довгі книги апеляцій, а також за публікацію винаходів у її патентних заявках, що спонукало інших застосовувати винахід Пульникової та нібито завдає психологічної шкоди. Зокрема, Пульнікова вимагала 126,36 мільйона доларів відшкодування фактичної шкоди за написання апеляційних книг, 1,65 мільярда доларів у якості компенсації за психологічну травму та 402 долари для відшкодування витрат на подання заяви...

У рішенні було зроблено висновок: «Хоча Суд може співчувати часу та зусиллям, витраченим Позивачем на захист своїх патентів, Суд не має можливості компенсувати Позивачу її зусилля чи будь-яке розчарування, яке вона відчувала під час процесу патентування» (*Steve Brachmann. Court of Federal Claims Dismisses Psychological Damage Claims Filed Against USPTO // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2023/07/27/court-of-federal-claims-dismisses-psychological-damage-claims-filed-against-uspto/id=164269/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 27.07.2023*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«Суддя Деніел Осіагор, який засідав у Федеральному високому суді Лагоса, зобов'язав Nigerian Bottling Company (NBC) і Coca-Cola виплатити компенсацію Абдулмумініну Онілемаруну за порушення його роботи з календарем.

Суд зобов'язав NBC і Coca-Cola виплатити позивачу NBC3 мільйони в якості компенсації. ...Онілемарун подав позов, стверджуючи, що Coca-Cola порушила його роботу, використовуючи роботу календаря в Рамадан для ранкової трапези та порушення посту в штаті Квара в 2014 і 2015 роках без його згоди, ліцензії або доручення.

Тому він подав позов проти відповідачів, звинувативши їх у використанні його творів у релігійних цілях без його згоди та повноважень. Суддя, виносячи вирок, постановив, що Coca-Cola та її розливник скоїли правопорушення.

Позивач звернувся до суду з проханням стягнути з відповідачів компенсацію в розмірі 10 мільйонів євро за ймовірне порушення його авторських прав...

Але компанія Coca-cola Plc та її розливники NBC Limited через свого адвоката Пітера Агбула звернулися до суду з проханням відхилити позов через необґрунтованість. Під час судового розгляду відповідачі стверджували, що твір зазначеного позивача не входить до літературних творів, на які поширюється авторське право.

Вони також стверджували, що для того, щоб твір відповідав вимогам авторського права, такий твір має бути оригінальним і що для того, щоб твір мав оригінальний характер, необхідно було докладати достатньо зусиль. Однак суд не погодився і присудив відповідачам штраф» (*Yetunde Ayobami Ojo. Court awards N3m against Coca-Cola, NBC for copyright infringement // GUARDIAN Newspapers* (<https://guardian.ng/business-services/court-awards-n3m-against-coca-cola-nbc-for-copyright-infringement/>). 05.07.2023).

***

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

Україна

«Питання роялті є вкрай популярним з погляду інтелектуальної власності та бухгалтерії...

Згідно з нормами Податкового кодексу України та Закону України «Про авторське право і суміжні права» роялті — будь-який платіж, у тому числі платіж, що сплачується користувачем об'єктів авторського права і/або суміжних прав на користь організацій колективного управління, відповідно до

Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і/або суміжних прав», отриманий як винагорода за використання або надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності...

Сам об'єкт авторського права (твір) і матеріальний носій (електронний, паперовий тощо), у якому втілений цей твір, не залежать один від одного. Тому відчуження матеріального об'єкта, в якому втілений твір, не означає відчуження авторського права на нього і навпаки. За своєю суттю плата за використання об'єкта або отримання прав на його використання вважається роялті. Це означає, що роялті виникає саме тоді, коли об'єкт інтелектуальної власності передано в користування, а не у власність. Де бухгалтер може отримати інформацію про розмір і порядок нарахування роялті? Відповідь на запитання, чи підпадають конкретні права користування під визначення роялті, чи ні, можна знайти на підставі аналізу умов ліцензійного договору. Який розмір роялті за конкретним договором, також можна визначити із конкретного ліцензійного договору. Норми п. 4 НП(С)БО 15 «Дохід» та пп. 14.1.225 ПКУ теж, по суті, прив'язуються до надання об'єкта інтелектуальної власності у користування: «Роялті— будь-який платіж, в тому числі платіж, що сплачується користувачем об'єктів авторського права і/або суміжних прав на користь організацій колективного управління... отриманий як винагорода за використання або надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності...».

Зверніть увагу, що саме пп. 14.1.225 ПКУ дає визначення, які платежі не відповідають визначенню «роялті». Сюди відноситься винагорода за:

- використання комп'ютерної програми, якщо умови використання обмежені функціональним призначенням такої програми та її відтворення обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання (використання «кінцевим споживачем») — як правило, в такому разі в обліку відображають нематеріальний актив;
- придбання примірників (копій, екземплярів) об'єктів інтелектуальної власності, зокрема в електронній формі, для використання за своїм функціональним призначенням для кінцевого споживання або перепродажу такого примірника (копії, екземпляра);
- придбання речей (зокрема носіїв інформації), в яких втілені або на яких містяться об'єкти права інтелектуальної власності, в користування, володіння та/або розпорядження особи;
- передачу прав на об'єкти права інтелектуальної власності, якщо умови передачі прав на об'єкт права інтелектуальної власності надають право особі, яка отримує такі права, продати або здійснити відчуження в інший спосіб права інтелектуальної власності або оприлюднити (розголосити) секретні креслення, моделі, формули, процеси, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау), крім

випадків, коли таке оприлюднення (розголошення) є обов'язковим згідно із законодавством України;

- передачу права на розповсюдження примірників програмної продукції без права на їх відтворення або якщо їх відтворення обмежено використанням кінцевим споживачем.

Щодо «бухгалтерського» визначення роялті, то норми п. 5 НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» передбачають, що авторське право та суміжні з ним права (право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (бази даних), виконання, фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення тощо) визнаються об'єктами нематеріальних активів, крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті. З цього визначення можна зробити висновок, що розуміння терміну «роялті» для податкового і бухгалтерського обліку є однаковим.

Платежі з виплати роялті відображаємо в бухгалтерському обліку за правилами п. 7 НП(С)БО 16 «Витрати» датою нарахування за конкретний звітний місяць. Витрати, які неможливо прямо прив'язати до доходу певного періоду, відображаємо у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені: або до складу адміністративних витрат, або витрат на збут. У такому разі витрати виникають у періоді їх здійснення (тобто на дату нарахування). Пам'ятайте, що порядок, строки та розміри виплачуваних роялті мають бути обумовлені в ліцензійному договорі. Якщо виплачувані роялті можна прив'язати до конкретного об'єкта витрат, то в такому разі суми роялті включаємо в собівартість продукції (робіт, послуг) і визнаємо ці витрати одночасно з визнанням доходу від реалізації такої продукції...» *(Ірина Стародуб. Роялті чи ні? // ТОВ «Юридична газета» (<https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/royalti-chi-ni.html>). 10.07.2023).*

***

«...Свобода панорами – це право фотографувати або знімати на відео твори архітектури та образотворчого мистецтва, що знаходяться у публічних місцях, вільно розповсюджувати ці зображення і не думати про те, що чийсь авторське право буде порушене...»

В Україні свобода панорами була довгоочікуваною новелою. Закон України “Про авторське право і суміжні права” 1993 року охороняв твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва на рівні з іншими, більш звичними об'єктами, такими як музика, книги тощо. Закон передбачав, що без дозволу автора (архітектора) використовувати зображення таких будівель та споруд не можна. Наприклад, було заборонено фотографувати захищений авторським правом будинок і продавати листівки з його зображенням або знімати на фоні цього будинку відео для YouTube-каналу.

У 2022 році відбулася реформа авторського права, а разом з нею – і закріплення свободи панорами в новому Законі України “Про авторське право і суміжні права”.

...стаття 22 нового Закону України “Про авторське право і суміжні права” закріплює свободу панорами.

Закон про авторське право передбачає: свобода панорами поширюється на твори архітектури та образотворчого мистецтва.

Твір архітектури – твір у галузі спорудження будівель, містобудування, садово-паркового мистецтва, ландшафтних утворень у формі креслення, ескізів, моделей, збудованих будівель чи споруд, планів населених пунктів тощо.

Твір образотворчого мистецтва – скульптура, картина, малюнок, гравюра, літографія, твір художнього дизайну (у тому числі сценічного дизайну, накреслення (дизайну) шрифтів) тощо.

Тобто, будинок, скульптура, меморіальна дошка, пам’ятник тощо – всі вони мають свого автора і на них поширюється охорона. Порушенням може вважатися зйомка тревел-блогу для YouTube-каналу, де автор знімає пам’ятники та розповідає про них і їхніх авторів публіці, монетизує свої ролики та отримує прибуток. Або ж порушенням авторського права може вважатися використання фото скульптури для обкладинки книжки.

Наприклад, скульптор Василь Бородай, автор скульптури “Засновники Києва” отримав 25 тис. компенсації від видавництва за друк зображення скульптури на обкладинці “Тлумачного словника української мови”. Дозвіл від автора видавництво не отримувало.

Свобода панорами діє щодо об’єктів, які постійно розташовані у доступних для громадськості місцях. Закон не дає визначення “доступних для громадськості місць”. Але хоча б відштовхуватися ми можемо від “громадських місць”.

Громадське місце – частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу. В тому числі під’їзди, а також підземні переходи та стадіони.

...фактично Закон дозволяє не питати дозволу суб’єкта авторського права і не платити йому за використання зображення його твору. Але в цьому випадку треба зазначити ім’я автора твору архітектури або образотворчого мистецтва та визначитися з метою створення та використання зображення.

...в Україні, як і у більшості країнах ЄС (наприклад, Естонії, Латвії, Литві, Румунії), можна вільно створювати і використовувати будь-які фото та відео архітектурних об’єктів за умови їх некомерційного використання.

Тобто ніхто не забороняє зберігати фотографії гарної будівлі в особистому альбомі. Втім, якщо ви маєте намір використати фото для листівок і продавати їх, то необхідно отримати дозвіл автора, за необхідності сплатити винагороду або виконати інші умови.

Такі ж умови існують і для авторів тревел-блогів. Наприклад, ви маєте канал на Youtube, знімаєте для нього відео з екскурсіями містом, розповідаєте цікаві історії про старі та нові забудови. Канал є популярним та ви маєте з нього прибуток – монетизуєте його, укладаєте контракти з рекламодавцями тощо. У такому разі вважається, що створення цих відео має економічне значення. А тому їх використання без дозволу суб'єкта авторського права може вважатися порушенням його прав. Відповідно, щоб робити це та спати спокійно, треба:

- отримати дозвіл автора (або, наприклад, його спадкоємців) твору архітектури або образотворчого мистецтва на використання зображення;
- з'ясувати можливість та умови подальшого використання зображення в комерційних цілях...

Регулювання свободи панорами в Україні сьогодні стало більш збалансованим та досить комплексним. З одного боку, захищені автори та їхні твори, а з іншого – суспільство має доступ до культури...» ***(Свобода панорами в Україні: як фотографувати архітектуру та не порушити закон? // Центр демократії та верховенства права (https://cedem.org.ua/consultations/svoboda-panoramy-v-ukrayini/). 18.07.2023).***

***

«Український культурний фонд у партнерстві з британською консалтинговою компанією Counterculture Partnership та МКІП за підтримки Британської Ради презентували результати дослідження «Авторське право та креативні індустрії в Україні»...

Під час дослідження автори в лютому 2023 року провели онлайн дві фокус-групи...

Автори дослідження обговорили з учасниками три ключові сфери: обізнаність, захист і монетизацію...

На основі опитування дослідники підготували практичні рекомендації для запровадження відповідального управління авторським правом.

Так, автори рекомендують уряду розробити практичний план для відновлення та завершення впровадження реформ, зокрема тих, що стосуються системи збору платежів 2018 року, а також створити форум, на якому представники уряду, регуляторів і креативного бізнесу можуть проводити зустрічі для розв'язання проблем...

Серед іншого у звіті подають рекомендацію Українському національному офісу інтелектуальної власності та інновацій очолити розроблення стратегії оцифрування для управління правами інтелектуальної власності.

Організаціям, які фінансують творчі роботи, як-от УКФ, Держкіно тощо, також пропонують переглянути свої положення та умови, щоб узгодити рівні доходу від роялті для творчих працівників, яких вони фінансують, або надавати їм підтримку з отриманням доходу від роялті за створені роботи...» ***(УКФ презентував результати дослідження «Авторське право та креативні***

індустрії в Україні» // ГО «Детектор медіа»
(<https://detector.media/infospace/article/214633/2023-07-24-ukf-prezentuvav-rezultaty-doslidzhennya-avtorske-pravo-ta-kreatyvni-industrii-v-ukraini/>).
24.07.2023).

***

Аргентинська Республіка

«В то время как литературное наследие Борхеса не имеет наследников, новым наследникам потребуются новые правила авторского права.»

...Мария Кодама, вдова Борхеса и хранительница не только его творческого наследия, но и его авторских прав... умерла 26 марта этого года, не назначив наследника. Итак, кто тогда управлял поместьем Борхесов? Если бы никого не было, возьмет ли на себя аргентинское правительство оставшиеся годы, прежде чем его работы перейдут в общественное достояние? Это будет 2056 год.

К счастью, правительственные бюрократы не унаследовали наследие Борхеса. Но за несколько недель между смертью Кодамы и решением суда в Буэнос-Айресе книжные агенты, авторы, издатели и юристы с тревогой пересматривали трансграничные законы об авторском праве — правила, которые были установлены в конце 19 века с помощью бессмертного Виктора Гюго. Примерно столетие спустя на них повлиял Сонни Боно, певец, ставший конгрессменом США, который был женат на иконе поп-культуры Шер.

В середине 19-го века профессиональные «слушатели» посещали театральные представления и записывали по памяти мелодии новых опер, которые затем публиковались и продавались расцветающему среднему классу по всей Европе, которым нужны были ноты для фортепиано, которые они, наконец, могли предоставлять. Популярны романы и рассказы, хотя и защищенные в пределах национальных границ, будут переведены в спешке и опубликованы по желанию в типографиях за границей. Гюго — вероятно, самый оборванный автор того времени — возглавил многостороннюю Бернскую конвенцию 1886 года, которая, помимо установления континентальных и, в конечном счете, мировых норм, устанавливала, что наследники или автор, драматург или композитор будут владеть правами на его или ее произведения до 50 лет после смерти создателя.

Позже этот срок был увеличен до 70 лет США и большинством других стран, хотя США не присоединились к Бернской конвенции до 1989 года. Вашингтон также принял Закон о продлении срока действия авторских прав Сонни Боно. Он был назван в честь артиста, который первым выступил спонсором законопроекта, прежде чем погиб в результате несчастного случая на лыжах в январе 1998 года. Он стал законом в декабре того же года и предусматривал, что должно пройти 95 лет, прежде чем «работа по найму»

(романи, мультфильмы, музыка и т. д.) станет общественным достоянием — охватывая все, начиная с 1923 года.

...с практической точки зрения ни одно из этих правил на самом деле не касается сложностей цифровой публикации. Действительно, Бернская конвенция попала в ловушку своего собственного борхесовского лабиринта, потому что ее правила запрещают реформы, которые могут противоречить первоначальной цели соглашения.

Множество лицензионных требований, появившихся в Берне, особенно бесполезны в мире, где ключевым фактором является скорость распространения. В то время как 95- и 70-летняя продолжительность могут быть утешительны для некоторых наследников, вы должны пожалеть бедных авторов, у которых нет наследников...

В случае с аргентинской бессмертной три дочери и два сына младшего брата Кодамы, умершего раньше нее, заявили о своих правах на поместье. Аргентинский суд признал их права на прошлой неделе. Сообщается, что у ее племянников прекрасные отношения с Фондом Борхеса. Уайли говорит, что он будет и впредь представлять творчество автора. Все остается «статус-кво» с наследием Борхеса...» (*Howard Chua-Eoan. Jorge Luis Borges and the labyrinths of copyright // The Taipei Times (https://www.taipetimes.com/News/editorials/archives/2023/07/09/2003802903?utm_source=flipboard&utm_content=other). 09.07.2023*).

***

Європейський Союз

«...У 2022 році Міжнародна музична агенція асоціації шведських композиторів (Stim) отримала 2,7 мільярда шведських крон доходів від роялті, що на 550 мільйонів більше, ніж у попередньому році. Виплати авторам пісень, композиторам і видавцям склали 2,2 мільярда шведських крон, що також є рекордною цифрою...»

Річний звіт Stim показує, що доходи, отримані від авторських товариств в інших країнах, зросли на 21% до 869 мільйонів шведських крон, причому відновлення після пандемії стало набагато швидшим, ніж багато хто очікував.

У 2022 році доходи від міжнародних музичних сервісів також зросли на 47% – частково завдяки успішному збору роялті за попередні роки. Доходи включають такі платформи, як Spotify, Apple Music, Instagram і YouTube. У 2022 році Stim також зміг здійснити свої перші платежі за музику, відтворювану в TikTok, – одне з перших у світі товариств авторського права, яке зробило це...

У 2022 році Stim розподілив 4 мільйони шведських крон у вигляді грантів 149 авторам музики та тексту, 52% з яких були жінками. Загалом 51 мільйон шведських крон було виділено на місію Stim з просування музики, щоб забезпечити відновлення та різноманітність музики.

Stim привітав 3567 нових творців музики та видавців протягом року, і тепер має загалом 102 238 афілійованих осіб. У 2022 році гроші були розподілені між понад 2,8 мільйонами творів і майже 478 000 творцями музики та видавцями з усього світу...» (*Tremendous year for the Swedish music industry – record payouts to music makers in 2022 // CISAC* (<https://www.cisac.org/Newsroom/society-news/tremendous-year-swedish-music-industry-record-payouts-music-makers-2022>). 05.07.2023).

***

«...Правовий режим колективних органів управління Румунії можна знайти в різних нормативних актах, найбільш вичерпним внутрішнім документом є Закон ... № 8/1996 про авторське право та суміжні права...»

Колективне управління буває двох видів: обов'язкове та/або факультативне, причому правило в цьому питанні представлено факультативним. Проте, коли йдеться про обов'язкове, то воно є навіть умовою здійснення прав, для яких закон імперативно встановлює такий спосіб управління, тому ці права не можуть бути реалізовані індивідуально, хоча право є індивідуальним. Як бачимо в ст. 145 Закону № 8/1996, колективне управління є обов'язковим для наступних прав: право на компенсаційну винагороду за приватне копіювання, право на справедливу винагороду за публічне позичання, право на радіомовлення музичних творів, право на єдину справедливу винагороду, визнану виконавцям і виробникам фонограм за публічне повідомлення та трансляцію фонограм, опублікованих у комерційних цілях, або їх відтворення, право на кабельну ретрансляцію, право на ретрансляцію та право на компенсацію за справедливе ставлення до творів-сиріт.

Натомість у ст. 146 зазначає, що, «можна управляти» наступними правами: право відтворювати музичні твори на фонограмах або відеограмах, право на публічне сповіщення творів і художніх виконань в аудіовізуальній сфері, право на позику, право на трансляцію творів і художніх виступів в аудіовізуальній сфері, онлайн-права на музичні твори, право на справедливу винагороду в результаті передачі права оренди та право перепродажу

Звичайно, на додаток до цієї категорії колективного управління, правовласники також мають можливість індивідуально управляти своїми правами на свої твори, що деякі автори називають «виключним правом на використання своїх власних творів»...

Відповідно до цивільного законодавства Румунії, після смерті особи, якщо у неї немає законних спадкоємців (або навіть якщо вона є, їх конкретне покликання не поширюється на всю спадщину), але вона не розпорядилася спадковою таблицею за допомогою заповіту, спадщина є вакантною. За загальними правилами правонаступництва вільна спадщина належить адміністративно-територіальним одиницям, у територіальному радіусі яких майно знаходилося на день відкриття спадщини або державі. З іншого боку, у

сфері авторського права передбачена спеціальна норма, яка відступає від загальної. Відповідно до ст. 11, абз. (1) із Закону № 8/1996, перевидана, щодо авторського права та суміжних прав: «якщо немає спадкоємців, здійснення цих прав належить колективному органу управління, який керував правами автора, або, залежно від обставин, органу з найбільшою кількістю членів у відповідній сфері творчості». Ці прерогативи законодавець надав колективним органам управління, оскільки вважав, що ці права краще реалізовуватимуться ними, ніж державою чи її адміністративно-територіальними одиницями. Таким чином, у наведеній вище ситуації органи колективного управління могли б вирішити, чи, яким чином і коли твір буде доведено до загального відома, і мали б право вимагати поваги до цілісності твору та протидіяти будь-яким змінам, а також будь-якому дотику до твору, якщо це шкодить його честі чи репутації. Крім того, згідно з цим же текстом закону вони також мають право вимагати визнання авторства на твір. Також, відповідно до ст. 28, абз. (1), останнє речення того самого нормативного акту, «винагороди, зібрані від використання, є доходом до соціально-культурного фонду колективного органу управління, який здійснює ці права».

За своєю діяльністю органи колективного управління контролюються Бюро авторських прав Румунії (ORDA). Зазначена контрольна діяльність проводиться не рідше одного разу на рік, але тільки з попереднім повідомленням (не менше ніж за 10 днів), при цьому орган також повідомляється про цілі та мету контролю. Він також може контролювати діяльність організацій у разі потреби, оголошуючи контроль за 3 дні.

Крім того, органи мають обов'язок подавати до ORDA певні документи, такі як річний звіт, річний звіт цензурної комісії, довідник, представницькі контракти з іноземними органами тощо. Якщо органи більше не відповідають правовим умовам для діяльності або якщо вони не виконують своїх законних обов'язків, офіс надає термін для вступу в законність. У разі невиконання рішення та терміну відомство відкликає експлуатаційний дозвіл...» (*Alexandra-Maria Silion. Particularități ale regimului juridic al organismelor de gestiune colectivă // JURIDICE.ro (<https://www.juridice.ro/694777/inteligenta-artificiala-drepturile-de-autor-si-disputele-juridice-procesele-deschid-calea-unei-noi-frontiere-juridice.html>). 11.07.2023).*

***

Канада

«...Авторы и издатели связывают снижение доходов авторов с конкретным дополнением к Закону об авторском праве в 2012 году, которое добавило «образование» в качестве цели в рамках исключения из принципа добросовестного ведения бизнеса.

Честная сделка защищает право на исследования, частное изучение, образование, пародию, сатиру, критику, обзоры и новостные сообщения.

Честная сделка не является незаконной — возможность для пользователей делать копии для определенных целей является неотъемлемой частью Канадского закона об авторском праве.

Когда университеты действительно используют добросовестное ведение дел в небольшом числе ситуаций в дополнение к приобретенным, лицензированным и свободно доступным ресурсам, они работают в соответствии с руководящими принципами, разработанными для секторов послесреднего образования и от детского сада до 12-го класса.

До 2012 года большинство высших учебных заведений платили Access Copyright за право копировать и распространять статьи и главы среди студентов. Access Copyright — это организация, которая взимает плату за копирование с учреждений, таких как школы и правительства, от имени авторов.

Это правда, что в начале 2010-х годов многие высшие учебные заведения решили не продлевать свои годовые лицензии с Access Copyright. Это, безусловно, повлияло на гонорары, которые высшие учебные заведения передавали авторам...

Лицензия на доступ к авторскому праву, которая в 2011 году распространялась только на физические фотокопии до 20% произведения, больше не имеет смысла, учитывая растущее влияние цифровых технологий. В то время во многих секторах происходил переход от печатных материалов к цифровым.

Университетские библиотеки все чаще платили издателям за онлайн-доступ к материалам. Эти лицензионные соглашения включали неограниченный цифровой доступ ко многим статьям и книгам, право на использование которых университеты уже платили за право доступа. Такой доступ уменьшил потребность в копировании материалов для преподавания и обучения.

Этот переход к цифровым покупкам и доступу также повлиял на то, как инструкторы назначали чтения. Вместо того, чтобы просить каждого учащегося приобрести учебник или пакет курсов с фотокопиями и комплектами материалов для чтения, преподаватели могут поделиться цифровым учебным планом со ссылками на материалы, лицензированные библиотекой...

Переход к цифровому доступу увеличил способность университетов удовлетворять потребности студентов и преподавателей, но также изменил способ приобретения материалов библиотеками.

В настоящее время университеты получают доступ и права на копирование в основном благодаря этим цифровым лицензиям. Это значительно снижает необходимость платить дополнительные сборы за копирование, такие как сборы за лицензию на доступ к авторскому праву.

В дополнение к библиотечным материалам университеты также платят издателям напрямую за использование определенных материалов, не

включенных в лицензии. Педагоги также все чаще используют свободно доступные онлайн-материалы, такие как видео на YouTube.

Несмотря на разнообразие доступных сегодня источников образовательного контента, университеты продолжают платить большие суммы за библиотечные материалы...

Лишь около двух процентов библиотечных фондов высших учебных заведений составляют канадскую литературу того типа, который подпадает под действие лицензии на доступ к авторскому праву...

Университеты в подавляющем большинстве покупают и используют исследования и другие нетворческие материалы, созданные учеными и студентами, которые не получают никакой финансовой компенсации за свои работы.

Представление университетов Канады в Постоянный комитет по промышленности, науке и технологиям в рамках обязательного пересмотра Закона Канады об авторском праве признало изменения в авторском праве и издательской отрасли. Эти сдвиги произошли одновременно с изменением моделей финансирования университетов.

В представлении постоянному комитету было предложено два решения для вознаграждения писателей, пострадавших от потери гонораров: увеличение финансирования в Канадском книжном фонде и включение канадской литературы университетских библиотек в канадскую программу государственного кредитования. Эта программа производит ежегодные выплаты авторам в зависимости от частоты появления их книг в публичных библиотеках Канады...

Честная сделка не является лазейкой в авторском праве, которая способствует грабежу, она является неотъемлемой частью Закона об авторском праве и защищается в канадских судах на самом высоком уровне» (*Stephanie Savage, Jennifer Zerkee. Copyright exceptions in Canadian education aren't a loophole, they're essential // The Conversation Media Group Ltd (https://theconversation.com/copyright-exceptions-in-canadian-education-arent-a-loophole-theyre-essential-207559?utm_source=flipboard&utm_content=KJohnso70vl%2Fmagazine%2FWHo%2Cwhat%2Cwhere%2Cwhen+and++why..). 05.07.2023*).

***

Південно-Африканська Республіка

«Blind SA каже, що сліпі та люди з вадами зору в Південній Африці зараз страждають від книжкового голоду, оскільки менше 0,5% опублікованих творів доступні в таких доступних форматах, як шрифт Брайля.

Через онлайн-петицію вони закликають уряд терміново розібратися з цією справою...

«Спочатку уряд пояснював свою нездатність ратифікувати Марракеську угоду правилами Південної Африки щодо авторського права, які забороняли публікацію книг шрифтом Брайля або в інших форматах, доступних незрячим людям, без згоди автора чи видавця. У вересні 2022 року Конституційний суд виніс постанову, яка створила виняток із положення Закону про авторське право, що дозволило уряду вільно ратифікувати Договір», — сказав Джейс Нейр, генеральний директор Blind SA.

...незважаючи на те, що після рішення Конституційного суду минуло більше року, південноафриканський уряд мало просунувся на шляху ратифікації, натомість вирішив певним чином залишити сліпих і слабозорих громадян країни в невіданні.

«Настав час продемонструвати уряду силу народу, змусивши його підписати та ратифікувати Марракеську угоду та нарешті надати сліпим і людям із вадами зору в Південній Африці книги Брайля та інші книги в доступних форматах. Ми зробили все можливе, щоб натиснути на уряд, щоб той ставився до сліпих і людей із вадами зору в цій країні справедливо», — сказав Нейр.

Відповідаючи на запитання, коли департамент вирішить цю проблему, Футі Мабелебеле, головний директор відділу адвокації та впровадження прав у Департамент у справах жінок, молоді та людей з обмеженими можливостями (DWYPD), сказав, що вони координуватимуть дії всіх зацікавлених сторін і нададуть додаткові поради Департаменту торгівлі, промисловості та конкуренції (DTIC), щоб розпочати та завершити процес виправлення Марракеської угоди.

Вона сказала, що виконання рішення Конституційного суду є виключною відповідальністю DTIC...» (*Zolani Sinxo. Blind SA takes government to task over limited access to braille books // Independent Online and affiliated companies (https://www.iol.co.za/weekend-argus/news/blind-sa-takes-government-to-task-over-limited-access-to-braille-books-74f72606-af49-497f-a0f2-ad508bde4931?utm_source=flipboard&utm_content=other). 22.07.2023).*

***

Республіка Індія

«Уряд попередив товариства авторського права про позов, якщо вони збиратимуть гонорари за виконання літературних, драматичних, музичних творів або інших подібних записів на офіційних чи релігійних церемоніях, включаючи весілля.

Попередження надійшло через публічне повідомлення Департаменту сприяння розвитку промисловості та внутрішньої торгівлі (DPIIT) після того, як воно отримало кілька скарг щодо збору гонорарів авторськими товариствами за виконання музичних творів.

У повідомленні говориться, що збір таких роялті суперечить букві та духу Закону про авторське право.

У ньому сказано, що в Законі про авторське право 1957 року конкретно згадується виконання літературного, драматичного чи музичного твору або оприлюднення такого твору чи звукозапису під час будь-якої вірної релігійної церемонії чи офіційної церемонії, що проводиться центральним урядом, або урядом штату чи будь-яким місцевим органом влади, оскільки не є порушенням авторських прав.

«Релігійна церемонія – для цілей вищезазначеного пункту – включає шлюбну процесію та інші соціальні гуляння, пов'язані з одруженням», – повідомили в ДРІІТ.

Він також попередив широку громадськість не погоджуватися на будь-які невинуваті вимоги (роялті) від будь-якої особи/організації/спільноти авторських прав, які є порушенням розділу 52 (1) (за) Закону про авторське право 1957 року...» (*Mukesh Jagota. Playing literary music at weddings, religious, official events no violation of copyright // The Indian Express [P] Ltd. (<https://www.financialexpress.com/industry/playing-literary-music-at-weddings-religious-official-events-no-violation-of-copyright/3186792/>). 26.07.2023*).

***

«...«Доктрина добросовісного використання» з'явилася, коли суди намагалися знайти баланс між правами власників авторських прав та зацікавленістю суспільства в дозволі на копіювання за обмежених обставин. Добросовісне використання не може бути визначено якимось конкретним набором визначень. Натомість добросовісне використання є більш суб'єктивним поняттям і може змінюватися залежно від конкретного випадку. Важливим мотивом цієї концепції є те, що не будь-яке копіювання має бути заборонено, особливо якщо воно служить суспільно значущим цілям або використовується для «трансформаційного використання», наприклад, для критики, подання новин, освіти та досліджень або створення пародія...

Згідно із законодавством Індії, Закон про авторське право 1957 року встановлює, що чесне поводження з літературним, драматичним, музичним чи художнім твором, який не є комп'ютерною програмою, не є порушенням авторського права...

Відтворення літературного, драматичного, музичного чи художнього твору для подання новин у газеті, журналі чи подібному періодичному виданні; радіомовлення; кінозйомка; фотографування; використання уривків із вистави чи трансляції в новинах; або для справжнього перегляду, викладання чи вивчення підпадає під положення про добросовісне використання або чесну угоду. Створення копій або модифікацій комп'ютерної програми законним власником з метою, з якою її було надано, або для забезпечення тимчасового захисту від втрати, знищення чи пошкодження програмного забезпечення також захищено під егідою добросовісного використання.

Відповідно до принципу добросовісного використання дозволено посилається на твір іншого автора або включати його у свій власний без отримання дозволу на це. Закон про авторське право надає кілька прикладів добросовісного використання, зокрема:

1. Рецензії та коментарі

Добросовісне використання, як правило, стосується некомерційного використання, наприклад цитування чи вилучення твору в рецензії чи критиці з метою ілюстрації чи коментаря. Припустимо, щоб газетна колонка включала прямі цитати з рецензованої книги.

2. Репортаж новин

Добросовісне використання включає цитування статей і використання коротких цитат у новинах. Журналістові буде дозволено цитувати текст політичної промови без дозволу політика.

3. Дослідження та освітня мета

Цитування короткого фрагмента в академічній, науковій чи технічній публікації для ілюстрації чи пояснення спостережень автора буде вважатися допустимим.

4. Пародія

Твір, який пародіює інший, більш відомий твір, робить це шляхом жартівливих посилань на цей оригінал...

Чесна справа не дає вам дозволу порушувати права особи, яка володіє авторськими правами. Чесна угода не може бути виправданням для копіювання вмісту без дозволу. Добросовісне використання дозволяє використовувати лише частини роботи... В основі цієї доктрини лежить ідея про те, що не будь-яке копіювання повинно суперечити закону. Особливо в речах, які важливі для суспільства, як-от критика, новини, викладання та дослідження, які є великою складовою освіти...» (*Muskaan Mandhyan. What is Fair use of Copyright doctrine? // PHOTON LEGAL (<https://photonlegal.com/what-is-fair-use-of-copyright-doctrine/>). 27.07.2023*).

***

Республіка Корея

«У середу антимонопольний регулятор Південної Кореї наклав штраф у розмірі 340 мільйонів вон (266 000 доларів США) на основну асоціацію авторських прав на музику за зловживання домінуючим становищем на ринку, стягуючи завищені ціни з мовників і перешкоджаючи конкуренції.

Захід щодо Кореїської асоціації авторського права на музику (КМСА) було прийнято через те, що вона стягувала надмірно високі збори з 59 мовників країни, що також порушило бізнес її конкурентів, повідомила Комісія справедливої торгівлі (FTC).

Згідно з чинними правилами, КМСА, яка керує 67,5 відсотками захищеної авторським правом музики станом на 2021 рік, має отримувати гонорари від мовників на основі співвідношення разом з іншими гравцями, такими як Корейське товариство композиторів, авторів і видавців (KOSCAP). Однак КМСА вимагав від мовників сплачувати гонорари відповідно до довільно встановленого співвідношення від 92 до 100 відсотків.

FTC також заявила, що КМСА чинила тиск на мовників, погрожуючи заборонити використання своєї музики, якщо вони не виконають її вимоги...» (*Kang Yoon-seung. FTC fines top music copyright group for unfair practices // Yonhap News Agency (<https://en.yna.co.kr/view/AEN20230726004100320>), 26.07.2023*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...типи немайнових прав і варіанти їх вирішення в комерційних операціях...»

У Великій Британії існує чотири види моральних прав авторів:

1. Право авторства (тобто право бути ідентифікованим як автор або режисер)

Право автора/режисера бути ідентифікованим як таким поширюється на всю або будь-яку суттєву частину захищеного авторським правом літературного, драматичного, музичного чи художнього твору та діє протягом усього життя автора плюс 70 років.

Право авторства зазвичай виникає, якщо відповідна робота була використана в тій чи іншій формі:

- Літературні та драматичні твори – якщо твір (або його адаптація) комерційно опубліковано, публічно виконано, публічно повідомлено, включено у фільми та/або звукозаписи, які оприлюднені;
- Музичні твори – якщо твір (або його адаптація) комерційно опубліковано або копії звукозаписів оприлюднені для публіки (в тому числі як частина саундтреків до фільмів), однак немає права бути ідентифікованим як автор, якщо музичний твір публічно виконується або повідомляється;
- Художні твори – якщо твір комерційно опубліковано, публічно виставлено або візуально повідомлено громадськості; і
- Фільми – де компанія демонструється або повідомляється публічно, або копії видаються громадськості.

Право, однак, не буде порушено, якщо автор/режисер спочатку не заявив про це:

1. про передачу авторських прав на твір, включивши заяву про те, що автор/режисер стверджує своє право бути ідентифікованим (вони не

обов'язково повинні бути власником авторських прав або стороною передачі); або

2. особисто підписаним документом у письмовій формі (хоча це буде обов'язковим лише для тих, хто має повідомлення про твердження).

Стосовно публічної експозиції художніх творів застосовуються певні додаткові методи.

Крім інших винятків, право бути ідентифікованим автором або режисером не поширюється на комп'ютерні програми, дизайн шрифтів або будь-які роботи, створені комп'ютером.

2. Право на цілісність (тобто право заперечувати проти принизливого поводження)

Право автора на цілісність, яке також триває протягом життя автора плюс 70 років, поширюється на всю або будь-яку частину його оригінального твору. «Принизливе ставлення» по суті означає додавання, видалення, зміну чи адаптацію їхнього твору, що вважатиметься «принизливим», якщо воно дорівнює спотворенню чи каліцтву та/або впливає на репутацію чи честь автора.

Це не означає, наприклад, переклад книги чи просте перенесення музичного твору в іншу тональність, а зміну, наприклад, що впливає на якість твору, пропуск важливих уривків для видалення важливого контексту або створення несприятливої асоціації з автором може вважатися принизливим зверненням.

Порушення виникає, коли стосовно літературного, драматичного чи музичного твору, який був підданий «принизливому поводженню», він публікується з комерційною метою або публічно виконується, випускається чи повідомляється; і стосовно художнього твору, його публікують у комерційних цілях, публічно демонструють чи повідомляють. Будь-яка особа, яка володіє або має справу з твором або його копією в ході діяльності, також порушує право автора на цілісність, якщо він знає або має підстави вважати, що це правопорушна стаття.

Існують різні винятки, зокрема те, що право на цілісність не поширюється на комп'ютерні програми.

3. Право не страждати від неправдивого зазначення авторства

Право на те, щоб робота не була помилково приписувана комусь як автору/режисеру, поширюється на роботу в цілому або на будь-яку її частину, наприклад, цитату з книги, звіту чи статті особи, до якої додано додаткові слова, які спочатку не використовувалися особою, було б помилковим приписуванням.

Це право також застосовується, якщо художній твір було змінено після того, як автор передав його у володіння, і особа комерційно оперує ним і представляє його як незмінений твір оригінального автора. Якщо літературний, драматичний чи музичний твір хибно вважається адаптацією твору іншого твору, це також буде хибним приписуванням.

Будь-хто, хто публічно випускає, демонструє або виконує роботу чи пов'язаний із нею матеріал, що містить неправдиве зазначення авторства, порушує це право. Непряме порушення також можливе, якщо хтось у ході комерційної діяльності володіє копією твору або має комерційну справу з нею, і якщо він знає або має підстави вважати, що авторство є неправдивим.

На відміну від інших немайнових прав, це право діє лише протягом 20 років після смерті автора твору.

4. Право на конфіденційність (стосовно окремих фільмів і фотографій)

Право на конфіденційність поширюється на всю або будь-яку суттєву частину фотографії чи фільму, замовленого особою для приватних і домашніх цілей. Це означає, що особа має право на заборону публічного розповсюдження, показу або повідомлення копій твору (які будуть порушені будь-ким, хто вчиняє або санкціонує ці дії). Право діє протягом життя автора плюс 70 років.

З 1 лютого 2006 року виконавцям було надано ще два типи немайнових прав (стосовно виступів, які відбуваються в цей день або після нього):

1. Право бути ідентифікованим як виконавець (стосовно всього або значної частини кваліфікаційного виконання); і
2. Право на заперечення проти принизливого поведіння (стосовно всього або будь-якої частини кваліфікаційного виконання).

...вони мають менше значення для комерційних операцій...

Порушення моральних прав може розглядатися як порушення законного обов'язку і не потребує доказів завданої шкоди. Можна отримати загальну та спеціальну компенсацію за втрачену можливість (у разі порушення права на батьківство, що спричинило втрату публічності), шкоду репутації та доброї волі, а також втрату продажів (у разі принизливого ставлення та /або помилкове зазначення авторства). Також можна отримати заборону, щоб запобігти майбутнім порушенням.

У будь-яких комерційних операціях, пов'язаних із творами, захищеними авторським правом, слід звертатися до моральних прав. Це особисті, а не майнові права, і автор/творець/виконавець може (і часто так) відмовитися від них, однак такі права не можуть бути передані шляхом переуступки...

Порушення морального права також можна уникнути, отримавши згоду на вчинення відповідної дії (у письмовій чи ні, прямо вираженій чи неявній), хоча замовлення роботи не означає згоди на вчинення будь-яких дій у межах обсягу моральних прав.

Особа, яка має право користуватися своїми моральними правами, часто не є власником відповідного твору, захищеного авторським правом, тому слід бути обережним, щоб отримати відмову або згоду від відповідної особи або всіх спільних авторів (де це доречно), та/ або для того, щоб переконатися, що те, що зроблено з роботою (первісним власником авторських прав, правонаступником або будь-яким ліцензіатом), не порушує вищезазначені моральні права...» (*John Coldham and Olivia Nimmo. What are moral rights in*

copyright law? // Gowling WLG International Limited (https://gowlingwlg.com/en/insights-resources/articles/2023/moral-rights-in-copyright-law/). 04.07.2023).

***

«Bloomsbury оголосив про запуск пілотної програми для моделі колективного фінансування книг відкритого доступу. Bloomsbury Open Collections прагне розподілити вартість публікацій із відкритим доступом між багатьма організаціями, одночасно надаючи приватні вигоди бібліотекам-учасникам. Bloomsbury є першим комерційним видавництвом, яке пілотує таку модель, і прагне охопити та залучити більш різноманітну групу авторів, доносячи їхні роботи до ширшої глобальної аудиторії.

...Bloomsbury сподівається забезпечити відкритий доступ до публікацій для дослідницьких спільнот, які інакше можуть мати обмежені або взагалі не мати доступу до них, і, таким чином, відкрити важливі нові дослідницькі та публікаційні можливості для цих вчених.

...Bloomsbury Open Collections має на меті зробити дослідження з глобального півдня більш доступними та зробити публікацію з відкритим доступом опцією для більшої кількості авторів із регіону. Якщо пілотний проект буде успішним, 20 наукових видань з африканських студій і міжнародного розвитку стануть відкритими одразу після публікації завдяки спільному фінансуванню інституційних бібліотек. Назви планується опублікувати в період з березня 2024 року по лютий 2025 року та включати твори з видавництва Bloomsbury's Zed Books...

Бібліотекам буде запропоновано внести кошти до грудня 2023 року. Бібліотеки-учасниці отримають 12-місячний доступ до 194 книг з африканських досліджень і міжнародного розвитку на користь своїх дослідників, а також гарантований постійний доступ до 20 найменувань після публікації, незалежно від чи отримано фінансування, необхідне для перетворення колекції у відкритий доступ» (*Bloomsbury announces pilot open access model // Europa Science Ltd. (https://www.researchinformation.info/news/bloomsbury-announces-pilot-open-access-model). 11.07.2023).*

***

Сполучені Штати Америки

«Рик Андерсон, университетский библиотекарь Университета Бригама Янга, пишет о своеобразном факте библиотечной жизни: ложные и вводящие в заблуждение предупреждения об авторских правах, которые можно обнаружить с помощью копировальных аппаратов.

«При определенных условиях, указанных в законе, библиотеки и архивы имеют право предоставлять фотокопии или другие репродукции. Одно из этих

указанных условий заключается в том, что фотокопия или репродукция не должны «использоваться для каких-либо целей, кроме личного обучения, научных исследований или исследований». Если пользователь делает запрос или позже использует фотокопию или воспроизведение для целей, выходящих за рамки «добросовестного использования», этот пользователь может быть привлечен к ответственности за нарушение авторских прав».

Проницательный читатель заметит, что, хотя предупреждение, кажется, соблюдает исключения, предоставляемые добросовестному использованию, оно описывает их вводит в заблуждение.

Доктрина добросовестного использования... охватывает многие виды использования, которые не подпадают под категорию «частное изучение, стипендия или исследование».

Так действительно ли, когда вы делаете копию защищенного авторским правом документа в Kinko's, у вас есть полный спектр прав на добросовестное использование, но если вы копируете (или получаете копию) того же документа в библиотеке, ваши честные права использования значительно более ограничены?

На самом деле нет. У вас по-прежнему есть те же права на добросовестное использование, независимо от того, где была сделана копия, потому что в разделе 108 четко сказано, что «ничто в этом разделе... никоим образом не влияет на право на добросовестное использование, предусмотренное разделом 107». Итак, если закон говорит, что ваши права на документ, скопированный в библиотеке, такие же, как и на документ, скопированный где-либо еще, почему библиотека должна сообщать вам об обратном? Почему библиотеки должны активно дезинформировать своих посетителей об их реальных правах по закону? (*Rob Beschizza. Copyright warning found by library photocopiers deemed misleading // Boing Boing (https://boingboing.net/2023/07/06/copyright-warning-found-by-library-photocopiers-deemed-misleading.html?utm_source=flipboard&utm_content=boingboing%2Fmagazine%2FAll+Stories). 06.07.2023*).

***

«...те, що ми зазвичай називаємо «авторським правом» у Сполучених Штатах, насправді охоплює дві категорії, відомі в більшості решти світу як (1) «права авторів» та (2) «суміжні права» або «пов'язані права».

Авторське право в англomовному світі почалося з захисту літературної власності: книг і брошур. Згодом сфера авторського права розширилася й охопила карти, діаграми, графічне мистецтво тощо, залежно від потреб технологій і культури. Сучасне визначення творів, на які поширюється Бернська конвенція, найстаріша та найбільша багатостороння угода про авторське право, включає:

«... будь-який твір у літературній, науковій та мистецькій сфері, яким би не був спосіб чи форма його вираження, такий як книги, памфлети та інші твори; лекції, звернення, проповіді та інші твори такого ж характеру; драматичні або драматично-музичні твори; хореографічні роботи та розваги в німих шоу; музичні твори зі словами або без них; кінематографічні твори ...; твори рисунку, живопису, архітектури, скульптури, гравюри та літографії; фотороботи ...; твори прикладного мистецтва; ілюстрації, карти, плани, ескізи та тривимірні роботи, пов'язані з географією, топографією, архітектурою чи наукою».

Це визначення, яке також є частиною Угоди TRIPS, глобальної угоди про інтелектуальну власність, якої країни повинні дотримуватися, щоб приєднатися до Світової організації торгівлі (WTO), більш-менш охоплює підкатегорію, відому як «права авторів».

Однак гострий зір помітить те, що не охоплено:

- звукозаписи;
- виступи акторів або музикантів;
- комп'ютерні програми;
- компіляції баз даних;

Багато з них розглядаються в інших країнах під рубрикою «суміжні права» або «пов'язані права», але в Сполучених Штатах поглинені «авторським правом»...

Інші категорії не вписуються ні в рамки «авторські права», ні в «суміжні/ пов'язані права». Протягом останніх кількох десятиліть юристи, судді та науковці ламали голову над питанням, у яку скриньку, якщо взагалі, відкласти. Серед найбільш неоднозначних категорій є «промисловий дизайн», категорія, яка може включати, серед іншого, дизайн моди, автомобілів і меблів, які різні країни помістили в різні ящики в різний час. Сполучені Штати включають в Закон про авторське право – хоча це часто не є частиною обговорення «авторського права» – такі категорії.

Захист вашої інтелектуальної власності має вирішальне значення, але крайні випадки вимагають досвіду та знань, особливо під час роботи за кордоном...» (*Joshua Graubart. The Blurry Boundaries of Copyright // Romano Law* (<https://www.romanolaw.com/the-blurry-boundaries-of-copyright/>)).

***

«...National Braille Press (NBP) була в авангарді видання шрифтом Брайля з 1927 року, коли її заснував сліпий італійський іммігрант Френсіс Ієрарді — однокласник Гелен Келлер у школі Перкінса — як щотижневу газету для спільноти сліпих у Бостоні. Попит був настільки високим, що всього за три місяці він став загальнонаціональним. Відтоді організація вийшла далеко за межі однієї публікації. Сьогодні NBP виробляє та розповсюджує книги Брайля, матеріали для читання та технології для нації, маючи різноманітних клієнтів від окремих сліпих читачів до Бібліотеки Конгресу.

Доведення шрифту Брайля до молодих читачів є головним у місії NBP... У рамках своїх постійних зусиль у 1983 році NBP запустив одну зі своїх провідних програм — Клуб дитячої книги Брайля. Перша у своєму роді послуга підписки стала піонером у форматі книг «друк/шрифт Брайля», розповсюджуючи основні дитячі книжки з доданим шрифтом Брайля. (Згідно з поправкою Чафі до Закону США про авторське право від 1996 року, некомерційні організації можуть відтворювати твори, захищені авторським правом, у формах, які роблять їх доступними для людей з обмеженими можливостями, що впливає на читання)...

NBP є єдиною організацією в США, яка видає власні книги сліпих авторів для незрячих читачів...

Кількість нових книг змінюється щороку... У результаті NBP став відомий своїми книгами про технології, які містять посібники для різноманітного програмного забезпечення, операційних систем, програм і пристроїв, а також заголовки про спосіб життя на такі теми, як кулінарія, фітнес і онлайн-знайомства...

Видавництво значною мірою субсидується... В2В бізнесом NBP, який випускає брошури, тести, підручники, візитні картки, посібники з безпеки авіакомпаній тощо. Наприклад, у 2021 році NBP виготовив 35 000 меню, написаних великим шрифтом і шрифтом Брайля, для магазинів Starbucks. Такі проекти дозволяють їй продавати власні книжки за нижчою ціною, незважаючи на величезні витрати на виготовлення шрифту Брайля, через власний книжковий онлайн-магазин. Книжковий магазин є основною точкою продажу книг NBP, які преса рекламує на щорічному з'їзді Національної федерації сліпих, а також на інших пов'язаних конференціях і зборах...» (*Sophia Stewart. How the National Braille Press Brings Books to Blind Readers // PWxyz, LLC (https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/publisher-news/article/92816-how-the-national-braille-press-brings-books-to-blind-readers.html). 21.07.2023*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«Нігерійська комісія з авторських прав (NCC) збирається запустити свій мобільний додаток для повідомлень про піратство, щоб громадяни могли анонімно надсилати повідомлення про підозру в піратстві безпосередньо в Комісію.

Про це заявив генеральний директор NCC д-р Джон О. Асейн під час звернення до журналістів в офісі Комісії в Лагосі 15 травня 2023 року.

Генеральний директор... сказав, що мобільний додаток доповнить платформу онлайн-звітності, яка вже доступна на веб-сайті Комісії.

Він також заявив, що Комісія також знову запровадить антипіратські штампи, особливо для книг та інших фізичних носіїв, щоб полегшити

виявлення піратських матеріалів...» (*Copyright Commission Set to Launch Mobile Piracy-Reporting App // Nigerian Copyright Commission* (<https://copyright.gov.ng/copyright-commission-set-to-launch-mobile-piracy-reporting-app/>). 14.07.2023).

***

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«После трехлетнего перерыва, вызванного пандемией COVID-19, 29 и 30 июня 2023 года в штаб-квартирах ВОИС и Всемирной торговой организации (ВТО) в Женеве, Швейцария, состоялась первая с 2019 года Европейская конференция исследователей интеллектуальной собственности (IPRE) в очном формате.

ВОИС, ВТО и Женевский университет регулярно совместными усилиями организуют такие программы, как конференция IPRE, для участия в которой собираются ученые, преподаватели и исследователи в области интеллектуальной собственности (ИС), чтобы рассказать о проводимой работе, ознакомиться с мнениями коллег и наладить контакты с коллегами и лицами, ответственными за разработку политики...

В конференции приняли участие более 160 человек из 50 стран, которые представили и обсудили свои исследования по темам ИС в области торговли, здравоохранения и цифровой экономики, включая:

- искусственный интеллект и авторское право;
- ИС и спорт;
- инновации и управление в области ИС; и
- проблемы и возможности при проведении исследований в области ИС в сфере экономики знаний после пандемии.

В конференции IPRE также смогли принять участие все 60 слушателей Летней школы ВОИС и Женевского университета, проходившей в Женеве, Швейцария, в штаб-квартире ВОИС и Женевском университете 19–30 июня 2023 года. После церемонии закрытия конференции IPRE в штаб-квартире ВТО состоялся симпозиум на тему «Соглашение ТРИПС 25 лет спустя», на который были приглашены все участники конференции и слушатели летней школы. С учетом значительного успеха конференции IPRE 2023 года началась работа по подготовке к проведению конференции в 2024 году...» (*IPRE 2023: IP Research For the Future // WIPO* (https://www.wipo.int/academy/en/news/2023/news_0035.html). 03.07.2023).

***